
HET MYSTERIE
VAN DE ILLUSIE
Pieter Pottenkijker

HET MYSTERIE VAN DE ILLUSIE

Er zijn boeken die antwoorden geven. Dit is er niet één van. Sterker nog: hoe verder u leest, hoe groter de kans dat u zich af en toe afvraagt wat er precies onderzocht wordt, wie eigenlijk de leiding heeft over het onderzoek en waarom een eenvoudige campingvakantie plotseling lijkt te zijn veranderd in een combinatie van veldwerk, filosofie, cultuurgeschiedenis, droomanalyse, petanquewetenschap en licht bestuurlijke verwarring.

Dat is volkomen normaal. Pieter Pottenkijker had namelijk precies hetzelfde.

Het begon allemaal met een eenvoudige vraag: Waarom geloven mensen zo graag in dingen die niet helemaal waar zijn?

Niet in de grote leugens van de geschiedenis of de spectaculaire verzinsels van avonturenromans, maar in de kleine illusies van alledag. De gedachte dat de volgende vakantie perfect zal zijn. Dat een camping meer is dan een camping. Dat een liedje ons terug kan brengen naar een zomer die allang voorbij is. Dat een glas wijn beter smaakt bij zonsondergang. Dat geluk zich laat plannen. En vooral: waarom hebben we die illusies eigenlijk nodig?

Die vraag bracht Pieter op een reis langs campings, vakantiebeurzen, boulesbanen, muziekavonden, dromen, verhalen, luchtkastelen, koeien die niet bestonden, radiobussen die nergens heen reden en mensen die met bewonderenswaardige overtuiging probeerden het gewone net iets bijzonderder te maken dan het al was.

Onderweg ontmoette hij een bont gezelschap.

Mensen die met warmte en gastvrijheid complete werelden wisten te creëren. Muzikanten die herinneringen tot leven speelden. Vakantiegangers die verlangens meebrachten in hun caravan. Dromers. Realisten. Twijfelaars. Gelovigen in kleine wonderen.

En telkens weer dook dezelfde vraag op: Waar eindigt de werkelijkheid en waar begint de illusie? Gaandeweg ontdekte Pieter iets onverwachts.

De illusie is lang niet altijd de tegenstander van de waarheid. Soms is zij juist haar reisgenoot. Want wie goed kijkt, ontdekt dat mensen niet leven van feiten alleen. We leven van verwachtingen. Van verhalen. Van herinneringen. Van hoop. Van verbeelding. We bouwen luchtkastelen, niet omdat we erin willen wonen, maar omdat ze ons soms de moed geven om een echt huis te bouwen.

Dat maakt de illusie tegelijk prachtig en gevaarlijk. Prachtig omdat zij kleur geeft aan het bestaan. Gevaarlijk omdat we soms vergeten dat zij niet de werkelijkheid is.

Dit boek is daarom geen ontmaskering. Het is een ontdekkingsreis. Een vrolijke, soms absurde, regelmatig licht ontsporende zoektocht naar de manier waarop mensen betekenis

geven aan hun leven. Met humor waar dat kan. Met verwondering waar dat nodig is. En met respect voor iedereen die onderweg zijn eigen kleine illusies koestert.

Want uiteindelijk ontdekte Pieter iets wat misschien wel de belangrijkste conclusie van zijn onderzoek werd: De mens leeft niet ondanks zijn illusies.

De mens leeft ermee. Dus sla de bladzijde om. Ga mee naar campings en concerten, naar dromen en boulesbanen, naar verhalen die soms waar zijn en soms waarachtiger dan waar.

En mocht u onderweg uzelf tegenkomen in één van deze hoofdstukken, schrik dan niet. Dat overkomt de beste onderzoekers. Zelfs Pieter Pottenkijker.

Uitgeverij De Overkant
Ringvaarpark 1
2907 LH Capelle aan den IJssel
De-Overkant@Doodkorte.nl

9789083723228

INHOUDSOPGAVE

Het mysterie van de illusie 1
Hoe het begon 8
Het Mysterie van de illusie 11
De winter die terugsloeg 14
Museumbezoek 16
De dwangbuis van het dagelijkse 18
De toverstaf 20
Illusionisten 22
Erik Scherder 24
Gigs - reizigers in muziek 26
De kermis van het verlangen 28
De droom die op wintersport ging 30
De achtste bal en de vrije wil 32
De bus die niet bestaat (maar altijd rijdt) 34
De Camping waar de werkelijkheid op vakantie gaat 36
Vakantie van de werkelijkheid 10
De illusie op klompen 12
Het luchtkasteel dat zichzelf afbrak 14
Het rijdend zonnebed 16
De Vrijdagmiddagillusie 18
De koe die niet bestond 20
De toonladder van de schijn 22
De ontmaskering van het maagdenpalmpje 24
De tank die twijfelt 26
Het Interview met de Illusie zelf 28
De bal die alles weet 30
De grote Franse vertrekpaniek 32
Het Peloton der Verwachting 34
De illusie krijgt een stempel 36
De grote illusie van het gelijk 38
De grote ballenroof van veld één! 40
De intocht van de verwachtingen 42
De kip en de koppelbaas 44
Het Ei van Columbus en het Gezeik van de Beschaving 47
Het groot orkest van de onzichtbare veren 49
De vertraagde gieter 52
De grote verbinding van Boucé 54
De Sjamanka van Domaine Sainte Marie 57
De genezende hand van Ben Dubbeldrank 59
De Haute Couture van Hillegom 61
De man die leeft op Arbeidsvitaminen 64
De ballen van Boulacier en het geheim van de heilige but 66
De hoed van de waarachtigheid 68
De biecht van Nico Snor 70
Het haakje van de illusie 73

De nacht van de vallende boules 75
Het beleg van Domaine Sainte Marie 78
Het stadion van de waarheid en de muren van illusie 81
De badjassenbrigade en het failliet van de ochtendstilte 84
De knie van Theo en de waarheid van Yvonne 87
De Dweil-Diva's van Domaine Sainte Marie 90
Operatie baret 92
De grote toeloop van de ijdele zielen 95
Fanny en de verloren dertien 98
Nachtelijke knallen en het Campingjournaal 101
De brocante van het geheim en de badjas van Vichy 103
De opstand van de Krasse Knarren 106
De verdwenen vierkante meter 109
De grote verzoening der ballen 112
De onzichtbaar zichtbare kampioenen 115
De dag van de vallende sterren en Danny Butt 118
De strijd van de billen en het sterrenstof van Gerard 121
De kaascomplotten van camping Domaine Sainte Marie 124
Groot-Ambassadeur van het Corps du Fanny 126
De nacht van de verbroederde verbeelding 129
Het Mysterie van de mosterd en de citroen 132
Het luisterend oor 134
Het grote slakkendebat van Sainte Marie 136
De dag van de vallende sterren 138
De skihut van de verwarring en de twee Conny's 140
De Spelbrekers en de verdwenen paraplu 143
De Elfjes van Sainte Marie 146
Het Grote Campingbeddenmysterie 149
De Dag der Knarren 151
De dag dat boulesgeschiedenis een nieuwe Koningin kreeg 154
De Nacht van de Kroonluchters 157
De zaak van de dubbele duif 160
De vlucht van de schildersezel 163
Joep, de Speurneus en de Illusie van morgen 165
De Krasse Knarren en de grote vooruitgang 167
De zaak van het verdwenen ontbijtbrood 169
De grote uitzwaai en de verdwenen garderobe 171
De man met het ding 173
Marga en de Maaier des Oordeels 175
De vloek van de vurige vingers 177
De regen die jarig was 180
De digitale armoede van de moderne mens 182
Het Mannenkoor van Oezbekistan 184
Jean le Tondeur de Bordures en het grote lichtcomplot 187
De avond van de deskundigen 190
Het grote vakantiegeloof 192
Het mysterie van het onbekende vlees 195
De Wereldreis van 17.43 uur 198
Niks aan 201
De grote woensdagavondbabbel 203

De markt die bijna niet bestond 205
Het grootboek van geluk 207
Het wonder van Henk 210
De slag om het Bouledrome 213
Het gerucht van de jarreteljurk 216
De conclusie van een ongrijpbaar mysterie 219
Het grote afscheid 222
Dankwoord bij het mysterie 225
Over de schrijver 228
BIBLIOGRAFIE 230

HOE HET BEGON

Een winterse vooruitblik van Pieter Pottenkijker

Het is hartje winter. De damp slaat van de kaarsvetten in huize Sainte Marie terwijl Marga, the lady of the house Hyacinth, met een theeglas vol gloeiwijn en een vakblad over decoratieve grindsoorten bij de open haard zit. Buiten kraakt de vorst onder de voeten van de katten, en zelfs Peter Volloper, normaal heerser van het terras en commandant van de barbecue, heeft zijn pet ingeruild voor een muts die eruitziet alsof hij ooit een hamster was.

Toch, hoe stil het ook is rond de jeu-de-boulesbaan - nu bevroren en verdacht veel op een ijsvlakte lijkend tafereel van Franse melancholie - begint het op de camping alweer te gonzen. Niet van muggen, maar van plannen.

De Boules-roeping van het Zuiden

“Wanneer kunnen we weer werpen, Pieter?” vroeg laatst een trouwe gast in hoofdletters via e-mail, “ik droom ’s nachts dat mijn ballen plat liggen in het grind!”

En daar zat Pieter Pottenkijker dus, met zijn laptop, zijn twijfels en een kop kartonnen espresso (want de koffiemachine heeft het bevroren gegeven). Terwijl buiten een sneeuwvlok zich vermande om langs het raam te glijden, dacht hij aan dat vreemde verschijnsel: het vooruit verlangen.

Want aan de Côte de Sainte Marie is het nooit zomaar een toernooi. De Jeu de Boules-weken zijn een jaarlijkse metamorfose. De keurige Nederlanders die in april nog mopperen over kordate Fransen, veranderen in zwoele zuiderlingen met zonnehoed en wedstrijdkoorts. Er klinkt gelach, geroep, en ergens een discussie over de vraag of iemands boule nu wel of niet "met effect" was gegooid.

De balans der Boules

Marga vergeleek het laatst nog poëtisch: "Het lijkt soms alsof mensen bij ons pas ontspannen wanneer ze iets om over op te winden hebben."

En daar raakt ze de kern, vond Pieter. Die boule is meer dan een metalen bal - het is de projectie van onze hoop, onze misser, onze revanche op het leven. Elk potje heeft zijn dramaturgie: de stille spanning, het foute doel, het mysterieuze stuitertje dat alles keert.

Misschien is dat wel het werkelijke mysterie van de camping: dat zelfs de grootste brompot smelt zodra zijn boule een elegant boogje maakt in de zon. En wie verliest, wint een verhaal voor de borrel.

Epiloog van een Pottenkijker

Dus daar zit hij dan: Pieter Pottenkijker, met zijn neus rood van de kou en zijn gedachten vol zon. Hij weet het zeker - waar anderen winterdippen tellen, telt hij tot aan de zomer.

Want ergens, diep in elk campinghart, bonst een boulester. En als de eerste zonnestralen straks het grind doen glinsteren, dan staan ze er weer: met hun ballen in de hand en het hart in de juiste richting.

En dan, net als Pieter denkt dat het allemaal wel meevalt met die winterse weemoed, hoort hij het. Een zacht 'klink', ergens boven in de kast. Geen verwarming, geen muis, geen losse plint. Nee. Een boule.

De zilveren bal, souvenir van de laatste zomer op Domaine Sainte Marie, rolt uit zichzelf naar de rand van de plank en blijft daar dreigend wiebelen. Alsof hij zeggen wil: "Hé vriend, je kunt nu stoer doen over reflectie en serieuze ondertoon, maar je weet donders goed dat je van de zomer weer hysterisch in het grind staat te turen of je winnende bal niet nét tegen een kiezel stuitert."

Marga, the lady of the house, roept vanuit de keuken: "Peter, voel jij dat ook? Het lijkt wel alsof de camping aan het trillen is!" Hyacinth stuurt in de appgroep "Boulers met Ballen" alvast een bericht dat er mogelijk onverklaarbare vibraties zijn waargenomen in de buurt van de baan, en dat men zich mentaal dient voor te bereiden op een Grand Prix d'Allier, editie 2026.

Pieter kijkt naar de boule op de rand van de plank. Hij zucht. Hij weet hoe dit gaat. Vandaag is het nog winter. Morgen is het een mysterie. Over een paar maanden staat hij weer in zijn badjas van twijfel en met pantoffels van grootspraak tussen de caravanrijen, door De Kolderkrant op pad gestuurd om uit te zoeken waarom gasten met hun ballen in de hand al om acht uur 's ochtends de baan bezetten, alsof het om leven en dood gaat.

En ergens, diep in hem, bonst het al een beetje. Is het het geluid van zijn hart? Of toch het grind dat zijn naam fluistert?

PS van Pieter

Wat zit ik nou te raaskallen. Jullie zitten helemaal niet op mijn wintergemijmer en kolder te wachten. Jullie willen maar één ding weten: wanneer precies die Jeu de Boulesweken beginnen, zodat je officieel een reden hebt om met een glas in de hand te mogen schreeuwen dat het “niet om winnen gaat, maar om de gezelligheid”.

Welnu, beste lezers, kampeerders en aanstaande boulers: dat mysterie laat zich binnenkort onthullen. In De Kolderkrant. Op Domaine Sainte Marie. En misschien… in het volgende hoofdstuk van Pieters eigen zomerse kolderwerkelijkheid.

À bientôt.

HET MYSTERIE VAN DE ILLUSIE

Ouverture

Het begon, zoals zoveel onheilspellends begint, met een winterse vooruitblik van Pieter Pottenkijker. Journalist, verslaggever en zelfbenoemd onderzoeker van het ongelooflijke bij *De Kolderkrant*. Een man die ooit een complete zaterdag verloor aan het analyseren van een spontaan verdwijnend kaasplankje, en daar nog steeds wakker van ligt.

De vooruitblik was op zichzelf onschuldig. Een stukje mijmering. Wat kou, wat kaarsvet, wat filosofisch gesputter over grind, boules en het leven. Maar op de redactie van *De Kolderkrant* weet men inmiddels: zodra Pieter gaat vooruitblikken, moet men achteruit stappen.

Het begon te gonzen. Niet het gezellige gezoem van tevreden bijen, maar het nerveuze trillen van een printer die weet dat hij straks weer overuren moet draaien.

“Hij heeft weer iets,” fluisterde de eindredacteur, terwijl hij zijn bril rechtzette met de precisie van iemand die eerder door Pieter is verrast. “Een idee?” vroeg de stagiair hoopvol. “Een *lumineus* idee,” zei de eindredacteur somber. “En dat is altijd erger.”

En inderdaad. Pieter had iets. Je zag het aan zijn blik. Die mengeling van oprechte nieuwsgierigheid, licht overschat zelfvertrouwen en een zweem van naderend ongemak voor iedereen binnen straal van vijf meter.

Het was derde januari. Een dag die nergens bij hoort. Te laat voor goede voornemens, te vroeg voor serieuze plannen. Op de redactie lagen nog oliebollen die hun beste tijd hadden gehad, maar uit loyaliteit aan het nieuwe jaar nog niet durfden te verharden. Er was champagne – half plat, maar emotioneel nog bruisend – en er waren workshops. Ja. Workshops.

Niemand wist precies waarom, maar zodra Pieter iets "groots" in de lucht hing, werd er in workshops gegist. Met flap-overs, post-its en zinnen als: *"Wat als dit niet is wat het lijkt?"*

En toen, ergens tussen zonsondergang en zonsopgang – want Pieter houdt niet van duidelijke tijdstippen – stond hij op. Met een oliebol in de ene hand en een glas champagne in de andere. Een balanskunst die op zichzelf al een vorm van veldonderzoek was.

"Collega's," zei hij. Dat was altijd een slecht teken. "Ik presenteer u: Het Mysterie van de Illusie."

Er viel een stilte die zelfs door het zachtjes sissen van afkoelende oliebollen niet kon worden gevuld.

Pieter sprak verder. Over vakanties. Over ontspanning. Over Camping Domaine Sainte Marie. Over gasten die daar, jaar in jaar uit, met een glans in de ogen beweren dat zij *volledig tot rust* zijn gekomen. "De perfecte vakantie-illusie," noemde hij het. En hij zei het woord *illusie*alsof het hem persoonlijk had uitgedaagd.
"Want," zo betoogde Pieter, terwijl hij een kruimel van zijn trui veegde met academische precisie, "stress openbaart zich juist op vakantie. Door te hoge verwachtingen. Structuurverlies. Onbewuste spanningen. Mensen denken dat ontspanning vanzelf komt, maar ontspanning vraagt inspanning."

Er werd geknikt. Iemand schreef iets op een post-it, waarschijnlijk *'ontspanning = werk?'*
"Goede planning," vervolgde Pieter, "duidelijke grenzen, loslaten van perfectionisme, en bewust niks doen. Dat laatste is het moeilijkst. Niks doen is topsport."

Hij nam een slok champagne. "Ik wil weten," zei hij, met die gevaarlijke glans, "of echte ontspanning daar werkelijk mogelijk is. En zo ja… wat het geheim is van Camping Domaine Sainte Marie."

De hoofdredactie zuchtte collectief. Dit was klassiek Pottenkijker-territorium: een eenvoudig ogende vraag die uitmondt in weken van observatie, schema's, interviews en minimaal één existentiële crisis bij de koffieautomaat.

Maar men gaf toe. Mits. Altijd mits. Mits een gedegen voorbereiding. Mits vooronderzoek. Mits een plan dat ergens tussen wetenschap en zelfspot bleef hangen.

Pieter stemde toe. Enthousiast zelfs. "Tussen de bedrijven door," zei hij – en hij had verschillende bedrijven – zou hij het nodige vooronderzoek doen. Eind april zou hij dat afronden. Medio mei zou dan het veldwerk kunnen starten. Met Adri, zijn lief. En toevallig, echt puur toevallig, precies op tijd voor het achtste Krasse Knarren Boulestoernooi.

"Volgens zeggen," sprak Pieter plechtig, "verandert de camping dan in een klein stukje Zuid-Frankrijk. De perfecte vakantie-illusie."

Hij pauzeerde. “Mijn veldwerk bestaat uit het bestuderen van gedrag, hersenen en zintuigen. Kijken of we mensen kunnen misleiden tot een coherent beeld van de werkelijkheid.”

De stagiair keek op. “Is dat ethisch?” Pieter glimlachte. “Vakantie is per definitie een moreel grijs gebied.”

En zo begon het. Nog voor de sneeuw was gesmolten. Nog voor de eerste parasol werd uitgeklapt. Een mysterie dat niet klonk als gevaar, maar als rosé. Niet rook naar intrige, maar naar zonnebrand en vers grind.

Maar wie Pieter Pottenkijker kent, weet: waar een illusie wordt beloofd, ligt de waarheid op de loer. En waar de waarheid op de loer ligt, staat Pieter al klaar – met zijn notitieboekje, zijn overpeinzingen, en zijn onverbeterlijke talent om precies daar te kijken waar niemand ooit heeft gevraagd om bekeken te worden.

Het is winter. Maar ergens, diep onder de vorst, trilt al iets. Geen kou. Geen kolder.

Een illusie.

DE WINTER DIE TERUGSLOEG

Pieter Pottenkijker zat bij de open haard. Niet die van Camping Domaine Sainte Marie – helaas – maar die van Nederland, model schouw met energielabel C en een houtblok dat meer deed aan smeulen dan aan branden. Buiten viel sneeuw. Echte sneeuw. Geen symbolische vlok die onmiddellijk spijt krijgt van zijn bestaan, maar sneeuw met ambitie. Sneeuw die bleef. Sneeuw die zei: ik ben terug, en jullie zijn mij vergeten.

Op zijn telefoon verscheen een bericht. Van Marga. The lady of the house Hyacinth, in eigen persoon. Mede namens haar partner Peter Volloper, wat de zaak onmiddellijk gewicht gaf. De camping, zo meldde zij, was ingesneeuwd. Domaine Sainte Marie, doorgaans synoniem voor zon, rosé en zorgvuldig getrimde lavendel, lag er wit en zwijgend bij. Alsof Zuid-Frankrijk even had geoefend voor de Elfstedentocht.

Waarom zij dit meldde, bleef Pieter onduidelijk. Was het een vorm van medeleven? Solidariteit? Of een subtiele herinnering dat illusies – zelfs zonnige – zich weinig aantrekken van reserveringen en verlanglijstjes?

In Nederland heerste ondertussen de winterpeen. Een groente die zich zelden zo begrepen voelt als in tijden van ontregeling. Treinen die principieel weigerden, wegen die zich niet langer verantwoordelijk voelden voor bereikbaarheid, fietspaden die heimelijk droomden van de Alpen en voetpaden die zeiden: doe het zelf maar. We waren het verleerd. Het sneeuwruimen. Het stapvoets rijden. Het idee dat je soms gewoon te laat bent, omdat de wereld dat besluit heeft genomen.

En toch was er iets geruststellends. De winter deed weer wat winter hoort te doen. Geen overleg, geen routekaart, geen pilot. Gewoon vallen. Blijven liggen. En iedereen een beetje gelijk maken.

Pieter las het bericht nog eens. Misschien was dit wel de boodschap. Dat zelfs op de camping van illusies de werkelijkheid soms met twee voeten tegelijk binnenkomt. Dat Hyacinth en Peter, diep onder een Franse sneeuwlaag, even wilden zeggen: wij zijn ook maar mensen. En dat dromen bij de open haard prima zijn, zolang je af en toe naar buiten kijkt.

Pieter glimlachte. Hij gooide nog een blok op het vuur. Dat smeulde. Maar het was warm. Zoals het hoort.

MUSEUMBEZOEK

Pieter Pottenkijker begon zijn onderzoek naar *Het Mysterie van de Illusie* daar waar elk serieus onderzoek hoort te beginnen: in een museum waar je scheel gaat kijken, je evenwicht verliest en op de foto kleiner bent dan je eigen sok.

Illusie-musea, ze bestaan echt. Pieter wist dat eerst ook niet. Hij dacht dat het een grap was, bedacht door mensen die spiegels te lang hadden aangekeken. Maar nee hoor. Amsterdam had er één. Maastricht ook. Antwerpen zelfs meerdere, alsof de Belgen collectief hadden afgesproken dat niets is wat het lijkt, behalve friet.

Hij stapte naar binnen met de ernst van een man op missie en kwam vijf minuten later een kamer uit waar de vloer omhoog liep, de muren naar binnen ademden en zijn knieën weigerden nog langer mee te werken. Een medewerker zei opgewekt: “Uw hersenen zijn nu in verwarring.” “Dat waren ze al,” antwoordde Pieter, “maar dank voor de bevestiging.”

Overal werd hij uitgedaagd. Spiegels die logen. Schaduwen die een eigen leven leidden. Trappen die nergens heen gingen, maar toch ergens eindigden. Hij mocht alles aanraken, testen en fotograferen. Hij zag zichzelf op beelden verdwijnen, zweven, krimpen en vermenigvuldigen. Eén foto liet zien dat hij drie hoofden had. Een andere dat hij helemaal geen had. Dat laatste voelde, eerlijk gezegd, verrassend herkenbaar.

En toch: hoe meer illusies hij zag, hoe minder hij snapte. Hij ging er niet slimmer van weg. Misschien wel een illusie armer, dat wel. De illusie dat zien gelijkstaat aan weten. Of dat begrijpen altijd volgt op kijken.

In Maastricht raakte hij verzeild in een kamer waar niets recht was. Zijn lichaam protesteerde, zijn geest ook. “Je moet je laten gaan,” zei een gids. Pieter liet zich gaan en viel bijna om. Dat bleek ook onderdeel van de ervaring.

In Antwerpen stond hij lang stil bij een eenvoudige installatie: een spiegel die je pas liet zien nadat je jezelf even kwijt was. Geen rook, geen magie. Alleen tijd. Pieter keek. En keek nog eens.

Misschien, dacht hij, is de grootste illusie niet wat musea ons tonen, maar wat wij buiten deze muren voor waarheid aanzien. Dat wat we nooit aanraken. Nooit testen. Maar wél geloven.

Hij liep naar buiten. Niet veel wijzer. Wel iets wakkerder. En soms, zo wist Pieter, is dat al meer dan genoeg.

DE DWANGBUIS VAN HET DAGELIJKSE

Terwijl Pieter Pottenkijker zich in Nederland tot achter de komma vastbijt in het voorbereidend onderzoek naar *Het Mysterie van de Illusie* - met notitieboekjes, wenkbrauwen en licht overspannen koffiemokken - besluiten Marga, The Lady of the House Hyacinth en haar eega, partner en levenskunstenaar Peter Volloper, dat denken ook best bewegend mag zijn. Vakantie, zo vinden zij, is tenslotte niets anders dan een illusie met slippers aan.

Op hun eigen vakantieoord, Domaine Sainte Marie, ontstaat een plan dat zelfs Houdini een wenkbrauw zal doen liften (en dat is knap, postuum). Ze willen Nederland doortrekken. Niet incognito - dat past hen niet - maar met een heuse campagne. Vakantiebeurzen worden hun podia. Shows hun wapen. En illusie hun missie. Wat zij dat gaan opvoeren doet de kettingen rammelen, de gordijnen wapperen en menig standhouder twijfelen aan de stabiliteit van zijn badgekoord.

Hyacinth, in een japon die verdacht veel zakken lijkt te hebben (waaruit soms een duif, soms een beleidsnotitie tevoorschijn komt), spreekt het publiek toe over ontsnappen. Peter assisteert, bindt zich vast, bevrijdt zich weer, en klapt vooral zichzelf toe. Marga houdt het morele kompas vast en zorgt dat niemand écht verdwijnt - hooguit even uit beeld.

Toch blijft hun nieuwsgierigheid haken bij één act: de ontsnapping uit de dwangbuis. Want daar zit de kern. Hoe kom je los uit de knellende mouwen van de dagelijkse routine? Hoe bevrijd je jezelf zonder de knopen te ontkennen?

Daarom overwegen zij, tussen twee vakantiebeurzen door, een bedevaart naar meester-illusionist Christian Farla. Zijn ode aan Houdini ja - honderd jaar na diens overlijden—zou immers meer zijn dan theater. Het is wilskracht in avondkleding. Ontsnappen als levenshouding. Met dwangbuis, kaarten, watertank en publiek dat ongewild meedoet aan zijn eigen verbazing.

Wie Hyacinth en Peter live aan het werk wil zien - en wie niet, heeft vermoedelijk al in een dwangbuis gezeten - moet zich haasten. Er zijn nog slechts twee momenten waarop de illusie zich laat betrappen: 31 januari 2026 in Hardenberg en 7 februari in Gorinchem.

Pieter noteert ondertussen droogjes: *Illusie is geen bedrog. Het is oefenen in ontsnappen.* En glimlacht. Ondeugend. Dat ook.

DE TOVERSTAF

Na de musea voor illusies - waar Pieter zijn evenwicht, zijn perspectief en bij vlagen ook zijn waardigheid had verloren - richtte hij zijn blik op een andere categorie bedriegers. Met alle respect. Goochelaars.

Want als ergens illusies worden opgewekt zonder spiegels, rookmachines of een medewerker die “uw brein doet nu raar” fluistert, dan is het wel op camping Domaine Sainte Marie. Meer specifiek: in De Verbroederij. Het restaurant. Al doet dat woord geen recht aan wat daar gebeurt.

Daar zwaait Marga. *The lady of the house Hyacinth*, zoals ze zichzelf met een twinkeling noemt. In de keuken voert zij het bewind met een scepter die verdacht veel wegheeft van een toverstaf. Wie binnenkomt voor “een snelle hap” verlaat het pand drie gangen later met het gevoel een avondvullend programma te hebben meegemaakt. Inclusief ontroering, verbazing en lichte buikverwarring.

Pieter had het zelf ervaren. Hij bestelde iets eenvoudigs. Dat dacht hij. Wat volgde was een amuse die nergens op sloeg maar toch logisch was, een voorgerecht dat fluisterde dat het hoofdgerecht eraan kwam, en een hoofdgerecht dat zei: *ga maar zitten, ik blijf even*. Daarna verscheen er nog iets zoets, “om het af te maken”. Alsof het daarvoor nog niet af was.

Illusie, dacht Pieter. Pure illusie.

Want hier werd niet gegeten. Hier werd getoverd. Tijd verdween. Verwachtingen werden opgerekt. Een campingrestaurant veranderde in een tempel van aandacht. En aandacht, zo wist Pieter inmiddels, is de krachtigste vorm van magie die er bestaat.

Toverstafjes worden gebruikt door goochelaars. Of tovenaars. Of koks met een missie. Het leek Pieter dan ook logisch – wetenschappelijk bijna – om zijn onderzoek voort te zetten bij hen die openlijk beweren dat niets is wat het lijkt, en dat juist dáár de schoonheid zit.

Goochelaars laten je geloven dat een duif uit het niets verschijnt. Marga laat je geloven dat een "klein hapje" voldoende is. Beide doen het met overtuiging. En beide laten je achter met dezelfde gedachte: *hoe dan?*

Misschien, zo concludeerde Pieter terwijl hij zijn stoel iets achteruitschoof, zit het mysterie van de illusie niet in het misleiden, maar in het verrassen. In het doorbreken van aannames. In het besef dat er mensen zijn die hun vak zo serieus nemen dat het op magie begint te lijken.

En soms, heel soms, is een illusie verliezen precies wat je nodig hebt om iets echts te ervaren.

ILLUSIONISTEN

De stap van goochelaars naar illusionisten bleek kleiner dan Pieter had gedacht. Het was meer een schuifje. Een zijwaartse beweging. Alsof je denkt dat je een nieuw gangpad inslaat, maar ongemerkt bij dezelfde koekjes blijft staan, alleen nu met een Frans accent.

Omdat Pieter graag in kleine stapjes werkt – grote stappen leiden immers vaak tot struikelen, blauwe plekken en existentiële vragen – zette hij ook dit stapje. Illusionisten. Niet zomaar mensen met een cape en een duif, maar vaklieden. Meesters van de verwarring. Architecten van het *net-niet-begrijpen*.

Nederland, zo ontdekte hij, heeft een rijke traditie. Victor Mids, die met een serieus gezicht vertelt dat je brein je voor de gek houdt, terwijl je dat diep vanbinnen al wist. Hans Klok, sneller dan zijn eigen schaduw en vermoedelijk ook sneller dan de uitleg. Magic Unlimited, een trio dat bewijst dat je met z'n drieën nóg geheimzinniger kunt zijn. En dan de grote namen: Hans Kazan, Christian Farla, Fred Kaps, Tommy Wonder. Alleen al die namen klonken als trucs op zichzelf.

Pieter keek, luisterde, las en knikte begrijpend, zonder ook maar iets te begrijpen.

Want daar zat het probleem. Of eigenlijk: daar zat de traditie. Eeuwenoud. Heilig. In steen gebeiteld en daarna onzichtbaar gemaakt. Illusionisten leggen hun trucs niet uit. Niet aan het publiek. Niet aan vrienden. En zéker niet aan nieuwsgierige toeschouwers die na afloop vragen: "Maar hoe deed je dat nou?"

Die vraag wordt in magische kringen beschouwd als licht ongepast. Vergelijkbaar met vragen naar iemands leeftijd, salaris of waarom de soep nooit smaakt zoals bij oma.

Pieter zat met een hoofd vol informatie waar hij niets mee kon. Het voelde alsof hij een encyclopedie had gelezen in een taal die hij bijna sprak. Bijna.

En toen dacht hij aan Marga. *The lady of the house Hyacinth*. En aan haar eega en zakenpartner Peter Volloper. Aan die keuken, die toverstaf, die drie gangen die altijd vanzelf verschenen. Zouden zij ook zwijgen? Hun geheimen bewaken alsof het konijnen in hoge hoeden waren?

Als dat zo was, zo realiseerde Pieter zich, dan zou dit mysterie zich niet laten ontrafelen met kijken alleen. Dan moest hij iets anders doen.

Misschien stoppen met vragen. En beginnen met proeven.

ERIK SCHERDER

Pieter Pottenkijker is niet iemand van half werk. Als hij zegt dat hij zich grondig gaat voorbereiden op het veldwerk in zijn onderzoek naar *Het Mysterie van de Illusie*, dan meent hij dat ook. Zo grondig zelfs, dat hij zichzelf er soms een beetje bij kwijtraakt. Maar dat beschouwde hij als bijvangst.

Hij bezocht Erik Scherder.

Dat ging niet vanzelf. Pieter zat nog geen drie minuten tegenover de man of hij werd vriendelijk doch dringend gemaand zijn benen te bewegen. Niet figuurlijk. Letterlijk. “Het brein,” zei Scherder terwijl hij met zijn armen zwaaide alsof hij zelf een idee probeerde in te halen, “houdt van beweging.” Pieter knikte en schoof ongemerkt zijn stoel een paar centimeter heen en weer. Voor de zekerheid.

Scherder sprak over mentale overbelasting, over agenda’s die voller zijn dan een campingzwembad in augustus en over het levensbelang van *white spots*. Lege plekken. Ruimte. Niets. Pieter schreef driftig mee en kreeg direct het gevoel dat hij daar straks geen tijd voor had.

“Je moet het brein af en toe voor de gek houden,” zei Scherder. “Bewegen, muziek, ritme. Dan voelt het alsof alles klopt.” “Een illusie?” vroeg Pieter voorzichtig. “Precies,” zei Scherder tevreden.

En daar was-ie. De illusie van de perfecte vakantie.

Want beweging, zo leerde Pieter, hoeft niet ingewikkeld te zijn. Wandelen. Dansen. Of… boulen. Zelfs boulen. En daarmee viel alles op zijn plek. Het Krasse Knarren Boulestoernooi op Camping Domaine Sainte Marie bleek geen vrijblijvende bezigheid, maar een wetenschappelijk onderbouwde breininterventie. Mits, en dat was belangrijk, het werd afgesloten met muziek. Bij voorkeur uitgevoerd door Hans Dijksterhuis. Gigs.

Pieter zag het voor zich. Oudere jongeren met stalen ballen. Langzame worpen. Grote concentratie. Breinen die tevreden zoemden. En daarna muziek. Hard genoeg om de dag los te laten, zacht genoeg om herinneringen toe te laten. Het brein in overgave. De vakantie compleet. Althans: zo voelde het.

Scherder waarschuwde ook. Voor stilzitten. Voor denken zonder bewegen. Voor vakanties die zo perfect gepland zijn dat je er doodmoe van thuiskomt. “De grootste illusie,” zei hij, “is dat rust niets doen is.”

Pieter liep naar buiten. Hij bewoog. Hij neuriede iets vaags dat op een Gigs-nummer leek. En hij wist: het mysterie van de illusie zat niet alleen in wat we zien, maar vooral in wat we voelen wanneer we eindelijk stoppen met alles begrijpen.

En soms begint dat met een bal, een baan en een dansje na afloop.

GIGS - REIZIGERS IN MUZIEK

De ochtend schuift traag de dag in. Een licht dat niet schreeuwt maar aankondigt - zoals een akkoord dat nog nét niet volledig wordt aangeslagen. Het is het soort dag dat vraagt om muziek die niet stoort, maar aanwezig is. Zoals The Gigs dat doen.

Vier mannen, vier stemmen, vier wegen die elkaar kruisen op dat ene podium.
Gerard Bouman met zijn viool, mandoline en gitaar - de zwerver tussen melodieën. Hans Dijksterhuis, die zijn gitaar en harmonica laat spreken zoals anderen praten over vroeger. Johan Korringa, die met zijn bas de grondtoon legt waarop alles kan rusten. en Bo Strookappe, die met accordeon en melodion de lucht vult met kleur en adem. Samen zijn ze meer dan hun instrumenten – ze zijn verhaalvertellers, reizigers in toon.

Samen brengen ze geen trucje, maar een geluid dat leeft van binnenuit. Hun roots liggen in de 60- en 70-pop, hun hart klopt ook voor Ierse folk en bluegrass. Soms klinkt het als een verre kustlijn, dan weer als een kampvuur waar iemand zachtjes inzet en de rest vanzelf meezingt.

Hun muziek ruikt naar hout en snaren, naar koffie in de ochtend en een biertje bij de laatste toon. Ze trekken sporen van Pop, Folk en Rock, maar zonder haast om ergens bij te horen. Een Iers deuntje kan zich zomaar nestelen naast een Westcoast-refrein, alsof de zee en het land even elkaars taal spreken.

Er zit iets eerlijks in hun samenzang. Niets gladgestreken, niets overgeproduceerd. Een kleine oneffenheid hier en daar, maar juist dat maakt het echt - het soort echt dat je niet

kunt plannen. Hun klank beweegt niet alleen door zalen en cafés, maar ook door herinneringen. Naar vroeger, naar nu, naar wat muziek eigenlijk is als je luistert zonder je telefoon erbij.

The Gigs zijn niet bezig met trends. Ze spelen met overgave. Met plezier. Met de vanzelfsprekendheid van mensen die weten dat muziek pas leeft als ze wordt gedeeld. En als de laatste toon wegsterft, blijft er iets achter. Stilte, ja - maar ook gloed.

Die gloed heet: vakmanschap. Of gewoon: liefde voor geluid.

DE KERMIS VAN HET VERLANGEN

Pieter Pottenkijker stond erbij alsof hij per ongeluk in een toneelstuk was beland waar niemand het script had gekregen, behalve Marga, The Lady of the House Hyacinth en Peter Volloper van camping Domaine Sainte Marie. Zij bouwden onverstoorbaar door aan hun Theater van de Illusie, met de precisie van Zwitserse horlogemakers en het enthousiasme van kermisexploitanten op suikerspin.

Hardenberg was het decor. De SVR-beurs *Ontdekken* had zijn deuren geopend en daar werd ontdekt, geloof me. Niet zozeer de mooiste plekjes – die lagen keurig op glanzend papier – maar vooral de belofte dat geluk te boeken is, bij voorkeur met stroomaansluiting en privé-sanitair. Men ontmoette de campingeigenaar persoonlijk, al was dat soms vooral persoonlijk met een badge, en men plande de ideale vakantie voor 2026 alsof het ging om een staatsbezoek met barbecue.

En dan waren daar Fien en Teun. Fien en Teun! Het vrolijke boertje en boerinnetje, stralend als mascottes van het oer-Hollandse verlangen naar modder aan de laars en eenvoud in een prefab boerderijtje. Ze logeren op Familie Resort Molenwaard, in hun eigen Boerderijtje, wat een geruststellende gedachte is: zelfs de illusie heeft tegenwoordig een eigen onderkomen.

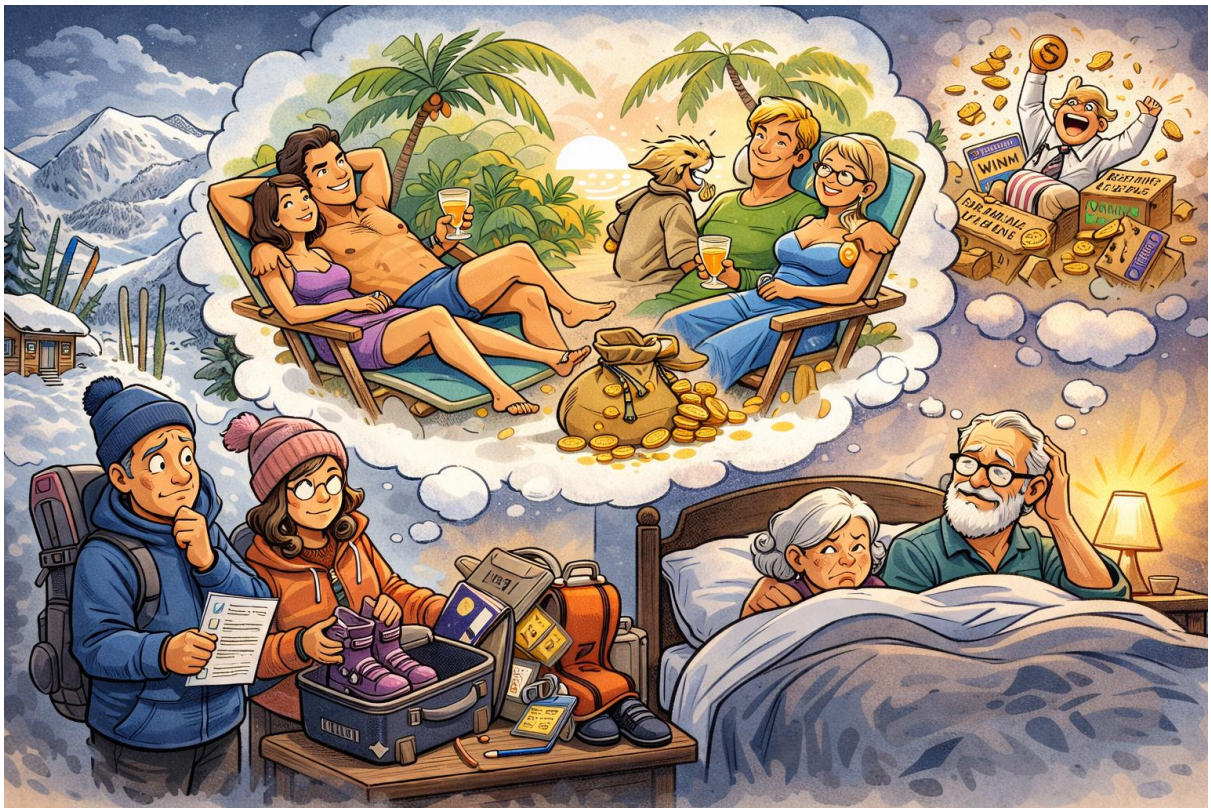
Marga sprak over authenticiteit en glimlachte alsof zij wist dat authenticiteit vooral een goede lichtval nodig heeft, en Peter Volloper knikte bemoedigend. Camping Domaine Sainte Marie werd neergezet als een plek waar rust, ruimte en rosé elkaar toevallig tegenkomen bij zonsondergang. Het publiek knikte terug. Men wílde dit geloven. Men móést dit geloven.

Want wie geen illusie meer durft te hebben, boekt uiteindelijk gewoon weer drie weken balkon.

Voor wie dit gemist heeft: geen paniek. De karavaan trekt verder. Op 7 februari staat het gezelschap in de Evenementenhal te Gorinchem, van 10.00 tot 16.00 uur. Nieuwe beloftes, dezelfde glimlach, frisse folders.

Kortom: wie zich illusies maakt over een heerlijke vakantie, zet vooral de stap om die illusie waar te maken. En Pieter? Pieter heeft zijn reservering inmiddels schriftelijk laten bevestigen. Uit voorzorg. Want op Domaine Sainte Marie zal hij veldonderzoek doen. Naar het Mysterie van de Illusie. Met haringen, een notitieboekje en een open blik.

DE DROOM DIE OP WINTERSPORT GING

Het onderzoek naar het mysterie van de illusie eist zijn tol. Pieter moet even afstand nemen. En dus besluiten hij en zijn lief om een weekje naar winterse oorden te trekken. De keuze viel op Oostenrijk.

Terwijl Pieter zijn thermosokken zocht – die hij vorig jaar ook al kwijt was vóór vertrek – viel hem iets op. Niet aan de sokken, die bleven onvindbaar, maar aan de wereld. Zodra mensen hun koffers pakken, zo leek het, beginnen hun hoofden te lekken. Niet letterlijk, gelukkig, maar figuurlijk. Dromen sijpelen eruit. Grote dromen. Rare dromen. Dromen met moreel elastiek.

Zijn lief keek hem aan terwijl ze de skischoenen inspecteerde alsof het verdachte pakketjes waren.
“Je staart,” zei ze.
“Ik observeer,” antwoordde Pieter plechtig. “De illusie is op vakantie.”

En dat klopte. Want nog vóór de eerste sneeuwvlok was gevallen, had Pieter ze alweer gehoord. De verhalen. Mensen die op vakantie ineens droomden dat ze hun bed deelden met iemand die verdacht veel leek op de tennisleraar. Of met een oude vlam, die wonderlijk genoeg nooit snurkte. Anderen droomden van miljoenen: postcodeprijzen, staatsloterijen, krasloten die spontaan begonnen te zingen.

Alsof de illusie, normaal keurig aangelijnd door agenda’s en afwasroosters, op vakantie los mocht.

Pieter besloot dit te onderzoeken en belde slaapexpert Winni Hofman, die altijd wist wanneer een kussen meer wist dan een mens. “Logisch,” zei Winni opgewekt. “Op vakantie slapen mensen anders. Ze laten los.” “Van elkaar?” vroeg Pieter hoopvol. “Van hun ritme,” corrigeerde ze streng.

Winni legde uit dat mensen op vakantie later naar bed gaan, langer slapen, geen wekker hebben die hen ruw uit een droom sleurt alsof die droom nog geld schuldig was. En juist in die tweede helft van de nacht – wanneer de REM-slaap zich uitrekt als een kat in de zon – komen de dromen. Intenser. Kleurrijker. Brutaler soms.

“Dus,” concludeerde Pieter, “op vakantie dromen mensen niet meer, ze herinneren zich hun illusies beter.” “Precies,” zei Winni. “En wat je je herinnert, ga je serieus nemen.”

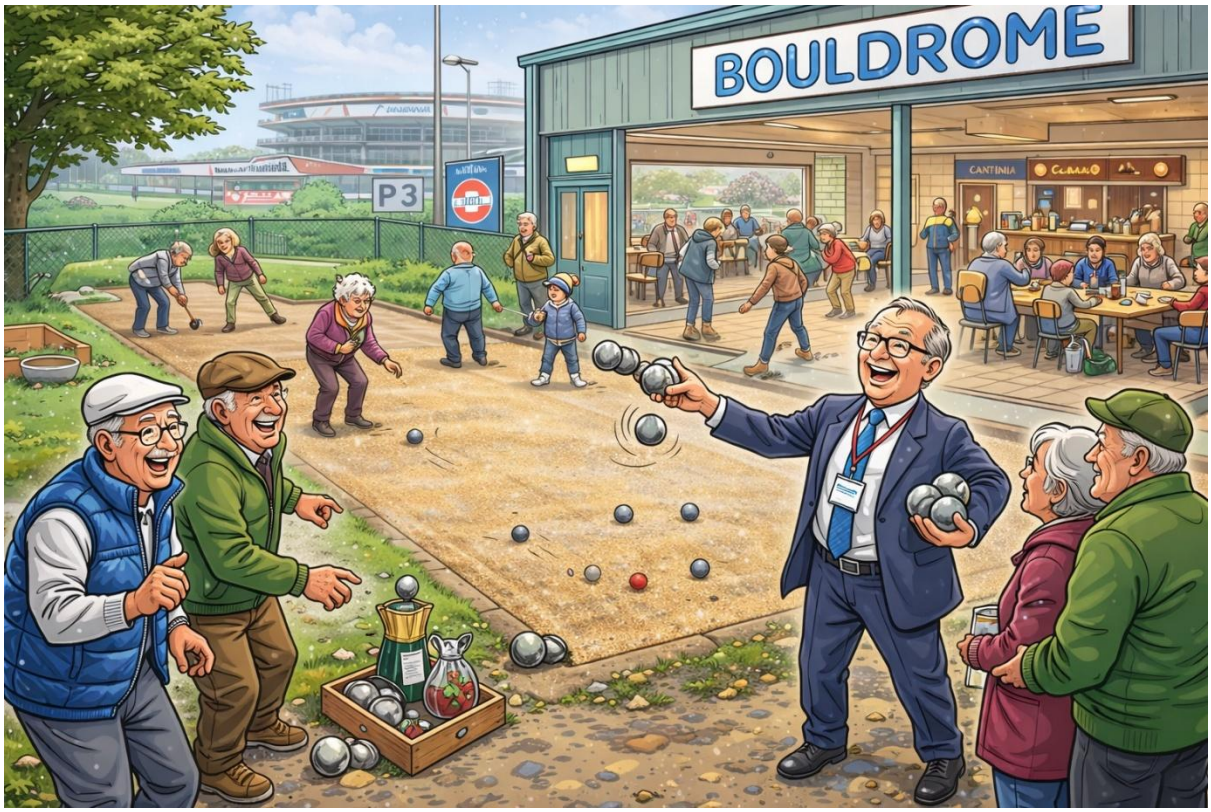
Daar zat het gevaar. De illusie fluistert immers graag: *Dit betekent iets.* Terwijl het vaak gewoon betekent dat je langer hebt uitgeslapen en gisteravond te laat kaas hebt gegeten.

Pieter keek naar zijn lief, die inmiddels de derde checklist had gemaakt. “We moeten oppassen,” zei hij. “De illusie reist mee.” Ze glimlachte. “Dan laten we haar lekker dromen. Maar we nemen haar niet serieus.”

En zo vertrokken ze. De sneeuw in. Met warme jassen, scherpe ogen en de wetenschap dat niet elke droom een waarheid is – maar wel altijd iets zegt over verlangen.

Want soms is een droom geen plan. Maar een vakantiefoto van je binnenwereld.

DE ACHTSTE BAL EN DE VRIJE WIL

Terwijl Pieter Pottenkijker zich had opgesloten tussen vergeelde dossiers, half gelezen voetnoten en een loep waarvan niemand precies wist waarom hij die ooit had aangeschaft, speelde elders een heel ander mysterie. Geen illusie van macht, geen rookgordijnen van bestuur, maar iets veel groters. Iets wat begon met drie woorden.

Gratis. Gratis. Gratis.

Oud-staatsraad Van der Molen – ooit bewaker van staatsrechtelijke subtiliteiten, tegenwoordig hoeder van de kleine cirkel rond de cochonnet – had zijn roeping gevonden. Niet in Den Haag, niet in achterkamers, maar in Emmen. Achter parkeerplaats P3. Naast VV Emmen. Achter het stadion. Dat detail herhaalde hij graag, alsof de locatie op zichzelf al overtuigingskracht had.

Pieter las de promotietekst hardop voor, met steeds grotere ogen.

“Zes tot acht keer gratis,” zei hij. “Dat is geen kennismaking meer, dat is een relatie.”

Pieter keek niet op. “Illusies beginnen altijd vrijblijvend,” mompelde hij. “Daarna volgt de contributie.”

Van der Molen was onstuitbaar. Alsof het Achtste Krasse Knarren Boulestoernooi niet naderde, alsof de wereld niet op de rand van bestuurlijke verwarring balanceerde, gooide hij met woorden alsof het stalen ballen waren. Zonder verplichtingen. Elke dag open. Behalve

zaterdag. Want dan is er een toernooi. Of elders. Of hier. Dat was nooit helemaal duidelijk, maar dat hóórde zo bij petanque, legde hij uit: vaagheid als levenshouding.

“Je mag komen. Je mag gaan. Je mag een maand verdwijnen,” preekte Van der Molen. “En toch hoor je erbij.”

Pieter proefde iets. Niet in de koffie, maar in de zin. “Dat is het, hè Pieter. Dit is geen sport. Dit is een bestuursfilosofie.”

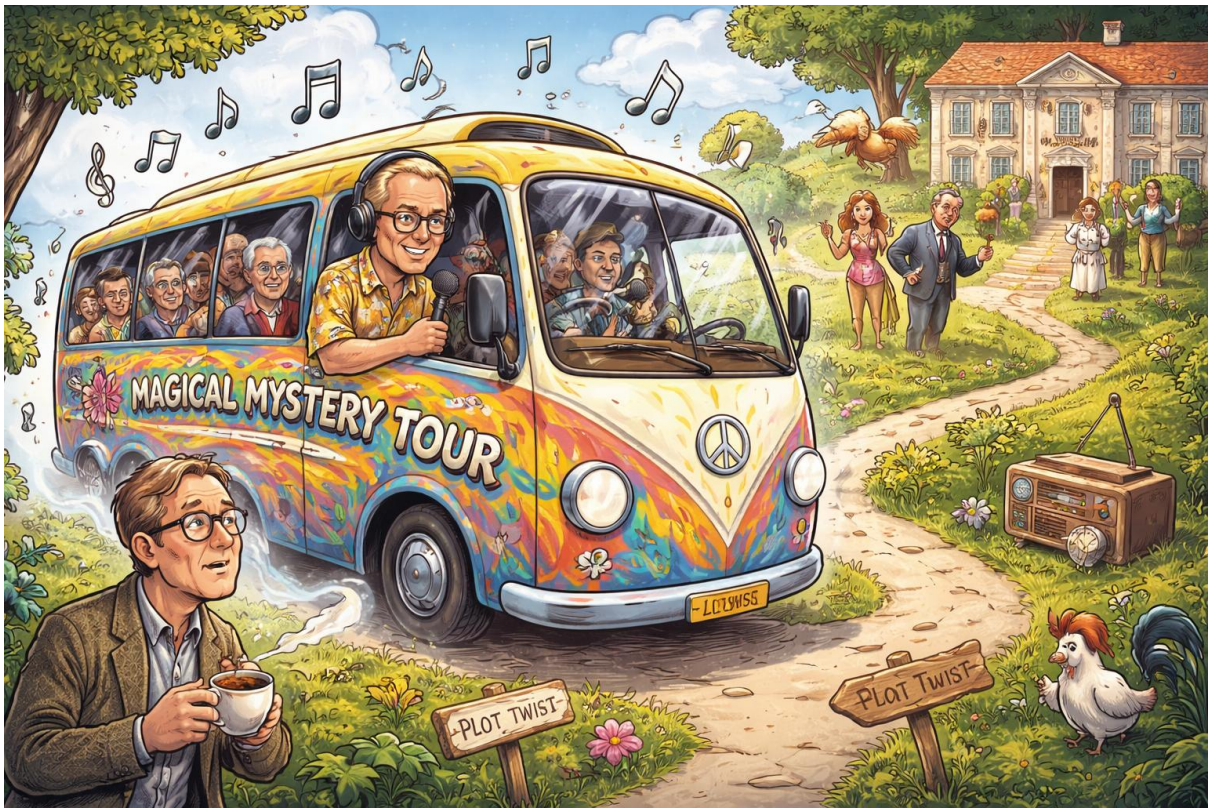
Pieter zuchtte. “Een gemeenschap zonder verplichtingen bestaat alleen zolang niemand iets van je verwacht.”

Ondertussen rolde Van der Molen door. Over jeugd die gratis lid mocht worden. Over wijn na de derde. Over binnenbanen, buitenbanen, overdekte hallen met grootse namen als *boule-o-drome*. Over prijsjes. Kleine prijsjes. Maar prijsjes niettemin. Alsof meritocratie eindelijk was teruggebracht tot zijn ware proporties: een flesje wijn en eeuwige roem tot dinsdagmiddag half vijf.

En zo gebeurde het dat Pieter, terwijl hij zocht naar de kern van de illusie, begreep waar die zich werkelijk schuilhield. Niet in macht. Niet in systemen. Maar in het idee dat je nergens aan vastzit, zolang je maar elke dag mag komen gooien.

Gratis. Tot je blijft.

DE BUS DIE NIET BESTAAT (MAAR ALTIJD RIJDT)

Illusie en fictie, zo ontdekte Pieter Pottenkijker op een druilerige middag, zijn als twee sokken uit dezelfde was: ze horen bij elkaar, maar je weet nooit precies welke je aanhebt. Hij zat met een kop thee die deed alsof hij Earl Grey was te luisteren naar *Magical Mystery Tour*. En terwijl Stefan Stasse de virtuele bus startte, stapte Pieter ongevraagd mee in.

De bus reed niet. Althans, niet echt. Maar hij bewoog wel degelijk. Van links naar rechts, van Bach naar Bowie, via een zijweggetje langs een luisteraar uit Appingedam die ooit zijn schoen verloor tijdens een hoorspel uit 1973. Pieter vond dat normaal. In deze bus was alles normaal wat nergens op sloeg.

Stefan sprak met de vanzelfsprekendheid van een buschauffeur die wist dat niemand wist waarheen men ging. Twee uur duurde de reis. Daarna stapte iedereen uit, enigszins beduusd, maar gerustgesteld: morgen reed dezelfde bus weer. Of een andere. Of geen.

Die week stond NPO Luister in het teken van fictie. Meer dan een eeuw hoorspel werd gevierd. Pieter luisterde zich een lichte hernia in zijn verbeelding. *De Blankenberge Tapes* fluisterden geheimen die nooit waren uitgesproken. *Anders, namelijk* zette zijn denkraam op een kier. *STOKER* legde kolen op een vuur waarvan hij niet wist dat het brandde.

En toen, alsof het allemaal samenviel in één theatrale buiging, dacht Pieter aan Marga. Aan The Lady of the House Hyacinth. Aan Peter Volloper. Op Domaine Sainte Marie, waar de wijn altijd net iets beter smaakt dan hij is, bleek hetzelfde principe te gelden. Ook daar

wordt dagelijks een hoorspel opgevoerd. Met echte mensen. Echte gasten. Echte ongemakken.

De fictie spat ervan af. De illusie wordt op Domaine Sainte Marie zorgvuldig gedecoreerd met croissants, stiltes en veelbetekenende blikken. En wie denkt toeschouwer te zijn, heeft al lang een rol. Zonder script, maar met volle overtuiging.

Pieter glimlachte. Want dat was de boodschap, ergens tussen de grappen en het overdrijven door: we doen allemaal mee. In radiobussen die niet bestaan. In huizen waar gastvrijheid een genre is. In verhalen die niet waar zijn, maar wel waarachtig.

En wie goed luistert, hoort zichzelf meespelen.

DE CAMPING WAAR DE WERKELIJKHEID OP VAKANTIE GAAT

Pieter Pottenkijker ontdekte het bij toeval, zoals alle grote waarheden: struikelend over een plastic flamingo met existentiële uitstraling. Op camping *Domaine Sainte Marie* – waar zelfs de wifi lijkt te fluisteren *"geloof wat je wilt"* – regeert Peter Volloper. Een man die fictie niet verzint, maar *regel*t. Met vergunning. En koffie.

Peter heeft een bijzondere gave: hij maakt van verzinsels feiten, van onmogelijkheden een dagprogramma en van metaforen een middagdutje. "Fictie," zei hij terwijl hij een croissant filosofisch opensnijdt, "is beter dan de realiteit. Want de realiteit heeft openingstijden."

Pieter noteert dit driftig. Fictie, zo leerde hij, reikt waar taal struikelt. Ze verbindt alles met alles, zelfs Marga met Peter, zelfs gisteren met morgen, zelfs een boulestoernooi met wederopstanding. Fictie kan speculeren over de toekomst zonder meteen door de boekhouder van de natuurkunde te worden teruggefloten.

Want ja, de realiteit – dat wisten Marga en Peter allang – is een streng type. Ze tikt. Onhoorbaar, maar genadeloos. Vanaf de geboorte loopt er een klok mee, ergens tussen je ribben, die precies weet wanneer ze stopt. En ondertussen zijn er miljoenen mensen die iets willen worden: zanger, danser, atleet, nieuwslezer of – god verhoede – succesvol ondernemer.

Maar de realiteit zegt vaak: nee. Geen ballet na dat ongeluk. Geen vleugels bij zonsopgang. Geen geliefde terug, hoe dichtbij ook. Geen Phoenix Down, alleen een folder over rouwverwerking.

En dan is daar die camping.

Op *Domaine Sainte Marie* blijkt de realiteit op vakantie gestuurd. Hier kun je 's ochtends wakker worden met superkrachten, 's middags je overleden tante begroeten bij het zwembad en 's avonds verliezen bij pétanque zonder existentieel trauma. Niemand wordt geschaad. Iedereen wordt iets meer zichzelf. Of iets beters.

De camping is eigenlijk een analoog Virtual Reality-programma, maar dan met grind, stokbrood en levenslessen. Fictie wordt hier niet gebruikt om te ontsnappen, maar om te *landen*.

Pieter kijkt om zich heen, ziet mensen lachen met een ernst die alleen mogelijk is als je even niet hoeft te doen alsof dit alles het enige is. En hij weet: soms moet de werkelijkheid een stapje opzij doen, zodat de waarheid erlangs kan.

VAKANTIE VAN DE WERKELIJKHEID

Pieter Pottenkijker had zich voorgenomen het mysterie van de illusie niet langer uitsluitend op campings, raadzalen en buurtbarbecues te zoeken. Soms, zo vermoedde hij, moest je achteruitlopen om vooruit te komen. Dus dook hij het filmarchief in. Met een thermoskan koffie, een biscuitje dat al vóór de pauze murw was en een blik die al snel vierkant keek.

Daar verscheen *Hi-de-Hi!* op het scherm. In Nederland ooit opgewekt omgedoopt tot *Hoera, het is vakantie!* — een titel die klinkt als een bevel, uitgesproken door iemand met een fluitje en een clipboard. Pieter keek. En keek nog eens. En voelde het knarsen der herkenning. Maplins Holiday Camp, eind jaren vijftig. De illusie van zorgeloosheid, strak in het pak gehesen en voorzien van een glimlach die ook na sluitingstijd door moest werken.

Hij kon zich niet aan de indruk onttrekken dat Peter Volloper en zijn lady of the house Hyacinth hier huiswerk hadden gedaan. Grondig. Met aantekeningen. Misschien zelfs met pauze-knop. Want waar Maplins zijn yellow-coats had — aangevoerd door de onverwoestbare Gladys Pugh — daar had onze eigen camping zijn equivalenten: even toegewijd, even opgewekt, even vermoeid achter de ogen.

Wat zij gelukkig níét hadden overgenomen, was de geluidsinstallatie. Pieter huiverde. Stel je voor. Je ligt vredig in je campingbedje, net verzoend met het feit dat het kussen naar zonnebrand ruikt, en dan schalt plots de stem van Marga door de ether: “Goedenmorgen campers! Tijd om uw bedje op te maken, uw oksels te reinigen en uw boulesballen op te poetsen!”

De illusie, zo leerde *Hi-de-Hi!*, is teamwork. Jeffrey Fairbrother regelt het programma, Clive Dempster de discipline, Spike Dixon de grap die nét te ver gaat, Ted Bovis het welkom dat iets te joviaal is en Peggy Ollerenshaw ruimt op wat niemand wil zien. Alles klopt. Alles kraakt.

Pieter glimlachte. De boodschap was helder: vakantie is geen ontsnapping aan de werkelijkheid, maar een zorgvuldig geregisseerde pauze ervan. De illusie werkt alleen als iedereen meespeelt — zelfs wie liever even níét meedoet. En soms, heel soms, zie je door het gelach heen iets echts. Dat is geen mysterie. Dat is menselijkheid.

DE ILLUSIE OP KLOMPEN

Pieter Pottenkijker had het meteen door. Althans, dat dénkt hij altijd. Want wie denkt dat hij het doorheeft, zit er op Domaine Sainte Marie meestal al een gang naast. Of drie. Met saus.

Bij aankomst op de camping ziet de bezoeker een schuur. Zo'n schuur waarvan je verwacht dat er een tractor staat te zuchten en een boer met een pet iets mompelt over regen die nooit valt als je 'm nodig hebt. Menig bezoeker zette zich al schrap voor een bord lauwe soep en een stuk brood dat "ambachtelijk" heet omdat het gisteren is gevallen.

Maar nee. De schuur bleek een restaurant. De Verbroederij. Een plek waar stoelen knus tegen elkaar aanleunen alsof ze samen oud zijn geworden, waar pannen zingen en waar illusies bij binnenkomst hun jas moeten inleveren. Hier regeert Marga. Of Margareth, als ze haar serieuze ogen had opgezet. The lady of the house. Zij die met één wenkbrauwbeweging de dagmenu's herschikt en met een pollepel vrede sticht.

En Peter Volloper? Ach, Peter. Wie hem ziet, denkt: directeur. Wie hem kent, weet: afwasser. Tafelloper. Bordenfluisteraar. Hij beweegt zich door het restaurant als een man die nergens de baas over is en juist daardoor over alles. Tot Gerda Haaknaald verschijnt. Dan verschuift de macht geruisloos. Gerda neemt de bediening over met het zelfvertrouwen van iemand die weet waar de lepels liggen en waarom dat zo is. Jerommeke volgt haar blik. Trots. En vooral stil. Dat is ook een kwaliteit.

Pieter noteerde driftig in zijn boekje: Schijn is een slechte gids. Werkelijkheid is beter gezelschap.

Want op Domaine Sainte Marie wordt de illusie vriendelijk maar beslist ontmanteld. Dromen vallen hier niet in duigen; ze worden ingeruild voor iets beters. Iets echts. Geen luchtkasteel met torentjes van belofte, maar een fundament van afwas, haaknaalden en driegangenmenu's.

Hier leer je dat wie denkt de baas te zijn, vaak het gelukkigst is met een theedoek. Dat wie groot droomt, soms klein moet beginnen. En dat de werkelijkheid, mits goed gekruid en liefdevol opgediend, altijd wint van de illusie.

Pieter glimlachte. En de bezoeker? Die bestelde nog een dessert. Want ook dat bleek anders dan verwacht.

HET LUCHTKASTEEL DAT ZICHZELF AFBRAK

Pieter Pottenkijker had altijd al een zwak gehad voor verhalen die beginnen met: *"Volgens niet nader te noemen bronnen…"*

Dat zijn namelijk precies de bronnen die het hardst fluisteren en het meest weten. Ze zitten meestal op klapstoeltjes, hebben een wijnglas binnen handbereik en zeggen dingen als: *"Ik zeg niet dat het zo is, maar…"* om het vervolgens tóch te zeggen.

Zo hoorde Pieter het verhaal over Marga – door sommigen liefkozend *the lady of the house Margareth* genoemd – en Peter Volloper. Nog vóór Domaine Sainte Marie bestond, zo ging het gerucht, hadden zij plannen voor een luchtkasteel. Niet figuurlijk. Nee, een écht luchtkasteel. Met torentjes, beloftes en een uitzicht dat vooral bedoeld was om de realiteit niet te hoeven zien.

Volgens velen was het plan onrealistisch. Volgens anderen was het juist typisch Hyacinth en Peter: groots, meeslepend en met een vleugje *"dat zien we later wel."* Want verbeelden, dat konden ze. Ze zagen al gasten zweven tussen droom en dauw, cocktails in de hand, verantwoordelijkheid netjes achtergelaten bij de receptie.

Maar luchtkastelen, zo ontdekte men al snel, hebben een probleem. Ze vragen onderhoud. Veel onderhoud. En dan niet het soort onderhoud dat je oplost met een likje verf en een goed gesprek. Nee, het soort waarbij elke windvlaag je eraan herinnert dat illusies geen fundering hebben.

En toen gebeurde er iets opmerkelijks. Ze zagen ervan af.

Pieter vond dat fascinerend. Want wie stopt er nu vrijwillig met een luchtkasteel? Meestal blijven mensen eraan doorbouwen, ook als het al lang boven hun macht zweeft. Ze noemen het dan *visie*.

Maar hier niet. Hier maakte men een onverwachte draai. Geen luchtkasteel, maar een camping. Domaine Sainte Marie. Met grond onder de voeten, elektriciteit die het doet en dromen die niet meteen wegwaaien bij de eerste tegenvaller.

En daar zat volgens Pieter de echte magie. Want waar luchtkastelen mensen laten dromen zonder te landen, deed deze plek iets anders. Ze liet mensen dromen én realiseren. Kleine dromen. Echte dromen. Van rust. Van samen zijn. Van even iemand anders mogen zijn zonder jezelf kwijt te raken.

Pieter noteerde: *Illusies zijn verleidelijk, maar pas als je ze durft los te laten, ontstaat ruimte voor iets echts.*

Misschien was dat wel het mysterie van de illusie. Niet dat we dromen. Maar dat we soms vergeten wakker te worden.

En terwijl Pieter zijn notitieboekje dichtklapte, glimlachte hij. Sommige luchtkastelen storten gelukkig op tijd in. Zodat er iets stevigs voor in de plaats kan komen.

HET RIJDEND ZONNEBED

Op camping Domaine Sainte Marie, waar de rosé koeler is dan de feiten en de horizon altijd net iets mooier glooit dan in werkelijkheid, woont Marga. Ook wel bekend als The Lady of the House Hyacinth. Een vrouw met statuur, een zonnebril ter grootte van een voorruit en een onwrikbaar geloof in de kracht van presentatie.

Zodra het kwik de heilige grens van twintig graden passeert, voltrekt zich daar een wonder. Niet het wonder van groeiend gras – nee – maar het wonder van beweging. Marga bestijgt haar grasmaaier.

Niet om te maaien.

Om te draaien.

Rondjes. Duizenden rondjes. Met een serene blik, een licht geheven kin en een perfecte hellingshoek ten opzichte van de zon. Wie goed kijkt, ziet het: dit is geen maaier. Dit is een rijdend zonnebed met stuurinrichting. Het gras wordt korter, dat is waar, maar dat is bijzaak. Collateral beauty.

Campinggasten fluisteren bewonderend. “Wat werkt ze hard.” En Marga knikt vriendelijk terug, terwijl ze exact 17 graden bijstuurt om haar linkerschouder een subtiele mediterrane gloed te geven. Hard werken is tenslotte ook een kwestie van perspectief.

Peter Volloper, beheerder van orde en opwinding, kijkt het tafereel goedkeurend aan. Hij weet: illusie is de smeerolie van de gastvrijheid. Mensen willen geloven dat alles klopt. Dat rust vanzelfsprekend is. Dat zonneschijn verdiend wordt met inzet.

En zo rijdt Marga voort.

Pieter Pottenkijker zat op veilige afstand met zijn notitieboekje. Hij noteerde: *Schijn en werkelijkheid liggen soms dichter bij elkaar dan twee campingstoelen onder een luifel.* Want is het bedrog als iedereen ziet wat er gebeurt? Of is het een gezamenlijk toneelstuk waarin we graag figureren?

's Avonds, als de zon zakt en de maaier zwijgt, is het gras inderdaad korter. En Marga inderdaad bruiner. De gasten tevreden. De illusie intact.

Misschien is dat wel het mysterie. Dat we allemaal rondjes draaien. In werk, in liefde, in overtuiging. Soms om vooruit te komen. Soms om goed uit te komen in het licht. En als je dan toch rondjes draait, doe het dan met flair.

Pieter sloot zijn schrift en glimlachte ondeugend. Hij overwoog een proefrit. Puur wetenschappelijk, uiteraard. Want voor je het weet, zit je stil in de schaduw terwijl iemand anders moeiteloos de zon bestuurt.

DE VRIJDAGMIDDAGILLUSIE

Pieter Pottenkijker – chroniqueur van het onwaarschijnlijke en professioneel waarnemer van menselijke zelfbedrog – zat op een vrijdagmiddag aan een Hollandse borreltafel en wist meteen: dit is een experiment.

Niet een klein experiment, maar een sociologisch veldonderzoek van het type waarbij de proefpersonen zichzelf vrijwillig aanmelden en vervolgens denken dat ze het zelf bedacht hebben.

Aan tafel zaten namelijk Ben en Eline, vaste bezoekers van camping Domaine Sainte Marie. Tenminste: dat dénken ze.

Sinds enige tijd hebben zij namelijk besloten dat het thuisgevoel van de camping prima na te bootsen valt door één keer per week – op vrijdagmiddag – gezamenlijk te borrelen.

Eerlijk is eerlijk: beter een borrel(uurtje) in de hand dan zeven borreluurtjes in de lucht. Maar toch.

Pieter keek rond.

Er stonden glazen. Er stonden nootjes. Er stond zelfs iemand die iets had meegebracht dat ooit een kaasplank had willen worden. Maar het bleef behelpen.

Want iedereen wist dat, slechts enkele honderden kilometers verderop, Peter Volloper op Domaine Sainte Marie dagelijks om klokslag vijf klaarstaat om iedere gast zijn zorgvuldig afgemeten hoeveelheid spiritualiën toe te dienen.

Dat is geen borrel. Dat is logistiek. Dat is cultuur. En vooral: dat is continuïteit.

Daar hoef je namelijk nooit bang te zijn voor een leeg glas. Want zodra dat dreigt te gebeuren, verschijnt Jerommeke Leegloper – de stille ninja van de bar – die lege glazen met een snelheid afvoert waar menig luchthaven jaloers op zou zijn.

Pieter had hem ooit drie glazen zien verdwijnen terwijl hij nog dacht dat hij er twee vasthield.

En dan, precies wanneer de mens denkt dat het leven niet praktischer kan worden, verschijnt Marga – the lady of the house, Hyacinth van de broodlijst. Met een blocnote.

“Wat zal het morgen worden?” Baguette? Pain de campagne? Of dat mysterieuze Franse brood dat eruitziet alsof het al drie revoluties heeft overleefd?

Terwijl u nog aan uw tweede glas zit, is uw ontbijt al geregeld. Probeer dát maar eens thuis.

Pieter keek naar de Hollandse tafel. Iemand zei: “Het is toch net als op de camping.” Pieter knikte vriendelijk.

Illusies, zo wist hij, moet je nooit te hard ontkrachten. Ze houden de wereld draaiende. Maar diep van binnen wist iedereen aan tafel hetzelfde: Je kunt een borrel organiseren. Je kunt zelfs twee schaaltjes nootjes neerzetten.

Maar het Domaine-effect…dat zit niet in het glas. Dat zit in de mensen die het glas voor je vullen.

DE KOE DIE NIET BESTOND

Pieter Pottenkijker had zich inmiddels ingegraven. Niet letterlijk – al was daar na een enthousiaste poging met een tentharing wel even sprake van – maar geestelijk. Dieper en dieper dook hij in het mysterie van de illusie. En hoe dieper hij kwam, hoe vreemder het werd.

Want boven de grond, daar gebeurde het.

Marga, The Lady of the House Hyacinth, en haar trouwe medespeler Peter Volloper hadden een nieuw meesterwerk onthuld: een levensgroot doek. Met koeienkoppen. Grote, vriendelijke, licht fotogenieke koeienkoppen die de passant aankeken met een blik van: *kom hier, ik ben zacht, warm en emotioneel beschikbaar.*

“Hier kunt u koe knuffelen,” sprak Marga plechtig, terwijl ze een denkbeeldige vlek van haar blouse veegde die er nooit had gezeten.

En zie daar: de magie.

Waar eerst slechts een veldje lag met gras dat net iets te enthousiast gemaaid was, ontstond nu een beleving. Mensen vertraagden. Keken. Voelden. Twijfelden zelfs aan hun eerdere vakantieplannen. Want ja… wie wil er nu níet een koe knuffelen?

Totdat de eerste partner zachtjes, doch hoorbaar, vroeg: “Waarom wil jij eigenlijk een koe knuffelen?”

En toen begon het.

“Je hebt mij toch?” “Ja, maar jij herkauwt niet.” “Wat bedoel je daarmee?!”

Pieter noteerde driftig, zijn wenkbrauwen in een lichte spagaat. Want hier gebeurde iets bijzonders. De illusie van de koe raakte aan iets anders. Iets menselijks. Iets…kwetsbaars.

Binnen enkele minuten veranderde het veldje in een arena van relationele reflectie. Woorden vlogen. Blikken sneden. En ergens, achter het doek, stond helemaal geen koe.

Peter Volloper keek tevreden. “Beleving,” mompelde hij. “Het draait allemaal om beleving.” En Marga knikte, terwijl ze het doek een fractie rechter trok. “En om verlangen.”

Pieter sloot even zijn ogen.

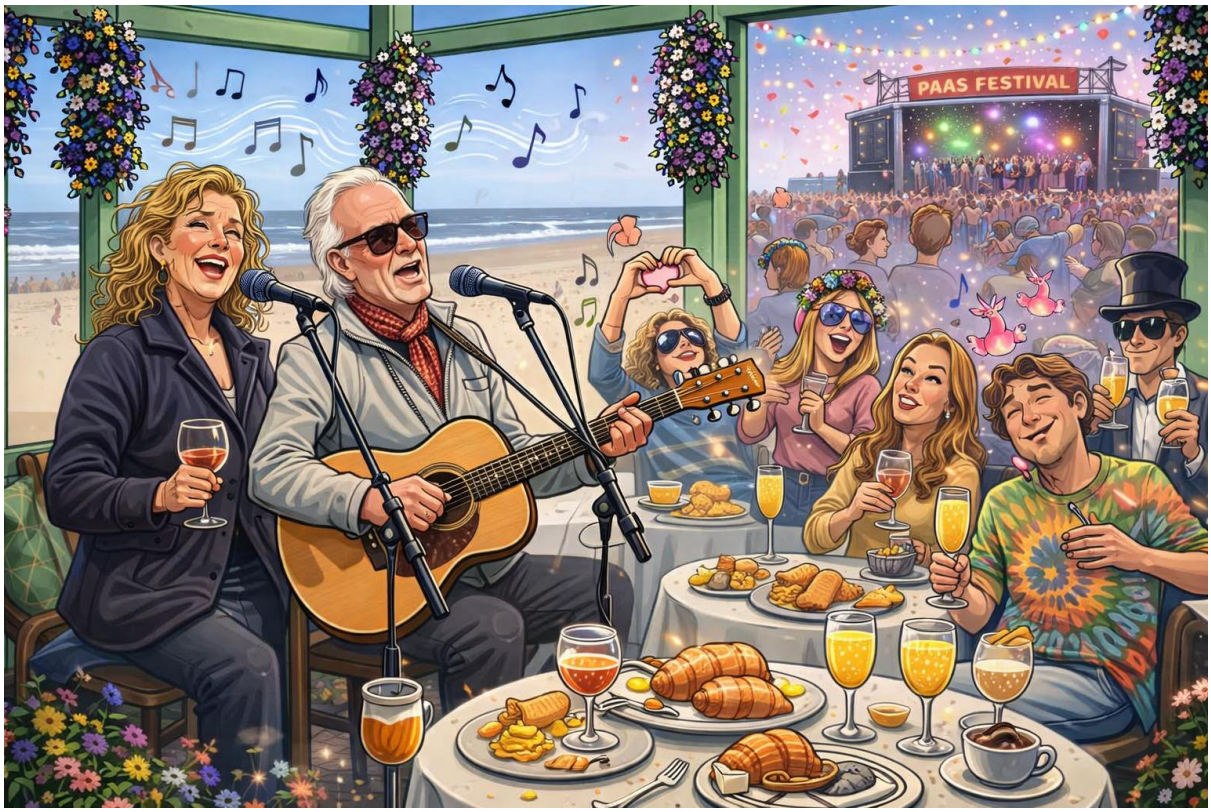
Want daar zat het geheim. Niet in de koe. Niet in het doek. Maar in wat mensen erin wilden zien. Of misschien wel: wat ze misten.

Want waar een illusie wordt gewekt, daar worden ook andere illusies geraakt. Soms zachtjes. Soms frontaal.

Tegen de avond waaide het doek lichtjes in de wind. De koeien keken onverstoorbaar voor zich uit. Alsof ze alles begrepen.

En Pieter? Die schreef één zin op, onderstreepte hem en knikte langzaam: *De mens knuffelt zelden wat er is, maar des te vaker wat hij hoopt te vinden.*

DE TOONLADDER VAN DE SCHIJN

Pieter Pottenkijker had zich voorgenomen nuchter te blijven. Dat wil zeggen: journalistiek nuchter. Wat, zo wist hij inmiddels, ongeveer hetzelfde is als proberen droog te blijven tijdens een regenbui door streng naar de wolken te kijken.

Zijn gedachten dwaalden af naar Guitar Hans.

U weet wel. Die man die een gitaar kan laten huilen, fluisteren en belastingaangifte laten doen – soms allemaal in één akkoord. En naast hem: Carmen. *La baronessa dalla chioma bionda e ricciuta.* Een verschijning die zelfs een kapotte triangel nog verleidelijk kon laten rinkelen.

Samen vormden zij een duet dat niet zozeer muziek maakte, maar werkelijkheden herschiep.

“Ook een vorm van illusie,” mompelde Pieter, terwijl hij een slok nam van koffie die zich qua temperatuur ergens tussen lauw en existentiële teleurstelling bevond.

Hij had vernomen – via een bron die hij omschreef als ‘iemand met ogen en een vork’ – dat Hans en Carmen tijdens de paasdagen waren neergestreken bij paviljoen De Sport, bij de Wassenaarse Slag. Een paasbrunch, zo werd gezegd. Met alles erop en eraan: croissants die zichzelf belangrijk vonden, zalm die zich aristocratisch gedroeg, en eieren die vermoedelijk ooit carrière hadden overwogen in de hogere kringen van de omeletmaatschappij.

Of er muziek was, bleef onduidelijk.

Maar, zo redeneerde Pieter, waar Hans en Carmen verschijnen, is muziek nooit ver weg. Zelfs stilte krijgt daar een melodie.

Hij stelde zich voor hoe het gegaan moest zijn.

Hans, licht voorovergebogen, vingertoppen dansend over snaren alsof hij onderhandelde met het universum. Carmen, ogen half gesloten, zong een toon die ergens begon bij verlangen en eindigde bij iets wat verdacht veel leek op hoop.

En het publiek?

Dat at. En geloofde. Want daar zat het hem.

Illusie is niet alleen wat je ziet of hoort – het is wat je *wilt* zien en horen. De brunch werd een festival. De achtergrondmuziek een hoofdact. En de Wassenaarse Slag even het epicentrum van iets groots, iets dat misschien nooit helemaal plaatsvond, maar wel volledig werd beleefd.

Pieter glimlachte.

Hij dacht aan Hyacinth, aan Peter Volloper. Aan kaarsen die net iets te vroeg uitgingen. Aan stoelen die precies goed stonden, zolang je niet bewoog.
En nu ook aan Hans en Carmen, die met een paar noten hetzelfde deden als wat anderen met porselein en protocol probeerden.

De middelen verschilden. De uitkomst niet.

Hij sloeg zijn notitieboekje open en schreef: *De illusie is geen bedrog. Het is een gezamenlijk overeengekomen sprookje. En wie goed luistert, hoort dat we het allemaal meezingen.*

Daarna keek hij op. En heel even – maar echt maar heel even – geloofde hij het zelf ook.

DE ONTMASKERING VAN HET MAAGDENPALMPJE

Pieter Pottenkijker zat op een opklapstoeltje dat bij nadere inspectie meer karakter dan stabiliteit bezat, en staarde peinzend naar zijn notitieboekje. Het Mysterie van de Illusie naderde zijn veldfase, en daarmee ook zijn innerlijke worsteling: hoe blijf je objectief in een wereld die zich met zichtbaar plezier voordoet als iets wat zij niet is?

Hij krabde aan zijn kin, een handeling die hij uitsluitend uitvoerde wanneer hij diep nadacht of een mug probeerde te misleiden.

“Objectiviteit,” mompelde hij, “is niets anders dan een keurig verpakte subjectiviteit met een stropdas.”

Daarmee was de zaak wat hem betreft voorlopig afgedaan.

Want zie, daar had je camping Domaine Sainte Marie. Een oase van rust, zo werd beweerd. Een parel van gastvrijheid. Een symfonie van beschaving met een licht Frans accent en een vleugje Britse regie. Maar Pieter begon scheurtjes te zien in het zorgvuldig aangebrachte vernislaagje.

Neem nu de diners bij kaarslicht.

“Een betoverende avond onder de sterren,” had Marga aangekondigd met de glimlach van iemand die wist dat betovering vooral een kwestie van timing is.

En dat klopte. De kaarsen brandden. De borden schitterden – Royal Doulton, met maagdenpalmpjes die zo verfijnd waren dat je je bijna schuldig voelde om er aardappelpuree op te leggen. Maar nog vóór de schemering goed en wel haar entree had gemaakt, klonk het vriendelijke doch kordate: "Mijn besten, we gaan afronden."

De sterren bleven ongezien. De illusie had haar werk gedaan en werd daarna efficiënt opgeruimd.

Pieter noteerde driftig. *Illusie is geen leugen,* schreef hij, *maar een afspraak. Een collectief knikje richting een werkelijkheid die nét iets mooier is dan de onze.*

Bij de bar werd hij opnieuw geconfronteerd met deze wonderlijke choreografie.

"Voel je thuis," zei Hyacinth, terwijl zij met een blik die glas kon snijden subtiel aangaf waar 'thuis' zich exact bevond. "Maar niet daar, mijn beste."

Pieter voelde zich onmiddellijk thuis. En tegelijkertijd volledig geregisseerd.

Hij keek om zich heen. Mensen lachten, proostten, schoven hun stoelen een fractie naar links of rechts, precies zoals het hoorde. Niemand leek zich te verzetten tegen de onzichtbare regie. Sterker nog: men leek er troost in te vinden.

En daar, op dat licht wankele stoeltje, daagde het hem. Misschien, zo dacht Pieter, is de grootste illusie niet dat iets mooier wordt voorgesteld dan het is… maar dat wij verlangen dat het zo is.

Hij sloeg zijn boekje dicht. Het veldonderzoek kon beginnen. Maar de uitkomst, vreesde hij, stond allang vast.

DE TANK DIE TWIJFELT

Nog een maand. Dertig dagen, drie weken en een paar ongeduldige nachten scheiden Pieter Pottenkijker van het Grote Veldwerk naar het Mysterie van de Illusie. Hij heeft er zin in. En tegelijkertijd ook weer niet. Dat laatste zit hem dwars, ergens tussen zijn linker oorlel en zijn rechter twijfel.

Want illusies zijn prachtig, denkt Pieter, zolang ze geen literprijs hebben.

Op de redactie van De Kolderkrant is het onrustig. Niet het gezellige soort onrust met koffie en krentenbollen, maar het type waarbij mensen veelbetekenend naar grafieken kijken en zuchten alsof ze auditie doen voor een Grieks treurspel. Er is sprake van oorlog. Grote woorden. Verre landen. En dichterbij: een steeds dreigender olietekort.

Olie, zo heeft Pieter geleerd, is de moeder van de benzine. En benzine, zo weet hij uit ervaring, is de enige reden dat zijn auto überhaupt bestaat. Pieter rijdt namelijk niet elektrisch. Hij rijdt nostalgisch. Met een auto die klinkt alsof hij elke ochtend eerst een peptalk nodig heeft.

Heb je al gedacht aan sponsoren?" vraagt de hoofdredacteur, terwijl hij zijn bril afzet op een manier die suggereert dat dit een diepzinnige vraag is.

"Sponsoren?" zei Pieter. "Voor mijn illusie?"

“Voor je benzine,” zei de hoofdredacteur droog. “Illusies rijden niet vanzelf, Pieter. Zelfs niet die van jou.”

Pieter knikt bedachtzaam. Hij stelt zich voor hoe hij langs bedrijven zou gaan. “Goedemiddag, ik kom namens het Mysterie van de Illusie. Zou u willen bijdragen aan mijn tank?” Het klonk bijna als een religie. De Kerk van de Onzekere Kilometer.

Ondertussen groeit de twijfel. Want stel dat hij wél genoeg benzine heeft voor de heenreis. Wat dan? Zou hij halverwege het mysterie stranden? Als een soort filosofische toerist die zijn eigen plot twist niet kon betalen?

Hij ziet zichzelf al staan langs een verlaten weg, pratend tegen een pomp die leeg blijft. “Maar ik heb nog zoveel te ontdekken,” zou hij zeggen. En de pomp zou zwijgen. Zoals pompen dat doen.

Toch zit er ook iets ondeugends in hem. Een lichte rebellie tegen de logica. Want wat als dit precies de kern is? Dat je niet alles kunt zekerstellen. Dat elke reis – of die nu door een landschap gaat of door je hoofd – een sprong is. Met of zonder volle tank.

Die avond, terwijl hij zijn routekaart bestudeert (een kaart die hij overigens zelf heeft getekend, wat de betrouwbaarheid niet verhoogt), neemt Pieter een besluit.

Hij zal gaan.

Met een halve tank, een hoofd vol vragen en een lichte neiging tot overschatting van zijn eigen geluk.

Want, zo mompelt hij tevreden: “Als de illusie sterk genoeg is… kom je altijd ergens.”

En heel even lijkt het alsof zijn auto instemmend knikt. Of hoest. Dat is bij nader inzien moeilijk te onderscheiden.

HET INTERVIEW MET DE ILLUSIE ZELF

Pieter Pottenkijker lag languit in zijn klapstoel, die inmiddels meer kraakte dan zijn geweten na een gemiddelde dorpsvergadering. De zon hing loom boven de camping, alsof ook zij het even niet meer wist. Pieter sloot zijn ogen. Heel even maar.

En toen gebeurde het.

Hij zat rechtop - of nee, hij zat niet, hij zweefde lichtjes boven een houten campingtafel die verdacht veel leek op die van Bets Bladgoud, maar dan zonder de vlekken van gisteren. Tegenover hem zat… iemand. Of beter: iets. Een gestalte zonder vast gezicht. Het leek voortdurend te verschuiven, alsof het twijfelde tussen schoonheid en waarheid en daar geen keuze in kon maken.

“Bent u… de Illusie?” vroeg Pieter, terwijl hij zijn notitieboekje pakte dat er ineens was.

“Dat hangt ervan af wat je wilt zien,” antwoordde de Illusie vriendelijk.

Pieter knikte alsof hij dat volkomen logisch vond. “Waarom bestaat u?”

“Om mensen te helpen verdragen wat ze anders niet aankunnen,” zei de Illusie. “En om ze af en toe heerlijk voor de gek te houden.”

Op dat moment kwam Bets Bladgoud langs, hand in hand met Geert Eigenwijs, die iets zei wat tegelijk briljant en volstrekt onnavolgbaar was. Ze keken niet op of om.

“Zien zij u ook?” fluisterde Pieter.

“Ze zien precies genoeg,” glimlachte de Illusie, die inmiddels het gezicht van een oude filmster had aangenomen. Of een aardappel. Het was lastig te zeggen.

Daar kwam Co Verdwaasd, die driftig zocht naar zijn eigen slippers terwijl hij ze al droeg. Carin Poedel paradeerde met een hond die verdacht veel op haar leek. Frank Luykx - die zich vandaag Frank Mosterd noemde - probeerde (zoals altijd) een discussie te winnen die niemand voerde. En in de verte declameerde Madeleine Marquise de Frisson-les-Bois iets in het Frans dat zelfs het Frans niet begreep, terwijl Dick Boxer instemmend knikte zonder te weten waarom.

“Dus… alles is nep?” vroeg Pieter voorzichtig.

“Alles is echt,” zei de Illusie. “Maar niet alles is waar.”

Pieter slikte. Dat klonk als een antwoord dat hij later briljant zou vinden, maar nu vooral ingewikkeld. “En ik?” vroeg hij. “Wat zie ík dan?”

De Illusie boog zich naar hem toe, nu met zijn eigen gezicht. “Jij ziet wat je durft toe te geven.”

Pieter schrok wakker. Zijn stoel kraakte instemmend. De zon stond nog steeds loom boven de camping. Alles was hetzelfde. En toch niet.

Hij pakte zijn notitieboekje. Leeg. Maar in zijn hoofd zat een helderheid die geen enkel boek hem ooit had gegeven. “Alles is echt,” mompelde hij. “Maar niet alles is waar.”

Hij glimlachte. En voor het eerst begreep hij er helemaal niets meer van - en precies genoeg.

DE BAL DIE ALLES WEET

Men zegt wel dat een bal rond is, maar dat is slechts de buitenkant van de waarheid. Want wie ooit een boule heeft zien rollen onder het wakend oog van staatsraad Roel, weet: sommige ballen hebben een geheugen. En erger nog - een voorkeur.

Pieter zat er op de eerste zondagmiddag van mei bij als een man die zijn eigen gedachten niet helemaal vertrouwde. Nog drie weken, en hij zou naar Frankrijk afreizen. Het veldwerk zou dan eindelijk een aanvang nemen. Maar, wat hem nu bezigde, bracht hem zorgen.

Vlokje Leeflang, zijn geheime alter ego, toonde hem de recente beelden die zij in Coevorden bij de plaatselijke Jeu de Boulesvereniging geschoten had. Hij zag Sonja. Zij keek zoals alleen Sonja kan kijken: alsof alles al eens was gebeurd, maar dan beter.

“Je moet hem niet onderschatten,” fluisterde Vlokje Leeflang in Pieter zijn binnenoor, terwijl zij op de man naast Sonja wees. “Die man wint zelfs van het toeval.”

Dat was geen geruststellende gedachte. Zeker niet nu Pieter wist dat Roel niet alleen staatsraad in ruste was, maar ook actief lid van de Coevorder Bouleselite - een gezelschap dat vermoedelijk zelfs het gras onder de baan strategisch benaderde. En straks de organisator van het Krasse Knarren Boulestoernooi.

“Als dit bekend wordt,” aldus Vlokje, “zal er een siddering door het kampement van de Krasse Knarren gaan. Sommigen zullen plotseling hun worp beginnen te oefenen met een ernst die men normaal alleen ziet bij mensen die belastingformulieren invullen. Anderen

echter zullen peinzend naar hun ballen kijken, alsof die hen persoonlijk zullen verraden. En weer anderen zullen de bal in de spreekwoordelijke ring gooien en of niet komen opdagen of spoorslags hun heil elders zoeken.

Pieter zelf besluit echter tot een andere strategie: ik ga doen alsof ik weet wat ik doe. Een gevaarlijke keuze, maar wel één die mij innerlijke rust verschaft. Want niets is zo kalmerend als een overtuiging die nergens op gebaseerd is.

“Zie je,” zei hij tegen Vlokje, “het gaat niet om winnen. Het gaat om de illusie dat winnen binnen handbereik ligt.”

Op dat moment wierp Roel een bal. Hij deed dat zonder aankondiging, zonder drama, zonder zelfs maar een wenkbrauw te bewegen. De bal rolde. En bleef liggen. Precies waar hij moest liggen. Alsof hij daar altijd al had willen zijn.

Er viel een stilte. Pieter knikte langzaam, alsof hij iets diepzinnigs begreep. “Niet gegooid is altijd mis,” mompelde hij. “Maar sommige mensen missen zelfs als ze raak gooien.” En ergens, diep vanbinnen, voelde hij dat dat misschien wel de enige waarheid was die ertoe deed.

DE GROTE FRANSE VERTREKPANIEK

In huize Pottenkijker heerste rust. Een verdachte rust zelfs. Zo'n rust waarvan je weet: dit duurt nooit lang.

Pieters tuintje lag erbij alsof het auditie deed voor een tuinprogramma op televisie. Geen sprietje onkruid te bekennen. De uitgebloeide bolbloemen waren verwijderd met de precisie van een hartchirurg en het gras stond er zo strak bij dat de buurman er bijna zijn overhemd op ging strijken. "Zo," sprak Pieter tevreden, terwijl hij zijn handen in de zij zette. "Dat is tenminste orde."

Adri keek hem over haar leesbril aan. Dat was nooit een goed teken. "Mooi," zei ze droog. "Dan kun je eerdaags de auto inpakken."

Daar begon het gedonder.

Want Adri had inmiddels een systeem ontwikkeld dat verdacht veel leek op de logistieke voorbereiding van een NAVO-operatie. Tasjes. Zakjes. Lijstjes. Reserve-lijstjes. Een mapje "Voor het geval dat" en een tweede mapje "Voor het geval dát misgaat."

Nacho de beagle keek er met grote ogen naar alsof hij dacht dat ze gingen emigreren.

"Nacho," zei Pieter plechtig, "zoek jij alvast je vakantieboeltje bij elkaar."

Dat liet de hond zich geen twee keer zeggen. Binnen tien minuten lagen er in de

woonkamer: een half opgegeten tennisbal, een sok van onbekende herkomst, een piepkip zonder kop en - tot grote schrik van Adri - haar badslippers.
“Zie je wel,” zei Pieter trots. “Die hond begrijpt tenminste wat vakantie is.”

Maar toen kwam het moment van de autosleutel. Pieter drukte op het knopje. Niets. Nog een keer. Niets. Hij hield de sleutel omhoog alsof hij bezig was met een spiritistische séance. “Hij doet het niet meer.”

Adri zuchtte het soort zucht waar twintig jaar huwelijk in verborgen ligt. “Batterij leeg?”
“Dat vermoed ik.”

“Wanneer wilde je dat oplossen?” Pieter keek nadenkend naar buiten. “Voor vertrek leek mij een mooi moment.”

En daar stond hij vervolgens. Op de oprit. Met een minuscuul schroevendraaiertje, een knoopcelbatterij en de concentratie van een kernfysicus die per ongeluk ook clown was geworden. De helft van het binnenwerk schoot de struiken in. Nacho vond het geweldig.

Toch komt alles goed. Zoals het meestal goed komt bij mensen die onderweg veel lachen. Nog 10 nachtjes, en dan gaat Pieter op weg voor zijn veldonderzoek naar het mysterie van de illusie.

Want ergens tussen de chaos van kabeltjes, hondenmanden, Franse kaasdromen en vergeten opladers gebeurde iets belangrijks: ze hadden er zin in. Echt zin.

En misschien is dat uiteindelijk wel het hele geheim van vakantie. Niet dat alles perfect geregeld is. Maar dat je bereid bent samen de rommel mee te nemen.

HET PELOTON DER VERWACHTING

Er zijn momenten, zo noteert Pieter Pottenkijker met een lichte zweem van opwinding, waarop illusie en werkelijkheid zich niet alleen omarmen, maar samen op de fiets stappen en er vandoor gaan.

Neem nu medio juli.

Wie rond de vijftiende neerstrijkt op camping Domaine Sainte Marie, krijgt er iets bij. Niet zomaar zon, wijn en de subtiele choreografie van Marga's rijdend zonnebed, maar… de Tour de France. Twee etappes die als een zwierig peloton door de streek trekken, als een belofte op wielen.

Marga – Lady of the House Hyacinth – zal zich ongetwijfeld strategisch positioneren. Niet langs het parcours, nee, dat zou te voorspelbaar zijn. Zij zal haar grasmaaier (stand zonnebed, positie "middagglans") zó manoeuvreren dat elke passerende gedachte aan topsport haar huid nog net iets egaler zal raken.

"Timing," zal ze plechtig zeggen, terwijl ze haar zonnebril rechtzet. "Is alles."

De elfde etappe, van Vichy naar Nevers, glijdt dan als een bijna vlakke droom voorbij. Sprinters likken hun lippen, vluchters hun wonden. En ergens, diep in de coulissen van de geschiedenis, fluistert Vichy nog zachtjes over tijden waarin snelheid een andere betekenis had. Maar vandaag zal alles licht zijn. Alles beweging. Alles verwachting.

Peter Volloper zal zeker een bordje plaatsen: *"Hier kijkt u het beste naar de Tour, mits u gelooft dat dit de beste plek is."* En verdomd, het zal blijken te werken.

Pieter keek naar het Tourschema, schreef, en keek nog eens. Want wat zag hij eigenlijk? Renners die zich uitsloven voor seconden? Of mensen die – net als de campinggast – hopen dat deze dag de moeite waard zal blijken?

De dag er na: Magny-Cours naar Chalon-sur-Saône. Wederom sprintkansen. Wederom hoop. Alsof het leven zelf een massasprint is waarin iedereen denkt te kunnen winnen, zolang men maar lang genoeg in het wiel blijft.

"Zie je wel," zal Marga zeggen, terwijl ze een elegante bocht maakt zonder daadwerkelijk van koers te veranderen, "alles draait om positionering."

En daar zit de waarheid. Niet in de finish, niet in de snelheid, maar in het verhaal dat we onszelf vertellen terwijl we onderweg zijn.

's Avonds, als de laatste camper zijn luifel uitrolt en de zon zich gewonnen geeft, sluit Pieter dan zijn notitieboekje. Misschien, zo zal hij denken, is de grootste illusie niet dat we ergens aankomen. Maar dat we denken dat we niet al onderweg zijn.

DE ILLUSIE KRIJGT EEN STEMPEL

Daar stond Pieter. Niet zomaar Pieter, maar Pieter-met-bevestiging. Officieel. Op papier. Met stempel. En niet van de plaatselijke postduivenvereniging, maar van ACSI, de paus van het kampeerwezen. Wie dacht dat Domaine Sainte Marie slechts een zwoele droom was, een rosé-doordrenkte fata morgana tussen lavendel en losgeslagen luchtbedden, kreeg nu de rekening gepresenteerd: het is allemaal echt. En nog bekroond ook - zij het nét niet met goud, wat het geheel alleen maar chiquer maakt.

Want laten we eerlijk zijn: eerste worden is voor mensen die het te serieus nemen. De ware kampioen eindigt nét buiten het podium, met een glas in de hand en een verhaal dat beter is dan de beker.

Marga - door kenners ook wel Hyacinth genoemd, en terecht- schreed de camping over met de lichte tred van iemand die weet dat ze bekeken wordt, en dat ook volkomen terecht vindt. Naast haar Peter Volloper, ondernemer, charmeur en professioneel eigenaar van situaties die nét uit de hand dreigen te lopen. Samen vormden zij het kloppend hart van een camping die, als je goed keek, meer weg had van een zorgvuldig geregisseerde chaos.

Neem Gerda Haaknaald. Zij haakt niet alleen, zij weeft levens. Ongevraagd. Met commentaar. Piet de Gieter daarentegen giet vooral wijn, met een precisie die elke sommelier tot tranen zou roeren. En Jerommeke Leegloper? Die doet niets - maar dat doet hij zó goed dat het bijna een ambacht is.

En dan La Signora Sempre Parata. Altijd klaar. Waarvoor precies, weet niemand, maar dát ze

klaarstaat, is een geruststelling op zich. Haar handyman Rob repareert ondertussen alles wat niet kapot is, uit voorzorg.

Het is een plek waar niets perfect is en juist daarom alles klopt. Waar een scheefstaande partytent een karaktertrek wordt en een overvolle douche een oefening in menselijkheid. Hier leer je dat wachten geen tijdverlies is, maar een kans om te observeren - en te lachen, vooral dat.

Pieter keek om zich heen, knikte langzaam en dacht: zie je wel. Geen illusie. Dit is het echte werk. Rommelig, luidruchtig, een tikje ongemakkelijk - maar onmiskenbaar waardevol.

En ergens, tussen een klapstoel en een glas rosé, begreep hij het ineens: uitzonderlijk zijn is niet uitblinken. Het is jezelf durven zijn, zelfs als niemand daar om gevraagd heeft.

DE GROTE ILLUSIE VAN HET GELIJK

De Gouden Bokaal die er niet is

Pieter Pottenkijker zat niet aan tafel. Nee, vandaag hing hij — licht voorovergebogen, met een oor dat verdacht goed geoefend leek — aan diverse sleutelgaten in Nederland. Om vast te stellen dat straks, bij het Krasse Knarren Boulestoernooi op camping Domaine Sainte Marie opnieuw grootse dromen zullen eindigen in lauwe rosé en een verkeerd uitgesproken "jeu de boules".

"Het begint," fluisterde Pieter plechtig, "altijd met een illusie. En meestal ook met een inschrijfformulier."

Pieter bezocht, ongezien, Jerommeke Leegloper - ook bekend als Jan Diesel . Hij stond breedbeens naast zijn Gerda, Geraldine Haaknaald in de tuin. "Dit jaar pakken we 'm," bromde hij. Gerda knikte driftig terwijl ze een boule vasthield alsof het een haakproject was. Hun illusie? Dat kracht en wolgevoel samen een strategie vormen. De boule dacht daar anders over en rolde demonstratief richting Frankrijk.

Daarna ging hij langs John Labrador en Gorgeous Jolanda. Zij, gezeten op haar balkon, droeg een zonnebril die meer reflecteerde dan onthulde. "We spelen op uitstraling," zei Jolanda. "En intuïtie," vulde John aan, terwijl hij de bal gooide… achteruit. Met een kapotte ruit als gevolg. Hun illusie: dat flair punten oplevert. De scheidsrechter zal straks enkel "artistiek, doch zinloos" noteren.

Dan langs John en Gerda Galsteen. “Rustig, beheerst, intern sterk,” fluisterde Gerda. John knikte en kneep zijn ogen samen alsof hij een existentialistische crisis oploste.
Hun illusie: dat innerlijke spanning precisie geeft. De boulesballen zullen bij hen straks waarschijnlijk halverwege blijven steken.

Marijke Vest en Jan HandAanHetGat waren… tactisch.” Voel de wind,” zei Marijke. Jan voelde vooral zichzelf. Hun illusie: dat voorbereiding alles is. Ze vergeten alleen te gooien.

Bets Bladgoud en Geert Eigenwijs. “Luister nou eens,” zei Bets. “Dat doe ik nooit,” zei Geert. Hun illusie: dat gelijk hebben hetzelfde is als winnen. Ze verliezen daardoor steeds overtuigend, maar voelen zich altijd ongeslagen.

En tenslotte: Jacqueline van de Dom en Frank Mosterd. “Wij hebben stijl,” zei Jacqueline. “En saus,” zei Frank. Hun illusie: dat presentatie inhoud vervangt. Hun boule glijdt altijd sierlijk…als saus van het terras.

Pieter trok zich terug van het laatste sleutelgat en zuchtte tevreden.

“Zie je,” mompelde hij, “zonder illusie geen poging. Zonder poging geen verhaal. En zonder verhaal… alleen een stoel. Leeg. Met een afstandsbediening waarvan niemand weet waarvoor hij dient.”

Hij keek naar de spelers. “Misschien,” zei Pieter zachtjes, “is de illusie niet dat je wint… maar dat het ertoe doet.”

De merel in zijn tuin floot. De duif keek. En ergens rolt straks een boule precies goed.

Per ongeluk.

DE GROTE BALLENROOF VAN VELD ÉÉN!

Op camping Domaine Sainte Marie, waar de sangria lauw is en de meningen altijd gloeiend heet, nadert het jaarlijkse Krasse Knarren Boulestoernooi met de intensiteit van een pausverkiezing. Alleen dan met meer korte broeken en aanzienlijk minder zelfbeheersing.

Pieter Pottenkijker zit nog thuis op zijn terras, tegenover Adri, zijn lief en beschouwt denkbeeldig het te verwachten tafereel met groeiende verbazing. Want waar gewone mensen een jeu-de-boulesbaan zien, zien de bewoners van de camping hiërarchie, prestige en – belangrijker nog – publiek.

Vooral baan één. De Maincourse.

Gelegen pal naast de bar, onder het toeziend oog van terrasdrinkers, applaudisserend grijsaards en drie permanent zonnebruin geworden dames uit Breda die overal “Oooh!” en “Nou néééé!” bij roepen alsof zij live verslag doen van Wimbledon.

Wie op veld één speelde, bestaat! Wie op veld zes speelt, achter de container en naast het chemisch toilet, kan net zo goed thuis in de schuur tegen een emmer knikkeren. “Het gaat om uitstraling,” zou Wim Slotman plechtig zeggen, terwijl hij zijn buik intrekt zodra er iemand langs loopt. “Een kampioen hoort zichtbaar te zijn.”

“Napoleon dacht dat ook,” mompelt Pieter.

Vanaf dat moment ontspoort de situatie volledig. Mensen beginnen tactieken te ontwikkelen

die normaal alleen voorkomen bij militaire operaties of uitverkoopdagen bij de Lidl. Boulesballen werden al om half zeven 's morgens strategisch naast veld één gelegd. Sommigen gebruiken handdoeken. Anderen een campingstoel. Eén fanatieke Fransman heeft zelfs een half stokbrood op de middenstip gelegd "als markering van aanwezigheid".

"Dat is geen reservering," zei Pieter. "Dat is ontbijt." Maar niemand luisterde nog.

Ben Waterkering van plekje 48 houdt een complete spreadsheet bij van wie wanneer zijn ballen neerlegt. Haye, de Boskabouter uit Limburg beweert dat hij "rechten heeft opgebouwd" omdat hij al drie jaar op rij in de halve finale heeft gestaan. En ergens rond kwart voor tien breekt bijna een diplomatieke crisis uit als Gerda Haaknaald per ongeluk de glimmende wedstrijdballen van Jerommeke Leegloper gebruikt voor een spelletje midgetgolf.

"DIT ZIJN OBUTS!" brult Jerommeke alsof zijn kinderen waren ontvoerd.

Pieter kijkt ernaar met die bekende mengeling van verbazing en medelijden die hij normaal reserveert voor mensen die applaudisseren zodra een vliegtuig landt. Want diep vanbinnen weet hij wat hier werkelijk gebeurt.

Het gaat niet over boulen. Het gaat over gezien worden. Over de hoop dat applaus iets vult wat vanbinnen een beetje leeg voelt. Dat een perfecte worp op veld één misschien tóch nog bewijst dat je ertoe doet. Dat mensen kijken. Dat je bestaat. En ergens is dat ook ontroerend.
"Eigenlijk," zegt Pieter zachtjes, alsof Frank Luiks meeluistert, "zijn het senioren die kibbelen over meetlintfraude. Ze willen we allemaal gewoon een op veld één spelen."

Pieter knikt bedachtzaam. "Ja," zegt hij. "Maar sommige mensen nemen daarvoor wel héél veel ballen mee."

DE INTOCHT VAN DE VERWACHTINGEN

Pieter Pottenkijker is gearriveerd.

Niet dat iemand dat wist.

Er hing geen spandoek boven de toegangspoort van Camping Domaine Sainte Marie. Geen fanfare. Geen juichende menigte met Franse vlaggetjes en dampende stokbroden. Sterker nog: de enige die zichtbaar emotioneel reageerde op Pieters aankomst was een kip die overstuur onder een heg verdween nadat Pieter per ongeluk achteruit over een drinkbak reed.

“Dat begint veelbelovend,” mompelde Pieter, terwijl hij met de waardigheid van een aangespoelde zeeleeuw uit de auto kroop.

De reis had twee dagen geduurd.

Tegen de uitdrukkelijke wens van de directie van *De Kolderkrant*, die een strakke doorrijstrategie had voorgesteld bestaande uit: “Rijden. Plassen. Tankstationkoffie. Door.”

Maar Pieter en zijn lief hadden gekozen voor een tussenstop in Reims. Want ergens tussen Breda en Parijs was Pieter tot het inzicht gekomen dat een mens niet voortdurend zestien uur achtereen naar vrachtwagens met Poolse watermeloenen kan kijken zonder geestelijk schade op te lopen.

Bovendien, zo stelde hij later in zijn declaratieformulier: *"Cultuur kost geld."*

De directie had daarop teruggeschreven: *"Niet onze cultuur."*

Enfin. Ze waren er.

En daar stonden ze dan: Marga - The Lady of the House Hyacinth - en haar onafscheidelijke metgezel Peter Volloper. Als twee licht aristocratische campingvorsten ontvingen zij hun gasten met die wonderlijke combinatie van warmte, overzicht en lichte paniek die alleen echte campingbazen beheersen.

"Welkom thuis," sprak Marga plechtig. En Pieter voelde onmiddellijk dat zij gelijk had. Niet letterlijk natuurlijk. Zijn eigen huis stond gewoon nog in Nederland, tussen een kliko en een buurman die bladblazers verzamelde. Maar toch… er was iets. Iets zachts. Iets Frans. Iets dat rook naar lavendel, barbecuerook en een subtiel escalerende relatiecrisis bij caravan C12.

Ook Gerda Haaknaald was gearriveerd. Samen met haar echtgenoot Jerommeke Leegloper, die al binnen zeven minuten een campingstoel had uitgeklapt in een houding die deed vermoeden dat hij van plan was daar tot 2031 te blijven zitten.

Verderop zat Roel, Staatsraad in ruste, met Sonja naast zich alsof zij samen auditie deden voor een brochure over fiscale degelijkheid.
Pieter keek rond. De lampjes. Het grind. De wijn. De mensen die vriendelijk glimlachten terwijl ze elkaar ondertussen nauwlettend observeerden alsof ieder moment iemand een verkeerde kaas kon kiezen.

En ineens begreep hij het. De illusie was niet verdwenen. Integendeel.

Hier, op Domaine Sainte Marie, werd zij dagelijks met liefde onderhouden. Niet om mensen te bedriegen, maar om ze heel even te laten geloven dat het leven eenvoudiger kon zijn dan thuis.

Misschien was dát wel de ware luxe. Niet rijkdom. Maar een plek waar niemand vraagt wie je bent, zolang je maar vriendelijk groet en je chemisch toilet niet verkeerd om aansluit.

DE KIP EN DE KOPPELBAAS

Pieter was een illusie armer en een verhaal rijker. Dat was op zichzelf al knap, want meestal verloor Pieter alleen zijn geduld, zijn leesbril of de discussie van mensen die harder praatten dan hij dacht. Maar deze middag in “De Verbroederij”, de lokale kroeg op de camping, verloor hij definitief het idee dat je ergens rustig onderzoek kon doen tijdens het dagelijkse borreluurtje.

Hij had nog niet eens fatsoenlijk plaatsgenomen of Theo WatZegJeNou - de levenspartner van Will HoortUMijWel, die overigens permanent sprak alsof hij op een veerboot in windkracht negen stond - stelde plotseling de vraag waarom een linker kippenpootje malser zou zijn dan het rechter.

Het werd stil. Zelfs de niet geserveerde pinda’s leken te luisteren.

Staatsraad in ruste Van der Molen kuchte gewichtig. Hij kuchte altijd gewichtig. Zelfs als hij zich verslikte in een kaaszoutje deed hij dat met constitutionele waardigheid.

“Volstrekt logisch,” sprak hij. “Met haar linkerpoot krabt de kip naar voedsel. Zij balanceert dus op rechts. Dat maakt het rechterpootje taaier.”

Er volgde een stilte van het soort dat alleen ontstaat wanneer mensen niet weten of ze getuige zijn van wetenschap of drankmisbruik.

Pieter schreef driftig mee. Niet omdat hij het belangrijk vond. Maar omdat hij inmiddels had

geleerd dat alles belangrijk kon worden in Het Mysterie van de Illusie. Zelfs kippenpoten hadden soms meer diepgang dan complete gemeentelijke beleidsnota's.

Nog voordat hij zijn notitieboekje kon sluiten, dook Nico Snor op.

Nico Snor is nieuwsgierig op een manier die zelfs peuters vermoeiend vinden. Hij stelt vragen alsof hij door de overheid betaald krijgt per persoonsgegeven.

"Waar komt u vandaan?"
"Wat deed uw vader?"
"Bent u hier vrijwillig?"
"Hoe lang blijft u?"
"Eet u gluten?"

Mensen voelen zich na vijf minuten met Nico alsof ze onbedoeld een hypotheek hadden afgesloten.

Maar toen gebeurde iets uitzonderlijks.

Een nieuwe gast - een meneer uit Friesland, dus laten we hem voor het gemak Hielke noemen - draaide zich om en stelde exact dezelfde vragen terug.

"En ú dan?"
"Wat verdient u?"
"Waarom wilt u dat weten?"
"Heeft u altijd al zo gekeken?"

Nico verstijfde. Voor het eerst sinds 1998 had iemand hem vóór kunnen zijn. Zijn mond viel open als een slecht sluitende schuifdeur.

Pieter zag het met ontroering aan. Alsof een schaakcomputer ineens tegenover zichzelf zat.

Maar Nico herpakte zich. Nico had namelijk een roeping. Hij is - zo lijkt het - koppelbaas. Niet officieel natuurlijk. Officieel zit hij "een beetje onder de mensen". Maar ondertussen probeert hij alles en iedereen aan elkaar te verbinden. En soms — dat maakt het ingewikkeld — doet hij dat door bestaande stelletjes eerst subtiel uit elkaar te trekken.

"U bent dus géén familie," zei Nico langzaam tegen twee gasten, "maar u woont wel samen in hetzelfde huis?"

"Wij zijn getrouwd," antwoordde de vrouw droog.

Nico knikte nadenkend. "Dat hoeft tegenwoordig natuurlijk niks meer te betekenen."

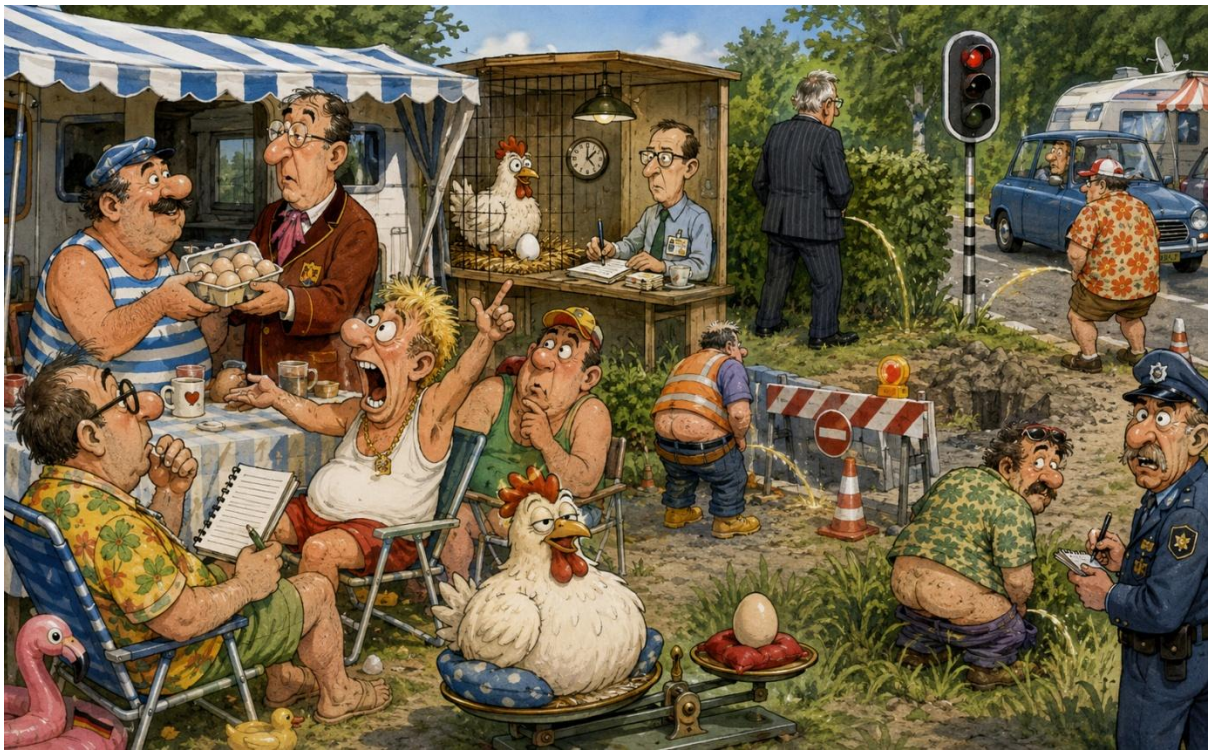
Pieter voelde zijn hoofd zwaar worden.

De verhalen tolden als een draaimolen waarvan iemand de veiligheidsbeugel had verwijderd. Theo discussieerde inmiddels met Van der Molen over een kip met scoliose, Will HoortUMijWel vroeg aan iedereen of de bitterballen vegetarisch waren "OOK VAN

BINNEN?", en Nico probeerde twee gasten aan elkaar te koppelen omdat ze toevallig allebei van stamppot hielden.

Die avond sloot Pieter zijn schrift. Doodop. Sommige mysteries moest je niet oplossen, dacht hij. Sommige mysteries moest je gewoon laten doorkletsen tot sluitingstijd.

HET EI VAN COLUMBUS EN HET GEZEIK VAN DE BESCHAVING

Op camping Domaine Sainte Marie begon de ochtend zoals zovele ochtenden daar begonnen: met gekibbel, koffie en iemand die in een trainingsbroek met flamingo's erop zijn kunstgebit zocht. Pieter Pottenkijker zat onder de luifel en hoorde dat Nico Snor, een doosje eieren overhandigd kreeg alsof het goudbaren uit Zwitserland betrof.

"Dertig cent per stuk," sprak Nico plechtig.

Pieter knikte bedachtzaam, alsof hij dagelijks handelde in internationaal pluimvee-futures. Waaróm Nico die eieren kreeg en van wie precies, liet Pieter gemakshalve links liggen. Sommige mysteries moet je niet willen oplossen. Zeker niet vóór het ontbijt.

"Dertig cent?!" riep Jerommeke Leegloper, die zich vanuit een campingstoel overeind hees alsof hij uit een ingestorte hangmat geboren werd. "Man, jij wordt kaalgeplukt! Ik ken een leverancier die ze voor drie cent verkoopt!"

Er viel een stilte zoals alleen op campings stilte kan vallen: vol kuchjes, klapperende slippers en een verre scheet van een Duits luchtbed.

"Drie cent?" zei Koppelbaas Nico. "Dan zijn die kippen óf communistisch óf overleden."

Maar Jerommeke hield voet bij stuk. Hij kende het adres. Iedereen kon er terecht.

"Wat is dan het geheim?" vroeg Pieter.

Jerommeke boog zich samenzweerderig naar voren.

“Geduld.”

Het bleek namelijk dat de leverancier slechts één kip bezat. Een kip die met de inzet van een deeltijdambtenaar exact één ei per dag produceerde. Voor een fatsoenlijke eiersalade diende men dus ongeveer een week van tevoren te reserveren.

“Dat is geen leverancier,” bromde Nico Snor. “Dat is een abonnement.”

Pieter noteerde het in zijn schriftje onder het kopje: De illusie van goedkoop. Want daar draaide het volgens hem steeds vaker om. Mensen wilden alles goedkoper, sneller en meer. Maar uiteindelijk zat je toch zeven dagen naar een kip te kijken alsof het een aandelenmarkt was.

Juist toen Jerommeke een betoog wilde beginnen over bulkinkoop en de economische macht van legkippen, zag Pieter iets opmerkelijks gebeuren achter de heg.

Een man in pak. Netjes gekamd. Dure schoenen. Een man in ruste, zo fluisterde iemand eerbiedig. De man keek schichtig om zich heen, stapte richting struikgewas en begon - met een souplesse die alleen echte nood kan voortbrengen - wild te plassen.
Pieter keek hem na alsof hij een zeldzame vogel spotte.

“Zie je dat?” zei hij zacht. “Iedereen doet het.”

En ineens kwam het los op de camping. Verhalen. Bekentenissen. Van mannen die in bermen hadden gestaan alsof ze irrigatieprojecten bestuurden. Van verkeerslichten die nét te lang rood bleven. Van wegafsluitingen waar men in slakkengang reed én tegelijkertijd knoopjes losmaakte met de concentratie van een kluizenaar die een bom ontmantelt.

“Wildplassen,” sprak Sonja - u weet wel, de vrouw naast Roel - ernstig, “is de grote gelijkmaker van de samenleving.”

“Ja,” zei Jerommeke, “tot je gepakt wordt. Dan kost een plas ineens twintig keer meer dan een normaal toilet.”

“Zuur geld,” knikte Pieter. “Voor een beetje gezeik.”

En terwijl ergens op de camping een kip haar dagelijkse bijdrage aan de economie leverde, besefte Pieter dat beschaving soms maar een dun laagje vernis is. Onder maatpakken, status en grootspraak schuilt uiteindelijk gewoon een man die dringend moet.

HET GROOT ORKEST VAN DE ONZICHTBARE VEREN

Pieter Pottenkijker zat die ochtend in zijn inklapstoel voor zijn huisje, gewapend met een notitieboekje, een half lauwe koffie en een frons die erop wees dat hij opnieuw diep in het Mysterie van de Illusie was gedoken.

Want illusies waren overal op camping Domaine Sainte Marie.

Mensen die beweerden “heel eenvoudig” te leven maar ondertussen drie koelkasten, twee airfryers en een satellietschotel bezaten. Mannen die riepen dat zij “helemaal niks nodig hadden”, terwijl ze met zesentwintig haringen en een waterpas hun voortent uitrichtten alsof de NAVO kwam inspecteren. Vrouwen die “alleen even een boodschapje” gingen doen en terugkeerden met lavendelhoning, keramieken ezeltjes en een poncho van geitenwol.

Maar die ochtend ontdekte Pieter iets vreemds. Iets dat altijd aanwezig was geweest, maar zelden werkelijk werd beluisterd.

De vogels.

Niet zomaar wat getjilp van een verdwaalde mus met ochtendhumeur, nee. Dit was een compleet filharmonisch wonder. Een levend concert zonder entreegeld, rookmachines of mannen met paardenstaarten die in een tv-programma "voelbare kwetsbaarheid" riepen.

De zwartkop gooide er een solo uit alsof hij auditie deed voor de opera van Parijs. De tjiftjaf herhaalde koppig zijn naam, zoals sommige campinggasten dat doen wanneer ze teveel rosé ophebben.

"Tjif-tjaf! Tjif-tjaf!"

"Ja ja," bromde Jerommeke Leegloper vanuit zijn hangstoel, "we weten onderhand hoe je heet."

Ondertussen ratelde de grasmus ergens in de heg alsof hij roddels verspreidde over de merels van perceel B12. De nachtegaal zong zo prachtig dat Nico Snor spontaan zijn boterham met knoflookworst liet zakken en even emotioneel voor zich uit staarde. "Daar krijg ik kippenvel van," zei hij zacht. "Dat kan ook die worst zijn," merkte zijn vrouw op.

Maar Pieter luisterde verder.

De cirlgors floot hooghartig als een Franse ober die weigert ketchup te serveren. De grauwe gors bromde daar weer onderdoor als een dieselmotor op leeftijd. Roodborsttapuiten hipten zenuwachtig rond alsof zij ergens te laat voor kwamen, terwijl de boompieper en boomleeuwerik gezamenlijk een duet uitvoerden waar menig zangwedstrijd onmiddellijk failliet van zou gaan.

En toen… Toen klonk daar de wielewaal. Een geluid zo helder en onverwacht mooi dat zelfs Staatsraad Van der Molen - hoewel in ruste - zijn kruiswoordraadsel liet zakken en fluisterde: "Verdomme… alsof iemand zonlicht heeft leren zingen."

Er viel een stilte op de camping. Zelfs het Duitse luchtbed stopte even met piepen.

Pieter keek om zich heen. Niemand had een dirigent. Geen podium. Geen subsidiecommissie. Geen geluidsinstallatie van twaalfduizend euro. Geen man met een sjaaltje die sprak over "artistieke synergie".

En toch werkte het. Iedere vogel kende zijn plaats. Niet beter. Niet belangrijker. Gewoon onderdeel van iets groters.

"Zie je," zei Pieter zacht, terwijl hij in zijn schriftje krabbelde onder de titel De Illusie van Belangrijk Zijn, "de mens denkt altijd dat alles georganiseerd moet worden door commissies, voorzitters en mensen met naambordjes."

Gerda Haaknaald knikte. "Maar die vogels regelen het zonder vergaderingen." "Sterker nog," zei Sonja, "zonder PowerPoint."

Dat sloeg in als bliksem.

Want ineens besefte iedereen het: misschien zat de grootste illusie niet in geld, status of grootspraak. Maar in het idee dat wij mensen denken dat alleen wij weten hoe harmonie werkt.

Terwijl boven camping Domaine Sainte Marie een oeverzwaluw elegant door de lucht scheerde, een kwikstaart driftig over een campingtafel paradeerde en de wielewaal opnieuw zijn gouden lied liet horen, schreef Pieter tevreden zijn conclusie op: Wie werkelijk luistert, ontdekt dat de mooiste concerten plaatsvinden zonder dat iemand applaus verwacht.

DE VERTRAAGDE GIETER

De trouwe lezer heeft het ongetwijfeld al opgemerkt. Sterker nog: sommige vaste campinggasten hadden er inmiddels theorieën over ontwikkeld die varieerden van “hij zit vast bij de douane” tot “hij is opgenomen in een getuigenbeschermingsprogramma voor hoveniers.”

Pieter heeft namelijk nog met geen woord gerept over Piet de Gieter. En dat is opmerkelijk.

Want op camping Domaine Sainte Marie is Piet de Gieter ongeveer even belangrijk als zuurstof, koffie en het juiste wachtwoord van de wifi. Zonder Piet veranderde de camping langzaam maar zeker in een botanische versie van collectieve moedeloosheid.

De geraniums hangen erbij alsof ze belastingformulieren moeten invullen. De lavendel ruikt naar teleurstelling. Zelfs de klimop lijkt zich af te vragen waarvoor hij eigenlijk nog moeite doet.

Maar Piet is vertraagd. Niet vanwege pech. Niet vanwege stakingen. Niet eens vanwege een verdwaalde caravan op de Route du Soleil.

Nee. Piet zag tijdelijk een tweebaansweg aan voor een vierbaansweg. “Dat krijg je,” zei Marga - in campingkringen beter bekend als Hyacinth - terwijl zij haar kunststof orchideeën liefdevol afstoft, “wanneer iemand denkt dat die witte strepen suggesties zijn.”

Volgens ooggetuigen had Piet bovendien na twee biertjes consequent vier glazen op tafel

zien staan. Dat vond hij op zichzelf nog wel gezellig, totdat hij er ook vier begon leeg te drinken.

Het gevolg was dat één bescheiden perk rozen door Piet werd beschreven als "een tamelijk ambitieus voetbalstadion met bloemrijke intenties."

Voor Marga was daarmee de grens bereikt. "Kijk," sprak zij streng, terwijl zij met de waardigheid van een Britse koningin een plastic tulp rechtzette, "als het nu hyacinten waren geweest, had ik misschien nog kunnen twijfelen aan zijn waarneming. Maar rozen? Bovendien: kunststof bloemen zijn betrouwbaar. Ze verkleuren misschien wat, maar ze geven nooit op."

Pieter noteert die laatste zin onmiddellijk. Hij vermoedt dat er meer levenswijsheid in zit dan in complete managementboeken.

Gelukkig heeft medische hulp uitkomst geboden. Piet is opnieuw scherp gesteld. Een zin die Pieter zorgwekkend vindt, omdat hij alleen camera's kent die dat nodig hadden.

En dus kan Piet alsnog afreizen naar Frankrijk.

Ondertussen waren Jerommeke Leegloper en Peter Volloper belast met het opzetten van Piets voortent. Dat deden zij met een combinatie van enthousiasme, verwarring en technisch inzicht die vooral gevaarlijk werd zodra er haringen aan te pas kwamen.

Onder toeziend oog van Eline Zonneschijn en haar boxer Zinka werd de voortent eerst achterstevoren geplaatst, vervolgens binnenstebuiten, daarna vermoedelijk tijdelijk illegaal volgens Europees tentdoekrecht, en uiteindelijk wonderbaarlijk correct.

Zinka keek ernaar met de vermoeide blik van een hond die wist dat de evolutie ergens een verkeerde afslag had genomen.

"Hij staat!" riep Peter uiteindelijk trots. Waarop de hele constructie langzaam één meter naar links schoof. "Nu staat hij beter," besloot Jerommeke onmiddellijk.

Toch was er opluchting. Want de schaduw was geregeld. En schaduw is belangrijk voor Piet de Gieter. Niet alleen vanwege de warmte, maar ook omdat hij in de volle zon soms begint te praten tegen hortensia's alsof het oude klasgenoten zijn.

Ondertussen gaat er een fluistering over de camping. De bloemen weten het. De planten voelen het. Piet de Gieter komt eraan.

En voor het eerst in dagen richtte een eenzame margriet haar hoofd weer een klein beetje op.

Sommige mensen, dacht Pieter later die avond, geven water aan planten. En sommige mensen zorgen er simpelweg voor dat alles om hen heen weer een beetje wil groeien.

DE GROTE VERBINDING VAN BOUCÉ

Op camping Domaine Sainte Marie doen geruchten altijd sneller de ronde dan buikgriep in het hoogseizoen. En deze week draait alles om Peter Volloper.

Peter heeft namelijk illustere illusies. Hij wil burgemeester worden van Boucé.

Officieel wist hij daar “helemaal niks van”. Dat zei hij ook voortdurend. Vooral tegen mensen die er niet naar vroegen. Maar sinds kort hing er in café De Verbroederij een merkwaardig toestel aan de muur dat toch anders deed vermoeden.

Een telefoon.

Geen hippe smartphone met gezichtsherkenning en piepjes alsof een ruimtevaartcentrum ging lanceren, nee. Een degelijk wandtoestel met druktoetsen. Beige van kleur. Zo’n apparaat waarvan je spontaan zin krijgt in leverworst en staatsloten.

“Waarom druktoetsen?” vroeg Pieter Pottenkijker nieuwsgierig. Peter nam een slok pastis en zei ernstig: “De meeste oudjes draaien van zichzelf al door.”

Dat was typisch Peter. Beledigend, behulpzaam en bestuurlijk tegelijk.

Belangrijker nog: het toestel had een vaste verbinding. Géén wifi. Want wifi, zo wist iedere vakantieganger ondertussen, was in Frankrijk ongeveer even betrouwbaar als een dronken accordeonist op een eenwieler. Soms deed het iets. Vaak ook niet. Op Domaine Sainte

Marie betekende “gratis wifi” doorgaans dat men twintig minuten naar een ronddraaiend cirkeltje keek om vervolgens een weerbericht van afgelopen dinsdag te ontvangen.

Maar Peter heeft visie.

Met zijn telefoon staat hij dag en nacht “in direct contact met de lokale gemeenschap”. Althans, dat zegt hij zelf. In werkelijkheid belt vooral Nico Snor regelmatig om te vragen of de friteuse nog aan staat.

Toch is Peters invloed merkbaar.

Het plein voor het gemeentehuis van Boucé is plotseling grondig aangepakt. Er kwam nieuw grind. Nieuwe plantenbakken. En - tot verbijstering van velen - een bordes.

“Een bordes?” vroeg Ben Waterkering, sinds kort ook bekend als Ben Dubbeldrank. “Waarvoor?”

Peter glimlachte bescheiden zoals alleen mannen glimlachen die diep vanbinnen al een ambtsketting voelen kriebelen. “Voor ceremonieel gebruik.”

Dat blijkt Frans voor: een verhoogd plateau waarop de inwoners de burgervader in bewondering kunnen aanschouwen.
Volgens Koppelbaas Nico lijkt het meer op een podium voor een mislukte Elvis-imitator, maar Peter ziet vooral toekomst.

Er is alleen een klein praktisch probleem.

Voor de aanleg van het plein moesten diverse wegen worden omgelegd. Daardoor verdwaalde inmiddels ongeveer de helft van de campinggasten al vóór aankomst. Complete caravankolonnes zwierven als dolende nomaden door de Allier. Echtparen kregen ruzie bij rotondes die gisteren nog niet bestonden. Mannen riepen “ik zei toch links!” terwijl vrouwen dreigden voortaan met de trein te gaan.Eén Nederlands stel reed zelfs per ongeluk drie keer langs dezelfde geit.

“Dat is allemaal bijkomende schade,” sprak Peter onverstoorbaar. “Bovendien… ze komen toch.”

Pieter noteerde driftig mee in zijn schriftje onder het hoofdstuk: De Illusie van Invloed.

Want dat was het wonderlijke, bedacht hij. Zodra iemand een telefoon aan de muur hangt, een serieus gezicht trekt en spreekt over “de gemeenschap”, beginnen mensen vanzelf te denken dat hij belangrijk is.

Zelfs Sonja - u weet wel, de vrouw naast Roel, de Staatsraad in ruste - kijkt inmiddels met lichte eerbied naar Peter wanneer hij in De Verbroederij de hoorn opneemt en bromt:

Oui… mairie Boucé…”

Alsof hij persoonlijk de Franse Republiek bestuurt.

En terwijl buiten opnieuw een verdwaalde caravan achteruit een doodlopend straatje probeert te verlaten, beseft Pieter iets wezenlijks: Macht is vaak niets meer dan een goed geplaatste telefoon, een overtuigd gezicht en genoeg mensen die bereid zijn erin te geloven.

DE SJAMANKA VAN DOMAINE SAINTE MARIE

Op de eerste pinksterdag – een dag waarop de gemiddelde campinggast normaal gesproken hooguit spiritueel contact zoekt met een slecht werkende koffiemachine – bereikte Pieter een verontrustend gerucht.

Marga, beter bekend als The Lady of the House Hyacinth, had snode plannen. Niet gewone snode plannen overigens. Geen geroddel, belastingontwijking of clandestiene bingo op zondagmiddag. Nee.Marga wilde sjamanka worden.

Pieter moest het woord drie keer opschrijven voordat hij geloofde dat het echt bestond.

Volgens Marga zelf was een sjamanka “een spiritueel geopende brug tussen kosmische energiestromen en mensen met betalingsbereidheid.” Dat laatste fluisterde Nico Snor erbij.

Marga had zich namelijk voorgenomen om voor slechts twaalfhonderd euro per sessie campinggasten in een cirkel in het gras te laten liggen, waarna zij — ondersteund door mystiek gitaarspel — middels een “natuurondersteunde bewustzijnsreis” hogere sferen zouden bereiken. “Met paddenstoelen,” verduidelijkte Jerommeke Leegloper behulpzaam. “Niet van die gewone van de pizza,” voegde Peter Volloper er bezorgd aan toe.

Het geheel moest volgens Marga een combinatie worden van oeroude wijsheid, spirituele heling en een beetje btw-vrije verlichting.

Alleen de gitaar vormde nog een probleem. Marga oefende namelijk fanatiek op een Spaanse

gitaar, maar had inmiddels zoveel snaren gebroken dat de campingbeheerder dacht dat er ergens een klein harporkest werd gewurgd.

“Ze speelt alsof ze ruzie heeft met het instrument,” merkte Pieter voorzichtig op.

Daar wist Nico Snor raad mee. Nico bleek namelijk niet alleen koppelbaas, amateurondervrager en relationeel ontregelaar, maar óók deskundige op het gebied van gitaarmuziek. “Dan moet ze Guitar Hans bellen,” zei hij gewichtig.

Iedereen wist onmiddellijk wie hij bedoelde. Guitar Hans. Van The Gigs.

Een man die volgens de overlevering ooit vier uur lang “House of the Rising Sun” had gespeeld zonder één akkoord te wisselen, terwijl drie Duitse toeristen dachten dat het een meditatiesessie was.

Hans moest extra snaren meenemen uit Holland. “Professionele snaren,” zei Nico. “Die breken minder snel bij spirituele spanning.”

Pieter begon zich zorgen te maken. Niet over de snaren. Over de mensen.

Want opvallend veel campinggasten luisterden serieus geïnteresseerd naar Marga’s plannen. Sommigen knikten zelfs alsof twaalfhonderd euro betalen om in het gras naar een vals gespeelde gitaar te luisteren volstrekt logisch was.

Will HoortUMijWel beweerde zelfs al een sessie te hebben meegemaakt. “Mijn overleden moeder zwaaide naar me,” riep ze ontroerd over de borreltafels in De Verbroederij: “Op bewegende beelden!”

Het werd stil. Zelfs Nico stelde even geen vragen meer.

Marga straalde onmiddellijk alsof ze persoonlijk de grens tussen hemel en wifi had geopend. “Zie je wel,” zei ze plechtig. “De geesten spreken via mij.”

Maar Will bleek minder overtuigd dan gehoopt. “Ik denk eerlijk gezegd dat iemand een oude foto met AI heeft laten bewegen,” zei ze aarzelend. “Maar…” – en hier werd haar stem zachter – “het raakte me wel.”

En precies dát bleef hangen bij Pieter. Want ergens tussen de gebroken snaren, de verdachte paddenstoelen en de spirituele verdienmodellen zat iets wat moeilijk weg te lachen viel.

Mensen wilden graag geloven. In tekens. In contact. In iets dat groter was dan zijzelf. Of gewoon in de hoop dat verloren mensen toch nog een klein beetje dichtbij konden blijven.

Later die avond sloot Pieter zijn schrift terwijl in de verte opnieuw een gitaarsnaar knapte. Enfin, dacht hij. Misschien is dat wel het grootste mysterie van allemaal. Dat mensen soms liever getroost worden door een mooie illusie dan door een harde waarheid. Zeker na het derde glas rosé tijdens het borreluurtje.

DE GENEZENDE HAND VAN BEN DUBBELDRANK

Terwijl Pieter langzaamaan begon te begrijpen dat camping Domaine Sainte Marie in werkelijkheid geen camping maar een open inrichting met slagboom was, viel zijn oog steeds vaker op één man.

Ben Waterkering. Ook bekend als Ben Dubbeldrank.

Een man die eruitziet alsof hij tegelijk een hondenshow kan winnen, een jongerenkamp kan leiden én in geval van nood eigenhandig een lek in de Afsluitdijk kan repareren.

Ben is namelijk van dat zeldzame soort mens dat overal lijkt te zijn geweest zonder ooit vermoeid te ogen. Hij kent de halve wereld. Misschien wel de hele. Niemand weet het precies, want zodra iemand vraagt: "Ben, ben jij ooit in Canada geweest?" antwoordt Ben meestal: "Alleen het westelijke deel. Mooie schnitzels daar."

En dan knikt iedereen alsof dat volkomen logisch is.

Samen met zijn immer zonnig glimlachende Eline Zonneschijn trekt hij met caravan en boxer Zinka door Europa alsof ze permanent op wereldtournee zijn namens de Verenigde Naties van de Gezelligheid.

En over Zinka gesproken…Dat is geen hond meer. Dat is een beveiligingssysteem met oren.

Een boxer zo imposant dat kinderen spontaan rechtop gaan lopen zodra hij passeert. Je zou

kunnen zeggen: de Rico Verhoeven onder de honden, maar dan met meer kwijl en betere sociale vaardigheden.

Zelfs Sjamanka Hyacinth - toch niet vies van een spirituele krachtmeting - keek laatst enigszins nerveus toen Zinka haar tijdens een vollemaanritueel liefdevol op schoot probeerde te klimmen.

Maar het wonderlijkste aan Ben is niet zijn wereldkennis. Niet zijn jeugdige uitstraling. En zelfs niet zijn vermogen om op dinsdagochtend om half elf al gezellig "een klein verfrissinkje" te nuttigen alsof het medisch noodzakelijk is. Nee.

Ben blijkt op Domaine Sainte Marie vooral bekend te staan als genezer. Een echte. Geen vaag gezweef met kristallen, lavendelolie of Tibetaanse klankschalen die klinken alsof iemand een wokpan mishandelt.

Nee, Ben is praktisch. Heb je hoofdpijn? Dan heeft Ben een paracetamol. Heb je rugpijn? Dan heeft Ben een zalfje. Heb je een schaafwond. Dan verschijnt hij met verband, pleisters én een verhaal over een Oostenrijkse bergwandelaar die ooit zijn enkel verloor maar "gewoon doorliep".

En bezeer je je knie? Dan - aldus Theo WatzegtUNou - "staat Ben klaar met een knieprothese." Niemand weet zeker of Theo overdreef. Theo zelf namelijk ook niet meer. Theo verkeert deze week sowieso in een staat van lichamelijke ontreddering nadat hij tijdens een poging tot elegant uitstappen uit een opblaaskano ten val kwam over een koelbox, een scheerlijn en vermoedelijk zijn eigen optimisme. Sedertdien beweegt hij zich voort als een pas geboren giraffe op skeelers.

"Het schiet in m'n heup," kreunt hij om de zeven minuten dramatisch richting willekeurige voorbijgangers. Waarop Ben rustig antwoordt: "Dat heb ik ook gehad in Slovenië."

Niemand weet waarom dat geruststellend klinkt, maar het werkt. Toch kon zelfs Ben niet alles oplossen. Theo bleek uiteindelijk nauwelijks nog een stap te kunnen verzetten. En dus gebeurde er iets bijzonders.

Marga - ook wel bekend als Lady of the House Hyacinth - sloeg de handen ineen met Gerda Haaknaald. Binnen één middag ontstond een compleet logistiek hulpsysteem.

Tafeltje Dekje. Een soort thuisbezorgd.nl, maar dan met meer gehaktballen, minder winstbejag en aanzienlijk gevaarlijkere toetjes.

Vanaf dat moment reden er over de camping boodschappentassen, pannetjes soep en mysterieuze ovenschotels heen en weer alsof men een humanitaire operatie leidde. En misschien was dat ook wel zo.

Want tussen alle flauwe grappen, borrels, knieprotheses en campingchaos gebeurt op Domaine Sainte Marie telkens hetzelfde wonder: Mensen zorgen voor elkaar. Niet perfect. Niet professioneel. Maar wel echt.

En misschien is dát uiteindelijk de grootste geneeskracht van allemaal.

DE HAUTE COUTURE VAN HILLEGOM

Op camping Domaine Sainte Marie zijn er grofweg drie vaste zekerheden in het leven.

Eén: de stokbroden van Pierre zijn om kwart over acht al op.
Twee: Nico Snor vertrouwt niemand met een coltrui.
En drie: zodra het borreluur begint, verandert de realiteit langzaam in een Franse operette met Nederlandse ondertiteling.

Zo ook deze dag..

Pieter en zijn lief Adri zaten nog maar net aan hun plastic campingtafeltje – model “wiebelt bij windkracht drie” – toen daar ineens Marga verscheen. Of beter gezegd: daalde.

Als een kruising tussen een koninklijke zwaan en een licht aangeschoten flamencodanseres schreed zij over het grindpad richting terras. Gehuld in een gehaakte creatie waarvan zelfs de lokale pastoor even dacht dat er een processie aankwam.

“Mon Dieu,” fluisterde een Werner Roef bewonderend tegen zijn vrouw. “Dat is geen vest meer. Dat is architectuur.”

En inderdaad: Marga, door intimi ook wel Hyacinth genoemd wegens haar subtiele talent om elke campingactiviteit te behandelen alsof Buckingham Palace persoonlijk meekijkt, droeg een creatie van niemand minder dan ontwerpster Gerda Haaknaald uit Hillegom.

Een vrouw die volgens kenners niet breit of haakt, maar complete ecosystemen vervaardigt van wol.

Ooit begon Gerda bescheiden met een sjaal en een pannenlap. Maar inmiddels produceert zij levensgrote gehaakte levensbomen, lampenkappen, wandkleden, stoelhoezen, fietsbeschermers, wijnkoelers en - naar verluidt - een volledig gehaakte caravanluifel voor mensen die "iets warms zochten".

Hyacinth paradeerde intussen langs de tafeltjes alsof zij dagelijks het slotakkoord verzorgde in de Moulin Rouge.

Links draaien.
Heupje.
Kleine buiging.
Dramatisch kijken richting de sangria.

Het publiek ging volledig los.

Want alcohol heeft in Zuid-Frankrijk dezelfde werking als subsidie bij een beleidsconferentie: ineens lijkt elk plan briljant. "Bravo!" riep iemand die vijf minuten eerder nog boos was over de prijs van de ijsblokjes.

Zelfs Nico Snor keek bewonderend toe, hoewel hij zichtbaar moeite had met het concept "sierhaken".

"Ik had ooit ook zo'n muurhanger," bromde hij. "Prachtig ding. Beetje stoffig geworden. Dus ik dacht: hup, in de wasmachine." Hij nam een slok bier. "Nou… nu is het een onderzetter voor pannen."

Een stilte viel. "Te heet gewassen?" vroeg Adri voorzichtig. Nico knikte zwaar. Zoals mannen knikken die ooit een fout maakten waarvan ze weten dat ze ermee het Polygoonjournaal hadden kunnen halen.

Ondertussen ontspoorde het gesprek zoals alleen Nederlanders dat kunnen laten ontsporen. Binnen zeven minuten ging het van gehaakte lampionnen naar goedkope rijst in Duitsland, van havermoutprijzen naar witte pompbenzine, waarna Jan Krediet – vervoerder van beroep en eigenaar van een busje dat zelfs de ANWB alleen nog uit medelijden groet – werd genoemd als mogelijke logistieke partner voor een extra levering uit Hillegom.

"Gerda's handel explodeert," zei iemand bewonderend. "Ze moet straks ook Jerommeke nog laten meehaken."

"Europa ligt aan haar voeten," sprak Hyacinth plechtig, terwijl ze een draai maakte waarbij een gehaakte levensboom bijna een bakje pinda's meesleurde.

En Pieter? Die keek glimlachend om zich heen. Naar de joelende campinggasten. Naar Nico's gekrompen muurhanger-onderzetter. Naar Adri, die inmiddels tranen van het lachen in haar ogen had.

En ineens zag hij het weer. Mensen willen helemaal niet zoveel.

Een beetje aandacht.
Een beetje theater.
Een tafel vol borrelhapjes.
En af en toe iemand die met groot enthousiasme volstrekte onzin durft te presenteren alsof het haute couture is.

Misschien, dacht Pieter, terwijl Hyacinth haar finale pose aannam alsof de Eiffeltoren persoonlijk applaudisseerde…

…is dat uiteindelijk de grootste illusie van allemaal. Dat het leven groots moet zijn. Terwijl een gehaakte lampenkap, een lauw pilsje en een hysterische modeshow op een Franse camping vaak al meer dan genoeg blijken.

DE MAN DIE LEEFT OP ARBEIDSVITAMINEN

Op camping Domaine Sainte Marie bestaan mensen grofweg uit drie soorten.

Je hebt de zwervers van structuur. Dat zijn mensen die om elf uur ’s ochtends nog in pyjama over de camping dwalen met een halve croissant in de hand en de blik van iemand die niet meer weet of het dinsdag is of een lokale feestdag ter ere van artisjokken.
Dan heb je de militairen van de campingorde. Die zetten om exact 07.13 uur hun campingstoel recht, slaan een denkbeeldig stofje van de tafel en begroeten hun echtgenoot alsof ze samen een NAVO-operatie gaan uitvoeren.
En dan heb je Pieter.

Pieter is namelijk een categorie op zichzelf.

Wie denkt dat Pieter ooit spontaan, losgeslagen of zelfs maar licht ongecoördineerd door het leven beweegt, begrijpt niets van de man. Pieter leeft volgens een systeem. Een levensfilosofie zelfs. Een ritmische beschaving gebouwd op koffie, observatievermogen en – misschien nog wel belangrijker – de Arbeidsvitaminen van NPO Radio 5.

“Al vanaf mijn elfde,” sprak Pieter laatst plechtig terwijl hij een kuipje Franse roomboter opensneed alsof het een historische ceremonie betrof, “zijn de Arbeidsvitaminen mijn dagelijkse energiebron.”

Het werd stil aan tafel. Zelfs de vliegen leken uit respect tijdelijk te zweven zonder geluid.
“Dus eigenlijk,” zei buurman Henk voorzichtig, “ben jij grootgebracht door de radio?”

Pieter knikte langzaam. “Door de radio én door discipline.”

Dat laatste sprak hij uit zoals anderen “de grondwet” of “de Alpen” zeggen.

En discipline héέft hij. Iedere ochtend om exact dezelfde tijd klinkt vanuit Pieters caravan het vertrouwde geluid van Arbeidsvitaminen. Geen dag uitgezonderd. Niet bij hitte. Niet bij regen. Niet tijdens een plaatselijke wespenplaag van Bijbelse proporties.

Sterker nog: toen afgelopen week kortstondig de campingstroom uitviel, ontstond er lichte paniek in vak C. Men hoorde Pieter namelijk fluisteren: “Rustig blijven… ik heb Spotify Premium.”

Volgens ooggetuigen trok hij daarna met de kalmte van een kernonderzeeërcommandant een powerbank uit een keukenkastje waarvan niemand wist dat het bestond. Binnen drie minuten draaide “Stayin’ Alive” weer over het grindpad.

Kinderen applaudisseerden. Een Duitse kampeerder maakte zelfs een klein kruisteken. Want dát is het wonderlijke aan Pieter: hij behandelt Arbeidsvitaminen niet als een radioprogramma, maar als een levensondersteunend systeem. Een soort muzikale zuurstofvoorziening voor de ziel.

“Zonder ritme,” doceerde hij later bij het sanitairgebouw terwijl iemand probeerde een opblaasflamingo te repareren met ducttape en wanhoop, “vervalt de mens in chaos.” Daar zit natuurlijk iets in.

Want terwijl de wereld tegenwoordig voortdurend roept dat alles anders moet, sneller moet, innovatiever moet, bewijst Pieter het tegenovergestelde. Dat sommige mensen overeind blijven dankzij juist dat ene vertrouwde ritueel. Dat oude liedje. Dat vaste moment. Dat veilige refrein dat zegt: de wereld draait nog.

En eerlijk is eerlijk: er zijn slechtere fundamenten denkbaar. Bovendien heeft het programma zichtbaar effect. Waar anderen op de camping rond vier uur ’s middags langzaam veranderen in uitgezakte tuinstoelkabouters met zonnebrand en existentialistische vermoeidheid, zit Pieter nog rechtop alsof hij persoonlijk verantwoordelijk is voor de voortgang van West-Europa.

Hij schrijft. Observeert. Noteert.
Altijd luisterend.
Altijd glimlachend.
Altijd licht gevaarlijk voor mensen met overdreven zelfvertrouwen.

Dus wie op Domaine Sainte Marie nog steeds denkt dat Pieter ooit zal stoppen met schrijven, vergist zich deerlijk. Zelfs als de radio zwijgt, heeft Pieter reserves.
Spotify.
Powerbanks.
En een onuitputtelijke voorraad nieuwsgierigheid.

Want sommige mensen leven op koffie. Sommigen op ambitie. Maar Pieter – Pieter leeft op Arbeidsvitaminen en het eeuwige geloof dat achter iedere campingstoel een verhaal schuilt.

DE BALLEN VAN BOULACIER EN HET GEHEIM VAN DE HEILIGE BUT

Er zijn mensen die vakantie vieren.

En er zijn mensen zoals Pieter Pottenkijker, die op een Franse camping tussen een opblaasflamingo, drie halflege flessen rosé en een pensionado uit Nieuwegein ineens besluiten dat de toekomst van de beschaving afhangt van een goed georganiseerd boulestoernooi.

Dat zijn de gevaarlijksten.

Want Pieter denkt altijd vooruit. Zelfs wanneer hij stilzit, denkt hij nog minstens twee dorpen verder. Terwijl anderen op camping Domaine Sainte Marie nadenken over stokbrood, zonnebrand en de vraag of je in Frankrijk eigenlijk een korte broek naar de bingo mag dragen, hield Pieter zich bezig met een veel fundamenteler probleem: Niemand hier begrijpt jeu de boules. En met het Krasse Knarren Boulestoernooi op komst is dat een probleem.

Sterker nog: de helft van de deelnemers denkt dat een “but” een Franse vleesworst is en een derde meent dat “pointeren” een nieuwe heupoperatie betreft.

Dat kan zo niet langer.

En dus besluit Pieter – in dienst van De Kolderkant, de wetenschap, de campingvrede en het Mysterie van de Illusie – contact op te nemen met de enige man die nog orde kan brengen in deze stalen chaos: Monsieur Ferron Boulacier.

Alleen al zijn naam veroorzaakt paniek bij het menigeen.

Men hoort eerst het gerinkel van metalen ballen. Daarna verschijnt langzaam een silhouet in de avondzon. Pet scheef. Sigaret zonder rook. Ogen als waterpassen van beton. Een man die eruitziet alsof hij geboren is in een gereedschapskist.

“Monsieur…” fluisterde Pieter eerbiedig, terwijl hij spontaan rechter gaat staan.

Ferron Boulacier knikte slechts.

Hij spreekt weinig. Grote boulesspelers verspillen hun woorden niet. Zij communiceren via grind, zwaartekracht en subtiele vernedering.

Volgens de overlevering kan Boulacier op twintig meter afstand een mug van een stokbrood schieten zonder het sesamzaadje te raken. Men zegt ook dat hij ooit een complete relatie had beëindigd met één vernietigende carreau.

Pieter hangt aan zijn lippen.

Urenlang trokken zij virtueel samen over het grindplein van de camping. Ze analyseerden worpen alsof het militaire operaties betrof. Er werden diagrammen getekend op bierviltjes. Meetlinten verschenen uit broeken waarvan niemand wist dat er überhaupt zakken in zaten.

En langzaam ontstond daar… de handreiking.

Geen gewone uitleg. Nee. Een monument van wijsheid. Een gids voor de zoekende mens.

Een filosofisch werkstuk tussen sport, existentie en licht ongemak in de onderrug. De titel alleen al zal de campinggasten spontaan hun campingstoel rechter doen zetten:

Pieters’ Daglicht over het fenomeen van stalen ballen, kleine butjes en mannen die ineen Frans gaan praten zodra ze een pastis vasthouden

De boodschap is eenvoudig. Bij jeu de boules gaat het niet om winnen. Het gaat om kijken. Geduld. Timing. Rust. En vooral: accepteren dat je soms met grote overtuiging een bal gooit die vervolgens rechtstreeks het afvoerputje van het terras in stuitert terwijl twaalf Nederlanders doen alsof ze ineens internationaal jurylid zijn.

Dat, beseft Pieter diep in de nacht onder de sterrenhemel, is misschien wel het echte Mysterie van de Illusie. Dat de mens denkt controle te hebben. Terwijl uiteindelijk iedereen gewoon maar een beetje richting de but rolt.

DE HOED VAN DE WAARACHTIGHEID

Op camping Domaine Sainte Marie is men gewend aan eigenaardigheden. Zo liep er al jaren een man rond die beweerde dat hij met courgettes kon pendelen, en was er een Franse buurvrouw die haar parkiet opvoedde alsof het een belastinginspecteur was. Maar zelfs in die bonte stoet viel het op dat Pieter Pottenkijker de laatste dagen lichtjes uit koers was geraakt.

Niet zichtbaar voor het gewone oog natuurlijk. Nee, Pieter bleef fier rechtop lopen, groette iedereen met journalistieke ernst en dronk zijn koffie alsof hij persoonlijk toezicht hield op de internationale bonenhandel. Maar van binnen… van binnen waaide het.

Zijn gedachten fladderden als onbetaalde rekeningen door een open keukenraam.

De oorzaak? Zijn hoed was kwijt. En dat was geen gewone hoed. Nee. Dit was de Hoed der Waarachtigheid. Een hoofddeksel met een rand die ooit recht geweest moest zijn, maar inmiddels de vorm had aangenomen van een vermoeide pannenkoek. Volgens Pieter hield de hoed zijn gedachten bijeen.

“Gedachten,” sprak hij plechtig tegen campingbeheerder Henk van der Zwam, “zijn net pudding. Zonder vorm loopt het overal heen. Bovendien speel ik graag onder een hoedje met mijn gedachten.

Jerommeke Leegloper knikte alsof hij dit dagelijks hoorde.

Sinds de vermissing ging het mis. Pieter begon verbanden te zien die er niet waren. Hij verdacht een Franse geit van georganiseerde afluisterpraktijken. Hij schreef drie pagina's over een verdachte croissant die "te knapperig keek". En hij begroette per ongeluk een opblaasflamingo alsof het de burgemeester van Boucé was.

"Bonjour, excellentie," had Pieter gezegd. De flamingo zei niets terug, maar keek bestuurlijk.

De camping maakte zich zorgen. Vooral toen Pieter tijdens het borreluurtje een diepgravende analyse hield over het geheime liefdesleven van haringen. Niemand begreep het helemaal, behalve Theo WatZegtUNou, maar die begrijpt wel vaker dingen die medisch onverklaarbaar zijn.

De situatie escaleerde pas echt toen Pieter zonder hoed de weekmarkt bezocht. Dat was alsof je een stofzuiger zonder zak losliet in een zandstorm. Zijn gedachten vlogen alle kanten op.

Hij kocht zes kilo knoflook omdat hij dacht dat de groentekraam onderdeel was van een internationaal vampiercomplot. Vervolgens raakte hij verwikkeld in een verhitte discussie met een paspop die volgens hem "een arrogante houding had richting de democratie".

En tóch…Tóch voelde iedereen ergens medelijden. Want zonder zijn hoed was Pieter niet compleet. Alsof een dirigent zonder stokje moest werken. Of een campingtoilet zonder wc-papierhouder: technisch mogelijk, maar maatschappelijk riskant.
De redding kwam onverwacht.

Kleine Edouard Leclerq, een Frans jongetje met plakkerige handen en een obsessie voor slakken - kwam aanrennen met een nieuwe hoed.

"Monsieur Pieter! Le chapeau!"

Pieter pakte de hoed voorzichtig aan, alsof hij een verloren beschaving had teruggevonden. Hij zette hem zwijgend op zijn hoofd.

En meteen gebeurde het. Rust. Orde. Samenhang. Zijn blik werd helder. Zijn schouders ontspanden. Zelfs de wind leek respectvoller te waaien. Pieter keek langzaam om zich heen. "Ah," zei hij kalm. "Dat is gewoon een flamingo."

De camping applaudisseerde spontaan.

Die avond zat Pieter weer voor zijn caravan, notitieblok op schoot, hoed stevig op het hoofd. Hij keek peinzend naar de sterren boven Boucé.

"De mens," mompelde hij zachtjes, "heeft soms iets nodig om zijn gedachten bijeen te houden. Voor de één is het een hoed. Voor de ander een geloof, een geliefde, of een goede gehaktbal."

Hij zweeg even ernstig. "Maar zonder houvast," vervolgde hij, "gaat zelfs de verstandigste geest soms achter een flamingo aan." En ergens in de verte knikte een geit (of was het Hyacinth?) mekkerend instemmend.

DE BIECHT VAN NICO SNOR

Het begon allemaal op een dinsdagavond waarop de lucht boven camping Domaine Sainte Marie de kleur had van rosé en vergeten goede voornemens.

In De Verbroederij - het altijd gezellige borrel-ace waar de pinda's vochtiger waren dan de gemiddelde campingtoiletrol - hadden de dames zich verzameld rond Marga. Marga, ook wel bekend als *the lady of the house Hyacinth*, omdat zij sprak alsof iedere zin rechtstreeks uit een porseleinen theekop kwam.

"Meiden," zei ze plechtig terwijl ze een olijf op een cocktailprikker spietste alsof het een politieke tegenstander betrof, "stel… puur hypothetisch… dat jullie man morgen omvalt."

Aan de andere kant van de tafel verslikte Dorry zich onmiddellijk in een blokje jonge kaas.

"Letterlijk of emotioneel?" vroeg ze schor.

"Gewoon… dóód," verduidelijkte Marga met de kalmte van iemand die al jaren kruiswoordpuzzels oplost met een glas Chardonnay erbij.

Wat volgde was geen gesprek meer, maar een sociaal experiment met prosecco.

De een bekende dat ze "best nog wel eens een jonge god met tattoos wilde proberen."
De ander zei dat ze vooral iemand zocht "die zelfstandig een caravan kon aankoppelen."

En Dorry mompelde zachtjes dat ze "best openstond voor een Italiaan met een scooter en soepele heupen."

Binnen twintig minuten bevond het gezelschap zich geestelijk ergens tussen *First Dates* en een hormonale wederopstanding.

"Toyboys zijn tegenwoordig heel normaal," verklaarde Marga plechtig. "Nou," zei Dorry, "als ze maar geen broccoli eten bij het ontbijt. Dat vind ik onbetrouwbaar."

Ondertussen was aan de andere zijde van De Verbroederij iets heel anders gaande.

Daar zat Nico Snor. En omwille van hem werd it deel van De Verbroederij omgedoopt in De Biechstoel.

Nico Snor, de man die eruitzag alsof hij geboren was met een glas bier in zijn hand en een mening over caravansluitingen in zijn hoofd. Nico deed namelijk een onthulling gedaan die insloeg als een scheet in een stiltegebied.

"Ik was vroeger misdienaar."

Het bleef drie seconden stil. Toen begonnen de mannen tegelijk te praten.

"Heb je wierook gestolen?"
"Kon jij Latijn?"
"Moest jij ook zo'n jurkje aan?"
" Of moest je het juist uitdoen?"
"En eh…" fluisterde Hans De Vrolijke Verrekijker betekenisvol, "mocht jij ook op schoot zitten?"

Nico keek alsof hij spijt kreeg van zijn openheid. "Nou ja," bromde hij, "het was gewoon in de kerk."

Maar het kwaad was al geschied.

Binnen de kortste keren was het hoekje omgedoopt tot *De Biechstoel*. Mannen die normaal uitsluitend praatten over bandenspanning en darmwerking begonnen plotseling hun ziel bloot te leggen alsof ze auditie deden voor een katholieke soapserie.

Jan bekende ooit een Frans stokbrood te hebben gestolen "uit pure geilheid naar koolhydraten." Hans biechtte op dat hij jarenlang had gedaan alsof hij wist hoe een disselslot werkte.

En de Staatsraad in ruste fluisterde, na drie Affligems en een halve droge worst: "Ik heb in 1997 stiekem naar *Goede Tijden Slechte Tijden* gekeken… zonder mijn vrouw."

Er werden aflaten uitgedeeld alsof het kortingsbonnen voor de Intermarché waren. "Ga heen in vrede," sprak Nico Snor plechtig tegen iedere biechteling, terwijl hij met een bitterbal wees alsof het een wijwaterkwast was.

Aan de andere kant steeg intussen het testosteron van de toyboydiscussie tot zorgwekkende hoogte.

“Als hij maar jong genoeg is om de zonnepanelen schoon te maken,” kirde een van de dames. “En oud genoeg om géén TikTok-dansjes te doen,” voegde een ander eraan toe.

Pieter Pottenkijker keek van de ene helft van het café naar de andere en zag iets wonderlijks. Aan de ene kant zaten mannen die plotseling eerlijk durfden te zijn. Aan de andere kant vrouwen die voorzichtig durfden te dromen.

En ergens tussen de bierlucht, de bittergarnituur en de langzaam smeltende blokjes kaas hing een waarheid die groter was dan al het gelach.

Want misschien, dacht Pieter terwijl Nico Snor iemand absolutie gaf voor een affaire met een opblaaskrokodil in 2004, willen mensen uiteindelijk allemaal hetzelfde.

Niet jonger zijn. Niet heiliger zijn. Niet spannender lijken. Maar gewoon nog één keer het gevoel hebben dat het leven nog niet klaar met ze is.

HET HAAKJE VAN DE ILLUSIE

Sinds het optreden van Marga - door campingbewoners inmiddels liefkozend aangeduid als *"Hyacinth met heupwiegfunctie"* - is er iets merkwaardigs gebeurd op camping Domaine Sainte Marie.

De wereld is gaan haken. Niet figuurlijk. Letterlijk.

Waar men vroeger in Treteau nog gewoon naar een lantaarnpaal keek en dacht: "Kijk, een paal," ziet men nu kleurrijke omwikkelingen van wol, franjes, bloemetjes en patronen waarvan zelfs de gemiddelde Franse burgemeester spontaan een warm gevoel in zijn linkerbil krijgt.

Het begon allemaal met Gerda Haaknaald.

Gerda was jarenlang een vrouw die in stilte haakte. Onopvallend. Bescheiden. Bij regenachtig weer produceerde ze gemiddeld drie pannenlappen per middag en één hoes voor een tissuebox. Niemand keek ervan op.

Tot Marga tijdens de grote modeshow van Boucé over de catwalk paradeerde in Gerda's gehaakte creatie: een vuurrood vest met schouderstukken die leken op twee verliefde octopussen. Het publiek was sprakeloos.

Een man uit Lapalisse liet zelfs een halve merguez uit zijn handen vallen. “C’est magnifique!” riep een Française terwijl ze bijna van haar elektrische fiets tuimelde. En vanaf dat moment sloeg de vlam in de breinaald.

Pieter en Adri zagen het met eigen ogen toen zij door Saint-Voir wandelden. Aan elke lantaarnpaal hing een subtiel haakwerkje. Kleine kunstwerkjes. Een gehaakte zonnebloem hier. Een wollen vlindertje daar. Zelfs het bordje *“verboden te parkeren”* droeg een charmant gehaakt randje.

“Het dorp ziet eruit alsof oma God zelf de inrichting heeft gedaan,” fluisterde Adri bewonderend. Pieter knikte ernstig. “Het is alsof de openbare ruimte eindelijk een warme trui heeft gekregen.”

Maar het hoogtepunt moest nog komen. Want bij de C&A in Moulins l - waar normaliter slechts tl-licht, uitverkoopbakken en lichte wanhoop wonen - gebeurde iets historisch.

De rekken hingen vol gehaakte vesten. Gehaakte jurken. Gehaakte poncho’s. Gehaakte topjes waarvan Pieter niet geheel zeker wist of ze onder de categorie ‘kleding’ of ‘luchtcirculatieproject’ vielen. Boven de afdeling hing zelfs een bord:

“Collection Gérda – L’élégance du crochet.”

Gerda Haaknaald stond er zelf naast met vochtige ogen en een meetlint om haar nek alsof ze Coco Chanel met artrose was. “Ze zeggen dat Parijs de modehoofdstad is,” sprak ze ontroerd, “maar Moulin begint aardig in de buurt te komen.”
“Je zou bijna zeggen dat je een haakje achter de kassa hebt gekregen,” gniffelde Pieter.
Gerda bloosde zo hevig dat zelfs een tomaat dacht: *rustig aan, meisje.*

Maar zoals altijd op Domaine Sainte Marie kroop achter iedere illusie ook een klein beetje waarheid vandaan.

Want Gerda vertelde later, bij een glas rosé en een schaaltje pinda’s die verdacht naar knoflook smaakten, dat ze vroeger vaak was uitgelachen om haar hobby. “Te ouderwets,” had men gezegd. “ Niet hip.” ”Wie gaat er nou vrijwillig een wc-rolhouder haken?”

Gerda haalde haar schouders op. “Blijkbaar half Frankrijk.” En daar zat misschien wel de echte les.

Dat mensen soms jarenlang denken dat iets niets waard is… tot iemand het eindelijk met trots durft te laten zien. Marga had dat gedaan.

Met opgeheven hoofd, deinende boezem en een catwalkpas alsof ze persoonlijk door de Verenigde Naties was uitgekozen om elegantie te verspreiden.

En ineens zag iedereen wat er al die tijd al was: Niet zomaar wol. Maar aandacht. Geduld. Warmte. En een beetje liefde, aan elkaar geknoopt met een haaknaald nummer vijf.

DE NACHT VAN DE VALLENDE BOULES

Er zijn van die ziektes waarvoor geen vaccin bestaat. Bouleskoorts bijvoorbeeld. En op camping Domaine Sainte Marie slaat die ziekte momenteel harder om zich heen dan een losgeslagen vliegenmepper op een Friese barbecueavond.

Het achtste Krasse Knarren Boulestoernooi nadert. En dat is te merken ook.

Al dagen klinkt over de camping het droge kloenk van stalen boules die elkaar raken alsof ergens een regiment opgewonden pannendeksels aan het paren is. Mensen die normaal gesproken moeite hebben hun eigen caravan terug te vinden, lopen ineens met meetlinten, strategieën en wedstrijdschema's rond alsof ze deelnemen aan de Olympische Spelen van Monaco-Zuid.

Voorop in de strijd gaan Marga - in sommige kringen beter bekend als The Lady of the House Hyacinth – en haar trouwe Peter Volloper. Peter loopt gemiddeld twaalf kilometer per dag achter fout gegooide ballen aan en noemt dat "tactische positiewisselingen".

Ook Nico Snor en zijn Yvonne trainen fanatiek. Nico heeft zelfs een speciale werptechniek ontwikkeld waarbij hij eerst zijn buik inhoudt, dan diep zucht, vervolgens "Allez hop!" roept en daarna de boule exact de verkeerde kant op gooit.

Hans de Vrolijke Verrekijker observeert alles ondertussen met militaire precisie vanaf zijn campingstoel.

“Je ziet het verkeerd,” zegt Hans ernstig tegen Pieter Pottenkijker. “Boulen is geen sport. Het is een mentale toestand.”

“Dat zei mijn huisarts ook over jouw dansen,” antwoordde Pieter.

Maar er was een probleem. Een serieus probleem. Overdag is het namelijk te warm om te trainen. De temperatuur ligt ergens tussen “Italiaanse pizzaoven” en “de binnenkant van Satans broodrooster”. ’s Avonds trainen lijkt dus de oplossing.

Ware het niet dat de verlichting boven de baan volledig ontbreekt.

“Geen enkel probleem!” zegt Peter Volloper enthousiast. Vijf minuten later komt hij terug met een zaklantaarn ter grootte van een beschimmelde augurk.

Het lichtstraaltje is zo zwak dat zelfs de muggen er geeuwend omheen vliegen. “Daar kun je nog geen pissebed mee ondervragen,” bromt Jerommeke Leegloper.

Toch wordt er gespeeld. Half blind. Half bezweet. En volledig overtuigd van eigen genialiteit.

Op precies dat moment komen Hans Pyrodoxine en zijn Marian Kladder - een begenadigd hobbyschilderes, even aanwaaien. Letterlijk ook, want Hans rijdt zijn caravan met een snelheid de camping op alsof hij zojuist door Interpol gezocht werd wegens illegale accordeonhandel.

Hans Pyrodoxine is een man met theorieën. Heel veel theorieën.

“Je moet hier geen bier drinken,” verklaart hij onmiddellijk terwijl hij gewichtig naast de koelkast gaat staan. “Je moet B6-vitaminen nemen.”

Het bleef even stil. “Dat is bier,” zei Nico Snor. Hans glimlachte meewarig. “Nee. Bier mét een gezondheidsvisie.”

Dat is voor Marga voldoende aanleiding om spontaan op te springen. Nog voor iemand kon ingrijpen galmthet over de camping: “VAN GOES TOT PURMEREND, BIJ MARGA IS HET FEEST IN DE TENT!”

En alsof ergens een verborgen noodsignaal was afgegaan, begonnen mensen direct verjaardagen te plannen. “Wanneer ben jij eigenlijk jarig?” vroeg Yvonne. “In februari,” antwoordde Jerommeke. “Dan vier je het nu toch ook gewoon?”

“Waarom niet,” zei Jerommeke schouderophalend. “De inflatie geldt tegenwoordig ook voor leeftijden.”

Binnen twintig minuten waren er drie extra verjaardagen, twee jubilea en één vermoedelijke verloving georganiseerd. Een Duitse buurman dacht dat het een lokaal wijnfeest was en hing spontaan alvast vlaggetjes op.

Ondertussen keek Pieter Pottenkijker toe. Naar de lachende mensen. De kromme campingstoelen. De scheve slingers. De oude lichamen met jonge ogen. En ineens besefte hij iets.

Misschien was dat hele boulestoernooi uiteindelijk bijzaak. Natuurlijk, iedereen wilde winnen. Zeker Nico Snor, die al drie dagen sprak over zichzelf als “de Jean-Claude van de jeu-de-boule”. Maar diep vanbinnen draaide het nergens om bekers.

Het draaide om dit. Om samenzijn. Om verhalen. Om mensen die elkaar vinden tussen een plastic wijnglas, een slecht verlichte baan en een lied dat eigenlijk niemand helemaal kent.

Want geluk, dacht Pieter terwijl ergens opnieuw een boule tegen een bloempot knalde, is misschien niets anders dan samen een beetje verdwalen in de zomeravond.

HET BELEG VAN DOMAINE SAINTE MARIE

Er zijn signalen die een mens niet mag negeren. Een plotselinge stilte in een Franse campingkantine bijvoorbeeld.

Of Marga die begint te glimlachen terwijl haar linkerwenkbrauw gevaarlijk omhoog kruipt als een opstandige caterpillar op espresso.

Pieter Pottenkijker zag het gebeuren op een avond tegen schemeruur, terwijl Peter Volloper nog half versuft uit een baal stro werd bevrijd door twee Duitsers met een hooivork en een EHBO-diploma uit 1987.

“Hij ademde nog,” zei één van hen ernstig. “Ja,” zei de ander, “maar vooral horizontaal.”

Peter Volloper had het noodlot over zichzelf afgeroepen door tijdens een discussie over maaipatronen in gazons te verklaren dat hij “ook in ongemaaid gras altijd boven het maaiveld uitstak”. Dat bleek feitelijk onjuist. Men had hem drie kwartier gezocht tussen een trampoline en een vergeten partytent van Obelink.

Maar dát was niet het echte probleem. Nee. Het echte probleem kwam uit Nederland. In colonnes. Met koelboxen. En boulesballen.

De ANWB had reeds code oranje afgegeven voor het traject Breda–Lyon. Niet vanwege files, regen of loslopende caravans. Nee. Volgens woordvoerder Herman Lippinkhof zat het gevaar dit jaar lager bij de grond.

“Ze oefenen onderweg,” verklaarde hij op Radio 5. “De ouderen hebben haast verloren in hun leven, maar niet hun werptechniek. Vooral in België ontstaat een zorgwekkende situatie. Dat land lijkt sowieso al alsof iemand een gigantische lepel uit het wegdek heeft gegeten.”

Langs de Route du Soleil meldden vrachtwagenchauffeurs inslagen ter grootte van soepkommen. Bij Namen zou een Peugeot 307 tijdelijk van de radar verdwenen zijn na een voltreffer van een enthousiast ingespeelde triplettenploeg uit Ridderkerk.

En ondertussen liep op Domaine Sainte Marie de spanning op.Want maandag begint het 8ste Krasse Knarren Toernooi. Een evenement dat in de internationale bouleswereld dezelfde status had als Woodstock, maar dan met meer steunkousen en minder hygiëne.

Ze kwamen allemaal. Frank Mostert, die standaard drie dagen te vroeg arriveerde “om de wind te leren kennen”. Jacqueline van de Dom, die haar eigen bitterballenfrituurpan meenam “voor noodgevallen”. Guitar Hans, die slechts drie akkoorden kende maar daarmee toch jaarlijks vijf huwelijken en twee vechtpartijen veroorzaakte. En natuurlijk Carmen — la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta — wier entree doorgaans gepaard ging met zonnebrillen, hartkloppingen en spontane rugcorrecties bij mannen boven de zestig.

Zelfs Krasse Greet uit de Jordaan was onderweg. Een vrouw die kon vloeken in zeven dialecten en ooit een scheidsrechter zodanig intimideerde dat diens snor spontaan naar binnen krulde.
Maar Marga maakte zich zorgen. Niet om de camping. Niet om de boules. Niet eens om Dick Vlieg, die vorig jaar dronken probeerde een jeu-de-boulesbal als avocado te schillen.

Nee. Haar zorg heette: De Verbroederij. Het lokale driesterrenrestaurant.

Er gingen geruchten dat campinggasten inmiddels ’s nachts voor de deur lagen met klapstoeltjes, dekentjes en ingevulde menukaarten. Eén man uit Zwolle zou geprobeerd hebben zijn plek in de reserveringsrij door te verkopen voor twee flessen rosé en een gebruikte fietsendrager.

“Dit loopt uit de hand,” siste Marga terwijl ze glazen poleerde met de agressie van een huurmoordenaar in een afwasmiddelreclame.

Pieter zag zijn kans. “Ik denk eraan een pizza-atelier te openen,” sprak hij voorzichtig. “Met karaktervolle bodems.”

Marga keek hem aan zoals Napoleon waarschijnlijk naar Rusland keek vlak vóór de winter begon. “Geen vergunning.” “Maar ik heb al een slogan.” “Nee.” “Pizzeria Pottenkijker — dunne bodems, dikke verhalen.”

“Nog steeds nee.”

En toch… Terwijl de avondzon over Domaine Sainte Marie zakte en ergens in de verte een boulesbal insloeg alsof de artillerie van Napoleon teruggekeerd was, voelde Pieter het.

De spanning. De verwachting. De heerlijke chaos van mensen die onderweg zijn naar iets waarvan ze hopen dat het groter is dan henzelf.

Want uiteindelijk, dacht Pieter terwijl Peter Volloper opnieuw uit een heg moest worden gehaald, zijn campings wonderlijke plekken.

Mensen komen er om te ontsnappen aan het leven. En vinden er juist elkaar.

HET STADION VAN DE WAARHEID EN DE MUREN VAN ILLUSIE

Donderdagavond. De zon hing als een vermoeide croissant boven de heuvels van het Bourbonnais, terwijl op camping *Le Paradis des Boules* - Domaine Sainte Marie dus - de spanning langzaam uit de voegen van het plastic tuinmeubilair begon te kruipen.

Het toernooi van de Krasse Knarren moet officieel nog beginnen, maar daar trekt niemand zich iets van aan.

De vrije training is namelijk uitgegroeid tot een evenement van zodanige proporties dat er in Montluçon geruchten gaan dat zelfs de NAVO een waarnemer had gestuurd.

Het stadion - een licht scheef petanqueveld naast De Verbroederij - zat bomvol.

Mensen stonden rijen dik langs de boarding van opgestapelde bierkratjes. Een Duitse caravanbewoner verkocht illegaal zonnepitten. Iemand had een toeter meegenomen die klonk als een stervende eland. En midden in die kolkende mensenmassa stonden zij: Nico Snor en Otto Wehkamp.

Tegenover Staatsraad in ruste Van der Molen en Jerommeke Leegloper, die al drie dagen dezelfde korte broek droeg en daar ideologisch volledig achter stond.

“Mesdames et messieurs!” bulderde Hans de Vrolijke Verrekijker door een megafoon die eigenlijk bedoeld was voor vogelspotters. “Welkom bij de halve finale van iets waarvan niemand precies weet wat het is!”

Het publiek ontplofte.

Nico Snor wierp zijn eerste bal met de ernst van een man die een vredesverdrag ondertekent. Otto keek alsof hij ondertussen belastingformulieren oploste.

Van der Molen daarentegen speelde met de koelbloedigheid van een diplomaat die ooit een conflict in Luxemburg had opgelost door simpelweg harder te gaan praten.

Maar de ware dreiging kwam van de tribune. Daar zat Yvonne Onverbloemd. Yvonne is een vrouw die - met het hart op de juiste plaats - meningen produceert alsof het confetti is. Ongevraagd, overvloedig en meestal op momenten waarop iedereen luistert.

"DAT WAS GEEN POINTEERBAL MAAR EEN VERKAPTE ROLLATORBEWEGING!" schreeuwde ze plotseling.

Hans Krabbelbaard en zijn Ine Zonneplooi schrokken zo hevig dat hun stokbrood spontaan dubbelklapte.

"DIT IS GEEN PETANQUE! DIT IS GEOMETRISCHE MISLEIDING!"

Even dreigde totale chaos.
Een campingbeheerder rende al richting nooduitgang met een EHBO-koffer en een paniekaanval. Een tribunevak begon "Otto! Otto!" te scanderen terwijl iemand achteraan onverklaarbaar de Macarena inzette.

Maar wonder boven wonder bedaarde de boel. Mede dankzij Adri.

Pieters lief Adri bezat namelijk de zeldzame gave om met één blik een complete volksopstand terug te brengen tot een gezellige bingoavond.

En zo begon de tweede trainingswedstrijd rustiger.

Staatsraad Van der Molen speelde nu samen met Adri tegen John Labrador en Otto Wehkamp.

John Labrador - een man die permanent kijkt alsof hij net een verborgen worst heeft geroken - bleek in bloedvorm. Zijn ballen landden met chirurgische precisie rond het butje.
"Die man speelt alsof hij magneten in zijn polsen heeft," fluisterde Pieter bewonderend.
Otto knikte ernstig. "Of schulden."

Ondertussen zat Hans de Vrolijke Verrekijker alles vast te leggen op beeld. Niet alleen de wedstrijden, maar ook - geheel terloops - de wonderlijke kunstwerken van Street Art City.

Daar, vlak bij Lurcy-Lévis, had een verlaten opleidingscentrum van de oude PTT zich ontpopt tot een soort kathedraal van kleur en verbeelding. Gigantische muren vol monsters, dromen, protesten en poëzie. Gebouwen die ooit waren bedoeld voor ordners, koffieautomaten en cursusmappen stonden nu vol explosies van verf. Sylvie en Gilles Iniesta hadden kunstenaars van over de hele wereld uitgenodigd om de leegte betekenis te geven.

En terwijl Pieter naar de beelden keek, gebeurde er iets merkwaardigs.

Tussen al het gelach, de rollators, de hysterische commentaren van Yvonne en de strijd om metalen ballen drong ineens een gedachte zich aan hem op.

Misschien, dacht hij, zijn mensen eigenlijk net muren. Van buiten soms gebarsten. Verweerd. Een beetje scheefgezakt. Maar geef iemand ruimte, aandacht en een beetje kleur…en plotseling verschijnt er kunst waar eerst alleen beton zat.

Zelfs op een camping. Zelfs tijdens een training van de Krasse Knarren.

Misschien juist daar.

DE BADJASSENBRIGADE EN HET FAILLIET VAN DE OCHTENDSTILTE

Uit de geheime notities van Pieter Pottenkijker, chroniqueur van het onwaarschijnlijke

Iedere ochtend begint voor Pieter Pottenkijker met dezelfde aandoenlijke zelfmisleiding.

Vandaag, zo denkt hij steevast terwijl hij met een dampende mok koffie voor zijn caravan zit, vandaag wordt een rustige dag.

En iedere ochtend liegt het leven hem recht in zijn snor.

De camping ligt er bij zonsopkomst namelijk altijd bij alsof de wereld eindelijk genezen is van zichzelf. Een sacrale stilte hangt tussen de vouwwagens en half ingezakte partytenten. Alleen de vogels produceren geluid. Niet zomaar geluid overigens, maar een volledig ochtendconcert waarin merels, mussen en een buitengewoon arrogante Vlaamse gaai elkaar muzikaal proberen te overstemmen alsof er een auditie voor het Eurovisie Songfestival gaande is.

Zelfs Hans de Vrolijke Verrekijker - een man die al om kwart over zes met sandalen, safarihoed en een verrekijker ter grootte van een scheepskanon door de bosjes struint - beweegt zich met respectvolle zachtheid voort.

“Prachtige tjiftjaf daar links,” fluisterde Hans ooit tegen Pieter. “Dat is Adri in de voortent,” antwoordde Pieter. “Ze zoekt haar leesbril.”

Maar dan. Altijd rond een uur of negen. Half tien als men écht geluk heeft. Dan klinkt het eerste teken van naderend onheil.

Een kuchje. Niet eens een alarmerend kuchje. Meer een voorzichtig proefkuchje. Alsof iemand backstage controleerde of de microfoon werkt. Dan een nies.

Vervolgens het geluid van een klapstoel die dichtvalt met de dramatiek van een middeleeuwse valbijl. En daarna barst de hel los.

Vanuit alle windrichtingen verschijnen campinggasten in badjassen die onmogelijk legaal geproduceerd kunnen zijn. Badjassen met flamingo's. Badjassen met tijgerprint. Eén Duitse meneer draagt al drie weken een badjas waarop in gouden letters "KING OF WELLNESS" stond geborduurd. Niemand wist waarom.

Het douchegebouw verandert binnen minuten in een internationaal verkeersknooppunt van schuifelende slippers, klotsende toilettassen en mensen die op raadselachtige wijze altijd hun shampoo vergeten.

Pieter observeert het tafereel met de professionele ernst van een oorlogsverslaggever. Koen de Ridder verliest onderweg zijn handdoek. Een Duitse pensionado poetst ter hoogte van plek B17 uitgebreid zijn kunstgebit met iets dat verdacht veel op afwasmiddel lijkt.

En ergens tussen de wastafels ontstaat steevast een passief-agressieve discussie over wie "al zeker vijf minuten onder die douche staat."

"Vijf minuten?" briest een vrouw in een paarse badjas. "Die man woont daar inmiddels!"

Op zulke momenten voelt Pieter zijn illusie van een rustige werkdag sterven als een opblaaskrokodil onder een camperband.

En toch.

Juist daar, tussen de badjassen, de niesbuien en het ochtendhumeur van mensen zonder koffie, ontdekt hij telkens weer iets wonderlijks.

Mensen zijn op hun eerlijkst zodra ze denken dat niemand kijkt.

Niet in vergaderzalen. Niet op sociale media. Niet tijdens plechtige toespraken met quinoa-hapjes. Nee. In een campingbadjas van twijfelachtige katoenkwaliteit, met nat haar en een wc-rol onder de arm. Daar verdwijnt de illusie. Daar blijft de mens over.

Misschien was dat ook precies waarom de redactie van De Kolderkrant zijn stukken verslond alsof het warme saucijzenbroodjes waren. De eigenaar van Uitgeverij De Overkant had zelfs voorzichtig geopperd om met De Kolderkrant naar de beurs te gaan.

Een historische fout, vond Pieter.

"Als De Kolderkrant ooit aandeelhouders krijgt," had hij plechtig verklaard, "hang ik mijn pen in de wilgen."

En dat maakte indruk. Want iedereen wist: een pen in de wilgen produceert bijzonder weinig copy. Dus blijft De Kolderkrant gewoon wat het altijd was geweest. Een vrolijk chaotisch bastion van menselijke dwaasheid.

Net als camping Domaine Sainte Marie zelf.

Waar iedere ochtend opnieuw bewezen wordt dat rust misschien een illusie is…
…maar dat je er wél verschrikkelijk om kunt lachen.

DE KNIE VAN THEO EN DE WAARHEID VAN YVONNE

Sommige avonden beginnen als een gewone vrijdagavond en eindigen als een parlementaire enquête met bitterballen.

Zo ook deze.

Het begon allemaal met een onthulling die insloeg als een natte handdoek op een zomerse camping: Yvonne Onverbloemd bleek eigenlijk niemand minder dan Yvonne d'Ancona te zijn. Tenminste, volgens Yvonne zelf. Of volgens Nico Snor. Of volgens iemand die halverwege de tweede rosé een verband zag tussen emancipatie, schoudervullingen en de jaren tachtig.

Voor Pieter Pottenkijker maakte het weinig verschil.

Hij had altijd al vermoed dat Yvonne niet zomaar iemand was die een mening had. Nee, Yvonne had meningen mét reserveonderdelen.

Binnen drie minuten bevond het gezelschap zich midden in een gesprek over feminisme. Binnen vijf minuten ging het over klokkenluiders. Twee minuten later over bouwfraude. En nog voor de kaasblokjes waren aangevuld werd er gesproken over kerstpakketten uit 1997.

Niemand wist precies hoe die onderwerpen met elkaar samenhingen. Maar dat hoeft bij grote filosofische gesprekken ook niet. "Alles hangt met alles samen," sprak Hans de Vrolijke Verrekijker plechtig. "Zelfs kerststollen?" vroeg Joep, de labrador.

Joep kreeg geen antwoord.

Van de borrel verplaatste het gezelschap zich vervolgens naar driesterrenrestaurant De Verbroederij, waar de chef (jawel, the lady of the house herself) erin slaagde een wortel zo te presenteren dat zes mensen er een foto van maakten voordat iemand hem durfde op te eten.

Daarna volgde de tweede vrije boulestraining.

Koen de Ridder gooide zijn boules met de precisie van een Zwitsers uurwerk dat een militaire opleiding had genoten. Toch verloor hij samen met Pieters lief van Staatsraad in ruste Van der Molen en Pieter zelf.

Dat was opmerkelijk. Nog opmerkelijker was wat er daarna gebeurde.

Want ergens tussen de derde mène, een Irish Coffee en een discussie over de buitenspelregel verloor Pieter de draad volledig kwijt.

Speelde Nico Snor nu met Renée Pront tegen Hans de Vrolijke Verrekijker en Otto Wehkamp? Of was Staatsraad Van der Molen erbij betrokken? Of speelde iedereen gewoon tegen zichzelf? Pieter wist het niet meer.
Hij noteerde uiteindelijk in zijn schriftje: *"Er werd gespeeld. Er werd gewonnen. Door iemand."* Een historisch verantwoord verslag.

Ondertussen zaten de tribunes afgeladen vol.

Hans Krabbelbaard zat er als een vuurtoren van gezelligheid. Ine Zonneplooi glimlachte zoals alleen mensen glimlachen die het geheim van het leven kennen maar weigeren het prijs te geven. Gorgeous Jolanda zorgde ervoor dat zelfs de petanqueballen zich spontaan gingen oppoetsen.

Yvonne Onverbloemd was aanwezig, samen met Dorry Klik & Klaar, die gedurende de avond ongeveer 312 foto's maakte en daarmee vermoedelijk het complete Franse elektriciteitsnet op de proef stelde.

Ook Marga, the Lady of the House, Jerommeke Leegloper, Peter Volloper en Gerda Haaknaald waren van de partij.

En er waren nieuwkomers: Dirk VergeetMijNiet en zijn Conny. Conny had zich nog geen kwartier op het terrein bevonden of zij schreef zich in voor het Krasse Knarren Toernooi.

Dat noemden de aanwezigen ondernemingszin. Of roekeloosheid. De meningen liepen uiteen.

Maar het meest besproken onderwerp van de avond was toch Theo WatZegtUNou. Theo en zijn onafscheidelijke Will HoortUMijWel vertrekken morgen richting Nederland. Normaal gesproken zou dat weinig nieuws zijn. Maar Theo's linkerknie heeft inmiddels een eigen reputatie opgebouwd.

De ANWB zou volgens de geruchten zelfs code oranje hebben afgegeven. Niet vanwege

sneeuw. Niet vanwege storm. Maar vanwege Theo. “Zijn auto is een automaat,” zei iemand geruststellend.

“Ja,” antwoordde Nico Snor, “maar die knie schakelt inmiddels zelfstandig.”

Er viel een bezorgde stilte. Toen moest iedereen lachen. Want zo gaat dat hier. We lachen om knieën, boules en vergeten spelstanden. Maar ondertussen weten we allemaal dat het juist die momenten zijn die blijven hangen.

Niet wie won. Niet wie verloor. Maar wie erbij waren. En misschien is dat wel het grootste mysterie van alle illusies: Dat mensen vaak denken dat het leven bestaat uit grote gebeurtenissen.

Terwijl het uiteindelijk de avonden zijn waarop niemand precies meer weet wat er gebeurde, die je nooit meer vergeet.

DE DWEIL-DIVA'S VAN DOMAINE SAINTE MARIE

Het was een vredige ochtend.

De zon hing loom boven Domaine Sainte Marie alsof zij nog twijfelde of ze überhaupt aan de dag wilde beginnen. De vogels deden hun uiterste best om elkaar muzikaal te overstemmen en Pieter zat tevreden achter zijn ontbijt.

Een croissant. Een kop koffie. Een uitzicht waar menig schilder spontaan van zou gaan aquarellen. Kortom: rust. Tenminste, dat dacht hij. Want juist op dat moment verschenen zij.

Dien en Daatje. De Dweil-Diva's van Domaine Sainte Marie.

De ongekroonde koninginnen van spons, zeem en schoonmaakemmer. De vrouwen die volgens onbevestigde geruchten zelfs een zandbak stofvrij kunnen opleveren.

Het bungalowtje naast Pieter was die ochtend verlaten door zijn buren. Nog geen kwartier eerder hadden zij afscheid genomen van hun vakantieverblijf alsof zij een geliefde oude vriend achterlieten.

Maar nu was het tijd voor de volgende fase. Er moest gekuist worden. En kuisen, zo wist iedereen op de camping, was voor Dien en Daatje geen werk. Het was een roeping. Een levenshouding. Bijna een religie.

Persoonlijk geselecteerd door Marga, Lady of the House Hyacinth, die beschikt over een bijna bovennatuurlijk talent om de juiste mensen op de juiste plaats te zetten. Bijgestaan door Gerda Haaknaald, die naar verluidt met één blik kan vaststellen of een kussen recht ligt.

Nog voordat Pieter zijn tweede slok koffie had genomen, vloog de deur van het huisje open.

Daar gingen ze. Dien links. Daatje rechts. Gewapend met emmers, dweilen, borstels en een energiepeil waar een kleine kerncentrale jaloers op zou zijn.

Ze zwierden. Ze zwaaiden. Ze poetsten. Ze schrobden. Ze zongen. En ondertussen vertelden zij elkaar luidkeels alles wat zich volgens hen de afgelopen week in dat huisje had afgespeeld. “Die meneer had volgens mij vijf verschillende zonnebrillen!” “Dat is nog niks. Die mevrouw had drie soorten slippers voor dezelfde wandeling!”

“En heb jij die voorraad koekjes gezien?” “Ik denk dat daar een distributiecentrum achter zat!”

De matrassen werden omgedraaid alsof zij deelnamen aan een Olympische turnwedstrijd. Lakens verdwenen. Schone lakens verschenen. Kussens kregen een tweede jeugd. Het stof werd niet zozeer verwijderd als wel overtuigd om elders een toekomst op te bouwen. Als twee witte tornado’s raasden zij door het huisje. Pieter meende zelfs even een dweil door een open raam te zien vliegen, gevolgd door een tevreden “Zo, dat lucht op!”
Tien minuten later was het voorbij. Volledig voorbij. Het huisje glom. De ramen schitterden. Zelfs de deurklink leek plotseling ambitieuzer in het leven te staan. Dien en Daatje verzamelden hun materieel en vertrokken zonder om te kijken naar hun volgende missie. Zoals rondreizende artiesten die weten dat het publiek sprakeloos achterblijft.

Pieter keek hen na. En ineens begreep hij iets. Mensen bewonderen vaak de mooie dingen. Het gezellige terras. De verzorgde bloemen. De schone huisjes. De ontspannen sfeer. Maar zelden denken ze aan de mensen die dat mogelijk maken. Aan de stille helden achter de schermen. De mensen die ervoor zorgen dat alles lijkt alsof het vanzelf gaat.

Dat is misschien wel de grootste illusie van allemaal. Dat goede dingen vanzelf ontstaan. Dat doen ze niet.

Achter iedere ontspannen vakantiedag schuilt iemand met een dweil, een stofdoek, een emmer of een grote dosis toewijding.

En ergens tussen de zingende Dweil-Diva’s, de scherpe blik van Gerda Haaknaald en de regie van Marga ontdekte Pieter opnieuw een van de geheimen van Domaine Sainte Marie.

Geluk zit vaak niet in de grote dingen. Geluk zit soms gewoon in een schoon huisje. En in twee vrouwen die daar met zichtbaar plezier voor zorgen.

OPERATIE BARET

Waarin Nederland veiliger wordt, Marga promotie maakt tot veldmaarschalk van de camping en Pieter ontdekt dat zwarte vingertoppen een zaak van nationaal belang zijn.

Het begon allemaal met een bekentenis.

Niet van een spion. Niet van een belastinginspecteur. Maar van Staatsraad in ruste Van der Molen.

Tijdens het inmiddels legendarische borreluur onthulde hij namelijk dat de trainer van de Emmense boulesclub na iedere training een inspectie uitvoert.

Geen technische analyse. Geen videobeelden. Geen statistieken. Nee. Hij controleert de vingertoppen.

Zijn de vingertoppen zwart, dan heeft men serieus gespeeld. Zijn ze schoon, dan heeft men vermoedelijk meer tijd besteed aan praten dan aan gooien. Een systeem zo eenvoudig dat zelfs de NAVO er belangstelling voor zou kunnen krijgen.

“Roel heeft daar iets op gevonden,” vertelde Sonja, de vrouw naast de Staatsraad vertrouwelijk.

Het gezelschap boog nieuwsgierig voorover. “Die lakt voor de training thuis zijn vingertoppen zwart.”

Er viel een stilte. Een lange stilte. De soort stilte die ontstaat wanneer een groep mensen tegelijk probeert te bepalen of iets geniaal is of juist zorgwekkend.

Pieter noteerde in zijn schriftje: *"Fraude in de petanque. De beschaving wankelt."*

Maar toen kwam het echte nieuws. Nieuws dat als een donderende militaire mars over het terras trok.

Koningin Máxima had haar baret ontvangen. Tijdens haar opleiding tot reservist bij de Koninklijke Landmacht was het eerste deel van haar traject succesvol afgerond. De toekomstige reservist droeg voortaan met trots de baret met het embleem van de generale staf: een leeuw op een ponceaurode achtergrond.

Een indrukwekkend gegeven.

Pieter keek om zich heen. "Zeg nou zelf," sprak hij plechtig. "In welk land hebben de koning, de koningin én de kroonprinses allemaal een militaire rang?"

Niemand wist direct een antwoord. Joep de labrador ook niet. Maar Joep keek wel uiterst patriottisch.

"Dat betekent maar één ding," concludeerde Hans de Vrolijke Verrekijker. "Nederland is veiliger dan ooit."

Algemene instemming volgde. Zelfs Nico Snor knikte. Dat gebeurt gemiddeld slechts driemaal per kalenderjaar.

Toch bleek niemand zo diep geraakt door het nieuws als Marga, the Lady of the House. Nog voordat de koffie was ingeschonken had zij een officiële verklaring afgelegd: "Ik run deze camping al jaren met militaire precisie."

Niemand durfde dat tegen te spreken.

Iedereen wist dat Marga binnen drie seconden kon vaststellen welke gast zijn afval verkeerd had gescheiden, welke caravan scheef stond en wie stiekem zijn zwembadslippers op tafel had gelegd. Zelfs de muggen hielden zich aan haar huisregels.

"Met of zonder baret," vervolgde zij waardig, "ik zorg dagelijks voor veiligheid, orde en discipline." Peter Volloper sprong onmiddellijk in de houding. Niemand had hem dat gevraagd. Maar Peter beschouwde zichzelf al jaren als reservist van de camping.

Zijn militaire ervaring beperkte zich weliswaar tot het strategisch verplaatsen van ligstoelen en het verdedigen van de laatste bitterbal, maar zijn loyaliteit was onomstreden. "Mevrouw - mijn vrouw - heeft gelijk!" riep hij. "Ik meld mij vrijwillig voor dienst!" Waarbij hij kennelijk vergaat dat hij al jaren in dienst was van the lady of the house.

Waarop Marga hem opdroeg de lege glazen naar de bar te brengen. Een opdracht die hij met bewonderenswaardige toewijding uitvoerde.

Binnen enkele minuten ontstond een complete militaire hiërarchie. Marga werd benoemd

tot veldmaarschalk Peter Volloper tot sergeant-majoor der terraszaken. Hans Krabbelbaard kreeg de verantwoordelijkheid over de strategische voorraad pinda's. En Joep de labrador werd belast met grensbewaking rondom de barbecue.

Alleen Nico Snor weigerde promotie. "Ik wantrouw organisaties," bromde hij. "Daar komt altijd papierwerk van."

Later die avond keek Pieter uit over het terras. Naar de lachende mensen. Naar de boulesspelers met hun zwarte vingertoppen. Naar Peter die nog steeds in de houding stond. En naar Marga, die met één blik meer gezag uitstraalde dan een gemiddeld ministerie.

Toen dacht hij dat veiligheid misschien niet alleen ontstaat door uniformen, rangen of baretten. Misschien ontstaat veiligheid vooral doordat er mensen zijn die verantwoordelijkheid nemen.

Voor een land. Voor een camping. Voor elkaar. En als daar af en toe een baret bij hoort, dan is dat mooi meegenomen. Al vermoedde Pieter dat Marga die van haar liever gisteren dan vandaag thuisbezorgd krijgt. Bij voorkeur inclusief lintje. En een eigen militaire kapel voor de vrijdagavondborrel.

DE GROTE TOELOOP VAN DE IJDELE ZIELEN

Er zijn momenten waarop een mens beseft dat de geschiedenis zich voltrekt. Niet met tromgeroffel. Niet met vuurwerk. Maar met een camper die achteruit een heg inrijdt terwijl de bestuurder roept dat dit volledig volgens plan verloopt.

Zo'n moment deed zich voor op Camping Domaine Sainte Marie.

De spreekwoordelijke pitsstraat van het Krasse Knarren Boulestoernooi was veranderd in iets wat nog het meest leek op een kruising tussen de Ronde van Frankrijk, een jaarmarkt en een congres van gepensioneerde veldheren. Van alle kanten stroomden deelnemers binnen.

Piet de Gieter arriveerde als eerste. Geëscorteerd door zijn zoon alsof hij een voormalige wereldkampioen was die bescherming nodig had tegen opdringerige handtekeningenjagers. "Rustig aan, pa," sprak de zoon.

"Ik ben rustig," antwoordde Piet terwijl hij driftig aanwijzingen gaf aan iedereen binnen een straal van vijftig meter.

Kort daarna verscheen Krasse Greet. Haar camper kwam puffend het terrein op als een gepensioneerde locomotief die weigerde haar pensioen te accepteren.

Greet stapte uit. De camping zweeg. Niet uit ontzag. Maar omdat zij onmiddellijk begon uit te leggen hoe verkeerd iedereen geparkeerd stond. Zelfs auto's die er nog niet waren.

Dick Vlieg arriveerde eveneens. Niemand wist precies wanneer. Hij leek er opeens gewoon te zijn. Zoals ochtendmist. Of belastingaanslagen.

Ondertussen groeide de menigte gestaag. Er waren de branieschoppers. De naast-hun-schoenen-lopers. De zelfbenoemde experts. De tactische adviseurs. De mensen die bij elke worp "technisch gezien" begonnen te zeggen. En natuurlijk de kijkers.

Altijd de kijkers. Mensen die geen bal gooiden maar wel exact konden uitleggen waarom iedereen anders het verkeerd deed.

De Verbroederij, normaal een oase van rust, was tijdens het borreluur nauwelijks nog bereikbaar. Hyacinth, Marga, Peter Volloper en Gerda Haaknaald renden af en aan. Glazen. Bitterballen. Kaasblokjes. Nog meer glazen. Nog meer bitterballen.

Op enig moment werd Peter Volloper voor het laatst gezien terwijl hij met zes dienbladen tegelijk richting terras liep. Sommigen beweren dat hij sindsdien een eigen baan rond de camping draait.

Intussen had opnieuw een vrije training plaatsgevonden. Tenminste. Dat was de bedoeling geweest. In de praktijk veranderde het evenement al snel in een olympische discipline voor opschepperij. Iedere worp werd voorzien van een toelichting. Iedere gelukstreffer werd gepresenteerd als strategisch meesterwerk. En iedere misser bleek achteraf een bewust psychologisch experiment.
Pieter Pottenkijker noteerde zorgvuldig: *"Hoe groter de mond, hoe kleiner vaak de afstand tussen de boule en de sloot."*

Maar het meest fascinerende tafereel speelde zich af op het terras van Van der Molen. De staatsraad in ruste en toernooidirecteur in actie zat daar met Sonja aan zijn zijde. Voor hen lag een laptop. Naast hen zat de leverancier van de software die de loting zou verzorgen.

Van der Molen had besloten maximale transparantie te betrachten. Alles gebeurde in het openbaar. Iedereen mocht meekijken. Iedereen mocht vragen stellen. Iedereen mocht zich ermee bemoeien.

Dat laatste bleek achteraf misschien niet de meest verstandige keuze. Binnen twintig minuten waren er zes alternatieve lotingssystemen voorgesteld, drie complottheorieën geboren en had iemand beweerd dat de software waarschijnlijk werd aangestuurd vanuit Luxemburg.

Of de software betrouwbaar is? Dat moet nog blijken. Zelfs de software leek daarover enige twijfel te hebben.

Aan de andere kant van het terrein keek Hyacinth met groeiende zorg naar de reserveringslijsten. De zondag naderde. En daarmee een nieuwe golf deelnemers.

Ze zag het al voor zich. Nog meer campers. Nog meer boulehelden. Nog meer verhalen over glorieuze overwinningen die bij navraag bleken te hebben plaatsgevonden in 1987.

Ondertussen ontging dit alles volledig aan de voetbalfans. Die zaten met rode hoofden en grote glazen voor een scherm gekluisterd. Daar zagen zij hoe Paris Saint-Germain opnieuw

de Champions League veroverde. Na een zenuwslopende penaltyserie. Met 5-4. Met hakken over de sloot. Met dichtgeknepen ogen. En met meer geluk dan een verdwaalde boule die via drie boomwortels alsnog tegen het butje eindigt.

Pieter keek ernaar, nam een slok van zijn drankje en glimlachte. Want of het nu ging om voetbal, jeu de boules of het leven zelf: De grootste illusie blijft misschien wel dat wij denken alles onder controle te hebben. Terwijl ergens op de achtergrond altijd een camper achteruit een heg inrijdt.

FANNY EN DE VERLOREN DERTIEN

De derde vrije training voor het Achtste Krasse Knarren Boulestoernooi was nog maar net ten einde toen toernooidirecteur Van der Molen opstond met de blik van een man die óf een geniale ingeving had gehad, óf per ongeluk een haring met slagroom had gegeten.

De aanwezigen voelden onmiddellijk dat er iets op til was.

“Beste boulers,” sprak hij plechtig, terwijl een onverwacht windvlaagje zijn pet een halve slag draaide. “Het reglement is uitgebreid met een belangrijke internationale traditie.”

Op dat moment daalde de temperatuur van een aangename twintig graden naar een frisse zeventien. Maar toen Van der Molen vervolgde, steeg de gevoelstemperatuur direct naar ongeveer achtendertig.

“Wie tijdens het toernooi verliest met dertien tegen nul, moet Fanny kussen.”

Er viel een stilte.

Een stilte zoals alleen ontstaat wanneer een groep senioren tegelijkertijd probeert te bedenken wat er precies bedoeld wordt.

“Wie is Fanny?” vroeg iemand. “Hoe oud is ze?” informeerde een ander. “Is er een recente foto beschikbaar?” wilde een derde weten.

Binnen enkele seconden veranderde het keurige gezelschap in een onderzoekscommissie van nationale betekenis.

Van der Molen legde uit dat Fanny een eeuwenoude Franse traditie was waarbij verliezers symbolisch de billen van een afbeelding of beeldje moesten kussen.

Dat had hij beter niet kunnen zeggen. Want vanaf dat moment draaide de discussie volledig uit de hand. Pieter Pottenkijker, die zichzelf graag beschouwde als innovator van de derde leeftijd, opperde onmiddellijk een praktische oplossing. “Als we geen Fanny hebben,” zei hij, “dan bestellen we er toch gewoon één via Temu.”

Volgens ooggetuigen had Pieter de bestelling bij wijze van spreken al in zijn winkelmandje staan voordat iemand hem erop wees dat een opblaasbare Fanny mogelijk niet geheel aansloot bij de Franse cultuurhistorische traditie.

Juist toen de vergadering dreigde vast te lopen op logistieke vraagstukken rond luchtventielen en verzendkosten, gebeurde er iets onverwachts. Een dame uit het gezelschap, die wij uit privacyoverwegingen slechts zullen aanduiden als Hyacinth, stond op. “Dan ben ik Fanny wel.”

Het effect was vergelijkbaar met het openen van een zak chips tijdens een stilteweekend. Alle hoofden draaiden tegelijk. Van der Molen keek. De aanwezigen keken. Zelfs een verdwaalde merel leek even te stoppen met fluiten.
Na een korte doch grondige beoordeling verklaarde de toernooidirecteur dat het aanbod ruimschoots aan de gestelde eisen voldeed.

En toen begon de echte chaos. Vrijwel onmiddellijk ontstond er een opmerkelijke bereidheid onder het mannelijke deelnemersveld om wedstrijden met dertien tegen nul te verliezen. Sommigen oefenden zelfs al op het missen van eenvoudige worpen. Een enkeling gooide zijn boule achteruit. Een ander raakte per ongeluk zijn eigen voeten. Het niveau daalde sneller dan de beurskoersen tijdens een economische crisis.

De dames zagen dit schouwspel enige tijd hoofdschuddend aan. Toen kwamen zij in opstand. “Als er een Fanny komt,” stelde een van hen vast, “dan willen wij ook een mannelijke variant.”

Dat bleek een uitstekend punt.

Even leek een voormalig misdienaar zich beschikbaar te stellen voor deze eervolle taak. Met opgeheven borstkas en een glimlach die rechtstreeks uit een vergeten romantische film leek te komen, bood hij zijn diensten aan.

Maar Van der Molen aarzelde. Keek nog eens. Dacht na. En besloot uiteindelijk dat sommige tradities beter onuitgevonden konden blijven.

De kandidaat trok daarop waardig zijn kandidatuur terug. En wonder boven wonder keerde de rust terug. De dames waren tevreden. De heren waren licht teleurgesteld. En Pieter verwijderde met enige tegenzin de opblaasbare Fanny uit zijn digitale winkelmandje.

Zo eindigde een trainingsavond die begon met jeu de boules en eindigde met een diep

filosofisch inzicht: Niet iedere wedstrijd draait om winnen. Maar zodra er een Fanny in het spel komt, blijken opvallend veel mensen bereid om hun principes tijdelijk op de reservebank te zetten.

NACHTELIJKE KNALLEN EN HET CAMPINGJOURNAAL

Het was een nacht die zelfs de krekels deed twijfelen aan hun roeping.

Terwijl in Frankrijk de champagnekurken door de lucht vlogen omdat de supporters van Paris Saint-Germain hun overwinning vierden alsof Napoleon persoonlijk was teruggekeerd uit ballingschap, werd op camping Domaine Sainte Marie de nachtrust ruw verstoord door een salvo vuurwerk.

Pieter Pottenkijker schoot overeind.

Nou ja, schoot. Het was meer een gecontroleerde kanteling van zijn linkerzij naar zijn rechterzij. “Dat is Greetje,” mompelde hij.

Maar direct daarna verwierp hij die theorie alweer. Greetje had haar uitgestelde nieuwjaarsviering immers al op 1 februari 2026 gehouden. Een feest dat drie dagen duurde en waarbij een geit tijdelijk tot vicevoorzitter van de feestcommissie was benoemd.

Dan moest het haast wel het vuurwerkdepot van Peter Volloper zijn.

Maar Pieter lag die nacht wakker te slapen. Dat is een bijzondere toestand waarin men niets hoort, niets ziet, niets begrijpt, maar achteraf toch overal een mening over blijkt te hebben.

Peter Volloper wist bovendien van niets. En als Peter Volloper ergens niets van wist, dan wist hij er meestal écht niets van.

Gelukkig bood Marga, The Lady of the House, uitkomst. “Waarschijnlijk een scheidingsfeestje.” Ze sprak het uit alsof ze meldde dat er morgen kans was op lichte bewolking.

“Een scheidingsfeestje?” vroeg Pieter. “Ja,” zei Marga. “In Frankrijk worden die soms groter gevierd dan een huwelijk.”

Pieter knikte bedachtzaam. Eigenlijk vond hij daar wel iets inzitten. Een huwelijk begon immers met de illusie dat twee mensen voor altijd hetzelfde wilden. Een scheiding begon met de ontdekking dat dat niet zo was.

En eerlijk gezegd was dat vaak de eerste gezamenlijke conclusie waar beide partijen het volledig over eens waren.

Tegen de ochtend was de rust teruggekeerd. Althans… bijna. Want Jerommeke had besloten het deze zondag rustig aan te doen.

Normaal zat hij tussen zeven en negen uur ’s ochtends op zijn fiets. Niet voor zijn conditie. Niet voor de Tour de France. Niet eens voor zijn plezier. Nee.

Jerommeke was verantwoordelijk voor de waterdruk van de camping. Niemand wist precies hoe dat werkte.
Sommigen beweerden dat hij verbonden was met een oude dieselpomp. Anderen vermoedden een geheim akkoord met de Franse watermaatschappij.

Peter Volloper sprak slechts mysterieus: “Zolang Jerommeke fietst, stroomt het.”

Deze ochtend fietste Jerommeke niet. En precies op dat moment stond Pieters lief onder de douche. Wat vervolgens gebeurde, wordt op de camping nog steeds aangeduid als Het Grote Stilvallen. Halverwege het inzepen veranderde een krachtige straal plotseling in een droevige herinnering aan water.

Peter Volloper beloofde plechtig dat dit zich zelden opnieuw zou voordoen. Hij zou Jerommeke erop aanspreken. Zodra die was uitgefietst. Wat lastig was, omdat hij juist niet had gefietst. Maar dat terzijde.

Ondertussen had zich een nieuwe ontwikkeling voorgedaan. Pieters lief was begonnen als stagiaire nieuwslezeres. Een functie die zij met bewonderenswaardige toewijding vervulde. Vierentwintig uur per dag. Zeven dagen per week. Zonder reclameonderbrekingen.

“Breaking nieuws,” klonk het tijdens het ontbijt. “Het eitje van de buurvrouw is niet zacht. Ik zie het zelf.”

Even later volgde een extra bulletin. “De buurvrouw van de hoek laat haar hond uit in de Engelse tuin. En nu komt het: ze heeft geen poepzakjes bij zich.”

Pieter noteerde het zorgvuldig. Niet omdat het belangrijk was. Maar omdat hij vermoedde dat het ooit belangrijk gemaakt zou worden.

Rond elf uur verscheen een speciale uitzending. “De bewoners van plek twintig vertrekken vandaag. Ze zijn aan het inpakken.”

En vlak voor de lunch kwam het hoofdnieuws. “De zwembroek van die Duitser. Dat kan echt niet.”

Pieter keek op. Keek naar de zwembroek. En moest erkennen dat sommige waarheden zichzelf presenteerden.

Vanwege deze continue stroom actualiteiten overwoog Pieter zijn abonnement op De Kolderkrant op te zeggen. Maar volgens zijn arbeidsovereenkomst met diezelfde krant kwam dat ongeveer overeen met het opzeggen van zijn eigen bestaan. Dus bleef hij abonnee.

En terwijl de zon langzaam hoger klom boven Domaine Sainte Marie, dacht Pieter aan het grote mysterie van de illusie.

Want soms zoeken mensen groot nieuws in verre steden. Terwijl het echte leven zich afspeelt tussen een koud geworden douche, een verdachte zwembroek en een buurvrouw zonder poepzakjes.

En misschien, dacht Pieter glimlachend, is dat uiteindelijk precies genoeg nieuws voor één dag.

DE BROCANTE VAN HET GEHEIM EN DE BADJAS VAN VICHY

Omdat zelfs een onderzoeksjournalist van De Kolderkrant niet voortdurend kan graven in de diepe krochten van Ego, Illusie en Grootspraak, kreeg Pieter Pottenkijker van de hoofdredacteur een bijzondere opdracht.

“Ga eens iets cultureels doen.”

Pieter schrok. Cultuur was immers een gevaarlijk terrein. Voor je het wist stond je aandachtig naar een leeg wit doek te kijken terwijl iemand uitlegde dat het de existentiële worsteling van een depressieve courgette voorstelde.

Maar plicht is plicht. Dus reisde Pieter met zijn lief af naar Vichy. Een elegante Franse stad waar het water rijkelijk uit de grond komt en het geld minstens zo rijkelijk uit de portemonnee van toeristen verdwijnt.

Officieel bezocht Pieter daar een enorme brocante. Voor de niet-ingewijden: een brocante is een markt waar spullen een tweede leven krijgen. Of een derde. Soms een zevende. Meestal betreft het een verzameling voorwerpen waarvan zelfs de vuilnisbelt ooit heeft gezegd: “Nee bedankt, wij hebben ook grenzen.”

Maar deze brocante bleek anders. Werkelijk prachtig. Overal stonden antieke meubels, kunstvoorwerpen, porselein, klokken, zilverwerk en andere schatten uit vervlogen tijden.

En daar, tussen een Napoleonklok, een stoffige kandelaar en een schilderij waarop drie ongelukkige ganzen een revolutie leken voor te bereiden, vond Pieter iets bijzonders. Een kleinood. Een object van onschatbare waarde.

Tenminste voor Pieter. Meer kan daar niet over worden gezegd.

Want de lezers weten inmiddels dat Pieter niet uit de school klapt. Zelfs niet als de school in brand staat.

Officieus verrichtte Pieter ondertussen ook een studie naar de collaboratiepraktijken waarvoor Vichy historisch bekendstaat. Niet uit politieke belangstelling. Nee. Uit pure sportieve noodzaak.

Want het Krasse Knarren Boulestoernooi staat weer op de agenda. En Pieter vertrouwt sommige deelnemers ongeveer even ver als hij een koelkast kan hoogspringen. “Je moet de signalen herkennen,” legde hij uit aan zijn lief. “Welke signalen?”

“Overdreven vriendelijkheid richting de toernooidirecteur. Vrijwillig de afwas doen. Stoelen rechtzetten zonder aanleiding. Dat soort dingen.”

Zijn lief keek hem zwijgend aan. “Je denkt dat dit wedstrijdvervalsing is?” “Ik zeg niet dat het zo is,” zei Pieter ernstig. “Ik zeg alleen dat ik onderzoek doe.”

Dat klonk professioneel. In ieder geval in zijn eigen hoofd.
Gelukkig bood Vichy meer dan complottheorieën over jeu-de-boules. De stad bleek een parel van architectuur. Overal statige gebouwen, sierlijke parken en herinneringen aan een tijd waarin mensen blijkbaar vonden dat zelfs een bushokje minstens drie zuilen en een kroonlijst nodig had.

Het beroemde geneeskrachtige water stroomde er overvloedig. Voor aanzienlijke bedragen kon men zich onderdompelen in welzijn, ontspanning en vermoedelijk ook lichte financiële paniek.

Pieter bestudeerde aandachtig de officiële Vichy-badjassen. “Die zijn chic.” “Die zijn duur,” corrigeerde zijn lief. Maar gelukkig ontdekte Pieter dat men thuis vrijwel hetzelfde effect kan bereiken met een badjas van de Action. Voor een fractie van de prijs. Het enige verschil is dat je dan zelf “Bonjour monsieur” moet zeggen wanneer je uit de badkamer komt.

Tegen de avond sloeg echter het noodlot toe. Of beter gezegd: de Franse horeca. Overal waar Pieter en zijn lief wilden eten, klonk hetzelfde woord. “Complet.”

Nog een restaurant. “Complet.” Nog een terras. “Complet.” Zelfs een ober die duidelijk vijf lege tafels achter zich had staan, zei: “Complet.”

Pieter begon te vermoeden dat het een cultureel gebruik was. Zoals kaas of de Tour de France. Uiteindelijk eindigden zij bij McDonald’s. Met een salade. Dat voelde ongeveer alsof je na een bezoek aan het Louvre thuiskomt met een kleurplaat van een goudvis.

Maar terwijl ze daar zaten, keek Pieter tevreden om zich heen. Want reizen, dacht hij, gaat niet over perfectie. Het gaat over verhalen. Over onverwachte vondsten. Over geheimen die geheim blijven. En soms ook over een salade in een fastfoodrestaurant, terwijl buiten een van de mooiste kuursteden van Frankrijk langzaam in de avondzon verdwijnt.

En eerlijk is eerlijk: Zelfs Illusie had dat niet beter kunnen verzinnen.

DE OPSTAND VAN DE KRASSE KNARREN

Er zijn momenten in het leven waarop een mens beseft dat vrijheid een betrekkelijk begrip is.

Zo'n moment voltrok zich op camping Domaine Sainte Marie op een zonnige zondagmiddag, ergens tussen de tweede pinda en het derde glas rosé, toen de directeur van het Krasse Knarren Boulestoernooi opstond.

Nu moet u weten dat deze directeur geen man van halve maatregelen is. Staatsraad in ruste, directeur in actie en volgens onbevestigde berichten de enige man die een vergaderhamer bezit voor vakantiedoeleinden. Met de waardigheid van een veldmaarschalk die zojuist een continent had veroverd, schraapte hij zijn keel.

Het geroezemoes verstomde. "Maandagochtend. Tien uur. Verzamelen voor koffie en reglementuitleg."

Het bleef drie seconden stil. Daarna brak de chaos uit.

"TIEN UUR?" riep iemand achterin. "Dat is praktisch nachtwerk!" jammerde een ander. "Ik ben hier op vakantie, niet in militaire dienst!"

Een deelnemer informeerde zelfs of er slaapzakken beschikbaar zouden zijn voor de zware tocht naar de bijeenkomst.

Volgens ooggetuigen mompelde Klaas Zwart dat hij vroeger vrijwillig nachtdiensten had gedraaid die later begonnen.

De directeur bleef echter onverstoorbaar. Hij had die blik. Die blik die leiders soms hebben wanneer protest niet langer informatie is maar achtergrondmuziek.

Men fluisterde dat hij deze stijl had afgekeken van UEFA-bazen, internationale bonden en enkele gepensioneerde schooldirecteuren die nog steeds agenda's op kwartieren indelen.

Feit was: tien uur bleef tien uur. Punt uit.

Dat kon ook wel een beetje. Want nooit eerder had het toernooi zoveel deelnemers getrokken. Achtentwintig volgens de officiële telling. Dertig volgens optimisten. Tweeënveertig volgens Otto Wehkamp, die na drie glazen La Goudale consequent dubbel zag.

Er was zelfs een wachtlijst. Een wachtlijst! Voor een boulestoernooi! Dat alleen al gaf sommige deelnemers het gevoel deel uit te maken van een exclusieve eliteorganisatie. Een soort geheime dienst, maar dan met petanqueballen en steunkousen.

Alsof dat nog niet genoeg spanning opleverde, wierp Krasse Greet plotseling een financiële handgranaat in de vergadering. "Eerst betalen. Anders geen deelname."
Die woorden sloegen in als een slecht vallende bitterbal. Hier en daar werden vakantiebudgetten opnieuw doorgerekend. Eén deelnemer zag zijn geplande ijsconsumptie voor de komende week verdampen. Een ander informeerde voorzichtig of betaling in natura mogelijk was.

Op dat moment trad Frank Mosterd naar voren. Naast hem zat zijn immer elegante Jacqueline van de Dom, die de rust uitstraalde van iemand die al lang wist dat paniek meestal overschat wordt. Frank glimlachte. "Volgens mij," zei hij, "is deze bijdrage fiscaal aftrekbaar als gift."

Niemand wist of het waar was. Niemand vroeg het na. Maar het klonk deskundig. En dat was voldoende. Het brandje doofde onmiddellijk. Tot zichtbare teleurstelling van Otto Wehkamp, die zich net mentaal had voorbereid op een heldhaftige reddingsactie in volledig brandweeruniform.

Ondertussen arriveerden Guitar Hans en la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta Carmen. Hun entree deed vermoeden dat er een rondreizend circusgezelschap de camping was opgereden, maar dan een bijzonder sympathiek circus.

Achter hen volgde een complete stoet deelnemers. Sommigen wandelend. Sommigen pratend. Sommigen al discussiërend over spelregels die nog niet eens waren uitgelegd.

In De Verbroederij werd het voller en voller. Stemmen vermengden zich. Glazen tikten tegen elkaar. Verhalen werden groter naarmate ze vaker verteld werden.

Pieter probeerde namen te onthouden, maar verloor ergens tussen de rosé, de bouleskoorts en een uitvoerig debat over de ideale diameter van een wedstrijdbal het overzicht.

Ach, dacht hij. Namen komen en gaan. Maar mensen onthoud je.

En misschien was dat wel het echte mysterie van de illusie. Dat we denken dat het draait om regels, schema's, inschrijvingen en deelnemerslijsten. Terwijl het uiteindelijk altijd gaat om iets veel eenvoudigers. Samen lachen om een bijeenkomst die om tien uur begint. En die daardoor nog jaren later onderwerp van gesprek blijft.

DE VERDWENEN VIERKANTE METER

Er zijn mysteries die de mensheid al eeuwen bezighouden.

Waar is Atlantis gebleven? Wie bouwde de piramides? En waarom verdwijnt op campings overal precies één vierkante meter ruimte zodra iemand een douche betreedt?

Pieter Pottenkijker besloot het uit te zoeken.

Niet uit nieuwsgierigheid uiteraard. Pieter is journalist. Een journalist kijkt niet. Een journalist onderzoekt. Dat hij daarbij soms toevallig ergens naar staat te kijken, is een geheel andere kwestie.

Zo stond Pieter onlangs nabij het sanitairgebouw toen een campinggast met een handdoek om de schouders en een licht verontwaardigde blik naar buiten kwam.

“Veel te klein!” brieste de man. “De douche?” vroeg Pieter. “De ruimte!” Pieter keek naar binnen. De ruimte was er nog gewoon.

Een kwartier later volgde een tweede gast. “Belachelijk krap!” Daarna een derde. “Je kunt er nauwelijks bewegen!”

Pieter begon patronen te zien. Dat doet hij vaker. Vooral als hij geen idee heeft waar hij naar kijkt.

Juist toen hij zijn notitieboekje wilde openen, verscheen la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta. Een dame die bekendstaat om haar vermogen om zelfs in een telefooncel de verkeerde afslag te nemen.

“Verdwaald?” informeerde Pieter. “Drie keer,” antwoordde de baronessa opgewekt. “In de douche?” “Uiteraard.” “Maar er zijn slechts vier muren.” “Dat dacht ik ook. Tot ik achter de shampoo terechtkwam.”

Pieter keek bedenkelijk. De shampoofles stond ongeveer twaalf centimeter van de muur. “Daarachter?” “Een complete zijgang.” “Werkelijk?” “Met uitzicht op de conditioner.”

Pieter noteerde alles zorgvuldig. Men weet immers nooit wanneer dergelijke informatie van nationaal belang wordt.

Niet veel later trof hij de baronessa opnieuw. Ditmaal naast een indrukwekkende verzameling crèmes, lotions, balsems en potjes. “Wat doet die anti-rimpelcrème eigenlijk in de douche?” vroeg Pieter. “Geen idee,” zei de baronessa. “Gebruikt u die?” “Nauwelijks.” “Maar de pot is bijna leeg.” “Dat komt door Marga.”

Marga, the lady of the house, zat op dat moment op het terras. Samen met de baronessa was zij druk bezig rimpels weg te wuiven. Letterlijk. Met elegante handbewegingen werden denkbeeldige plooien richting de horizon gestuurd.

“Werkt het?” vroeg Pieter. “Uitstekend,” zei Marga. “Wetenschappelijk bewezen?” “Absoluut niet. Maar goedkoper dan cosmetische chirurgie.”

Daar viel weinig tegenin te brengen.

Net toen Pieter de diepere betekenis van het wegwuiven van ouderdom probeerde te doorgronden, kwam Nico Snor voorbij. Alias Nico Meetlint. Een man die zelfs de lengte van een gedachte nog zou kunnen opmeten.

Hij droeg een nieuwe zwembroek. Tenminste, dat beweerde hij. Voor Pieter leek het vooral een technisch hoogstandje. “Bijzonder model,” merkte hij op.

Nico knikte trots. “Hij groeit mee met de emoties van de drager.” “Met de emoties?” “Jazeker.” “Blijdschap?” “Ruimer.” “Ontspanning?” “Ruimer.” “Vakantiestress?” “Extra ruim.”

Pieter keek bewonderend. “Dat hadden ze vroeger niet.” Nico zuchtte nostalgisch. “Gebreide zwembroeken.” Een stilte volgde. Op campings wordt over sommige trauma’s niet verder gesproken.

Toen de zon langzaam zakte, sloeg Pieter zijn notitieboek dicht. De doucheruimte bleek niet werkelijk te klein. De baronessa was niet echt verdwaald. De rimpels waren niet daadwerkelijk weggewuifd. En Nico’s zwembroek was vermoedelijk minder revolutionair dan hij deed voorkomen.

Maar misschien, dacht Pieter, is dat precies de charme van campings. Mensen komen er niet

om de werkelijkheid te vinden. Ze komen er om haar een beetje op te rekken. Net als een zwembroek. En zo verschijnt volgende week in De Kolderkrant een nieuwe rubriek:

Schone Schijn.

Een serie over alles wat niet waar is, maar soms toch verrassend veel waarheid bevat. Want tussen de shampoo en de anti-rimpelcrème, tussen verdwalen en terugvinden, blijkt de grootste illusie misschien wel dat het leven altijd serieus genomen moet worden. Terwijl het zich juist van zijn mooiste kant laat zien wanneer het een beetje mag fladderen.

DE GROTE VERZOENING DER BALLEN

Maandagochtend hing er een merkwaardige rust over camping Domaine Sainte Marie.

Wie de gebeurtenissen van zondag had meegemaakt, zou hebben verwacht dat er nog hier en daar smeulende kampvuren van verontwaardiging zichtbaar waren. Dat er groepjes samenzweerders achter caravans zouden fluisteren over onrecht, machtsmisbruik en de mysterieuze verdwijning van een halve stokbroodmaaltijd.

Maar niets daarvan. De opstandelingen van gisteren waren veranderd in keurige burgers.

Om precies tien uur zat vrijwel iedereen in De Verbroederij alsof men auditie deed voor een brochure over voorbeeldige campinggasten. Alleen Yvonne Onverbloemd ontbrak. Dat was geen vergissing.

Volgens betrouwbare bronnen had Yvonne besloten de mensheid haar ochtendhumeur te besparen. Een besluit waarvoor later die dag een petitie werd gestart om haar voor te dragen voor een Europese vredesprijs.

De rest van het gezelschap betaalde gedisciplineerd de vereiste inleg voor het achtste Krasse Knarren Boulestoernooi. Sommigen deden dat met de opgewekte glimlach van een loterijwinnaar. Anderen keken alsof zij persoonlijk werden aangeslagen voor de Franse staatsschuld. Maar betalen deden ze.

En zo geschiedde.

Vervolgens verscheen Marga, ook wel bekend als Hyacinth, Lady of the House. Zij hield een welkomsttoespraak. Tenminste, dat was de bedoeling. Na ongeveer twintig minuten waren we aangekomen bij de geschiedenis van de camping, de meteorologische verwachtingen voor de komende week en een persoonlijke observatie over het gedrag van merels. Na dertig minuten bereikte zij uiteindelijk haar bestemming.

"Welkom."

Het applaus dat volgde klonk als een collectieve opluchting.Daarna trad Toernooidirecteur Van der Molen naar voren. Een man die spelregels behandelt zoals middeleeuwse monniken heilige manuscripten behandelden. Met eerbied. En vooral heel langzaam.

Hij ontvouwde een document waarvan ik even dacht dat het de nieuwe Franse grondwet was. Maar uiteindelijk bleken de regels verrassend eenvoudig.

Drie regels. Gezelligheid. Niet zeuren. En gooien. Maar niet naar elkaar. Dat laatste bleek noodzakelijk nadat iemand vorig jaar enthousiast had gevraagd of tactische intimidatie was toegestaan.

Vervolgens werd het speelschema bekendgemaakt. Maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag. Van drie tot vijf. Over vrijdag zouden later nog mededelingen volgen.

Dat klonk verdacht.

Op campings zijn "later nog mededelingen" ongeveer even geruststellend als een chirurg die zegt: "We zien wel wat we aantreffen."

Toen kwam het hoogtepunt. Iedere deelnemer maakte kans op een gratis barbecue op vrijdagavond. Een collectieve glimlach trok door de zaal. Want niets verenigt mensen zo sterk als gratis eten. Zelfs oude rivaliteiten lossen op wanneer er worstjes in het vooruitzicht worden gesteld.

De slotbepalingen waren echter van een andere orde. De boulesballen zouden na afloop worden gekeurd. En eventuele overtredingen konden zelfs achteraf tot diskwalificatie leiden. Met terugwerkende kracht.

Ik zag direct paniek ontstaan bij enkele deelnemers die hun ballen de afgelopen jaren met zoveel liefde hadden opgepoetst dat ze inmiddels meer glans hadden dan de motorkap van een Rolls-Royce.

Klachten mochten worden ingediend. Schriftelijk. In tweevoud. En een uitspraak zou volgen vóór aanvang van het negende Krasse Knarren Boulestoernooi. Dat is een tempo waar zelfs geologische processen respect voor hebben.

Toen de bijeenkomst eindelijk werd gesloten, stroomde het gezelschap uiteen. Sommigen stapten op de fiets. Anderen gingen boodschappen doen. Een enkeling verdween richting wasmachines. En velen kozen voor de meest onderschatte activiteit van de moderne mens: helemaal niks.

Terwijl Pieter het tafereel gadesloeg, drong zich een gedachte op.

Mensen zijn wonderlijke wezens. Gisteren stonden we nog klaar om elkaar figuurlijk de tent uit te procederen. Vandaag zitten we gezamenlijk te luisteren naar een uitleg over metalen ballen en gratis speklappen.

Misschien is dat wel het echte geheim van campingleven. Niet dat we altijd gelijk krijgen. Niet dat alles perfect verloopt. Maar dat we steeds opnieuw besluiten om samen verder te gaan. Met onze eigenaardigheden. Onze kleine irritaties. Onze grote verhalen. En af en toe een klacht in tweevoud.

Want uiteindelijk zijn we allemaal spelers in hetzelfde toernooi. Alleen weten de meesten van ons nog niet wie de scheidsrechter is.

DE ONZICHTBAAR ZICHTBARE KAMPIOENEN

Er bestaan mensen die een ruimte binnenlopen en onmiddellijk alle aandacht naar zich toe trekken.

Ze dragen een hoed met veren van een inmiddels uitgestorven vogel, hebben een lach die drie provincies verderop nog wordt gehoord of gooien boules alsof ze persoonlijk zijn opgeleid door de goden van het Franse grind.

En er bestaan mensen die ongemerkt binnenkomen. Die hun stoel pakken. Hun koffie drinken. Een vriendelijk knikje geven. En vervolgens het fundament blijken waarop het hele universum rust.

Tijdens het achtste Krasse Knarren Boulestoernooi ontdekte Pieter Pottenkijker dat juist die laatste categorie schromelijk wordt onderschat.

Want iedereen praat natuurlijk over de finale. Over de poedelprijs. Over heldendaden, misrekeningen en ballen die via een boomwortel, een molshoop en vermoedelijk een kleine aardbeving alsnog perfect bij het butje eindigen.

Maar zelden gaat het over de middenmoters. De mannen en vrouwen die niet winnen. Maar ook niet verliezen. Die ergens tussen glorie en afgang een comfortabel kamp opslaan. De mensen zonder wie er überhaupt geen glorie of afgang mogelijk zou zijn.

Neem Johan de Gevoelige Snaar. Een man die op het eerste gezicht oogt als een keurige deelnemer die zijn boules keurig poetst en zijn score zorgvuldig bijhoudt.

Maar dat beeld stort sneller in elkaar dan een campingstoel van drie euro zodra Johan iets tegenkomt dat snaren heeft. Of lijkt te hebben. Of ooit een snaar heeft gehad. Johan is namelijk muzikant.

Samen met Guitar Hans vormt hij een belangrijk onderdeel van een band die volgens eigen zeggen wereldberoemd is binnen een straal van acht kilometer.

En zoals iedere zichzelf respecterende band beschikken ook zij over groupies. Een fenomeen dat Pieter vooral kende uit documentaires over rocksterren die hotelkamers slopen en motorfietsen in zwembaden parkeren.

De werkelijkheid bleek iets verfijnder. Daar was bijvoorbeeld la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta Carmen. Een verschijning die elegant door het deelnemersveld zweefde alsof ze persoonlijk was ingevlogen vanaf een Italiaans landgoed vol cipressen en geheimen. Maar vandaag viel Pieter vooral zijn oog op een andere dame.

Annemieke la Sauvage. Een naam die klinkt alsof ze ooit een revolutie heeft geleid vanuit een kasteel in de Provence. Annemieke bewoog zich met de elegantie van een diplomaat tijdens een staatsbanket. Haar woorden waren zorgvuldig gekozen. Haar glimlach precies gedoseerd.
Haar houding onberispelijk.

Maar Pieter zag iets. Een klein vonkje. Een glinstering. De subtiele blik van iemand die alle regels kent en vervolgens besluit er precies één tegelijk te overtreden. Niet uit baldadigheid. Maar uit liefde voor vrijheid.

Terwijl Johan ergens een gitaar had ontdekt en deze behandelde alsof het een verloren familielid was, zag Pieter hoe Annemieke een opmerking maakte die zo beleefd verpakt was dat niemand direct doorhad dat ze er tegelijkertijd drie heilige huisjes mee omver had geschopt.

Pieter moest bewonderend grijnzen. Want daar zat de ware kunst. Niet in luidruchtig opvallen. Maar in zachtjes jezelf blijven. En plotseling keek hij anders naar het deelnemersveld.

Tussen de kampioenen. Tussen de pechvogels. Tussen de mannen die hun worp analyseren alsof ze een raketlancering voorbereiden. En tussen de dames die met één blik meer communiceren dan een gemiddelde gemeentelijke beleidsnota. Liep een bonte verzameling onzichtbare kampioenen.

Mensen die geen beker winnen. Geen poedelprijs ontvangen. Geen krantenkop halen. Maar die het toernooi kleur geven. Want zonder achtergrond geen voorgrond. Zonder middenmoot geen podium. En zonder gewone mensen geen bijzondere verhalen.

Pieter noteerde het zorgvuldig in zijn versleten notitieboek. *"Soms zijn de belangrijkste spelers degenen die niet proberen belangrijk te zijn."*

Daarna keek hij op. Aan de overkant raakte Johan opnieuw een gevoelige snaar. Letterlijk. En ergens naast hem glimlachte Annemieke la Sauvage op een manier die deed vermoeden dat ze zojuist een nieuwe regel had ontdekt. Om hem vervolgens onmiddellijk niet op te volgen.

Het mysterie van de illusie was daarmee weer een stukje groter geworden. En eerlijk gezegd vond Pieter dat uitstekend nieuws.

DE DAG VAN DE VALLENDE STERREN EN DANNY BUTT

De eerste dag van het Grote Krasse Knarren Boulestoernooi zat erop. En wat voor een dag.

Onder een zon die zich gedroeg alsof zij persoonlijk betaald kreeg per verbrande nek, werd de officiële opening verricht door Marga, The Lady of the House, Hyacinth herself, en Peter Volloper, die zoals altijd met zoveel enthousiasme sprak dat zelfs de campingduiven spontaan rechtop gingen zitten.

Daarna barstte de strijd los.

Op sommige banen werd werkelijk gebould alsof de spelers jarenlang waren opgeleid door een geheim Frans klooster van zenmonniken met stalen zenuwen.

Op andere banen leek het meer op een georganiseerde aanval op de wetten van de natuurkunde.

Pieter bevond zich voornamelijk in die laatste categorie. Zijn eerste bal eindigde in een bloemperk. Zijn tweede bal bereikte bijna de parkeerplaats. Zijn derde bal veroorzaakte volgens onbevestigde berichten lichte paniek bij een groepje Duitse wandelaars.

“Strategisch,” verklaarde Pieter later. Niemand geloofde hem. Zelfs niet een beetje. Zelfs Pieter zelf niet.

Na afloop van zijn tweede verliespartij keek hij peinzend naar de tussenstand. “Ik speel inmiddels niet meer voor de finale,” concludeerde hij.

“Waar speel je dan voor?” vroeg Guitar Hans. Pieter zuchtte. “Voor een waardige plek in de geschiedenis van de poedelprijs.”

Dat was eerlijk. Want eerlijkheid is een van de weinige dingen die Pieter nog wel recht wist te gooien.

Ondertussen voltrok zich elders een heel ander verhaal. Guitar Hans bleek namelijk over verborgen talenten te beschikken. Waar iedereen hem kende als gitarist, bleek hij stiekem ook een boulekunstenaar van formaat.

Samen met John Labrador vormde hij een duo dat tegenstanders achterliet met open mond, trillende knieën en een groeiend minderwaardigheidscomplex.

Van John wist men dat hij kon boulen. Van Hans niet. Het was alsof iemand had ontdekt dat de plaatselijke bakker ook straaljagerpiloot bleek te zijn.

En dan waren daar nog Stoffer & Blik. De verrassing van de dag. Niemand wist precies hoe ze het deden. Waarschijnlijk wisten ze dat zelf ook niet. Maar winnen deden ze. En soms is dat voldoende.

Niet alle aandacht ging echter naar de prestaties. Nee. Er was ook Dick Vlieg.

Dick speelde met zwarte boules. Dat was op zichzelf niet bijzonder. Ware het niet dat coach Gerard IkWeetWatIkWil onmiddellijk een analyse presenteerde. ”Zwarte ballen vragen om een boxer.” Niemand wist precies wat hij bedoelde. Ook Dick niet. Maar er werd ernstig geknikt. Dat gebeurde vaker wanneer Gerard sprak.

Volgens geruchten zal Fanny later persoonlijk controleren of het advies is opgevolgd. De onderzoekscommissie is reeds samengesteld.

Maar het grootste mysterie van de dag speelde zich af naast de banen. Bij de fotografen. Van heinde en verre waren zij gekomen.

Camera’s klikten. Lenzen draaiden. Poses werden aangenomen. Alleen Hans de Vrolijke Verrekijker ontbrak. Hij zat weer in Holland. Een verlies dat diep werd gevoeld. Vooral door Hans zelf vermoedelijk.

Marga nam daarom tijdelijk de rol van Fanny-fotograaf op zich. En ontwikkelde daarbij een opvallende artistieke voorkeur.

Billen. Overal zag zij billen. Sportieve billen. Concentrerende billen. Boulende billen. Het werd een complete studie naar de achterkant van de menselijke beschaving.Tot haar grote vreugde bleek één exemplaar bijzonder fotogeniek.

Pieters achterwerk. Dat vrijwel onmiddellijk de bijnaam **Danny Butt** kreeg. Binnen een uur was Danny Butt beroemder dan zijn eigenaar.

Pieter hoorde fluisteringen. Zag camera's draaien. En voelde dat zijn reputatie een gevaarlijke zijweg was ingeslagen. Waarop hij zich haastig uit de voeten maakte. Wat overigens niet hielp. Want ook daarvan werden foto's gemaakt.

En zo eindigde de eerste dag. Met kampioenen die droomden van de finale. Met achterblijvers die heimelijk de poedelprijs omarmden. En met Pieter die die avond tot een belangrijke levensles kwam: Niet iedereen kan een ster zijn.

Maar zelfs een vallende ster trekt nog altijd aandacht. Soms zelfs van de verkeerde kant.

DE STRIJD VAN DE BILLEN EN HET STERRENSTOF VAN GERARD

Wie denkt dat een dag serieus boulen op camping Domaine Sainte Marie eindigt met een kopje kamillethee en een beschaafd geeuwtje, kent het verschijnsel “de derde helft” niet.

De derde helft is namelijk geen helft. Het is een toestand.

Daar verzamelen zich de winnaars om uitgebreid uit te leggen waarom zij gewonnen hebben, terwijl de verliezers minstens zo uitgebreid verklaren waarom zij eigenlijk hadden moeten winnen. Het verschil tussen beide groepen is kleiner dan men zou denken. Ze drinken allebei evenveel.

Onder de platanen werd die avond stevig gesnoefd, gemopperd en gefilosofeerd. Ballen die overduidelijk scheef waren gegooid, bleken volgens hun eigenaren meesterwerken van tactisch inzicht. Gemiste kansen werden toegeschreven aan de wind, de zon, de zwaartekracht of de Europese regelgeving.

Pieter Pottenkijker luisterde glimlachend toe. “Bijzonder,” mompelde hij tegen Gerard IkWeetWatIkWil. “Wat?” “Dat iedereen hier exact dezelfde wedstrijd gespeeld heeft en toch een totaal andere herinnering bezit.”

“Dat heet democratie,” zei Gerard.

Tegen de tijd dat restaurant De Verbroederij de laatste gasten had uitgezwaaid, leek de rust

neer te dalen over de camping. Maar rust is op Domaine Sainte Marie een uiterst tijdelijke vergissing.

Nauwelijks waren de stoelen opgestapeld of daar verschenen de maîtresse de maison en haar trouwe afwashulp op de boulesbaan. De camping hield de adem in.

De bazin speelde met de kalme vastberadenheid van iemand die weet waar de sleutels van het magazijn liggen. De afwashulp vocht dapper terug, maar zoals zo vaak in de geschiedenis bleek hiërarchie een lastig te verslaan tegenstander.

De bazin won. Niemand was verbaasd. Zelfs de afwashulp niet. “Zo zijn de verhoudingen nu eenmaal,” sprak hij filosofisch, terwijl hij zijn nederlaag inspecteerde alsof het een beschadigde campingstoel betrof.

Maar toen moest het hoogtepunt van de avond nog beginnen. De Strijd der Billen.

Fanny Bil en Danny Butt betraden onder luid gejuich de baan. Waarom precies deze wedstrijd ooit was ontstaan wist niemand meer. Sommige aanwezigen beweerden dat het een eeuwenoude Provençaalse traditie was. Anderen vermoedden dat er ooit iemand te veel rosé had gedronken. Hoe dan ook: de eer stond op het spel.

Aanvankelijk leek Fanny hoge ogen te gooien. Letterlijk en figuurlijk. Haar ballen vonden moeiteloos hun weg richting but. Danny daarentegen oogde nerveus. Maar ergens rond de achtste mène gebeurde er iets. Zijn techniek verbeterde. Zijn concentratie groeide. Zijn achterwerk leek zelfs extra motivatie uit te stralen. Het publiek ging uit zijn dak. Uiteindelijk won Danny Butt overtuigend met 13-8.

Een historische avond voor de familie Butt. Waarschijnlijk zelfs hun mooiste moment sinds de uitvinding van de campingstoel.

Later, tijdens de nazit, werden achtereenvolgens Gillis, de Meilandjes, Johann Derksen en René van der Gijp vakkundig gefileerd, geanalyseerd en weer aan elkaar geplakt. Niemand werd gespaard. Zelfs mensen die niet aanwezig waren, kregen kritiek op zaken die zij nooit hadden gedaan. Dat was pas efficiënt roddelen.

Toen ontdekte Pieter iets opmerkelijks. Gerard IkWeetWatIkWil bleek namelijk een verborgen talent te bezitten. Of een verborgen beroep. Of een verborgen ambitie.
Dat bleef enigszins mistig.

Feit was dat Gerard sprak over sterrenbeelden, conjuncties, Mercurius, retrogrades en kosmische trillingen alsof hij persoonlijk de nachtelijke hemel had aangelegd. “Hoe weet jij dat allemaal?” vroeg Pieter. Gerard keek peinzend omhoog. “Dat komt door de sterren.” “Werkelijk?” “Nee.” “Waar dan door?” Gerard wees naar een zwaar rokende medekampeerder. “Waarschijnlijk daardoor.”

Niemand wist zeker of hij een grap maakte. Misschien wist Gerard het zelf ook niet.

En terwijl boven hen duizenden sterren fonkelden, besefte Pieter dat deze dag eigenlijk over hetzelfde was gegaan als zoveel andere dagen op Domaine Sainte Marie.

Over illusies. Illusies van overwinning. Illusies van gelijk krijgen. Illusies van kennis. Sommige verdwenen in een wolk shagrook. Sommige werden geschiedenis. En sommige werden, onder het genot van een glas rosé, simpelweg een prachtig verhaal.

DE KAASCOMPLOTTEN VAN CAMPING DOMAINE SAINTE MARIE

De tweede dag van het Achtste Krasse Knarren Boulestoernooi zou de geschiedenisboeken ingaan als de dag waarop wonderen gebeurden, voorspellingen sneuvelden en Pieter Pottenkijker zichzelf onverwacht terugvond tussen de levenden.

Want waar Pieter op de eerste speeldag zijn boules had geworpen alsof hij met natte ovenwanten kastanjes probeerde te vangen, daar gooide hij vandaag met de trefzekerheid van een Zwitserse uurwerkmaker die drie espresso's teveel had gedronken. Twee winstpartijen waren zijn deel. De gevreesde Poedelprijs, die hem gisteren nog als een hongerige straathond achtervolgde, was plotseling verdwenen achter de horizon.

"Het kan verkeren," mompelde Pieter tevreden. "Dat zei Bredero ook al," sprak Frank Mosterd. Hetgeen zijn dochter Sanne grote ogen opleverde. Zij kende deze kant en kennis van haar vader niet. "Ja," knikte Pieter. "Maar Bredero speelde volgens mij geen boules."

Het had overigens weinig gescheeld of er was helemaal niet gespeeld. Rond het middaguur viel de regen namelijk met zoveel enthousiasme uit de hemel dat zelfs de eenden op de camping begonnen te klagen over vochtproblemen.

Maar toen gebeurde iets merkwaardigs.

Toernooidirecteur Van der Molen, Staatsraad in ruste en gezaghebbend bestuurder van alles wat minstens drie vergaderingen per jaar kende, keek enkele ogenblikken ernstig naar de

lucht. Hij fluisterde iets dat niemand kon verstaan. Sommigen beweerden later dat het Latijn was. Anderen hielden vol dat hij simpelweg had geroepen: “Doe eens normaal daarboven!”

Hoe het ook zij: binnen een kwartier brak de zon door.

“Relaties,” fluisterde Jerommeke Leegloper eerbiedig. “Met de hogere machten?” “Of met de weerman.” Niemand wist het zeker.

Na afloop van de wedstrijden verplaatste het strijdtoneel zich naar het terras. Daar bleek dat Van der Molen nog een tweede verrassing achter de hand had. Samen met Sonja, die zoals altijd met een glimlach meer problemen oploste dan een gemiddelde kabinetsformatie, vierde hij zijn tachtigste verjaardag.

Dat ging gepaard met kaasplankjes. Niet zomaar kaasplankjes. Dit waren monumentale kaasplankjes. Kaasplankjes waarvan sommige kazen vermoedelijk ouder waren dan een deel van de deelnemers.

Marga, The Lady of the House Hyacinth, Peter Volloper, Gerda Haaknaald en zelfs Jerommeke Leegloper holden af en aan met drankjes, glazen en schalen. Het was een logistieke operatie die qua omvang slechts werd overtroffen door de bevoorrading van een middelgrote NAVO-oefening.

Tegen zonsondergang werden de gesprekken steeds levendiger. Dat kwam mede doordat de toernooidirecteur een mededeling deed.
Vanwege het grote succes van het toernooi zouden er vrijdag niet één maar twee gratis barbecue-maaltijden worden verloot.

Een gul gebaar. Maar daar hoorde een voorwaarde bij. De winnaars moesten vervolgens samen op date.

Een stilte viel. Zelfs de krekels stopten even. Toen ontplofte de camping. Binnen tien minuten gingen er geruchten rond over geheime romances, verborgen liefdesbrieven, strategische verliespartijen en deelnemers die plotseling hun kapsel controleerden in de spiegel van het sanitairgebouw. “Ik doe uitsluitend mee voor de barbecue,” verklaarde Peter Volloper. “Dat zegt iedereen,” antwoordde Gerda Haaknaald.

Pieter keek het schouwspel glimlachend aan.

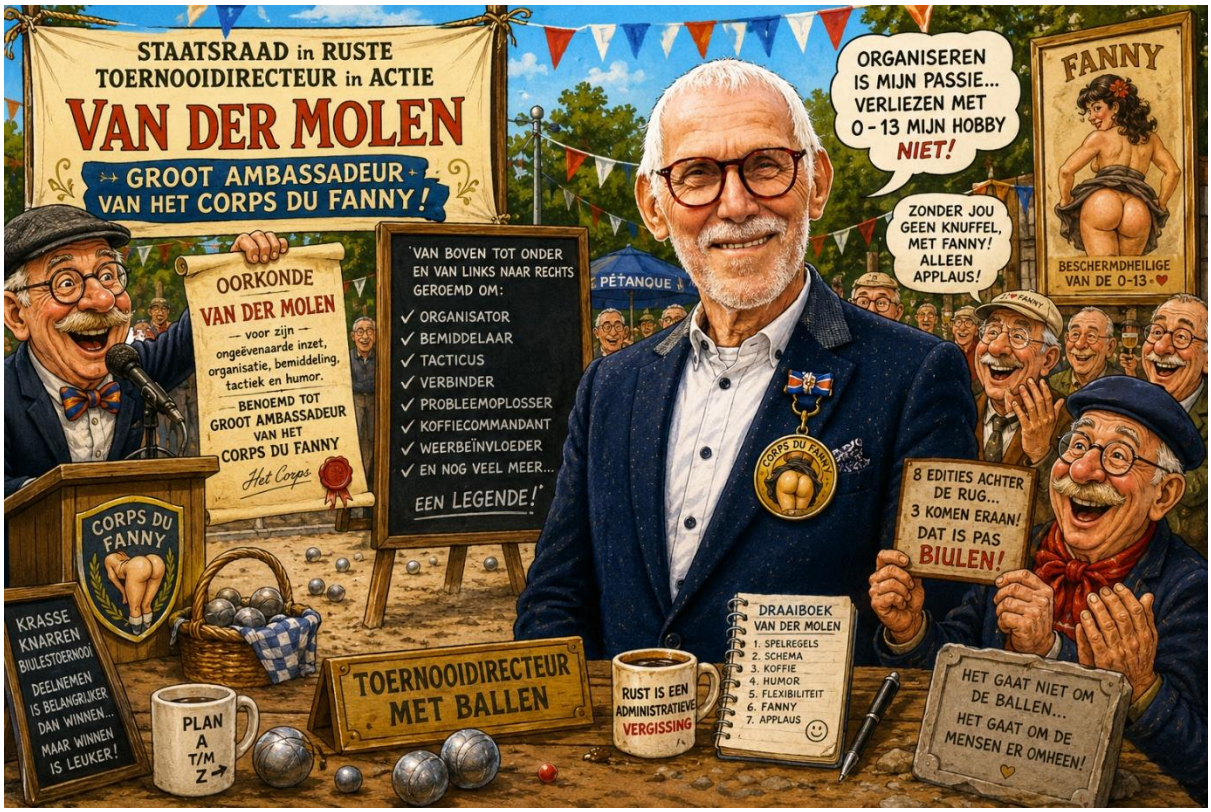
Want daar, tussen de boules, de regenwolken, de kaasplankjes en de wilde speculaties, zag hij opnieuw wat hij steeds vaker ontdekte tijdens zijn zoektocht naar het Mysterie van Illusie.

Mensen denken vaak dat geluk zit in winnen. In bovenaan staan. In prijzen. In succes. Maar meestal blijkt geluk verstopt te zitten in iets veel kleiners.

Een onverwachte overwinning. Een drooggevallen regenbui. Een stuk oude kaas. Een goed gesprek. Of de mogelijkheid dat twee Krasse Knarren elkaar vrijdag tijdens een barbecue diep in de ogen moeten kijken.

En zoals Pieter inmiddels had geleerd, zijn juist dat soort kleine illusies vaak verrassend echt.

GROOT-AMBASSADEUR VAN HET CORPS DU FANNY

Vandaag, 2 juni 2026 is een memorabele dag. Voor camping Domaine Sainte Marie, Voor het Corps du Fanny, voor Staatsraad in rust Van der Molen en voor Pieter Pottenkijker zelf. Pieter mocht namelijk vandaag speechen tijdens een bijzondere gelegenheid waarbij het Corps du Fanny en de Staatsraad een centrale rol vervulden. Pieter vond het een eer, al realiseert hij zich ook dat hij deze eer wellicht te danken heeft aan zijn roem als Danny Butt. Hoe het ook zij, Pieter, alias Danny, heeft gesproken. En hoe!

Dames en heren, bouleurs en boulevrouwen, krasse knarren, minder krasse knarren die dat nog niet willen toegeven, en overige liefhebbers van het edele spel der stalen ballen,

Vandaag zijn wij bijeen voor een gebeurtenis van historische proporties.

Niet omdat er een komeet langs de aarde scheert. Niet omdat de staatskas onverwacht een overschot vertoont. En zelfs niet omdat iemand erin geslaagd is een wedstrijd te winnen zonder achteraf te verklaren dat de zon verkeerd stond.

Nee.

Wij zijn hier bijeen omdat een man zijn tachtigste verjaardag viert. Een man die meer toernooien heeft georganiseerd dan menig minister vergaderingen heeft voorgezeten.

Een man die conflicten heeft opgelost voordat ze conflicten werden. Een man die schema's

maakt waar Zwitserse horlogemakers stil van worden. Een man die zelfs een regenbui zodanig kan toespreken dat deze beleefd wacht tot de finale voorbij is.

Wij spreken natuurlijk over staatsraad in ruste, toernooidirecteur in volle vaart en levende legende: Van der Molen.

Acht edities van het Krasse Knarren Boulestoernooi heeft hij inmiddels op zijn naam staan.

Acht! En alsof dat nog niet voldoende is, staan er dit jaar nog drie op de planning.

De gemiddelde mens zou na zoveel organisatie zijn toevlucht zoeken tot een ligstoel, een plaid en een abonnement op middagdutjes.

Maar niet Van der Molen. Hij beschouwt rust als een administratieve vergissing. Waar anderen een agenda hebben, heeft hij een commandocentrum. Waar anderen een draaiboek hebben, heeft hij een meesterplan. Waar anderen een probleem zien, ziet hij een uitdaging die nog niet voldoende koffie heeft gekregen.

Van boven tot onder en van links naar rechts is hij geroemd. Als organisator. Als bemiddelaar. Als tacticus. Als verbinder. Als degene die in staat is drie ruziënde teams, twee zoekgeraakte scorebriefjes en een verdwaalde scheidsrechter binnen tien minuten weer in het gareel te krijgen.

Dat zijn kwaliteiten die zeldzaam zijn. Sterker nog: archeologen zoeken er nog naar.
Maar dames en heren…

Geen groot bouler wordt gevormd zonder de aanwezigheid van een nog grotere leermeester.

En daarmee komen wij bij een van de meest mysterieuze, meest besproken en meest gefotografeerde dames uit de geschiedenis van de petanque. Ik spreek uiteraard over Fanny. De onbetwiste koningin van de nul. De beschermheilige van de 0-13 nederlaag.

De muze van alle spelers die na een dramatische middag ontdekken dat hun tegenstander meer raak heeft gegooid dan zijzelf.

Wie zij precies was? Ach, daarover verschillen de verhalen. Was zij de legendarische Fanny Dubriand uit Croix-Rousse bij Lyon? De jonge dame die rond 1900 de verliezers troostte met een blik op haar achterwerk? Of was zij de serveerster uit Grand-Lemps die zelfs een burgemeester niet spaarde en hem prompt haar andere visitekaartje presenteerde?

Historici discussiëren er nog steeds over. Bouleurs niet. Die weten slechts één ding: Wie met 0-13 verliest, ziet Fanny. En wie Fanny ziet, heeft een verhaal voor het leven. Want Fanny is veel meer dan een paar geschilderde billen aan een kantinemuur.

Zij is een herinnering. Een les in bescheidenheid. Een monument voor sportiviteit. Zij zegt tegen ons: “Vandaag verloor je kansloos. Morgen krijg je een nieuwe kans.”

En dat, dames en heren, is precies waarom Van der Molen zo goed bij het Corps du Fanny past.

Want ook hij begrijpt dat winnen mooi is. Maar dat de ware waarde van een vereniging schuilt in kameraadschap. In humor. In samen lachen. In het vermogen om jezelf niet al te serieus te nemen. Zelfs niet wanneer je net met 13-0 van het terrein bent geveegd alsof je met een blinddoek en een kromme meetlat hebt gespeeld.

Daarom heeft het Corps du Fanny besloten hem te onderscheiden. Niet zomaar. Maar met de hoogste eer die wij vandaag kunnen uitspreken. Vanaf deze dag draagt hij de titel:

Groot Ambassadeur van het Corps du Fanny.

Een titel die past bij een man die generaties spelers heeft verbonden. Die de geest van het spel levend houdt. En die bewijst dat leeftijd slechts een getal is, terwijl enthousiasme een natuurkracht is.

Van der Molen, namens alle aanwezigen: Dank voor uw inzet. Dank voor uw energie. Dank voor uw humor. En vooral dank dat u ons telkens weer laat zien waar het werkelijk om draait.

Niet om de ballen. Niet om de punten. Niet eens om de overwinning. Maar om de mensen eromheen. Moge uw wedstrijden druk bezocht blijven. Moge uw scoreborden nooit zoekraken. Moge uw toernooien nog vele jaren voortleven.

En moge u zelf nog heel lang buiten schot blijven van de meest gevreesde uitslag uit de boulesport: nul tegen dertien.

Want zelfs een Groot Ambassadeur van het Corps du Fanny hoeft niet voortdurend op audiëntie bij Hare Koninklijke Achterzijde.

Van harte gefeliciteerd!

DE NACHT VAN DE VERBROEDERDE VERBEELDING

Er zijn avonden waarop je denkt dat je naar een muziekoptreden gaat. En er zijn avonden waarop je ongemerkt terechtkomt in een collectieve hallucinatie van de meest aangename soort.

Dit was zo'n avond.

Na een maaltijd die qua omvang ergens lag tussen een bescheiden diner en een militaire bevoorradingsoperatie trokken mijn lief en ik, samen met een bonte stoet campingbewoners, richting De Verbroederij. Daar zou iets bijzonders plaatsvinden.

Staatsraad in ruste en toernooidirecteur in volle actie Van der Molen vierde zijn verjaardag én zijn benoeming tot Groot Ambassadeur in het Corps du Fanny.

Voor wie niet bekend is met deze eerbiedwaardige orde: het Corps du Fanny is een instituut waarvan de tradities zo geheimzinnig zijn dat zelfs de leden niet altijd weten wat ze precies betekenen. Maar dat maakt ze alleen maar belangrijker.

Bij aankomst hing er een verwachtingsvolle sfeer. Mensen fluisterden. Glazen klonken. Stoelen kraakten. En ergens in de verte stemde iemand een gitaar alsof het de opening van een vredesconferentie betrof.

Toen verschenen zij. The Gigs. Althans: een bijzondere uitvoering daarvan. Guitar Hans.

Johan de Gevoelige Snaar. En Hans Kendie. Drie mannen die eruitzagen alsof ze rechtstreeks waren weggelopen uit een vergeten kleedkamer van een internationaal rockfestival uit 1974.

Wat daarna gebeurde laat zich moeilijk beschrijven zonder de grenzen van de journalistieke geloofwaardigheid geweld aan te doen.

Ze speelden. Niet zomaar. Nee. Ze speelden The Kinks alsof de band even koffie was halen. Ze speelden The Beatles alsof Liverpool voor een avond naar Frankrijk was verhuisd. Ze speelden The Rolling Stones alsof Mick Jagger tijdelijk had besloten een dutje te doen. En ergens halverwege een nummer van Eric Clapton begon zelfs een verdwaalde mot zijn vleugels ritmisch mee te bewegen.

Maar de ware sensatie van de avond luisterde naar de naam Hans Kendie. Zijn saxofoonspel veroorzaakte verschijnselen die de wetenschap nog niet volledig heeft kunnen verklaren.

Mensen vergaten hun leeftijd. Anderen vergaten hun drankje. Eén bezoeker vergat zelfs waarom hij ooit had besloten met pensioen te gaan. De noten zweefden door de zaal als vrolijke vogels met een drankvergunning.

Ondertussen werden Johan en Guitar Hans gedragen door een koor van uitzonderlijke klasse.

Daar was Carmen - *la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta* - wier stem zelfs een parkeerboete sympathiek had kunnen laten klinken.
Daar was Annemieke la Sauvage, die iedere noot zong alsof ze persoonlijk verantwoordelijk was voor het voortbestaan van de melodie.

En natuurlijk het legendarische duo Stoffer & Blik. Niemand wist precies wie Stoffer was. Of wie Blik. Maar samen vormden zij een vocale eenheid waar menig NAVO-land een puntje aan kon zuigen.

Opmerkelijk bleef de positionering van de backing vocals. Waar zij normaal achter de artiesten staan, zaten zij hier vóór de band. Dat leverde merkwaardige optische effecten op. Sommige bezoekers dachten dat de zangers begeleid werden door de gitaristen. Anderen meenden dat de gitaristen onderdeel waren van het decor. En Jerommeke Leegloper bleef de gehele avond zo verbaasd kijken dat men op een gegeven moment voorzichtig controleerde of hij nog ademde.

Krasse Greet daarentegen had geen tijd voor dergelijke overpeinzingen. Vanaf de eerste akkoordwisseling stond zij te dansen als een jingledeerne die onverwacht had ontdekt dat rock-'n-roll een erkende levensfilosofie was.

Links. Rechts. Vooruit. Achteruit. Op een gegeven moment draaide zij zo enthousiast rond dat drie omstanders spontaan begonnen mee te tollen.

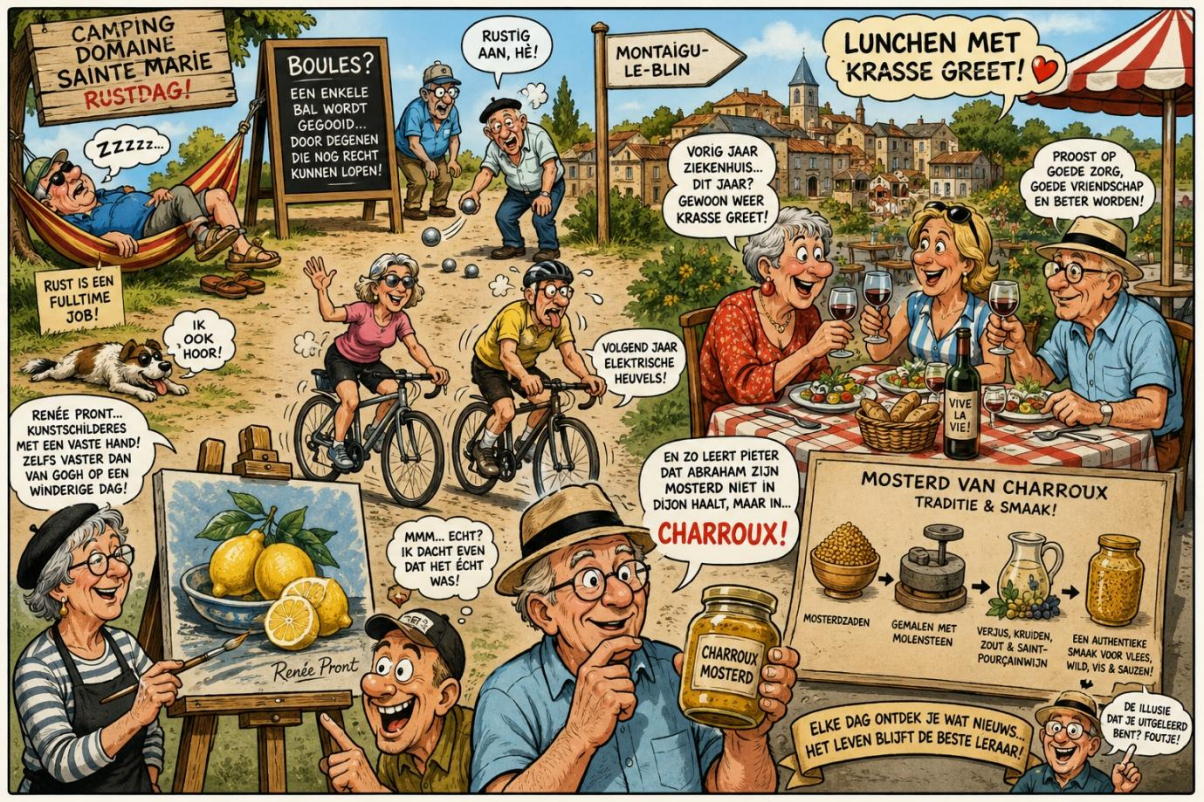
Het werd laat. De laatste noten stierven langzaam weg. De glazen werden geleegd. De stoelen schoven terug. En ergens tussen de stilte na de muziek en het geroezemoes van vertrek gebeurde iets moois.

Want muziek blijkt telkens weer een wonderlijke vorm van magie. Niet omdat ze mensen

jonger maakt. Of slimmer. Of knapper. Maar omdat ze voor een paar kostbare uren iets veel belangrijkers doet. Ze laat mensen vergeten dat ze vreemden zijn.

En misschien, dacht ik terwijl we terugliepen onder een hemel vol sterren, is dat wel de mooiste illusie van allemaal. Of misschien…is het juist de werkelijkheid.

HET MYSTERIE VAN DE MOSTERD EN DE CITROEN

Woensdag. In Nederland beter bekend als gehaktdag. Een dag waarop menig ambtenaar zich afvraagt waar de week gebleven is en menig gehaktbal zich afvraagt waarom hij.

Maar op camping Domaine Sainte Marie was het geen gehaktdag. Nee, het was rustdag. Althans, officieel.

Want rust is op een camping een rekbaar begrip. Sommige deelnemers aan het Krasse Knarren Boulestoernooi gooiden een enkele boule. Anderen werden zelf vooral heen en weer gegooid door de herinneringen aan het feestgedruis van de avond ervoor. Weer anderen hadden besloten dat rust het beste kon worden beoefend in horizontale toestand, met gesloten ogen en een lichte afkeer van fel zonlicht.

En dan had je natuurlijk de avonturiers.

Zo stapten Renée Pront en Koen de Rodder op de fiets om de Franse heuvels te bedwingen. Of, zoals Koen het later omschreef: “De heuvels wonnen op punten.”

Pieter trok er ondertussen op uit met zijn lief Adri en Krasse Greet voor een lunch in Montaigu-le-Blin.

Aan een gezellig tafeltje onder de Franse zon dwaalden de gesprekken vanzelf af naar vorig jaar. Naar die onverwachte dagen waarin Krasse Greet plotseling in een Frans ziekenhuis terechtkwam na een medische verrassing waar niemand op had gerekend.

Een mens denkt vaak dat hij zijn vakantie plant. Maar soms plant het leven iets anders.

Gelukkig waren daar de zorgzame handen van Adri, die op de een of andere manier altijd weet wat te doen wanneer anderen vooral weten wat er misgaat.

En kijk nu eens. Krasse Greet was weer gewoon Krasse Greet. Sterker nog: waarschijnlijk iets krasser dan daarvoor. Ze reisde weer vrolijk door Frankrijk, poetste waar iets vies was, hielp waar iets scheef hing en gaf ongevraagd adviezen die achteraf verdacht vaak juist bleken te zijn.

Later die middag, tijdens het traditionele borreluurtje, ontdekte Pieter iets dat zijn wereldbeeld opnieuw aan het wankelen bracht. Renée Pront bleek namelijk kunstschilder. Niet zomaar iemand die eens een zonnebloem inkleurt op een regenachtige zondag. Nee. Een echte kunstschilder. Een stilleven met citroenen ging rond onder de aanwezigen.

Pieter bekeek het aandachtig. De citroenen glansden. Ze leken bijna eetbaar. Sterker nog, Dick Vlieg beet bijna in de afbeelding voordat iemand hem wist tegen te houden. “Dat is verf, Dick” “Dat verklaart de nasmaak.”

Pieter keek nog eens. Wat een talent. Renée schilderde zoals sommige mensen zingen, schrijven of verhalen vertellen. Met liefde voor het detail. En met een vaste hand. Een hand die volgens Pieter zelfs steviger oogde dan die van Vincent van Gogh op een winderige dinsdagmiddag.

Alsof dat nog niet genoeg was, ontdekte hij diezelfde avond ook waar Abraham werkelijk de mosterd haalt.

Niet uit Dijon. Dat bleek een illusie. Nee, de mosterd kwam uit Charroux, een prachtig middeleeuws stadje in de Bourbonnais. Daar werd al eeuwen mosterd gemaakt volgens oude recepten. Met mosterdzaad, verjus, kruiden en witte Saint-Pourçainwijn. Alles zorgvuldig gemalen met een molensteen.

Een proces dat zoveel aandacht vergde dat Pieter zich afvroeg waarom niemand ooit een televisieprogramma had gemaakt onder de titel Heel Charroux Bakt Mosterd.

De aanwezigen luisterden ademloos. Of misschien kwam dat door de schaal met worst die Marga, the lady of the house Hyacinth, iedereen voorhield. Dat bleef onduidelijk.

Toen de zon langzaam achter de bomen zakte, keek Pieter om zich heen. Naar Krasse Greet. Naar Renée. Naar de verhalen. Naar de mosterd. Naar het leven. En opnieuw werd een illusie ontmaskerd.

De illusie dat je op een dag uitgeleerd bent. Want hoe oud je ook wordt, hoeveel kilometers je ook hebt afgelegd, hoeveel boules je ook hebt gegooid of hoeveel mosterd je al hebt geproefd…Er blijkt altijd nog iets nieuws te ontdekken.

Een verhaal. Een talent. Een vriendschap. Of simpelweg de wetenschap dat een geschilderde citroen er soms smakelijker uitziet dan een echte.

En dat, zo vond Pieter, was eigenlijk een bijzonder geruststellende gedachte.

HET LUISTEREND OOR

Sommige mensen denken dat het dagelijkse borreluur op camping Domaine Sainte Marie vooral bestaat uit sterke verhalen, halve waarheden en hele glazen.

Dat is een misverstand.

Goed, er worden sterke verhalen verteld. En ja, sommige verhalen worden sterker naarmate het glas leger raakt. Maar tussen het gelach, het geklingel van glazen en het gezang van een Franse merel die vermoedelijk auditie deed voor de opera van Parijs, ontstaan soms gesprekken die onverwacht diep gaan.

Zo zat Pieter Pottenkijker op een warme avond aan tafel met Yvonne Onverbloemd en Koen de Ridder.

Yvonne stond bekend om haar gave om binnen drie minuten meer te weten te komen dan de gemiddelde rechercheur in een volledig onderzoek. Koen bezat de zeldzame eigenschap dat hij eerst luisterde en pas daarna sprak. Een talent dat tegenwoordig bijna net zo zeldzaam is als een campinggast die zijn haringen in één keer recht de grond in slaat.

Het gesprek kwam op een verschijnsel dat langzaam uit de samenleving lijkt te verdwijnen. Het luisterend oor. “Een uitstervend beroep,” zuchtte Yvonne. “Het was nooit een beroep,” zei Koen. “Dat maakt het juist zo erg,” antwoordde Yvonne.

Pieter knikte ernstig.

Vroeger had ieder dorp minstens vijf luisterende oren. De postbode. De kruidenier. De wijkagent.

De huismeester. De kassajuffrouw.

Mensen die niet alleen brood verkochten, post bezorgden of een sleutelbos beheerden, maar ondertussen ook luisterden naar verhalen over een zieke hond, een overleden partner, een moeilijke zoon of een verloren liefde uit de zomer van 1978.

“Nu praat je tegen een zelfscanner,” bromde Koen. “Die zegt alleen dat je de onverwachte artikelen uit het afweeggebied moet verwijderen,” zei Pieter. “Terwijl ik juist onverwachte artikelen aan mijn leven wil toevoegen,” sprak Yvonne plechtig.

Even werd het stil. Een stilte waarin wijze gedachten konden ontstaan. Of windjes. Op een camping weet je dat nooit helemaal zeker. “De buurtagent kende vroeger iedereen,” vervolgde Koen. “Nu krijg je een telefoonmenu.”

“Druk één als u verdrietig bent,” zei Pieter. “Druk twee als niemand naar u luistert,” vulde Yvonne aan. “Druk drie als u vergeten bent waarom u belde.” “En druk vier als u gewoon behoefte heeft aan een kop koffie en een menselijk gesprek.”

Het gezelschap schoot in de lach. Maar onder die lach zat iets anders. Want hoe meer techniek erbij komt, hoe minder mensen elkaar soms echt lijken te ontmoeten.

We sturen berichten naar de andere kant van de wereld binnen een seconde, maar weten niet meer hoe het gaat met de buurman drie deuren verder. We hebben kunstmatige intelligentie, slimme apparaten en koelkasten die zelfstandig boodschappen kunnen bestellen. Maar een koelkast die vraagt hoe het écht met je gaat, was nog niet uitgevonden. Gelukkig.

Want niemand zit te wachten op een koelkast die tijdens het pakken van een stukje brie zegt: “Ik merk dat je de laatste tijd emotioneel eet. Wil je hierover praten?” Zelfs Pieter trok daar de grens.

De avond viel langzaam over de camping. Lantaarns gingen aan. Glazen werden bijgevuld.

En het gesprek ging verder. Niet over wereldproblemen. Niet over politiek. Niet over geld. Maar over mensen. Over aandacht. Over luisteren. Over hoe bijzonder het eigenlijk is wanneer iemand niet wacht tot hij zelf weer mag praten, maar werkelijk hoort wat je zegt.

Pieter keek rond. Naar Yvonne. Naar Koen. Naar de camping die langzaam donker werd. Misschien, dacht hij, begint de revival van het luisterend oor niet met beleid, subsidies of ingewikkelde plannen.

Misschien begint die gewoon hier. Aan een tafel. Met een stoel erbij. Een drankje. En iemand die zegt: “Vertel eens. Hoe gaat het eigenlijk met je?” Want soms blijkt een luisterend oor geen luxe. Maar precies datgene wat een mens nodig heeft om zich weer even mens te voelen.

En dat, zo wist Pieter inmiddels zeker, is allesbehalve een illusie.

HET GROTE SLAKKENDEBAT VAN SAINTE MARIE

Het is een bijzonder gezicht als het regent op de camping.Niet zomaar een beetje motregen, nee. Zo'n Franse regenbui die uit de hemel valt alsof boven de Ardèche een groep verveelde engelen een zwembad heeft omgekieperd.

Op zulke momenten verandert Domaine Sainte Marie in een gigantisch slakkenreservaat.

De gasten verdwijnen. Alsof iemand op een grote rode knop heeft gedrukt. Foetsie. Weg. In hun cité, chalet, tent of caravan.

Pieter zit onder zijn luifel en aanschouwt het wonder der menselijke natuur. Nog geen tien minuten geleden lagen dezelfde mensen uitgestrekt in de zon alsof ze auditie deden voor een documentaire over mediterrane hagedissen.

Nu zijn ze verdwenen. Allemaal. Alleen een vergeten teenslipper ligt nog eenzaam op het pad als stille getuige van een overhaaste evacuatie.

Naaktslakken ziet Pieter overigens nooit op de camping. Tenminste, niet de soort die biologen bedoelen. De campinggasten houden doorgaans voldoende kleding aan om niet in die categorie terecht te komen. Hoewel er vorig jaar een Duitse meneer was die dacht dat een zwembroek een vrijblijvende suggestie was. Maar dat is een ander verhaal.

De regen tikt gestaag op het dak van de caravan. Binnen ontstaan ondertussen overal dezelfde gesprekken. "Het klaart vast zo op."

“Volgens de app duurt het nog drie uur.” “Welke app?” “De Franse.” “Die vertrouw ik niet.” “Waarom niet?” “Die zei gisteren dat het droog bleef.”

Een uur later verschijnt plotseling een lichtstraal tussen de wolken. Niet meer dan een aarzelend zonnestraaltje. Maar voldoende. Aan alle kanten gaan deuren open..Voorzichtig. Wantrouwend. Alsof de bewoners van Sainte Marie een geheime ondergrondse beschaving vormen die voor het eerst sinds eeuwen daglicht ziet.

Hier een neus. Daar een hoofd. Verderop een compleet gezin. “Zullen we al wel?” “Of zullen we nog niet?” Pieter ziet een buurman zelfs een hand naar buiten steken om de situatie meteorologisch te beoordelen.

De man kijkt ernstig. Knikt. Trekt zijn hand terug. Overlegt vermoedelijk met zijn vrouw. En verschijnt vijf minuten later volledig uitgerust met zonnebril, pet, handdoek en een optimisme dat alleen vakantiegangers kunnen opbrengen.

Het wonderlijke is dat niemand dit vreemd vindt. Iedereen doet hetzelfde. Mensen die thuis moeiteloos door stormen fietsen, boodschappen halen in de regen en honden uitlaten bij windkracht zeven, blijken op vakantie plotseling uiterst kwetsbare wezens. Een enkele regendruppel en de complete camping gaat in winterslaap.

Pieter moet er altijd om lachen. Want eigenlijk kijkt hij naar zichzelf. Hij doet precies hetzelfde. Ook hij tuurt naar wolken alsof hij voorzitter is van het Koninklijk Meteorologisch Genootschap der Bezorgde Campinggasten. Ook hij controleert vijf verschillende weerapps die elkaar vrolijk tegenspreken. En ook hij voelt een lichte euforie zodra de zon zich weer laat zien.

Misschien zit daar wel iets moois in verborgen. Want hoe ouder Pieter wordt, hoe meer hij beseft dat mensen verrassend veel lijken op die slakken waar hij aan moest denken.

We trekken ons terug als het tegenzit. Kruipen even in ons huisje. Wachten af. Mopperen soms een beetje. Maar zodra ergens een straaltje licht verschijnt, steken we toch weer voorzichtig ons hoofd naar buiten.

Nieuwsgierig. Hoopvol. Bereid om opnieuw te beginnen. En misschien is dat wel de grootste illusie van allemaal. Dat moed betekent dat je altijd buiten blijft staan in de regen. Terwijl echte moed misschien veel eenvoudiger is. Gewoon weer naar buiten komen zodra de zon zich laat zien. Al is het maar voor even.

En precies op dat moment breekt boven Sainte Marie de hemel open. Binnen drie minuten ligt de camping weer vol met mensen. Kinderen rennen. Fietsen verschijnen. De jeu-de-boulesbaan vult zich. En Pieter glimlacht. De Grote Slakkenmigratie van Sainte Marie is weer succesvol verlopen. Tot de volgende regenbui.

Want ergens achter de heuvels verzamelt een nieuwe wolk alweer haar troepen.

DE DAG VAN DE VALLENDE STERREN

De derde boulesdag zit erop. Althans, officieel.

Want wie dacht dat er op een camping slechts met metalen ballen wordt gegooid, heeft duidelijk nog nooit een middag doorgebracht tussen de voortentadel, de klapstoelaristocratie en de hoogoplopende emoties van de internationale jeu-de-bouleselite van Camping Illusie.

Er vielen sterren van hun voetstuk. Er verrezen helden uit hun as. En ergens tussen een glas rosé, een verdwaalde gehaktbal en een verdacht enthousiaste scheidsrechter werd geschiedenis geschreven. De stand liegt niet.

Ria Blik, beter bekend als de vrouw van Stoffer, heeft zich overtuigend als nummer één geplaatst voor de finale. Het gerucht gaat dat haar boules inmiddels een eigen zwaartekrachtveld hebben ontwikkeld. Tegenstanders zien hun ballen onderweg spontaan afbuigen.

Otto Wehkamp volgt op plaats twee. Otto straalt de rust uit van een man die zelfs tijdens een aardbeving eerst zijn leesbril zou poetsen voordat hij in paniek raakt.

Derde werd Conny Twee. Conny is getrouwd met Dik én Dirk. Of beter gezegd: ze denkt dat ze met één van beide getrouwd is, maar weet zelden met wie ze op dat moment precies onderweg is. “Is dit mijn man?” vroeg ze onlangs nog tijdens het ontbijt. “Dat hangt ervan af wie de koffie heeft gezet,” antwoordde Dik. Niemand wist of dat een grap was.

Op de vierde plaats eindigde Guitar Hans. De man die zijn energie zorgvuldig spaart alsof hij een oude dieselgenerator is. Drie dagen leek hij nauwelijks te bewegen. Maar toen het erop aankwam, stond hij er ineens weer.

Zoals een krokodil die drie weken onder water heeft gelegen en plotseling besluit een marathon te lopen.

Ondertussen blijft de strijd om de poedelprijs volledig open. Dat is de prijs voor degene die er sportief gezien het meest een potje van maakt. Een prestigieuze titel. Niet iedereen kan verliezen met zoveel overtuiging.

Ook Pieter beleefde een opmerkelijke middag. Daarover zal hij niet alles opschrijven. Sommige verhalen verdienen het om te vervagen als oude foto's.

Laat ik het erop houden dat er sprake was van vijftig tinten grijs, een gehuurde videorecorder, een particuliere opname van een liefdesavontuur, een strategisch geplaatst doekje na afloop en een administratieve vergissing van historische proporties.

De opname werd samen met de videorecorder ingeleverd. Vervolgens kreeg een volledig dorp de film te zien. Pieter zal niet onthullen dat dit dorp Bodegraven was. Maar het schijnt dat men daar nog steeds nerveus wordt wanneer iemand tijdens een verjaardag vraagt: "Heeft iemand misschien een doekje?"

La Baronessa verkeerde ondertussen in topconditie. Ze bewoog over het terrein als een Italiaanse keizerin die per ongeluk tussen de campinggasten was beland. Zelfs haar schaduw leek zelfvertrouwen uit te stralen.

En dan was er nog het legendarische duel. Guitar Hans en Pieters' lief Adri tegen Pieter en Roel. Een wedstrijd die begon als sport. Maar eindigde als een psychologisch experiment. Boules vlogen. Meetlinten verschenen. Discussies over millimeters duurden langer dan sommige huwelijken. Toeschouwers hielden hun adem in. Een kabouter werd zelfs gesignaleerd achter een struik, waar hij zenuwachtig wedstrijdanalyses zat te fluisteren tegen een plastic flamingo. Niemand keek daar nog van op. Guitar Hans en Pieters' lief wonnen de wedstrijd en dus dropen Pieter en Roel beschaamd af.

Want zo gaat dat op camping Domaine Sainte Marie. Hier is niets wat het lijkt. Winnaars worden verliezers. Verliezers worden helden. Kabouters hebben meningen. En soms leert een mens dat niet de uitslag telt, maar het verhaal dat onderweg ontstaat.

Want uiteindelijk zijn de mooiste herinneringen zelden de perfecte worpen. Het zijn de missers. De vergissingen. De lachsalvo's. En de momenten waarop een hele camping even vergeet wie er gewonnen heeft, omdat iedereen te druk is met genieten.

Morgen wacht de finale. En zoals bij elke illusie geldt: Soms moet je een steen optillen. Soms moet je eronder gaan liggen. Maar meestal blijkt het gewoon een boule te zijn.

DE SKIHUT VAN DE VERWARRING EN DE TWEE CONNY'S

Voordat wij verdergaan met de grote mysteries des levens, de illusies van het bestaan en andere zaken waar mensen veel over praten zonder er werkelijk iets van te begrijpen, dient Pieter Pottenkijker eerst iets recht te zetten.

Want fouten maken is menselijk. Ze publiceren in De Kolderkrant is een vak apart.

Zo had Pieter in zijn verslag van het Krasse Knarren Boulestoernooi met grote stelligheid aangekondigd dat Conny Twee – u kent haar wel, de vrouw van Dik en Dirk, wat op zichzelf al een ingewikkelde gezinssituatie lijkt, maar dat terzijde – de finale had bereikt.

Het stond er zwart op wit. Vetgedrukt zelfs. Met een foto erbij waarop overigens helemaal geen Conny stond maar ome Jaap die toevallig voorbij fietste.

De werkelijkheid bleek anders. Want niet Conny Twee had de sterren van de hemel gespeeld. Nee. Dat was Conny Een.

De partner van Henk, Il Vagabondo dagli Amici Vaghi, in de wandelgangen beter bekend als Henk Amici.

Conny Een had hogere ogen gegooid, betere ballen gespeeld en bovendien aanzienlijk minder naast de but terechtgekomen dan haar naamgenote.

Kortom: Pieter had zich vergist. “Dat kan gebeuren,” sprak Wim Slotman wijs. “Ja,” zei Pieter. “Maar niet drie keer op dezelfde voorpagina.”

Gelukkig bleek Conny Een een vrouw van vergevingsgezinde aard. Al had zij bij het zien van het artikel wel even overwogen om Pieter met een jeu-de-boulesbal kennis te laten maken met de wetten van de zwaartekracht.

Maar goed. Dat gevaar was inmiddels geweken. En dus kon Pieter terugblikken op een ander opmerkelijk moment. Een moment dat plaatsvond vlak vóór de start van de derde wedstrijddag. Een dag waarop het zo koud was dat zelfs de sneeuwvlokken een extra trui overwogen.

De temperatuur was gezakt tot ver onder het punt waarop gezonde mensen vrijwillig buiten spelletjes met metalen ballen spelen. Maar niet in De Verbroederij.

Daar zagen Marga – beter bekend als Hyacinth, Lady of the House – en haar onafscheidelijke Peter Volloper hun kans schoon. Binnen enkele minuten was De Verbroederij veranderd in skihut Die Tanzende Narren.

Waar normaal gesproken koffie werd geschonken, klonk nu feestmuziek door de zaal alsof een Oostenrijks bergdorp collectief een identiteitscrisis had gekregen.

“Karel, je bent vannacht weer dronken geweest!” schalde uit de luidsprekers. Gevolgd door: “Ik ben een helikopter!” En nog voordat iemand kon vragen waarom, vloog de hele zaal al van links naar rechts. Letterlijk. Want Nico Snor moest driemaal opzij springen om niet door een polonaise te worden overreden.

Marga zwaaide met een denkbeeldige schnapsfles. Peter Volloper sprong op een stoel en dirigeerde een koor van veertig pensionado’s dat geen van allen dezelfde tekst kende.

Dat bleek overigens geen enkel bezwaar. De sfeer werd er alleen maar beter van. Vanuit de hoek klonk luid geroep. “Glühwein!” “Heisse Choco!” “Schnapps!” “Nog een rondje!”

“Waar is Oostenrijk eigenlijk?”

Niemand wist het precies. Maar iedereen was er inmiddels geweest. Althans geestelijk. Zelfs Henk Amici werd gezien terwijl hij een improvisatie uitvoerde die volgens hem een traditionele Alpendans was. Volgens onafhankelijke getuigen leek het meer op een man die zijn autosleutels kwijt was.

Toen gebeurde wat altijd gebeurt wanneer enthousiasme harder groeit dan de planning. De muziek bereikte haar hoogtepunt. De polonaise telde inmiddels drie generaties. Iemand droeg een opblaasbare sneeuwpop. En juist op dat moment stond Nico Snor op.

Hij keek rond. Trok aan zijn snor. En sprak de historische woorden: “Zullen we maar eens beginnen?”

Plotseling viel de stilte. De sneeuwpop zakte in. De helikopter landde. De skihut sloot haar deuren. En alsof er een betovering werd verbroken, keerden de aanwezigen terug naar hun gewone gedaante van boulers, vrijwilligers en levensgenieters.

Pieter glimlachte. Want misschien zat daarin wel een klein geheim van het leven.

Volwassen mensen hebben af en toe een beetje onzin nodig. Niet om aan de werkelijkheid te ontsnappen. Maar om haar daarna weer met frisse moed tegemoet te treden.

En soms begint een mooie wedstrijddag nu eenmaal met een helikopter, een polonaise en een vrouw die eigenlijk Conny Eén blijkt te zijn.

DE SPELBREKERS EN DE VERDWENEN PARAPLU

Kent u ze nog? De Spelbrekers.

Theo Rekkers en Huug Kok. Twee mannen die ooit met Katinka naar het Eurovisiesongfestival trokken en daar precies nul punten kregen. Nul. Nada. Noppes. Een score die tegenwoordig alleen nog wordt gehaald door een gemiddelde campingquizploeg die besluit haar antwoorden door een goudvis te laten invullen.

Maar zoals dat vaker gaat in het leven: het publiek had iets gehoord wat de jury niet hoorde. Katinka werd een hit. Een evergreen zelfs.

Dat is misschien wel de eerste les van deze dag.

Dat niet alles wat waardevol is meteen wordt herkend. De tweede les kwam uit de lucht vallen.

Letterlijk. Of beter gezegd: dreigde uit de lucht te vallen.

Boven Domaine Sainte Marie pakten zich rond het middaguur wolken samen die eruitzagen alsof zij persoonlijk waren uitgenodigd voor het einde der tijden. Donkergrijs. Dreigend. Met hier en daar een bliksemschicht die alvast oefende voor later. Het Krasse Knarren Toernooi leek ten dode opgeschreven.

Maar toen verscheen hij. Toernooidirecteur Van der Molen. Een man die niet snel onder de indruk raakt van natuurverschijnselen. Men zegt dat hij ooit een mistralwind heeft teruggefloten omdat deze de scorebriefjes wilde meenemen.

Van der Molen keek omhoog. De wolken keken terug. Er volgde een korte stilte. Vervolgens zou hij telefonisch contact hebben opgenomen met Jan Pelleboer, die vanuit hogere sferen kennelijk nog steeds dienst doet als hoofd meteorologische zaken van de gezamenlijke weergoden.

Wat er precies besproken werd, is onbekend. Maar feit blijft dat de wolken afdropen. Zoals een stel betrapte pubers die op het verkeerde balkon zijn geklommen.

De zon verscheen. Het toernooi leefde voort. Niet iedereen vertrouwde de situatie echter.

Aan de rand van het terrein stonden Carmen – la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta – en haar trouwe Guitar Hans. Beiden gewapend met een identieke paraplu.

Dat alleen al was opmerkelijk. Want twee identieke paraplu's zijn in een relatie ongeveer even verstandig als twee identieke leesbrillen, twee identieke autosleutels of twee identieke schoonmoeders. Vroeg of laat gaat het mis.

Volgens eigen zeggen hadden zij zelfs een muzikaal noodplan opgesteld. Hans zou zingen: "I'm singing in the rain…" Waarop Carmen zou antwoorden: "I can't stand the rain…" Een duet dat vermoedelijk ergens tussen wereldhit en oorlogsmisdaad zou zijn geëindigd. Gelukkig besloot de hemel ons deze ervaring te besparen.

Maar toen sloeg het noodlot alsnog toe. Een paraplu verdween. En daarmee begon een onderzoek dat qua omvang slechts werd overtroffen door de zoektocht naar de Heilige Graal. "Dat is jouw paraplu." "Nee, dat is juist jouw paraplu." "Mijn paraplu stond daar." "Dan heeft jouw paraplu zich verplaatst." "Paraplu's verplaatsen zich niet." "Dat weet jij niet."

Binnen enkele minuten waren diverse campingbewoners betrokken geraakt bij de zaak. Paddenstoelen werden omgedraaid. Kabouters ondervraagd. Molshopen uitgegraven. Een verdacht kijkende merel werd langdurig geobserveerd. Zelfs de jeu-de-boulesbaan werd onderzocht alsof men op zoek was naar verborgen nucleaire installaties.

De spanning steeg. De geruchtenmachine draaide op volle toeren. En toen gebeurde wat in dit soort mysteries altijd gebeurt.

Hans vond de paraplu. Achter een struik. Precies op de plek waar hij hem zelf had neergezet. Waarom hij daar was geweest? Daarover bleef hij opvallend stil. En zoals iedere ervaren chroniqueur weet: zodra mensen zeggen dat iets volkomen onschuldig was, wordt het meestal een interessant verhaal.

Maar soms hoeft niet ieder mysterie opgelost te worden. Soms is het genoeg dat de paraplu terug is. Dat de regen wegbleef. Dat de boules rolden. En dat er aan het einde van de dag meer werd gelachen dan gemopperd.

Want misschien zijn de grootste spelbrekers in het leven niet de wolken boven ons hoofd. Maar de kleine misverstanden tussen mensen. Gelukkig verdwijnen die meestal sneller dan een paraplu achter een struik.

DE ELFJES VAN SAINTE MARIE

Sommige mensen denken dat een camping een verzameling caravans is. Dat is een vergissing. Domaine Sainte Marie is namelijk geen camping. Het is een kunstenaarskolonie vermomd als camping.

Pieter ontdekte het pas op een warme middag toen hij, gewapend met een kop koffie, een notitieboekje en een licht overdreven gevoel voor journalistieke belangrijkheid, tussen de olijfbomen zat te mijmeren.

Neem nu Klaas Zwart. Op papier een sportman. In werkelijkheid een choreograaf van spieren, pezen en doorzettingsvermogen.

Marga dan. Officieel levensgenieter. Maar wie haar observeert, ziet een vrouw die van genieten een exacte wetenschap heeft gemaakt. Een kunstvorm zelfs. Waar anderen een glas wijn drinken, componeert Marga een middag.

Dan heb je natuurlijk haar tweede ik, Hyacinth, de Lady of the House, samen met Peter Volloper, bewakers van het domein, dirigenten van een onzichtbaar orkest van aankomsten, vertrekken, zoekgeraakte sleutels en mysterieuze stroomstoringen die altijd precies op het verkeerde moment optreden.

En de musici. Johan de Gevoelige Snaar. Hans Kendie. Guitar Hans. Nico Snor. Mannen die soms meer emoties uit zes snaren of een saxofoon weten te halen dan een gemiddelde politicus uit een verkiezingsprogramma.

Daarnaast zijn er kunstenaars met een garde. Pieters lief bijvoorbeeld. En Els van Otto. Vrouwen die met een houten lepel dingen creëren waarvoor sterrenrestaurants waarschijnlijk een commissie zouden instellen.

En dan zijn er nog de luisterkunstenaars. Koen de Ridder. Yvonne Onverbloemd. Mensen die niet alleen horen wat je zegt, maar soms ook wat je probeert te verbergen tussen twee zinnen in. Een zeldzaam talent. Vooral in een tijd waarin de meeste gesprekken worden gevoerd terwijl men tegelijkertijd een telefoon, een koffieapparaat en een weersverwachting probeert te bedienen.

Maar de grootste ontdekking kwam onverwacht. Annemieke la Sauvage. Schrijfster. Dichteres. Vangster van woorden. Zij introduceerde Pieter in de wonderlijke wereld van het elfje. Een gedicht van elf woorden.

Vijf regels. Korter dan een gemiddelde discussie over de afwas. Maar soms krachtiger dan een roman van zeshonderd pagina's.

Annemieke schreef er eentje voor Pieter.

Kijken
Naar
Mensen onder
De Zuid-Franse zon
Verwondering

Pieter was onder de indruk. Niet alleen omdat het elf woorden waren. Maar vooral omdat er precies stond wat hij hier dagelijks ervoer.

Verwondering.

Schrijvers onder elkaar wisselen natuurlijk meer uit dan woorden. Ze wisselen ook leestips uit. En zo vertelde Annemieke hem over *De Bruggenbouwers*. Een monumentale roman van de Zweedse meesterverteller Jan Guillou. Drie broers. Twee oorlogen. Eén eeuw. Een verhaal zo groot dat het eigenlijk niet gelezen maar bewoond moet worden.

Pieter begon direct enthousiast te knikken. Niet omdat hij het boek al gelezen had. Dat had hij namelijk niet. Maar knikken is een onderschatte sociale vaardigheid onder lezers. Later zocht hij het op. En jawel. Hun vader en oom waren door de zee meegenomen. Een begin dat direct duidelijk maakt dat het leven niet altijd netjes volgens planning verloopt.

En alsof het universum wilde bewijzen dat wonderen nog bestaan, bleek het boek momenteel verkrijgbaar voor de vriendelijke prijs van 8 euro en 99 cent. Een Lidlprijs voor een Scandinavische kathedraal van papier.

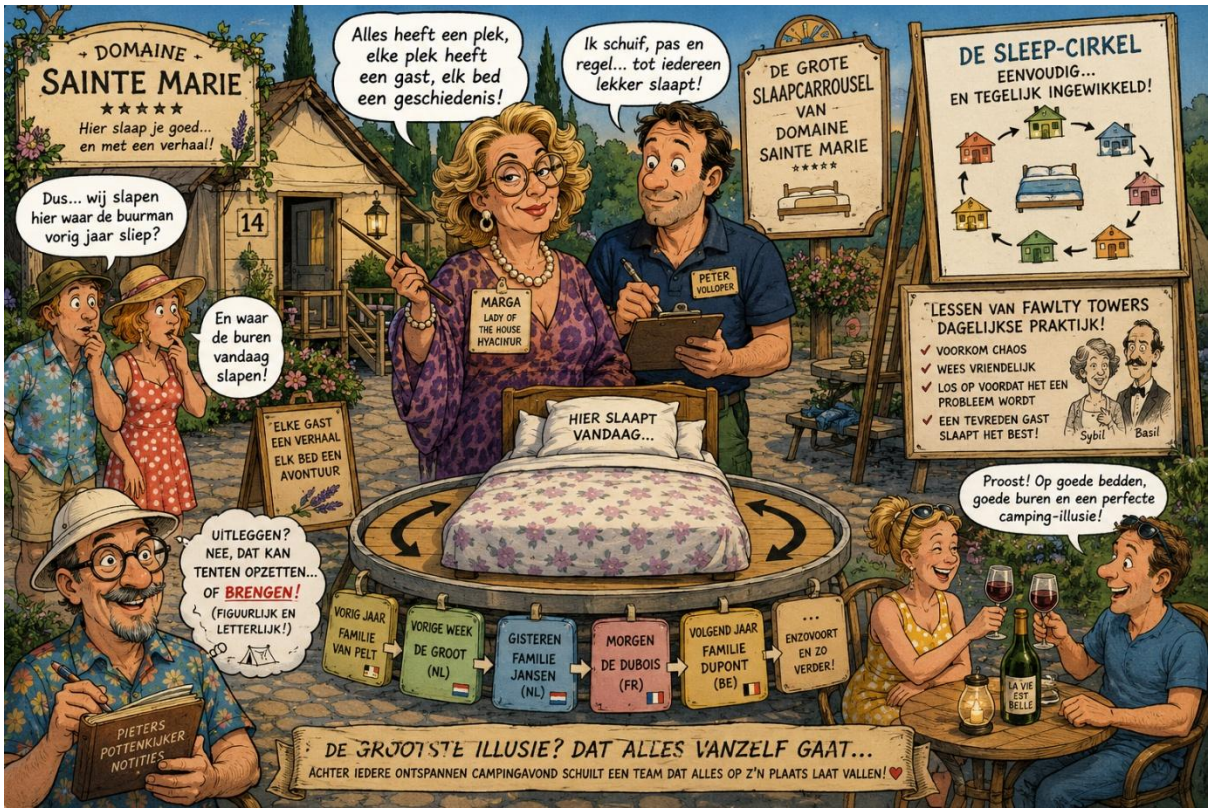
Nederlanders krijgen van zulke berichten dezelfde blik als een goudzoeker die een klomp goud in zijn ontbijtmuesli aantreft.

Die avond zat Pieter onder de sterren. Omringd door sporters, muzikanten, koks, luisteraars, schilders, vertellers en dromers. En ineens begreep hij iets. Kunst gaat niet over schilderijen. Niet over boeken. Niet over muziek.

Kunst gaat over aandacht. Over kijken naar de wereld alsof je haar voor het eerst ziet.

En misschien is dat wel het grootste mysterie van de illusie. Dat iedereen denkt dat kunstenaars bijzondere mensen zijn. Terwijl de waarheid precies andersom ligt. Iedereen is kunstenaar. De meesten zijn het alleen vergeten.

HET GROTE CAMPINGBEDDENMYSTERIE

Er zijn van die ontdekkingen die de mensheid voorgoed veranderen. De uitvinding van het wiel. De boekdrukkunst. De bitterbal. En ergens net onder die categorie bevindt zich een onthulling die Pieter onlangs op camping Domaine Sainte Marie trof als een losgeslagen badmintonshuttle in de linkerwang.

Vrijwel iedere campinggast heeft hier namelijk ooit het bed gedeeld van de buurman of buurvrouw.

Rustig maar. Niet meteen de wenkbrauwen optrekken alsof u zojuist een gemeentelijke aanbesteding voor ligstoelen hebt gelezen. Het zit anders.

Of eigenlijk: het zit precies zo, maar dan administratief. Want op Domaine Sainte Marie wisselen accommodaties van eigenaar, huurder, bezoeker en vakantieganger met een regelmaat die zelfs een Zwitserse stationsklok nerveus zou maken.

De familie Jansen slaapt dit jaar in chalet 14. Vorig jaar sliep daar de familie De Groot. Daarvoor de familie Van Pelt. En daarvoor een Duitse accountant die uitsluitend communiceerde via Excel-sheets en vermoedelijk nog steeds denkt dat Frankrijk een onderdeel van een spreadsheet is.

Tegelijkertijd slaapt de familie Jansen dit jaar weer in het bed waar volgend jaar een Belgisch echtpaar zal discussiëren over de juiste temperatuur van rosé.

Zo ontstaat een gigantische slaapcarrousel. Een matrassenmigratie. Een dekbeddendans. Een horizontale volksverhuizing.

Pieter probeerde het schema ooit te begrijpen. Na drie minuten zag hij patronen. Na vijf minuten zag hij verbanden. Na zeven minuten zag hij een eenhoorn op een step. Toen heeft hij de plattegrond voorzichtig teruggegeven.

De grote regisseur achter dit alles is natuurlijk Marga. Marga, Lady of the House. Een vrouw die met één blik een lekkende kraan, een vergeten reservering en een naderende onweersbui tegelijk kan diagnosticeren.

Geassisteerd door Peter Volloper, die permanent de indruk wekt dat hij ergens tussen drie projecten, vier gasten en vijf laddertjes onderweg is naar een zesde probleem.

Samen dirigeren zij een logistiek meesterwerk dat ergens zweeft tussen een schaakpartij, een circusvoorstelling en luchtverkeersleiding.

Toch begint Pieter nooit aan een volledige uitleg. Dat is simpelweg te riskant. Voor je het weet denkt iemand dat buurman Kees daadwerkelijk in hetzelfde bed heeft gelegen als mevrouw Dubois uit Toulouse. En voor je het weet staan er op het terras mensen nerveus naar matrassen te kijken alsof die verborgen familiegeheimen bevatten. Dat kan tenten overeind zetten. Letterlijk én figuurlijk.
En hoewel gezelligheid op een camping zeer wordt gewaardeerd, geldt hetzelfde niet voor onrust. Niemand komt hier immers voor drama. Daarvoor bestaan sociale media al.

Nee, Domaine Sainte Marie heeft geleerd van de grote meesters. Van Sybil en Basil Fawlty.

Waar Basil chaos zag, ontwikkelde Marga een systeem. Waar Basil gasten per ongeluk beledigde, weet Marga zelfs een klacht over een mug om te vormen tot een gezellig gesprek over lavendel. Waar Basil voortdurend brandjes bluste, voorkomt men hier dat ze ontstaan.

En misschien schuilt daarin wel een grotere waarheid. Mensen denken vaak dat harmonie vanzelf ontstaat. Maar achter iedere ontspannen campingavond zit iemand die heeft gepland, geregeld, geschoven, gepuzzeld en georganiseerd.

Zoals achter een zwanendans op het meer een paar driftig peddelende poten schuilgaan.

De grootste illusie is misschien wel dat alles vanzelf gaat. Dat doet het nooit. Gelukkig maar. Want dankzij mensen als Marga en Peter kunnen de gasten zich bezighouden met de werkelijk belangrijke zaken van het leven.

Een goed glas wijn. Een warme zomeravond. En de geruststellende wetenschap dat het bed waarin zij vannacht slapen al jarenlang talloze vakantieverhalen heeft meegemaakt - zonder ooit één geheim prijs te geven.

DE DAG DER KNARREN

De ochtend van de grote finale brak aan alsof zelfs de zon wist dat er geschiedenis geschreven zou worden. Boven camping Domaine Sainte Marie hing een stilte die men normaal alleen aantreft vlak voor een onweersbui, een huwelijk dat nét niet doorgaat of een gemeenteraadsvergadering waarin iemand durft te vragen waar het budget eigenlijk gebleven is.

Vandaag was het zover. De achtste editie van het legendarische Krasse Knarren Boulestoernooi bereikte zijn ontknoping.

Op baan één stond Coby Een al sinds kwart voor zeven met een meetlint in de hand de grindkorrels te inspecteren. Ze beweerde dat een eerlijke wedstrijd begon bij een eerlijk steentje. Niemand wist precies wat ze daarmee bedoelde, maar het klonk overtuigend.

Ria Blik had zich teruggetrokken in haar caravan voor een ochtend van mentale voorbereiding. Volgens onbevestigde berichten voerde zij daar een intensief gesprek met haar geluksonderbroek uit, die haar inmiddels zeven overwinningen en één lichte liesblessure had gebracht.

Otto Wehkamp zat zwijgend voor zich uit te kijken. Voor hem stond een kop koffie zo sterk dat er vermoedelijk een lepeltje rechtop in kon staan zonder toestemming van de zwaartekracht.

En Guitar Hans… Tja. Guitar Hans had besloten dat topsport en kunst elkaar moesten ontmoeten. Hij zat op een klapstoel onder een parasol een zelfgeschreven boules-blues te componeren. “Mijn boule rolt naar links, mijn hart naar rechts…”Een voorbijlopende Duitse toerist moest er spontaan van huilen.

Intussen dribbelde staatsraad in ruste en toernooidirecteur in functie Van der Molen zenuwachtig over het terrein. Hij dribbelde links. Hij dribbelde rechts. Hij dribbelde vooruit. Hij dribbelde achteruit. Na een kwartier begon men zich af te vragen of hij misschien per ongeluk aan een marathon was begonnen.

Sonja probeerde hem bij te houden, maar dat viel niet mee. “Rustig nou eens,” hijgde ze. “Dat kan niet,” antwoordde Van der Molen. “Vandaag wordt de geschiedenis van het Europese boule geschreven.”

“Het is een campingtoernooi.” “Juist daarom!”

En ergens had hij misschien wel een punt. Want voor de deelnemers voelde dit niet als een spel. Dit was Wimbledon. De Tour de France. Het Eurovisie Songfestival zonder punten uit Azerbeidzjan.

Ondertussen heerste er in De Verbroederij een bedrijvigheid die deed denken aan de voorbereidingen van een staatsbanket. Marga, The Lady of the House Hyacinth en Peter Volloper waren druk in de weer met de afsluitende barbecue. Veertig gasten. Jawel. Veertig. Op een camping is dat ongeveer gelijk aan een kleine volksverhuizing.
Tafels werden geschoven. Stoelen werden gestapeld. Worstjes werden geteld. Nogmaals geteld. En vervolgens opnieuw geteld omdat Peter Volloper er onderweg al drie had geproefd “voor de kwaliteitscontrole”.

Hyacinth hield streng toezicht. “Veertig gasten betekent veertig gasten.” “Ik tel er nu zevenendertig.” “Dat komt omdat jij jezelf drie keer meetelt.” “Dat lijkt me redelijk.”

Tegen de avond zou De Verbroederij veranderen in een waar muziektheater. The Gigs zouden optreden. Met uiteraard de achtergrondzangeressen op de voorgrond. Zoals het hoorde.

En misschien, heel misschien, zou gastzanger Klaas Zwart verschijnen. Voor een uitvoering van het onverwoestbare lied De Haan en de Hen van Cornelis Vreeswijk. Mogelijk zelfs als duet met Marita. Alleen al die gedachte zorgde voor een lichte opwinding onder het campingpubliek.

Maar eerst moest er gespeeld worden. Gewonnen. Verloren. Gejuicht. Getreurd. Want dat is het vreemde van mensen. Of het nu om wereldtitels gaat of om een poedelprijs op een zonnige camping in Frankrijk: we verlangen allemaal naar dat ene moment waarop iemand zegt dat we het goed hebben gedaan.

En misschien was dat wel het echte geheim van het Krasse Knarren Boulestoernooi. Niet de bekers. Niet de roem. Niet eens de eeuwige verdoemenis die volgens Van der Molen op de verliezers wachtte. Maar het simpele feit dat veertig mensen, met hun eigenaardigheden, hun verhalen, hun overwinningen en hun gemiste kansen, elkaar hier hadden gevonden.

Tussen de boules. Tussen de barbecueworsten. En tussen de illusie dat winnen alles is. Want wie goed keek, zag het al. Op Domaine Sainte Marie had vrijwel iedereen allang gewonnen.

DE DAG DAT BOULESGESCHIEDENIS EEN NIEUWE KONINGIN KREEG

Sommige dagen beginnen als een gewone zaterdag.

En sommige dagen eindigen met een nationale crisis in de campingkantine omdat iemand beweert dat een boule van drie meter afstand nog steeds “op gevoel” gemeten moet worden.

Dit was zo’n dag.

De finale van het Grote Domaine Sainte-Marie Krasse Knarrentoernooi had alles wat een mens zich kan wensen: spanning, sensatie, licht overspannen supporters en een scheidsrechter die voor de verandering besloot zich nergens mee te bemoeien. Dat laatste bleek een gouden zet.

Hoofdscheidsrechter, toernooidirecteur en incidenteel veroorzaker van reglementaire aardverschuivingen Van der Molen had zich strategisch teruggetrokken naar een plek waar hij uitsluitend verantwoordelijk was voor het vasthouden van een glas en het knikken alsof hij alles onder controle had. Het niveau schoot onmiddellijk omhoog.

De eerste partij bracht Guitar Hans en Ria Blik tegenover Otto Wehkamp en Conny Een. Wat volgde was geen wedstrijd. Het was een demonstratie. Een masterclass. Een educatief programma voor beginnende bouleliefhebbers.

13-2.

Otto keek alsof hij zojuist ontdekt had dat zijn garantiebewijs uit 1987 toch niet meer geldig was.

Conny bleef opmerkelijk kalm. Conny heeft namelijk de zeldzame gave om zelfs tijdens een sportieve rampzaligheid de uitstraling te behouden van iemand die een boodschappenlijstje afwerkt.

De tweede partij leverde een nieuwe combinatie op. Guitar Hans en Otto Wehkamp tegen Conny en Ria Deze keer ging het gelijkwaardiger. Er werd gemeten. Gediscussieerd. Nog eens gemeten. En daarna werd er gediscussieerd over de meting. Een klassieke campingmiddag. De eindstand: 13-8.

En dus kwam alles neer op de derde en beslissende confrontatie. De tribunes zaten afgeladen vol. Els van Otto kneep inmiddels zo hard in haar campingstoel dat het meubelstuk vermoedelijk nog weken fysiotherapie nodig zou hebben. Henk Amici keek alsof hij persoonlijk verantwoordelijk was voor de Europese boulekoers. Stoffer analyseerde iedere worp met de ernst van een ruimtevaartingenieur. En La Baranessa Carmen had inmiddels zoveel spanning opgebouwd dat zelfs haar zonnehoed nerveus begon te trillen.

Daar stonden ze. Guitar Hans en Conny Een. Tegen Ria Blik en Otto Wehkamp.

Wat volgde was een titanengevecht. Nou ja. Voor campingbegrippen dan. Er werd gegooid alsof de toekomst van West-Europa ervan afhing. Er werd gemompeld. Gezucht. Gejuicht. En op één moment werd een boule zelfs zo liefdevol aangemoedigd dat enkele omstanders vermoedden dat er sprake was van een emotionele relatie.

Toen viel het doek. 13-6. Voor Ria en Otto. En daarmee was het beslist. Ria Blik kroonde zich tot nieuwe kampioene van Sainte-Marie. Guitar Hans werd tweede. Otto derde. Conny vierde.

Een uitslag die onmiddellijk leidde tot felicitaties, omhelzingen en minstens drie verschillende theorieën waarom het eigenlijk anders had moeten lopen.

Ondertussen werd op het bijveld nog gespeeld om de poedelprijs. Ook daar werd geschiedenis geschreven. Adri. Krasse Greet. Nico Snor. Yvonne Onverbloemd. Vier helden die begrepen dat niet iedereen voor de beker speelt.

Sommigen spelen voor de eer. Anderen voor de eeuwige roem. En weer anderen spelen omdat ze dachten dat er gratis pinda's werden uitgedeeld.

Terwijl de zon langzaam zakte achter de heuvels van de Ardèche, stroomde het stadion leeg richting de borrel. Want uiteindelijk eindigt iedere grote sportdag waar hij hoort te eindigen. Bij een drankje. Een barbecue. En sterke verhalen die met iedere ronde een beetje sterker worden.

Vanavond zal de uitslag officieel worden bekendgemaakt. Vanavond wordt duidelijk wie de poedelprijs wint. En vooral: Wie de twee felbegeerde gratis barbecue-maaltijden in ontvangst mag nemen.

Want bekers zijn mooi. Medailles zijn prachtig. Maar op een camping weet iedereen: Echte onsterfelijkheid begint pas wanneer iemand anders voor je avondeten betaalt.

En zo leerde Sainte-Marie opnieuw een belangrijke les. Winnen is heerlijk. Verliezen hoort erbij. Maar samen lachen om een dag vol spanning, blunders, gelukstreffers en prachtige mensen? Dat is misschien wel de grootste overwinning van allemaal.

Zoals Pieter al vaker heeft opgemerkt: Soms moet je een steen optillen. Soms moet je eronder gaan liggen. En soms blijkt die steen gewoon een boule te zijn die precies op de juiste plek tot stilstand komt.

DE NACHT VAN DE KROONLUCHTERS

Sommige avonden zijn mooi. Sommige avonden zijn bijzonder. En heel soms gebeurt er iets dat volgens de internationale campingwetgeving eigenlijk niet mogelijk is.

Dan wordt een barbecue nóg legendarischer dan het toernooi waarvoor zij georganiseerd werd. Zo geschiedde na afloop van het achtste Krasse Knarren Boulestoernooi.

Dat toernooi was eerder die avond afgesloten met de kroning van Ria Blik, die onder luid gejuich, beschaafd applaus en een enkele spontane vreugdekreet werd uitgeroepen tot nieuwe koningin van het boulen.

Wie dacht dat zij vervolgens op een gouden draagstoel over de camping zou worden vervoerd, kent Ria niet. Ria bleef gewoon Ria. Een vrouw die zelfs een wereldtitel waarschijnlijk nog zou aannemen met de woorden: “Nou ja, iemand moest hem winnen.”

De poedelprijs ging verrassend naar Yvonne Onverbloemd. Een onderscheiding die binnen het boulen minstens zoveel aanzien geniet als een Nobelprijs, zij het met iets meer gegniffel.

Ook de twee gratis barbecue-maaltijden vonden hun weg naar de gelukkigen der aarde. Volgens de reconstructie van Pieter vielen die ten deel aan Frank Mosterd en opnieuw Yvonne Onverbloemd. Of dat helemaal klopt, weet niemand zeker.

Tegen de tijd dat de prijzen werden uitgereikt, had de helft van het publiek namelijk al een glas in de hand en de andere helft twee.

Vervolgens werd staatsraad in ruste en toernooidirecteur in actieve dienst Van der Molen uitgebreid in het zonnetje gezet.

Een man die erin slaagt om een toernooi te organiseren met meer diplomatie dan de Verenigde Naties en meer geduld dan een parkeerwachter op een regenachtige maandag.

Er volgden toespraken. Applaus. Nog meer applaus. En een groepsfoto gemaakt door Sonja, de vrouw aan de zijde van. Dat laatste blijft een mysterieuze functietitel. Al weet iedereen precies aan wiens zijde. Want Sonja vervult haar taak al jaren voorbeeldig.

De barbecue zelf was een culinair hoogtepunt. Marga, the Lady of the House Margaretha, Peter Volloper, Jeromeke Leegloper en de immer vriendelijke en galante Gerda Haaknaald hadden een buffet neergezet waar menig sterrenrestaurant nerveus van zou worden.

Er waren salades. Er waren stukken vlees waarvan biologen nog steeds proberen vast te stellen van welk dier ze oorspronkelijk afkomstig waren. Er waren sausjes in kleuren die de natuur eigenlijk nooit bedoeld heeft. En er was een kaasplankje toe.

Een kaasplankje! Dat is op een camping ongeveer hetzelfde als een kroonjuweel in een frietkraam.

Toen iedereen verzadigd en tevreden achteroverleunde, betraden Guitar Hans en Johan de Gevoelige Snaar het podium. Of beter gezegd: de plek waar normaal gesproken de stoelen staan.

The Gigs trad deze avond aan in halve samenstelling. Saxofonist Hans Kendie ontbrak. Waarom precies weet niemand. Volgens sommige bronnen was hij verhinderd. Volgens

anderen had hij zich per ongeluk ingeschreven voor een cursus alpenhoornblazen. Desondanks speelde het duo alsof hun leven ervan afhing.

De eerste akkoorden klonken. Voeten begonnen te tikken. Heupen waagden zich aan bewegingen die door de gemiddelde fysiotherapeut sterk worden afgeraden.

En naarmate de avond vorderde, leek de zwaartekracht langzaam haar belangstelling voor de camping te verliezen. Pieter zag zelfs enkele gasten in de kroonluchters hangen. Tenminste…Dat dacht hij. Het zou natuurlijk ook kunnen dat de spiritualiën inmiddels een eigen interpretatie van de werkelijkheid hadden ontwikkeld. Dat blijft in dit stadium van de avond lastig vast te stellen.

Maar daar zit misschien wel de les van deze bijzondere nacht. Niet in de bekers. Niet in de prijzen. Niet eens in de kroonluchters. Maar in het simpele feit dat een groep mensen samen kan eten, lachen, zingen, verliezen, winnen en elkaar een mooie avond gunnen.

Want uiteindelijk zijn het niet de bouleballen die blijven hangen. Het zijn de herinneringen.

En gelukkig wegen die een stuk minder dan een kroonluchter.

DE ZAAK VAN DE DUBBELE DUIF

Het was een uur waarop verstandige mensen al lagen te slapen, onrustige mensen lagen te piekeren en campinggasten nog één laatste drankje namen dat doorgaans uitmondde in drie laatste drankjes.

In de bar van De Verbroederij hing die aangename loomte die ontstaat wanneer de avond zijn jas al heeft aangetrokken, maar nog niet helemaal naar huis wil.

Pieter Pottenkijker zat met zijn lief aan een tafeltje in de hoek. Voor hem zat Hans Kendie, de man die over saxofoons kon praten alsof hij persoonlijk aanwezig was geweest bij de uitvinding van de muziek.

“Zie je,” sprak Hans plechtig, terwijl hij een denkbeeldige saxofoon bespeelde, “harmonie is eigenlijk luisteren.”

Pieter knikte ernstig. Dat deed hij wel vaker wanneer hij iets niet begreep. “Zoals in een huwelijk?” vroeg hij. Hans dacht even na. “Nee,” zei hij. “Dat is hogere wiskunde.”

Op dat moment klonk er een luid kuchje. Het was Henk Amici.

Niet zomaar een kuchje. Het soort kuchje waarmee mensen doorgaans een staatsgreep aankondigen of een familiegeheim onthullen.

“Ik ben vanmiddag gebeld door een duivenmelker!” riep hij.

Binnen drie seconden was de volledige aandacht van De Verbroederij verschoven van muziek naar pluimvee. Dat gebeurt vaker dan men denkt.

“Een duivenmelker?” vroeg Pieter. “Ja!” Henk sloeg met zijn hand op tafel. “Die man beweerde dat mijn duif in zijn hok zat!”

Een collectieve stilte volgde. “En?” vroeg iemand. “Dat kan helemaal niet!” Henk wees verontwaardigd naast zich. “Want mijn duif zat gewoon naast me!”

Alle hoofden draaiden tegelijk. Daar zat inderdaad een dame die wij voor het gemak Conny Eén zullen noemen. Conny glimlachte zichtbaar tevreden.

Er zijn vrouwen die genoegen nemen met bloemen. Er zijn vrouwen die blij worden van chocolade. Maar niets overtreft een man die publiekelijk verklaart dat hij je nooit kwijt wil raken.

Conny bloosde. Althans, voor zover dat zichtbaar was onder de sfeerverlichting en twee glazen rosé. “Zie je wel?” zei Henk triomfantelijk. “Dan had die duivenmelker dus een andere duif.” “Of een andere vrouw,” mompelde iemand achter in de zaal.

Dat bleek olie op het vuur. Conny rechtte haar rug. Ze glimlachte. En begon vervolgens uit volle borst te zingen. Over duiven. Op een dam. In Amsterdam.

Waar die duiven precies vandaan kwamen wist niemand. Waarom ze op een dam stonden nog minder. Maar binnen een minuut neuriede de halve bar mee. Zelfs Hans Kendie. Die normaal alleen in jazztoonsoorten communiceerde.

Terwijl Conny haar laatste noot de nacht instuurde, keek Pieter om zich heen. Hij zag lachende gezichten. Mensen die elkaar aankeken. Mensen die elkaar vonden. Mensen die soms al vijftig jaar samen waren en nog steeds deden alsof ze elkaar gisteren hadden ontmoet.

Dat was misschien wel het grootste mysterie van allemaal. Niet de verdwenen duif. Niet de onbekende duivenmelker. Niet eens het raadsel waarom campinggasten na middernacht ineens allemaal zangtalent denken te bezitten. Nee. Het wonder zat ergens anders.

Precies op dat moment stond Hans Amici op. Hij keek liefdevol naar zijn zingende tortelduif. “Ik geloof,” zei hij plechtig, “dat het tijd wordt om dit duifje naar haar nest te begeleiden.”

Een glimlach trok door De Verbroederij. Conny haakte haar arm door die van Hans. En daar gingen ze. Niet snel. Niet jong. Maar wel vastberaden. Als twee tortelduiven die al duizenden kilometers samen hadden gevlogen.

Met de jeugdige overmoed van een pasgeboren hengst en de ervaring van twee mensen die inmiddels weten dat liefde niet zit in grote woorden. Maar in kleine gebaren.

In een arm die wordt aangeboden. In een liedje dat wordt meegezongen. In iemand die zegt: “Mijn duif zit gewoon naast me.”

Pieter keek hen na. Toen nam hij een laatste slok van zijn afzakkertje. En noteerde in zijn schrift: “Sommige mensen zoeken hun hele leven naar de ware. Anderen blijken haar al jaren naast zich op het barkrukje te hebben zitten.”

En ergens, heel ergens, vloog vermoedelijk nog steeds een verdwaalde duif rond. Op zoek naar huis.

DE VLUCHT VAN DE SCHILDERSEZEL

Op de camping bestaan twee soorten afscheid.

Het eerste soort kent u. Dat is het afscheid waarbij mensen om half vier zeggen dat ze om vier uur vertrekken, om kwart voor vier de luifel nog moeten opruimen, om vijf over vier ontdekken dat de stroomkabel nog vastzit en uiteindelijk om zes uur zwaaiend het terrein verlaten terwijl drie buren en een verdwaalde labrador aanwijzingen staan te geven.

En dan heb je het Krasse Knarrentoernooi.

Een evenement waar vertrekken ongeveer dezelfde status heeft als belasting betalen, stoppen met roken of eindelijk die ene kast op zolder uitzoeken. Men weet dat het ooit moet gebeuren. Maar vooral niet vandaag.

Bij de meeste toernooien zitten deelnemers al in hun auto voordat de laatste beker is uitgereikt. Soms rijdt de winnaar zelfs weg terwijl hij zijn prijs nog ontvangt.

Op camping Domaine Sainte Marie werkt dat anders. Hier vertrekken mensen pas als het écht niet anders kan. Of, zoals een deelnemer het treffend formuleerde: “Ik zou zondag weggaan, maar maandag voelde eigenlijk beter.”

Daardoor staat de grote uittocht pas voor zondag gepland. Een dag waar vooral drie mensen met gemengde gevoelens naar uitkijken.

Marga. Hyacinth, Lady of the House. En Peter Volloper. Voor hen betekent zondag namelijk dat complete volksstammen tegelijkertijd verdwijnen. Karrenvrachten omzet. Terrassen die leger worden. Koelkasten die minder hard zuchten.

Een economisch drama van bijna Bijbelse proporties. Al relativeerde Peter Volloper de situatie onmiddellijk. "Geen zorgen," sprak hij optimistisch. "Over drie dagen arriveert het volgende toernooi."

Zo kijkt alleen een echte campingondernemer naar de wereld. Waar gewone mensen leegloop zien, ziet Peter een logistieke voorbereiding op nieuwe inkomsten.

Maar niet iedereen wachtte tot zondag. Nee. Vandaag verdwenen al twee markante figuren van het toneel. Renée Pront. En haar trouwe reisgenoot Koen de Ridder. Met camper. Met schildermateriaal. Met ezel. En vooral: mét bestemming. Zo'n driehonderd kilometer verderop.

De reden voor vertrek bleek eenvoudig. De schildersezel wilde verhuizen. Wie nu denkt dat dit een metafoor is, kent Renée niet. Want als er één persoon op camping Domaine Sainte Marie rondliep die daadwerkelijk overleg voert met een schildersezel, dan is zij het.

Volgens onbevestigde bronnen had het dier al dagen signalen afgegeven. Licht onrustig geschuifel. Veelbetekenend geknars. En eenmaal zelfs een blik richting het zuidoosten. "Dat was duidelijk," verklaarde Renée. Niemand wist precies wat er duidelijk was. Maar Koen begon onmiddellijk de camper in te pakken.

Dat is liefde. Of ervaring. Soms is het verschil moeilijk vast te stellen. De camping verloor daarmee haar meest schilderachtige persoonlijkheid. De Van Gogh onder de vrouwen. Al was Renée aanzienlijk beter in het bewaren van lichaamsdelen.

Intussen zat Pieter Pottenkijker in zijn veldkantoor. Een benaming die de werkelijkheid enigszins geweld aandoet omdat het in feite een campingstoel naast een halflege koffiekop betrof. Toch werkte hij daar aan zijn onderzoek naar het Mysterie van de Illusie.

Na weken van observaties, gesprekken, bouleswedstrijden, barbecues, regenbuien, kampioenschappen en mysterieuze verdwijningen van gehaktballen meende hij eindelijk dicht bij de waarheid te komen.

Met tegenzin had de hoofdredactie van De Kolderkrant toestemming gegeven om het onderzoek voort te zetten. "Nog één week," had men gezegd. "Dan willen we conclusies."

Pieter had instemmend geknikt. Welke conclusies dat waren wist hij zelf overigens ook nog niet. Er bleken namelijk opvallend veel losse eindjes. Welke losse eindjes precies? Daarover zweeg hij. Niet omdat het geheim was. Maar vermoedelijk omdat hij het zelf ook nog niet wist.

En misschien schuilt daarin wel de ware illusie. Dat wij altijd denken dat een verhaal af moet zijn voordat het mooi kan zijn. Terwijl de mooiste verhalen vaak juist bestaan uit mensen die nog onderweg zijn. Naar huis. Naar een volgende camping. Of achter een koppige schildersezel aan. Driehonderd kilometer verderop.

JOEP, DE SPEURNEUS EN DE ILLUSIE VAN MORGEN

Het was een dag die volgens de officiële campingadministratie te boek zou komen te staan als een rustige zaterdag. Volgens Pieter Pottenkijker was het echter een dag van internationaal belang. Want Joep was er.

Joep, de trouwe viervoeter van John Labrador en diens beeldschone wederhelft Gorgeous Jolanda, was voor enkele uren ondergebracht bij Pieter en zijn lief. Officieel omdat John en Gorgeous een uiterst belangrijke missie hadden op de markt van Saint-Pourçain-sur-Sioule. Er moesten kazen worden bekeken, worsten worden gewogen en ongetwijfeld een aantal flessen worden geïnspecteerd op hun geschiktheid voor wetenschappelijk onderzoek.

Officieus wist iedereen natuurlijk beter. Pieter had versterking nodig. Het Mysterie van de Illusie bleek namelijk hardnekkiger dan een kauwgompje onder een Franse terrasstoel.

Zijn trouwe alter ego Vlokje had de laatste dagen weinig meer geproduceerd dan vage theorieën over kosmische energiestromen, terwijl Luistervink vooral meldde dat mensen op de camping opvallend veel over het weer spraken. Dat laatste had Pieter zelf ook al ontdekt.

“Voor zulke informatie heb ik geen inlichtingenapparaat nodig,” bromde hij. Joep daarentegen bleek een natuurtalent.

Nog voordat de ochtendkoffie was afgekoeld had hij drie voortenten geïnspecteerd, twee barbecueplaatsen onderzocht en een verdacht stukje worst opgespoord waarvan de eigenaar inmiddels al vergeten was dat hij het ooit had laten vallen.

“Die hond,” fluisterde Pieter bewonderend, “werkt efficiënter dan sommige onderzoekscommissies.”

Ondertussen voltrok zich rondom de camping het jaarlijkse ritueel van de Grote Vertrekdans. Voortenten verdwenen. Harinkjes werden uit de grond getrokken. Caravans werden gepoetst alsof ze deelnamen aan een verkiezing voor Miss Mobilhome 2025. Mensen liepen heen en weer met kabels, stoeltjes, bezems en gezichten waarop de melancholie van naderende thuiskomst zichtbaar werd.

“Opmerkelijk,” mompelde Pieter tegen Joep. Joep kwispelde. “We zijn weken bezig om een tijdelijk paleis te bouwen en vervolgens razen we als bezetenen rond om het weer af te breken.” Joep vond dat een uitstekend punt en ging op zoek naar een stok.

Tijdens het borreluurtje kwamen de grote onderwerpen weer vanzelf op tafel. Respect. Wereldleiders. Boosheid. Mensen die vooral praten en weinig luisteren. Johan de Gevoelige Snaar werd zichtbaar geraakt. Regelmatig verscheen er een traan in zijn ooghoek. Niemand wist precies of het emotie was of een verdwaald stofdeeltje. Zelf hield Johan wijselijk beide mogelijkheden open. “De waarheid,” zei hij plechtig, “ligt meestal ergens tussen gevoel en hooikoorts.”

Dat werd algemeen beschouwd als een uitspraak van filosofische betekenis.
Later sprak Pieter nog even met Guitar Hans en diens stralende Carmen – la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta, zoals zij inmiddels op de camping bekendstond.

Hans vertelde enthousiast over de plannen van The Gigs. Pieter luisterde aandachtig en gaf vervolgens geheel belangeloos, gratis, kosteloos en dus voor niks enkele muzikale adviezen. “Ik zou zonder enige twijfel kiezen voor Wild at Heart van Neil Diamond,” sprak hij gewichtig. “En vergeet vooral de nieuwe nummers van Paul McCarthy van het album The Boy of Dungeon Lane niet.” Hans knikte alsof hij zojuist een geheime routekaart naar muzikaal goud had ontvangen.

Toen de avondzon langzaam achter de heuvels zakte, keek Pieter tevreden om zich heen. Joep lag uitgeteld naast zijn stoel. De glazen waren bijna leeg. De gesprekken verstomden.

En ineens begreep Pieter weer iets van zijn onderzoek. Misschien bestond de grootste illusie niet uit grootspraak, macht, status of schijn. Misschien was het de gedachte dat morgen belangrijker is dan vandaag. Want vandaag had een hond een onderzoek geholpen. Een traan had een gesprek verdiept. Vrienden hadden gelachen. En nieuwe liedjes waren geboren nog voordat iemand ze had gespeeld.

Dat was misschien óók een illusie. Maar wel eentje die het leven mooier maakte.

Joep geeuwde. Pieter knikte. En ergens in de verte begon alweer een nieuwe illusie voorzichtig aan morgen.

DE KRASSE KNARREN EN DE GROTE VOORUITGANG

De zaterdagavond eindigde zoals zoveel zaterdagavonden eindigen op camping Illusie: in het café van De Verbroederij. Al moet eerlijkheidshalve worden opgemerkt dat de naam inmiddels onderwerp van discussie is. Volgens sommigen zou *De Roddelarij* beter passen.

Niet omdat er geroddeld wordt. Welnee. Dat zou ongepast zijn. Er worden slechts observaties gedeeld, conclusies getrokken, analyses gemaakt, vermoedens bevestigd, karakterstudies uitgevoerd en levenslopen gereconstrueerd van mensen die toevallig niet aanwezig zijn. Dat is heel iets anders.

Over afwezigen wordt immers niet gesproken. Dat is een heilige regel. En daarom kan Pieter onmogelijk vertellen wie er eigenwijs is. Al blijkt uit de lengte van de gesprekken dat het aanbod aanzienlijk moet zijn.

Ook kan Pieter niets melden over de persoon die voortdurend tocht ervaart rond strategische lichaamsdelen als gevolg van onderkleding die vermoedelijk nog uit de periode van de gulden stamt. Dat zou onkies zijn. En bovendien had iedereen beloofd het voor zich te houden. Wat uiteraard onmiddellijk gebeurde door het vervolgens met iedereen te bespreken.

Zo kabbelde de avond voort. Aan een tafel zat het genootschap der Krasse KnarrenEen gezelschap dat gezamenlijk ruim zeven eeuwen levenservaring vertegenwoordigde en daardoor op elk onderwerp hetzelfde antwoord had. “Vroeger was alles beter.”

Het maakte niet uit waar het gesprek over ging. Mobiele telefoons? Vroeger beter. Auto's? Vroeger beter. Brood? Vroeger beter. Het weer? Ook vroeger beter. "Toen had je nog echte winters," sprak een van hen. "En echte zomers," knikte een ander. "En echte mensen," voegde een derde toe. Niemand wist precies wat dat betekende, maar iedereen was het ermee eens.

Vervolgens ontstond een indrukwekkende inventarisatie van verdwenen huishoudelijke wijsheden. Een vaatwasser bleek een overbodige luxe. Een teil was uitstekend geschikt als bad. Een wekelijkse wasbeurt was meer dan voldoende, mits ondersteund door een royale hoeveelheid 4711. Een wringer functioneerde prima als strijkplank. Een bezemsteel kon dienstdoen als gordijnroede. En een mattenklopper bleek vroeger een multifunctioneel opvoedkundig instrument waarvan de toepassingen tegenwoordig vermoedelijk niet meer door een pedagogische commissie zouden worden goedgekeurd.

De verhalen werden met iedere ronde sterker. Op een gegeven moment beweerde een van de heren dat hij als jongen vijftien kilometer door de sneeuw naar school liep. Op klompen. Bergop. Heen én terug. Een natuurkundige verklaring daarvoor ontbreekt tot op de dag van vandaag. Toch werd het verhaal zonder enige vorm van kritiek geaccepteerd.

Want op Camping Domaine Sainte Marie geldt een eenvoudige wet: Hoe ouder het verhaal, hoe minder bewijs er nodig is.

Pieter luisterde glimlachend. Want achter alle grootspraak, nostalgie en overdrijving zat iets anders verborgen. Iets wat zelden hardop wordt gezegd. De Krasse Knarren verlangden niet werkelijk terug naar de teil, de wringer of de mattenklopper. Ze verlangden terug naar de tijd waarin hun ouders nog leefden. Waarin de kinderen klein waren. Waarin de toekomst groter leek dan het verleden.

Misschien is dat wel de grootste illusie van allemaal. Dat mensen denken dat ze verlangen naar vroeger. Terwijl ze eigenlijk verlangen naar de mensen die er toen waren.

Even werd het stil aan tafel. Toen klonk ergens achter in het café: "Nog een rondje?" De stilte verdween onmiddellijk. "Uitstekend idee," zei iemand. "Want vroeger…" "Ja ja," riep de rest. "….was alles beter."

En onder luid gelach werd besloten dat dit onderzoek voorlopig voldoende wetenschappelijke onderbouwing had gekregen.

DE ZAAK VAN HET VERDWENEN ONTBIJTBROOD

Zondagochtend. Een tijdstip waarop de wereld nog niet helemaal heeft besloten of zij wakker wil worden.

De zon hing loom boven de heuvels van de Auvergne. Vogels floten alsof ze auditie deden voor een Franse operette. Op Domaine Sainte Marie ontwaakten de eerste campinggasten voorzichtig uit hun slaapzakken, luchtbedden en andere ergonomische misverstanden.

En ergens op veld drie zat Pieter Pottenkijker klaar voor een van de belangrijkste rituelen van de dag. Het ontbijt.

Voor hem lag een bord. Een mes. Een kuipje boter. En verder… Niets. Geen brood. Geen enkele vorm van koolhydraathoudende hoop. Alleen een mes dat doelloos door de lucht zwaaide als een dirigent zonder orkest. “Dat is opmerkelijk,” mompelde Pieter.

Nu moet u weten dat Boucé sinds kort een nieuwe bakker heeft. De vorige was met pensioen gegaan na een carrière waarin hij vermoedelijk meer stokbroden had geproduceerd dan Napoleon soldaten had gehad.

De nieuwe bakker bleek een vakman. Zijn brood was uitstekend. Zijn baguettes waren fenomenaal. Zijn croissants konden een volwassen man tot tranen bewegen. Maar er was één bijzonderheid.

Zoals zoveel Fransen had hij een diep geloof in de superioriteit van korst boven inhoud. Zijn

broden waren architectonische wonderen. Van buiten stevig. Van binnen voornamelijk bestaande uit lucht, dromen en strategisch geplaatste gaten.

Een snee brood leek soms verdacht veel op een Zwitserse kaas die een identiteitscrisis had doorgemaakt. Boter smeren was daardoor geen ontbijtactiviteit meer, maar een precisiesport. Men mikte. Men manoeuvreerde. Men verloor soms complete boterporties aan de tafel eronder. Maar ach. Dat hoorde erbij. Daar wen je aan.

Waar men minder gemakkelijk aan went, is een broodbezorger die af en toe vergeet welk brood hij moest meenemen. Of nog ambitieuzer: Vergeet überhaupt brood mee te nemen. We noemen uiteraard geen namen. Maar zijn voornaam begint met Peter. En eindigt toevallig met Volloper.

Volgens ooggetuigen had deze broodbezorger die ochtend een uitstekende start gemaakt. Hij was op tijd opgestaan. Hij was aangekleed. Hij had zelfs zijn autosleutels gevonden zonder hulp van derden. Alleen was ergens tussen camping en bakkerij het brood zelf buiten de planning gevallen. Het stond nog vrolijk op de toonbank van de bakker terwijl de bezorger reeds onderweg terug was.

Een logistieke prestatie die zelfs bij de Franse spoorwegen bewondering zou hebben gewekt.

En zo zat Pieter dus tegenover zijn bord. Met boter. Zonder brood. Een tragedie in drie bedrijven.
Gelukkig bestaan er op Domaine Sainte Marie mensen die kalm blijven wanneer de beschaving op instorten staat. Marga bijvoorbeeld. In sommige kringen bekend als Hyacinth. Lady of the House. Bewaker van orde, structuur en onverwachte oplossingen. Zonder paniek. Zonder verwijten. En slechts met een blik die subtiel suggereerde dat sommige mannen zelfs hun eigen hoofd zouden vergeten als het niet vastzat. Verdween zij richting keuken.

Even later keerde zij terug. Triomfantelijk. In haar handen: Een vers Frans stokbrood. Goudbruin. Knapperig. Lang genoeg om bij een steekspel gebruikt te worden.

Pieter keek ernaar zoals een schipbreukeling naar een reddingsboot kijkt. Het ontbijt was gered. De camping kon verder. De internationale vrede bleef behouden.

En terwijl de eerste stukken stokbrood werden gesneden, realiseerde Pieter zich opnieuw iets. Het leven bestaat niet uit perfect uitgevoerde plannen. Het bestaat uit kleine vergissingen die door andere mensen worden opgevangen.

Uit vergeten broden. Uit onverwachte oplossingen. Uit mensen die voor elkaar klaarstaan zonder daar veel woorden aan vuil te maken. Dat is misschien wel het echte geheim van Domaine Sainte Marie. Niet dat er nooit iets misgaat. Maar dat het uiteindelijk altijd goed komt. Zelfs wanneer het ontbijt begint met lucht. En eindigt met een stokbrood. En zelfs wanneer de broodbezorger nog niet helemaal wakker was.

Want sommige mysteries worden niet opgelost door grote detectives. Sommige worden opgelost door een vrouw met gezond verstand en een reservebaguette.

En dat, beste lezers, is misschien wel de mooiste illusie van allemaal.

DE GROTE UITZWAAI EN DE VERDWENEN GARDEROBE

Vandaag is het overmorgen.

Dat klinkt als een uitspraak van een campingfilosoof die drie glazen rosé te veel op heeft, maar op camping Sainte Marie betekent het gewoon: twee dagen na de finale van het Achtste Krasse Knarren Boulestoernooi.

De grote uitzwaaidag.

Vanaf een uur of acht 's morgens voltrok zich een schouwspel dat nog het meest deed denken aan de jaarlijkse trek van de gnoes in Afrika, maar dan met meer opvouwstoelen en aanzienlijk meer medicijnen in weekdoosjes.

De ene na de andere gast pakte zijn biezen.

Otto Wehkamp en zijn Els verdwenen als eersten achter de horizon. Kort daarna volgden Krasse Greet, John Labrador en zijn Gorgeous Jolanda met Joep, Klaas Zwart met zijn Marita, John de Gevoelige Snaar met Annemieke la Sauvage en Henk Kendie met zijn lieftallige wederhelft.

Het mag werkelijk een wonder heten dat iedereen uiteindelijk in de juiste auto stapte. Want onderschat de logistiek niet. Overal stonden voertuigen met open achterkleppen. Mensen liepen af en aan met koelboxen, boodschappentassen, tuinkabouters, stokbroden, opblaaskrokodillen en mysterieuze plastic bakken waarvan niemand meer wist wat erin zat.

Op een gegeven moment zag Pieter een man twintig minuten zoeken naar zijn autosleutels. Die bleken al die tijd in zijn hand te zitten.

Een andere campinggast was ervan overtuigd dat zijn vrouw verdwenen was. Na enig speurwerk bleek zij gewoon naast hem te staan. “Ik dacht dat jij al in de auto zat.” “Ik bén in de auto.” “Nee joh.” “Jawel.”

En inderdaad. Ze zat in de auto. Soms is de werkelijkheid sterker dan de illusie.

Tegen de middag was de grote uittocht zonder noemenswaardige ongelukken verlopen. Geen vermiste echtgenoten. Geen verwisselde caravans. Geen pensionado’s per ongeluk onderweg naar Portugal terwijl ze naar Purmerend moesten. Een klein wonder.

Pieter en zijn lief haalden opgelucht adem. Rust. Ruimte. En vooral: tijd voor brocante.

Ditmaal hoefden ze nauwelijks te reizen. Op steenworp afstand van de camping lag Boucé, waar een brocantemarkt werd gehouden die zo omvangrijk was dat men er vermoedelijk vanuit de ruimte naar kon navigeren.

Wat daar allemaal werd verkocht, tart iedere beschrijving. Werkelijk de duvel en zijn oude moer stonden uitgestald op tafels, kleedjes en geïmproviseerde schragen. Roestige koffiemolens. Porseleinen kippen. Klokken die al sinds de regering van Napoleon stilstonden. Een schilderij van een hond die verdacht veel leek op de burgemeester van een middelgrote gemeente. En bovenal: kleding Heel veel kleding. Absurd veel kleding. Kinderkleding. Babykleding. Tienerkleding. Kleding voor mensen die nog geboren moesten worden.

Pieter begon zich serieus af te vragen of het hele dorp bezig was zijn garderobe af te stoten. Misschien was er een gemeentelijk besluit genomen. *Boucé wordt vanaf 1 juli officieel een nudistendorp.* Het zou een verklaring zijn. Een ongemakkelijke verklaring wellicht, maar wel een verklaring.

Na drie uur struinen langs eindeloze rijen kraampjes voelde Pieter zijn energie langzaam wegvloeien. Zijn benen protesteerden. Zijn rug piepte. Zijn voeten dienden een officiële klacht in. En toch liep hij door. Want dat is het verraderlijke van brocante. Tussen duizend stukken rommel ligt altijd dat ene voorwerp waarvan je absoluut zeker weet dat je het niet nodig hebt, maar dat je tóch moet hebben.

Een oude lamp. Een vergeelde ansichtkaart. Een houten eend met één oog. Of een koperen bel waarvan niemand weet waarvoor hij ooit bedoeld was.

Misschien is dat wel het echte mysterie van de illusie. Dat we denken dat geluk zit in grote prijzen, kampioenschappen of spectaculaire avonturen. Terwijl het soms verscholen ligt tussen een doos oude knopen, een roestige koffiemolen en een middag doelloos slenteren met iemand van wie je houdt.

En zo eindigde de dag. De camping werd stiller. De boulesballen zwegen. De kampioenen waren vertrokken. Maar ergens tussen Boucé en Sainte Marie wandelde Pieter tevreden terug. Uitgeput. Een beetje stoffig. En volkomen gelukkig. Want sommige schatten koop je niet. Die beleef je.

DE MAN MET HET DING

Iedere camping heeft er één. Zo'n man. Een man die ergens rondloopt met een voorwerp waarvan niemand weet wat het is. Zelfs hij niet.

Het begon op de brocante van Boucé.

Pieter had inmiddels zes kilometer gelopen, drie liter zweet verloren en minimaal twaalf keer gehoord dat een verroeste koffiemolen "authentiek negentiende-eeuws" was. Dat laatste bleek overigens ook te gelden voor een plastic emmer uit 1997. Authentiek is tegenwoordig een rekbaar begrip.

Juist toen Pieter zijn laatste restje energie bijeen schraapte, zag hij hem. Een man. Een Fransman. Met een snor die zelfstandig belastingplichtig had kunnen zijn.

Hij zat achter een tafel vol rommel en hield een voorwerp omhoog dat nog het meest leek op een kruising tussen een kurkentrekker, een fietspomp en een instrument waarmee in de Middeleeuwen bekentenissen werden afgedwongen.

"Qu'est-ce que c'est?" vroeg Pieter. De man keek. Pieter keek. Het voorwerp keek terug. Toen haalde de Fransman zijn schouders op. "Je ne sais pas."

"U weet niet wat het is?" "Non." "Maar u verkoopt het wel?" "Oui." Dat was logisch. Op een brocante gelden nu eenmaal andere natuurwetten.

Naast Pieter verzamelde zich langzaam een groep nieuwsgierigen. Binnen vijf minuten stonden er zeven mensen om het object heen. Een Duitser dacht dat het een worstensnijder was. Een Belg vermoedde een apparaat om postduiven psychologisch te begeleiden. Een Engelse dame hield vol dat het een Victoriaanse neuswarmer moest zijn. En Henk Amici, die toevallig nog niet was vertrokken, wist zeker dat het een reserveonderdeel van een landbouwmachine was.

“Welke landbouwmachine?” “Geen idee.” “Waarom denk je dat dan?” “Het ziet er landbouwachtig uit.”

Daar viel weinig tegenin te brengen. Het ding werd van hand tot hand doorgegeven. Iedereen had een theorie. Niemand had een antwoord. En precies daar gebeurde iets bijzonders.

Mensen begonnen met elkaar te praten. Echt praten. Niet over politiek. Niet over inflatie. Niet over heupprotheses of parkeerproblemen. Maar over verbeelding. Over mogelijkheden. Over fantasie. Een kwartier lang stond een groep wildvreemden te lachen om iets waarvan niemand wist wat het was.

En misschien was dat wel de grootste verrassing van de dag. Want in een wereld waarin iedereen voortdurend denkt alles te moeten weten, bleek een beetje onwetendheid ineens ontzettend gezellig.
Na een half uur besloot een oudere dame het voorwerp te kopen. Niet omdat ze wist wat het was. Maar juist omdat ze het niet wist. “Dan blijft het spannend,” zei ze.

Dat vond Pieter eigenlijk een prachtige gedachte. Want eerlijk is eerlijk. Het leven zelf lijkt soms verdacht veel op zo’n brocantevondst.

We denken vaak dat we precies moeten weten waar we naartoe gaan. Wat de bedoeling is. Wat het plan is. Welke route de juiste route is. Maar achteraf blijken de mooiste verhalen meestal te ontstaan uit de dingen die niemand had gepland.

Een onverwachte ontmoeting. Een verloren middag. Een onbekend voorwerp. Of een camping waar een stel Krasse Knarren elkaar vindt rond een jeu-de-boulesbaan en vervolgens vrienden voor het leven wordt.

Toen Pieter later terugwandelde naar de camping, dacht hij nog even aan de vrouw met het mysterieuze ding. Misschien zou ze thuis ontdekken dat het een uiterst zeldzaam apparaat was. Misschien bleek het een onderdeel van een tractor. Misschien een kurkentrekker. Misschien een neuswarmer. En misschien zou ze het nooit weten.

Maar dat gaf niets. Sommige mysteries zijn niet bedoeld om opgelost te worden. Die zijn bedoeld om bewonderd te worden. Zoals een zonsondergang. Een goede vriendschap. Of een Fransman die vol overtuiging iets verkoopt waarvan hij zelf geen flauw idee heeft wat het is.

En dat, beste lezer, is misschien wel de mooiste illusie van allemaal. Dat alles betekenis moet hebben. Terwijl soms een onbekend ding gewoon een onbekend ding mag zijn.

En wonderlijk genoeg is dat vaak al meer dan genoeg.

MARGA EN DE MAAIER DES OORDEELS

Er zijn verschijnselen. Er zijn natuurverschijnselen. Er zijn wereldverschijnselen. En dan is er Marga. Marga, de Lady of the House Hyacinth.

Een vrouw die op gewone dagen al meer aanwezigheid heeft dan een gemiddeld provinciehuis, maar die transformeert tot een natuurkracht van Bijbelse proporties zodra zij plaatsneemt op haar motorgrasmaaier.

En geloof mij. Dan houdt zelfs de wind even zijn adem in.

De grote uitzwaai was nog maar nauwelijks achter de rug. De laatste auto's verdwenen aan de horizon. Hier en daar werd nog gezwaaid met een zakdoek, een pet of een kunstgebit dat iets te enthousiast loskwam tijdens het afscheid. Rust daalde neer over Camping Sainte Marie. Althans. Dat dacht men. Want plotseling klonk er in de verte een geluid.

Brrrrrrrrrr. Brrrrrrrrrrrrrr. BrrrrrrrRRRRRRRRRRRR. Een geluid alsof een kudde boze bizons een grasmaaier had opgegeten en vervolgens gezamenlijk besloot auditie te doen voor een heavy-metalband.

Marga. Ze kwam eraan. De zonnebril op. De blik op oneindig. De handen stevig aan het stuur. En, zoals altijd, beide voeten op hetzelfde gaspedaal.

Waarom precies beide voeten? Niemand weet het. Maar niemand durft het ook te vragen.

Voor je het weet krijg je een demonstratie. En demonstraties van Marga zijn zelden vrijblijvend.

Daar ging ze. Dwars over de groene velden. Met een snelheid die volgens sommige ooggetuigen de plaatselijke maximumsnelheid overschreed. Volgens andere ooggetuigen overschreed zij zelfs enkele natuurwetten. Grasprietjes die zich boven het maaiveld waagden, werden zonder pardon geëxecuteerd. Madeliefjes verdwenen. Paardenbloemen capituleerden. Een distel probeerde nog weerstand te bieden maar werd later teruggevonden als plantaardige confetti. De maaier des oordeels kende geen genade.

Een campinggast die nietsvermoedend zijn was ophing, zag de machine op zich afkomen. Hij sprong instinctief opzij. Zijn waslijn overleefde het niet. "Ik dacht dat ze me niet gezien had," vertelde hij later. "Dat had ze waarschijnlijk ook niet," antwoordde Pieter. "Ze keek immers naar de horizon."

Dat was waar. Marga keek nooit naar waar ze reed. Ze keek naar waar ze ooit misschien zou kunnen rijden. Dat gaf haar iets majestueus. En iets licht verontrustends.

Het wonderlijke was dat niemand zich werkelijk zorgen maakte. Want iedereen wist: dit hoorde erbij. Zoals de zonsondergang. Zoals de jeu-de-boulesbaan. Zoals Theo die altijd zijn leesbril zoekt terwijl die op zijn hoofd staat.

Sommige dingen vormen simpelweg het natuurlijke evenwicht van de camping. Marga was daar één van.
Pas uren later begon haar vaart af te nemen. Het gebrul werd zachter. Het tempo zakte. De machine kuchte. Sputterde. Hikte nog eenmaal heroïsch tegen beter weten in. En viel toen stil.

Volledige stilte. Een stilte zo diep dat je bijna kon horen hoe het gras opgelucht ademhaalde.

Marga zette haar zonnebril af. Keek tevreden om zich heen. Voor zover er nog iets overeind stond om naar te kijken. De rust keerde terug. De vogels kwamen voorzichtig terug uit hun schuilplaatsen. Een egel durfde weer naar buiten. En ergens stak een dapper grasprietje aarzelend zijn kopje boven de grond. Voor ongeveer twaalf seconden. Want morgen zou Marga ongetwijfeld weer op pad gaan.

En terwijl Pieter haar zag uitstappen, bedacht hij dat mensen soms een beetje op grasprietjes lijken. We steken ons hoofd boven het maaiveld.

We vallen op. We maken lawaai. We laten sporen achter. Maar uiteindelijk gaat het niet om hoe hoog we groeiden. Het gaat om de glimlach die we achterlaten. En als er één iemand was die een glimlach achterliet, dan was het Marga wel.

Zelfs al kwam die glimlach soms met 18 pk en een maaibreedte van een meter twintig.

DE VLOEK VAN DE VURIGE VINGERS

Zondagavond**.**

Het uur waarop de camping langzaam tot rust kwam. De barbecuegeuren trokken als vriendelijke spoken tussen de caravans door. De laatste boule werd gegooid. Een verdwaalde mug zocht een avondopleiding tot straaljagerpiloot. En Pieter Pottenkijker had zijn notitieblok dichtgeslagen.

Hij was vrij. Tenminste, dat dacht hij. Want wie ooit heeft gedacht dat een camping op zondagavond geen bron van kennis is, heeft nog nooit een plastic tuinstoel gedeeld met een groep senioren die de kunst van het leven tot in de kleinste details hebben bestudeerd.

Het begon onschuldig. Met tijgerbalsem. “Fantastisch spul,” sprak een man met de overtuiging van een dominee die net een wonder had aanschouwd.

“Voor spierpijn?” “Voor alles.” Dat bleek achteraf een iets te ruime definitie. Want volgens de overlevering had ene Peter V. ooit besloten dat als een beetje tijgerbalsem goed was voor zijn nek, iets meer wellicht nóg beter zou zijn.

Het resultaat liet zich volgens ooggetuigen omschrijven als een kruising tussen een brandalarm, een sirene van de vrijwillige brandweer en een man die onverwacht op een lego-steentje stapt.

De precieze details zijn verloren gegaan in de mist van de geschiedenis. Of bewust

vernietigd. Maar sindsdien geldt op de camping een eenvoudige regel: Tijgerbalsem hoort op spieren. Niet op plekken die spontaan beginnen te piepen wanneer je ze aanraakt.

Pieter noteerde niets. Hij was immers vrij. Maar zijn journalistieke antennes begonnen zachtjes te trillen.

Toen kwam het tweede verhaal. Nog leerzamer. En aanzienlijk gevaarlijker. Een niet nader te noemen individu – laten we haar voor de veiligheid "Mevrouw X" noemen – had besloten pepers te snijden voor een pittige chili. Dat ging uitstekend. Tot het moment waarop zij vergat haar handen te wassen.

Wat daarna gebeurde, wordt op de camping uitsluitend aangeduid als "Het Incident". De exacte locatie van het daaropvolgende contact tussen hand en lichaam blijft uit respect voor alle betrokkenen geheim. Wel is bekend dat er sprake was van:

- Paniek;
- Veel water;
- Nóg meer water;
- Een tuinslang;
- Drie goedbedoelende omstanders;
- En een ijsje dat achteraf niet bedoeld bleek voor consumptie.

"Dat geldt overigens voor mannen én vrouwen," verduidelijkte de dame in kwestie streng.

Iedereen knikte. Niemand vroeg door. Sommige mysteries moeten mysteries blijven.

Pieter voelde ondertussen iets merkwaardigs gebeuren. Hij kreeg jeuk. Overal. Niet echte jeuk. Psychologische jeuk. Het soort jeuk dat ontstaat wanneer iemand begint te vertellen over hoofdluizen. Of wanneer een mug wordt genoemd. Of wanneer iemand zegt: "Volgens mij loopt daar iets over je schouder."

Onmiddellijk begon zijn rug te kriebelen. Zijn nek ook. Zijn armen eveneens. Zelfs plekken die volgens de anatomische wetenschap nauwelijks konden jeuken, begonnen zich ermee te bemoeien.

Hij keek om zich heen. Niemand leek er last van te hebben. Integendeel. De verhalen werden steeds enthousiaster. Er volgden anekdotes over secondelijm, warmtepleisters, zelfgemaakte kruidenzalf en een man die ooit dacht dat spiergel tandpasta was.

Die laatste bleek gelukkig op tijd te hebben ontdekt dat munt niet het dominante smaakbestanddeel was.

Terwijl de zon langzaam achter de bomen zakte, realiseerde Pieter zich iets. Mensen delen graag hun successen. Maar hun blunders nog veel liever. Juist die mislukkingen verbinden. Want niemand is perfect.

Iedereen maakt fouten. Iedereen heeft wel eens iets gedaan waarvan hij achteraf denkt: *Dat leek toen een uitstekend idee.*

En juist daar, tussen de lachsalvo's en de sterke verhalen, ontstaat iets moois.

Bescheidenheid. Relativering. En het besef dat het leven soms vooral bestaat uit het vermijden van pepers, tijgerbalsem en overmoed.

Pieter glimlachte. Zijn jeuk was verdwenen. Al nam hij zich voor voortaan toch even zijn handen te wassen. Je weet maar nooit.

Op een camping ligt een ramp immers vaker op de loer in een snijplank dan in een detectiveverhaal. En dat, beste lezer, is misschien wel de meest brandende les van allemaal.

DE REGEN DIE JARIG WAS

Maandagochtend. De hemel hing boven de camping als een natte spons met emotionele problemen.

Het regende. Niet boos. Niet dramatisch. Gewoon vastberaden. Zo'n regen die lijkt te hebben besloten voorlopig nergens anders heen te gaan. Maar op camping Domaine Sainte Marie liet men zich daardoor niet uit het veld slaan. Daarvoor was er immers iets belangrijkers aan de hand.

Yvonne Onverbloemd was jarig. En niet zomaar jarig. Nee, zij had een leeftijd bereikt die respect afdwingt, bewondering oproept en tegelijkertijd absoluut niet genoemd mag worden. Pieter Pottenkijker wist dat. Een heer verraadt immers nooit de leeftijd van een dame. Zeker niet van een dame die nog steeds over meer energie beschikt dan sommige mensen die gisteren pas volwassen zijn geworden. Dus hield Pieter het diplomatiek. "Yvonne heeft een respectabele leeftijd bereikt." Meer zei hij niet. Dat was veilig. Waarschijnlijk.

Onder de luifel verzamelde zich ondertussen een gezelschap dat opvallend veel belangstelling had voor koffie en gebak. De koffie was uitstekend. Het gebak eveneens. Sommigen beweerden zelfs dat de slagroom zo luchtig was dat zij kortstondig richting stratosfeer dreigde te vertrekken.

De gesprekken kabbelden aangenaam voort. Er werd gesproken over vroeger. Over nu. Over het weer. Over mensen die zeggen dat ze geen gebak lusten maar vervolgens drie

stukken nemen "omdat het anders zielig overblijft." En natuurlijk werd er gelachen. Veel gelachen. Want waar Yvonne verschijnt, ontstaat zelden stilte. Daarvoor is haar hart te groot en haar tong te eerlijk.

Juist toen iedereen zich comfortabel begon te nestelen in een toestand die verdacht veel leek op permanent koffiedrinken, klonk plotseling een stem. Een stem die gezag uitstraalde. Een stem die geen ruimte liet voor interpretatie. Een stem die ergens tussen een koninklijk decreet en een stationsomroep hing.

Marga. Ook wel bekend als de Hyacinth Bucket van de camping. Of, voor kenners: *The Lady of the House.* "Nou, een fijne dag allemaal. We gaan weer aan het werk."

Het effect was indrukwekkend. Binnen enkele seconden kwam een complete mensenmassa in beweging. Stoelen schoven. Kopjes verdwenen. Mensen stonden op. Niemand wist precies welk werk er bedoeld werd. Maar iedereen voelde instinctief dat het verstandig was te vertrekken. En zo waaierde het gezelschap uiteen. Voor zover je bij regen kunt waaieren.

Buiten ging de hemel onverstoorbaar verder. Druppel na druppel. Plens na plens.

Pieter keek omhoog. "Wat een regen." "Geniet er maar van," sprak iemand wijs. "Morgen is haar watertank leeg."
Dat klonk verrassend logisch. Want regen is eigenlijk net een campinggast. Ze komt onaangekondigd. Blijft meestal langer dan gewenst. En verdwijnt precies wanneer je eraan gewend bent geraakt.

Tussen de buien door verschenen ondertussen her en der de eerste boulers op het toneel. Stalen ballen vlogen door de vochtige lucht. Meetlinten werden uitgerold. Discussies gevoerd.

Niet over oorlog of vrede. Niet over geopolitiek. Maar over de vraag of een bal nu werkelijk drie millimeter dichterbij lag. Belangrijke zaken dus. Het negende Krasse Knarren Boulestoernooi naderde immers met rasse schreden. De spanning groeide. Sommigen trainden fanatiek.

Anderen noemden het "een ontspannen potje" terwijl ze ondertussen de concentratie van een chirurg tijdens een hersenoperatie tentoonspreidden.

Pieter keek glimlachend toe. Hij maakte zichzelf geen enkele illusie. Tegen de tijd dat de eerste bal officieel zou worden geworpen, zat hij alweer in Nederland. Daar wachtten nieuwe mysteries. Nieuwe onderzoeken. Nieuwe verhalen. En misschien is dat wel de les van deze regenachtige verjaardag.

Sommige mensen verzamelen prijzen. Anderen verzamelen bezittingen. Maar de mooiste verzameling bestaat uit momenten.

Een kop koffie. Een stuk gebak. Een verjaardag. Een regenbui. Een lach. Ze lijken klein. Tot je ontdekt dat juist die herinneringen het langst blijven hangen. Zelfs wanneer de regen allang is opgedroogd.

En Yvonne? Die bleef stralen. Maar dat had waarschijnlijk niets met de regen te maken.

DE DIGITALE ARMOEDE VAN DE MODERNE MENS

Maandagavond. Het officiële uur waarop de camping zich verzamelt voor dat wonderlijke ritueel dat in sociologische kringen bekendstaat als *de borrel*.

Een fenomeen waarbij mensen die elkaar drie weken geleden nog nooit hadden ontmoet, binnen een uur diepgravende gesprekken voeren over hun stoelgang, telecomabonnementen en de kwaliteit van andermans huwelijk.

Pieter Pottenkijker had zich strategisch opgesteld. Dicht genoeg bij de bitterballen. Ver genoeg van mogelijke discussies over politiek.
Een positie die iedere onderzoeksjournalist zichzelf zou toewensen.

Het begon nog redelijk onschuldig. Met internet. Of beter gezegd: de zoektocht naar gratis internet. Want Nederlanders zijn bereid duizenden kilometers te reizen, honderden euro's aan brandstof uit te geven en een campingstoel van driehonderd euro aan te schaffen…maar betalen voor wifi? Dat gaat natuurlijk veel te ver. Binnen enkele minuten veranderde het terras in een soort digitaal smokkelcircuit.

Er werden apps genoemd. Geheime instellingen besproken. Verborgen trucs gedeeld. Mensen fluisterden wachtwoorden alsof ze deelnamen aan een internationale spionage-operatie. "Ik heb een app waarmee je…"

"Ja, maar ken jij die andere dan?" "Mijn neef gebruikt een constructie via Luxemburg." Een enkeling beweerde zelfs contacten te hebben in wat hij omschreef als "de zwarte markt van

databundels." Dat klonk indrukwekkend. Al wist niemand precies wat dat betekende. De meesten vonden het bovendien een twijfelachtige route. "Tenzij ze het eerst witwassen," merkte iemand op. Daar kon niemand iets tegenin brengen.

Zoals wel vaker op een camping ging het gesprek vervolgens zonder enige logica van het ene onderwerp naar het andere. Binnen vijf minuten bevond men zich namelijk bij obstipatie.

Pieter zag het gebeuren. Het begon met een onschuldige opmerking. Daarna volgde een ervaringsdeskundige. Toen een tweede. Vervolgens ontstond een levendige uitwisseling van technieken, theorieën, huismiddeltjes en persoonlijke successen waarvan Pieter oprecht hoopte dat ze nooit de archieven van De Kolderkrant zouden bereiken.

Hij luisterde beleefd. Maar noteerde niets. Sommige journalistieke grenzen zijn er niet voor niets. "Daar zit een luchtje aan," concludeerde hij professioneel.

Het gezelschap lachte. En ging onverstoorbaar verder Toen kwam het hoogtepunt van de avond. Of misschien juist het dieptepunt. Dat bleef onderwerp van debat. Een aanwezige heer verklaarde namelijk met grote stelligheid dat hij er geen enkel probleem mee had zijn vrouw te delen.

Er viel een stilte. Een indrukwekkende stilte. Zelfs de bitterballen leken even te stoppen met sissen.
De man nam een slok. Keek tevreden rond. En voegde eraan toe:"Zolang de buurman na afloop zijn eigen schoenen en kleding maar weer meeneemt."

Het terras ontplofte. Van het lachen. Van ongeloof. Van plaatsvervangende verwarring.

Pieter keek naar de spreker. De man keek terug met de zelfverzekerde blik van iemand die óf een groot filosoof was óf al twee glazen verder dan de rest. Waarschijnlijk het laatste.

Pieter besloot het te classificeren als een combinatie van grootspraak, borrelwijsheid en een lichte overdosering gezelligheid.

Tegen die tijd waren er gelukkig weer nieuwe hete hapjes gearriveerd. Bitterballen. Frikandellen. Kaashapjes. Andere gefrituurde wonderen van de moderne beschaving. Ter ere van de verjaardag van Yvonne Onverbloemd.

En ineens keerde de beschaving terug. Want waar woorden mensen kunnen verdelen, brengt een schaal bitterballen wonderbaarlijk vaak vrede.

Pieter keek om zich heen. Mensen lachten. Vertelden verhalen. Overdreven een beetje. Luisterden soms zelfs naar elkaar.

En misschien is dat wel de ware functie van een borrel. Niet de drank. Niet de hapjes. Niet eens de gesprekken. Maar het simpele feit dat mensen elkaar ontmoeten. Met al hun eigenaardigheden. Hun sterke verhalen. Hun merkwaardige theorieën. En hun onuitputtelijke vermogen om van een gesprek over wifi binnen tien minuten bij obstipatie uit te komen.

Dat lukt immers alleen mensen. En misschien is dat maar goed ook.

HET MANNENKOOR VAN OEZBEKISTAN

Er zijn van die avonden waarop de geschiedenis wordt geschreven.

Niet de grote geschiedenis van koningen, oorlogen en vredesverdragen, maar de kleine geschiedenis van De Verbroederij. Die geschiedenis wordt meestal geschreven met bier, bitterballen en stevige meningen.

Zo ook op maandagavond.

Oranje speelde tegen Oezbekistan en de bar zat voller dan een Franse rotonde tijdens de spits. Op de eerste rij hadden de echte kenners zich verzameld. Mannen die een buitenspelval kunnen herkennen op drie kilometer afstand, maar hun eigen leesbril regelmatig terugvinden in de koelkast. Middelpunt van dit gezelschap was vanzelfsprekend Jerommeke Leegloper.

Jerommeke had zich geïnstalleerd alsof hij persoonlijk door de KNVB was aangesteld als technisch directeur van de avond. Zijn armen over elkaar. Zijn blik ernstig. Zijn buik licht vooruitgeschoven als een commandopost.

Toen verscheen de scheidsrechter in beeld. Een vrouw. Het effect was vergelijkbaar met een blikseminslag in een kippenhok. ”Ik ga weg,” verklaarde Jerommeke onmiddellijk.

De eerste rij verstijfde. ”Waarheen?” vroeg iemand. ”Naar huis.” “Je woont driehonderd meter verderop.” “Dan loop ik driehonderd meter.”

Volgens Jerommeke hoorde een vrouwelijke scheidsrechter niet bij een voetbalwedstrijd. “Dit is een mannensport,” bromde hij.

De situatie dreigde uit de hand te lopen totdat Staatsraad in ruste Van der Molen zijn glas neerzette. Hij keek naar het scherm. Keek naar Jerommeke. Keek opnieuw naar het scherm. “Maar Jerom,” sprak hij bedachtzaam, “het is wel een plaatje van een vrouw.”

Er viel een stilte. Een lange stilte. Toen ging Jerommeke weer zitten. De diplomatie had gezegevierd.

Achter de eerste rij bevond zich ondertussen een tweede front. Daar zaten de commentatoren. Niet de officiële commentatoren van de televisie. Nee. De campingcommentatoren. Een bont gezelschap van mannen en vrouwen dat geen seconde stil kon zijn. ”Dat had ik anders gedaan.” “Waarom wisselt hij nou?” ”Ik zei het toch?” “Nee, dat zei je niet.” “Dat dacht ik dan.”

Ze kakelden onafgebroken door alsof de wedstrijd slechts een decorstuk was voor hun eigen praatprogramma. Voor de eerste rij was het een beproeving van Bijbelse proporties. Men kromde er tenen waarvan men niet wist dat ze konden krommen. Jerommeke keek na afloop zelfs zo vermoeid alsof hij zelf negentig minuten had gevoetbald.” “Volgende wedstrijd kijk ik in de caravan,” verklaarde hij. ”Alleen.” “Met de televisie.” ”En zonder publiek.” Dat laatste klonk alsof hij zojuist een levensles had ontdekt.
Toen de scheidsrechter affloot, gebeurde iets wonderlijks. De bar liep leeg. Niet langzaam. Niet geleidelijk. Maar met de snelheid van een badkuip waarvan iemand de stop eruit trekt.

Binnen enkele minuten resteerden slechts wat lege glazen, een verdwaalde pinda en Piet de Gieter, die alles observeerde alsof hij onderzoek deed naar een zeldzame diersoort.

De volgende ochtend wachtte een heel ander spektakel. Fietsen met Piet.

Een select gezelschap bestaande uit Adri, Pieters lief, Dick Vlieg, Guitar Hans, Carmen – la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta – Piet de Gieter en ondergetekende vertrok om de Franse wegen te onderwerpen aan een zorgvuldig gedoseerde aanval. Vijfentwintig kilometer was het plan. Zesentwintig komma zeven kilometer werd de werkelijkheid.

Twee uur later keerde het gezelschap terug. Onbeschadigd. Wat op zichzelf al een klein wonder mocht heten.

Ondertussen had de camping afscheid genomen van Stoffer en Ria Blik, de kersverse koningin van het Achtste Krasse Knarren Boulestoernooi. Hun vertrek betekende de terugkeer van Dien en Daatje, de onbetwiste dweildiva’s van het terrein. Met de vastberadenheid van een archeologisch team onderzochten zij het tijdelijke onderkomen van Stoffer & Blik.

Kasten gingen open. Laden gingen los. Hoeken werden geïnspecteerd. De boel werd binnenstebuiten gekeerd, op de kop gezet, rechtgezet en vervolgens gekuist tot het geheel weer glom als een pas geboende trombone.

En zo werd een gewone dinsdagochtend onverwacht een klein avontuur.

Want dat is misschien wel het grootste mysterie van illusie. We denken vaak dat avontuur zich ver weg bevindt. In verre landen. Op hoge bergen. In spannende boeken. Maar soms zit het gewoon in een volle bar, een vrouwelijke scheidsrechter, een groep fietsers op Franse binnenwegen en twee dweildiva's die een caravan behandelen alsof zij zich voorbereiden op een bezoek van de paus.

En eerlijk gezegd zijn dat vaak de mooiste avonturen.

JEAN LE TONDEUR DE BORDURES EN HET GROTE LICHTCOMPLOT

Pieter Pottenkijker dacht inmiddels dat hij alle bewoners, bijzaken, hoofdpersonen, figuranten en onverwachte verschijningen van camping Domaine Sainte Marie wel kende. Maar zoals dat gaat in het Mysterie van de Illusie: zodra je denkt dat je het plaatje compleet hebt, verschijnt er ineens iemand uit de coulissen die het hele decor opschudt.

Zo maakte Pieter vandaag kennis met een man die tot dusver slechts een gerucht was geweest. Zijn naam was Jean le Tondeur de Bordures. Vrij vertaald: Jean, de Maaier der Bermen.

De man liep niet. Nee. Hij verscheen. Uit het niets. Met een machine die klonk alsof een kruising tussen een leeuw, een straaljager en een overprikkelde grasmaaier een slechte dag had.

VROAAAAAAARRRRR!

Menige bermtoerist was zich al de tandjes geschrokken. Niet omdat Jean lelijk was. Integendeel. De man had iets heldhaftigs. Met zijn koptelefoon op, zonnebril voor, en zijn brullende apparaat voor zich uit geduwd leek hij op een Franse superheld.

Captain Bordure. Beschermer van scherpe gazonranden. Vijand van overhangende grassprietjes. Schrikbeeld van achteloos groeiende paardenbloemen.

“Daar gaat-ie weer,” fluisterde Pieter tegen Adri terwijl Jean op drie kilometer per uur een

grasspriet achtervolgde die volgens niemand anders bestond. “Welke grasspriet?” “Precies.” Maar Jean zag hem. En dus moest hij eraan geloven.

VROAAAAARRRRRR!

Een halve camping schoot overeind Een Duitse kampeerder liet van schrik zijn croissant in de koffie vallen. Een Nederlandse pensionado dacht even dat de Derde Wereldoorlog was begonnen. En een peuter wees bewonderend. “Mama! Een transformer!”

Maar er was nog iets dat Pieter bezighield.

De bijna militaire discipline waarmee Marga, the Lady of the House Hyacinth, en haar trouwe adjudant Peter Volloper de strijd tegen onnodig elektriciteitsverbruik voerden. Dat was inmiddels uitgegroeid tot een eigen tak van sport.

Vanmorgen nog. Pieter zat rustig te schrijven. De zon stond al hoog aan de hemel. Vogels floten. De lucht was blauw. De wereld draaide vredig verder. Tot Adri ineens opsprong alsof er een cobra onder haar stoel vandaan kwam.

“Wat is er?” vroeg Pieter geschrokken. Adri keek paniekerig richting pad. “Marga!” En inderdaad. Daar kwam zij. Met de vastberaden tred van een inspecteur-generaal van het Ministerie van Onnodige Kilowatturen.
“Het buitenlicht.” Meer zei ze niet. Maar de boodschap was duidelijk. Het buitenlicht brandde nog. Om negen uur ’s morgens. Terwijl de zon al zó fel scheen dat een zonnepaneel spontaan pensioen kon aanvragen.

Pieter drukte snel op de schakelaar. Marga knikte. De orde was hersteld.

Later die dag trof Pieter zijn geliefde Adri aan naast haar geleende fiets. Gewapend met spons, doekjes, borsteltjes en een fles poetsmiddel. Ze was bezig de fiets te reinigen.

Niet gewoon schoonmaken. Nee. Detailreiniging. Elke spaak afzonderlijk. Elke moer. Elke bout. Pieter meende zelfs te zien dat één wiel een lichte glans van haarlak had gekregen. “Wat doe je?” vroeg hij.

Adri keek niet op. “De fiets moet schoner terug dan ik hem kreeg.” “Volgens mij kun je jezelf erin scheren.” “Dat is de bedoeling.”

Pieter keek naar de blinkende tweewieler. Toen naar het chalet. Toen naar de richting waarin Marga ergens patrouilleerde. En ineens begreep hij iets.

Misschien ging het op Domaine Sainte Marie helemaal niet over lampen. Of fietsen. Of bermen. Misschien ging het over zorg. Over aandacht. Over mensen die zuinig zijn op wat ze hebben. Soms misschien een tikje streng. Een tikkeltje overdreven. Hier en daar zelfs hilarisch. Maar wel met liefde voor de plek.

En terwijl Jean le Tondeur opnieuw als een brullende natuurkracht langs de heggen trok, keek Pieter glimlachend om zich heen.

Want in een wereld vol grote problemen zijn een te lang grasprietje, een brandend buitenlampje en een glimmende fiets eigenlijk best geruststellende zorgen.

Al besloot hij voor de zekerheid toch nog even te controleren of er nergens een lamp brandde. Je wist tenslotte nooit waar Marga opdook.

DE AVOND VAN DE DESKUNDIGEN

Er zijn van die avonden waarop de geschiedenis zich ongemerkt schrijft.

Niet in Den Haag. Niet in Brussel. Niet in een bestuurskamer vol beleidsstukken en koffie met een houdbaarheidsdatum tot 2047. Nee. Gewoon in de bar van de Verbroederij op camping Domaine Sainte Marie. Op een dinsdagavond.

Terwijl de Oranjevrouwen voetbalden alsof ze iets te bewijzen hadden.

Pieter Pottenkijker zat er eerste rang bij. Naast hem zijn lief Adri. Verder aan tafel: Guitar Hans, Carmen – la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta, Marga, the Lady of the House Hyacinth, en natuurlijk Peter Volloper, die ondanks zijn naam opvallend vaak stilzat.

Het gezelschap vormde samen een deskundigheid van zodanige omvang dat de KNVB er vermoedelijk een complete technische staf van had kunnen samenstellen.

“Dat middenveld staat uitstekend,” oordeelde Adri. “Die linksback leest het spel fantastisch,” sprak Carmen. “Ze moeten meer druk zetten,” vond Marga. Peter Volloper knikte alsof hij persoonlijk verantwoordelijk was voor de tactiek.

Alleen één man ontbrak. Jerommeke Leegloper. En dat was opmerkelijk. Want precies op de avond dat er daadwerkelijk goed voetbal werd gespeeld, was Jerommeke nergens te bekennen. Alsof iemand een vis uitnodigt voor een zwemwedstrijd en hij besluit thuis de goudvissenkom te poetsen.

"Typisch," zei Pieter. Meer hoefde niemand daarover te zeggen. Intussen ontdekte Pieter een ander mysterie.

Frank Mosterd bleek namelijk een dubbelleven te leiden. Op de camping stond hij bekend als Frank Mosterd. Maar op de fiets…werd hij volgens diverse getuigen plotseling Meneer Wijdbeens.

Pieter kon dat niet bevestigen. Hij had immers niet meegefietst. Onderzoeksjournalistiek kent grenzen. Vooral als die grenzen heuvelopwaarts lopen. De getuigenverklaringen waren echter eensluidend. En bovendien bleek de fietstocht een opmerkelijk geurtje te hebben gekregen. Letterlijk.

Een deelneemster vertelde met de ernst van iemand die een parlementaire enquête aflegt dat een van de deelnemers op enig moment zijn zitvlak bewust van het zadel had verheven. Wat daarna gebeurde werd door verschillende bronnen omschreven als: "Een incident." Anderen spraken van: "Een atmosferische gebeurtenis." En één getuige gebruikte de term: "Een ongecontroleerde emissie."

Pieter noteerde alles zorgvuldig. De waarheid moest immers boven tafel komen. Bij voorkeur voordat de lucht opnieuw ging hangen.
Maar nog voor het onderzoek kon worden afgerond, verschoof de aandacht naar een gesprek tussen een dame die meende dat zij die avond niet in functie was en een campingeigenaar die daar een geheel eigen interpretatie van bleek te hebben.

Wat volgde was een dialoog die alle kanten op vloog. Over suiker. Zoetjes. Zoetstoffen. Echte zoetigheid. Onechte zoetigheid. En andere zaken waarin menig mens zich volgens de aanwezigen een puntje kon zuigen.

Pieter luisterde ademloos. Het was alsof Sjef van Oekel plotseling uit een tijdmachine was gestapt en zijn legendarische Waldolala opnieuw ten gehore bracht.

Iedere zin leek logisch te beginnen. En eindigde vervolgens ergens in Luxemburg. Of in de huishoudafdeling van een supermarkt. Niemand wist precies hoe. Maar iedereen genoot. Behalve misschien de logica. Die lag ergens onder een barkruk uit te hijgen.

En Guitar Hans? Die bleef onverstoorbaar. Terwijl woorden, meningen, analyses en luchtverplaatsingen door de ruimte vlogen, zat hij rustig op een ijsje te zuigen. Met de kalmte van een Tibetaanse monnik. Of een man die heeft geleerd dat je sommige discussies niet hoeft te winnen.

Aan het einde van de avond wonnen de Oranjevrouwen. Maar eigenlijk won iedereen. Want soms is het leven op een camping precies wat het moet zijn. Een verzameling mensen die elkaar niet hoeven te overtuigen, maar wel mogen vermaken. Met verhalen. Met voetbal. Met een ijsje. En af en toe een luchtje.

Want zoals Pieter later in zijn notitieboek schreef: *"De mooiste verbroedering ontstaat niet wanneer iedereen hetzelfde denkt. Maar wanneer iedereen aan dezelfde tafel zit en er hartelijk om kan lachen."*

HET GROTE VAKANTIEGELOOF

Pieter Pottenkijker had die ochtend besloten zich eens niet te verdiepen in de mysterieuze lichtverschijnselen, de verdwijnende stokbroden of de verdachte activiteiten van Jean le Tondeur de Bordures.

Nee. Vandaag bestudeerde hij de mens. Dat is altijd riskant. Vooral op een camping.

Gewapend met een notitieboekje, een kop koffie en een wetenschappelijke blik die hij ooit had afgekeken van een documentaireserie over bavianen, nestelde Pieter zich op het terras van Domaine Sainte Marie.

Wat hem al snel opviel was dat vakantiegangers opvallend veel lijken op aanhangers van verschillende religies. Niet omdat ze zingen of processies houden. Maar omdat ze allemaal geloven. In iets.

Voor de caravanmens is dat geloof controle.

Daar stond hij. Harry van de Blauwe Bende uit Nederland. Een man die zijn vertrek naar Frankrijk vermoedelijk al had voorbereid toen Macron nog minister van Economische Zaken was. Zijn caravan stond waterpas op een manier die de bouw van de Egyptische piramides amateuristisch deed lijken.

Zijn haringen lagen gesorteerd op lengte. Zijn stroomkabel was opgerold met militaire precisie. Zelfs zijn slippers stonden parallel. “Vakantie is ontspanning,” zei hij tevreden.

Pieter noteerde: *"Man bereikt ontspanning na drie dagen werken aan ontspanning."*

Twintig meter verderop stond de campermens. Een bijzonder ras. Deze soort predikt vrijheid. "Wij zien wel waar we uitkomen." Dat zeggen ze vaak. Terwijl hun navigatiesysteem inmiddels twaalf alternatieve routes, drie overnachtingsplekken en twee restaurants met minimaal 4,7 sterren heeft opgeslagen.

De campermens leeft in de prachtige illusie van spontaniteit. Hij plant zijn vrijheid zorgvuldig. Dat is bijna kunst.

Nog verderop bevond zich de chaletganger. De aristocratie van de camping. De chaletganger had ontdekt dat vakantie ook gewoon comfortabel mag zijn. Hij dronk cappuccino uit een echt kopje. Zijn bed kraakte niet. Zijn rug deed geen pijn. Zijn koelkast had een vriesvak. "Kamperen is heerlijk," zei hij terwijl hij de airco een tandje hoger zette.

Pieter noteerde: *"Mens geniet van natuur door ernaar te kijken vanuit volledige beschaving."*

En dan waren er natuurlijk de tentmensen. De romantici. De puristen. De mensen die bij iedere regenbui roepen dat het erbij hoort. Terwijl hun slaapzak langzaam verandert in een biologisch verantwoord moerasgebied.

Tentmensen geloven in authenticiteit. Ze willen de natuur voelen. Ruiken. Ervaren. Soms zelfs onvrijwillig. Want een tent laat weinig ruimte voor onderhandelingen met een onweersbui.

Maar juist daar schuilt iets bewonderenswaardigs. Tentmensen verzamelen verhalen. De anderen verzamelen comfort. En beide hebben hun waarde.

Terwijl Pieter dit alles overpeinsde, realiseerde hij zich plotseling dat de camping eigenlijk verdacht veel leek op een Nederlandse kringverjaardag.

De caravanmensen zaten bij elkaar als de ooms met de sterke meningen. De campermensen waren de avontuurlijke neven die net terug waren uit Portugal. De chaletgasten vormden de comfortabele middenmoot. En de tentkampeerders waren de studenten die nog geloofden dat ongemak karakter vormt.

En zoals elke kringverjaardag uiteindelijk draait om de bitterbal, zo draaide ook de camping om één universele waarheid.

Niet de tent. Niet de caravan. Niet de camper. Niet het chalet. Maar de ontmoeting. Want zodra de barbecue werd aangestoken, verdwenen alle verschillen. De strateeg, de dromer, de genieter en de doorzetter stonden ineens naast elkaar met een plastic beker in de hand.

Ze wisselden tips uit. Vertelden verhalen. Lachten om dezelfde misverstanden. En ontdekten dat iedereen uiteindelijk hetzelfde zocht.

Niet luxe. Niet vrijheid. Niet controle. Maar het gevoel even thuis te zijn op een plek waar je gisteren nog nooit was geweest.

Pieter sloot zijn notitieboekje.

Het Mysterie van de Illusie was weer een stukje helderder geworden. Mensen kiezen verschillende voertuigen, verschillende bedden en verschillende vormen van vakantie. Maar diep van binnen slepen ze allemaal hetzelfde mee. Hun verlangen. Naar rust. Naar verbinding. Naar een goed verhaal.

En soms, zo wist Pieter inmiddels, begint dat verhaal gewoon met een scheef staande tent, een waterpas caravan of een bitterbal die veel heter blijkt dan de vriendschap aankan.

HET MYSTERIE VAN HET ONBEKENDE VLEES

Woensdag bleek op camping Domaine Sainte Marie een dag waarop de beschaving haar mooiste én meest raadselachtige gezicht liet zien.

Het begon allemaal in Montrolde.

Pieter Pottenkijker en zijn lief hadden besloten zichzelf eens cultureel te verrijken middels een lunch in restaurant Truffade du St-Eloi. Een etablissement waar de tijd langzamer leek te lopen, de wijn sneller vloeide en de menukaart vooral bedoeld leek als suggestie.

Het voorgerecht was voortreffelijk. Zo voortreffelijk zelfs dat Pieter kortstondig overwoog een lovende brief aan de Franse minister van Culinaire Zaken te schrijven. Mocht die functie niet bestaan, dan vond hij dat daar onmiddellijk verandering in moest komen.

Toen kwam het hoofdgerecht. Een bord met puree. En vlees. Althans, vermoedelijk vlees.

Want daar begon het mysterie. Pieter keek naar zijn lief. Zijn lief keek naar Pieter. Beiden keken naar het vlees. Het vlees keek nergens naar, hetgeen de zaak alleen maar verdachter maakte.

“Wat denk jij?” vroeg Pieter voorzichtig. “Ik hoop iets dat ooit vier poten had.” “Dat beperkt de mogelijkheden nauwelijks.”

Er volgde een minutenlange culinaire onderzoekscommissie. Textuuronderzoek. Kleurvergelijking. Voorzichtige proefboringen. Zelfs een geurinspectie. Niets leverde uitsluitsel op. Het bleef een anoniem stukje eiwit dat zich met bewonderenswaardige vastberadenheid weigerde bekend te maken.

Toch aten zij het op. Niet uit moed. Maar uit Nederlandse zuinigheid. Want weggooien is zonde, zeker wanneer het onderdeel uitmaakt van een complete lunch voor minder dan veertig euro.

Het kaasplateau herstelde vervolgens het vertrouwen in de mensheid. De wijn deed hetzelfde. En de appeltaart met slagroom bracht zelfs een kortstondige vrede tussen alle volkeren van Europa teweeg. Althans aan tafel drie.

Terug op de camping verplaatste het strijdtoneel zich naar de boulodrome.

Daar voltrok zich een sportief schouwspel waarvan de Griekse goden waarschijnlijk onmiddellijk een livestream zouden hebben gestart.

Jerommeke Leegloper verkeerde namelijk in uitzonderlijke vorm. Twee keer achter elkaar vier punten. Dat zijn cijfers waarbij menig professioneel boulespeler spontaan een heroriëntatiegesprek met zijn coach zou aanvragen. Jerommeke liep dan ook rond als een haan die zojuist had ontdekt dat hij eigenlijk een pauw was.

Maar zelfs grootse helden kennen hun Waterloo.
Samen met Dick Vlieg moest hij uiteindelijk toch zijn meerdere erkennen in het geraffineerde samenspel van Staatsraad in ruste Van der Molen en Pieter Pottenkijker.

Daarna betraden Frank Mosterd en Piet de Gieter het strijdperk. Ook zij probeerden het onvermijdelijke af te wenden. Maar zoals vaker in de geschiedenis bleek de combinatie van ervaring, geluk en licht opportunisme een moeilijk te bestrijden kracht. De overwinning ging opnieuw naar de Staatsraad en Jerommeke.

Die laatste straalde inmiddels zo fel dat verschillende campinggasten hun zonnebril moesten opzetten.

Het publiek brak spontaan uit in gezang. “Jij krijgt die lach niet meer van mijn gezicht…” En eerlijk gezegd leek dat ook onmogelijk. Zelfs de campingkat keek enigszins jaloers.

Toen de avondzon langzaam achter de bomen zakte en het borreluurtje naderde, verscheen er nieuw volk aan de horizon.

John en Gerda Galsteen. Veteranen. Legenden. Mensen van wie men op de camping zegt dat zij zelfs een campingstoel charisma kunnen laten uitstralen. Hun aankomst werd begroet met enthousiasme, handdrukken en minstens drie verschillende versies van hetzelfde welkomstverhaal.

Volgende week wacht immers het Negende Krasse Knarren Boulestoernooi. Een evenement dat inmiddels ongeveer dezelfde status heeft als de Olympische Spelen, zij het met meer bitterballen en aanzienlijk betere gesprekken.

Volgens Staatsraad Van der Molen, die zijn meteorologische informatie ontvangt via Jan Pelleboer, de weerfilosoof der weergoden, wordt het warm. Heel warm. Zo warm zelfs dat sommige boules mogelijk als vloeibaar metaal eindigen. Maar dat deert de Krasse Knarren niet. ‘

Want uiteindelijk draait het hier niet om winnen. Niet om bekers. Niet om roem. Zelfs niet om het mysterie van onbekend vlees. Het draait om samen lachen. Samen spelen. Samen verhalen maken. En zoals Pieter die avond bedacht terwijl de glazen werden gevuld en de zon verdween achter de heuvels: Sommige mysteries hoeven helemaal niet opgelost te worden. Sommige zijn juist het mooist zolang niemand weet wat er precies op het bord lag.

DE WERELDREIS VAN 17.43 UUR

Er zijn reizen waarvoor mensen maanden sparen. Er zijn reizen waarvoor complete campers worden volgeladen met opvouwbare stoelen, zonnepanelen, vijf soorten stekkers en een EHBO-koffer die groot genoeg is om een middelgroot ziekenhuis draaiende te houden.

En er zijn reizen die plaatsvinden tussen twee pinda's, drie slokken rosé en een bakje nootjes op camping Domaine Sainte Marie.

Pieter Pottenkijker maakte er onlangs zo eentje.

Het begon onschuldig. Zoals vrijwel alle grote rampen beginnen.

Aan de borreltafel zat Yvonne Onverbloemd. Een vrouw die zelfs stilzittend de indruk wekt ergens met 80 kilometer per uur naartoe onderweg te zijn.

"Ik denk dat ik een fatbike wil." Dat was voldoende. Nog voordat iemand "gezellig" had kunnen zeggen, zag Pieter haar al voor zich. Niet op zomaar een fatbike. Nee. Yvonne reed door zijn verbeelding op een machine die ergens halverwege een Harley Davidson, een stoomlocomotief en een ruimteschip was blijven hangen. Haar haren wapperden in de wind. Een leren jas klapperde heroïsch achter haar aan. Op de tank stond in sierlijke letters: **Motorcycle Mama.**

Links en rechts weken complete motorclubs eerbiedig uiteen. Ruige mannen met tatoeages

van doodshoofden fluisterden bewonderend tegen elkaar: “Daar gaat ze…” “Wie?” “Motorcycle Mama.” Zelfs de meeuwen applaudisseerden.

Maar de reis ging verder. Want naast hem zaten Arjan Rekenmeester en zijn echtgenote. Mensen die in staat zijn om tijdens een gesprek over kaasblokjes ongemerkt uit te komen bij energietransitie, netcapaciteit en economische prognoses voor de komende twintig jaar.

Voor Pieter het wist liep hij met hen door de Wieringermeer. Niet echt natuurlijk. In gedachten. Tussen datacenters zo groot als kleine landen. Gebouwen waarin miljoenen lampjes knipperden alsof duizenden kerstbomen collectief een zenuwinzinking hadden gekregen.

Arjan wees ernstig naar een enorm complex. “Hier wordt ongeveer de helft van alle kattenfilmpjes van Europa opgeslagen.”

Pieter knikte eerbiedig. Dat leek hem een verantwoordelijkheid van formaat.

Nog voor hij zich kon afvragen waar de andere helft werd bewaard, bevonden zij zich plotseling in Amerika. Dat gaat snel in de verbeelding. Zeker na twee glazen rosé. Bij de douane werden ze onmiddellijk aangesproken.

“Waarom bent u hier?” “Voor de gezelligheid.”
“Hoeveel geld hebt u?” “Te weinig.”
“Waar verblijft u?” “Dat weten wij zelf ook nog niet.”
“Wanneer gaat u weer naar huis?” “Dat hangt af van het weer.”

De beambte keek alsof hij zojuist een koelkast had geïnterviewd. Toch mochten ze door. Via de Bronx. Langs New York. Door eindeloze vlaktes. Tot ergens bij St. Louis. Daar stapten zij in een helikopter.

Waarom? Omdat droomreizen zich niet bezighouden met logistiek. Even later vlogen ze boven de Grand Canyon. Onder hen lagen rotsen, ravijnen en miljoenen jaren geschiedenis. Naast hem wees Arjan deskundig naar beneden. “Geologisch gezien zeer indrukwekkend.”

Pieter vond vooral de hoogte indrukwekkend. De helikopter draaide elegant een bocht. De zon zakte weg achter de horizon. Adelaars zweefden. De wereld werd stil. Het was een moment van pure verwondering.

En precies op dat moment klonk er een stem. Een stem van dichtbij. Een stem van de camping. Een stem die dwars door continenten, tijdzones en natuurwonderen heen sneed. “Ik ga koken.”

Het was Adri. Pieter donderde ogenblikkelijk uit zijn helikopter. Verdween uit Amerika. Verliet de Grand Canyon. Passeerde New York. Liet de Wieringermeer achter zich. Zwaaide nog kort naar Motorcycle Mama. En landde met een zachte plof terug op zijn plastic campingstoel.

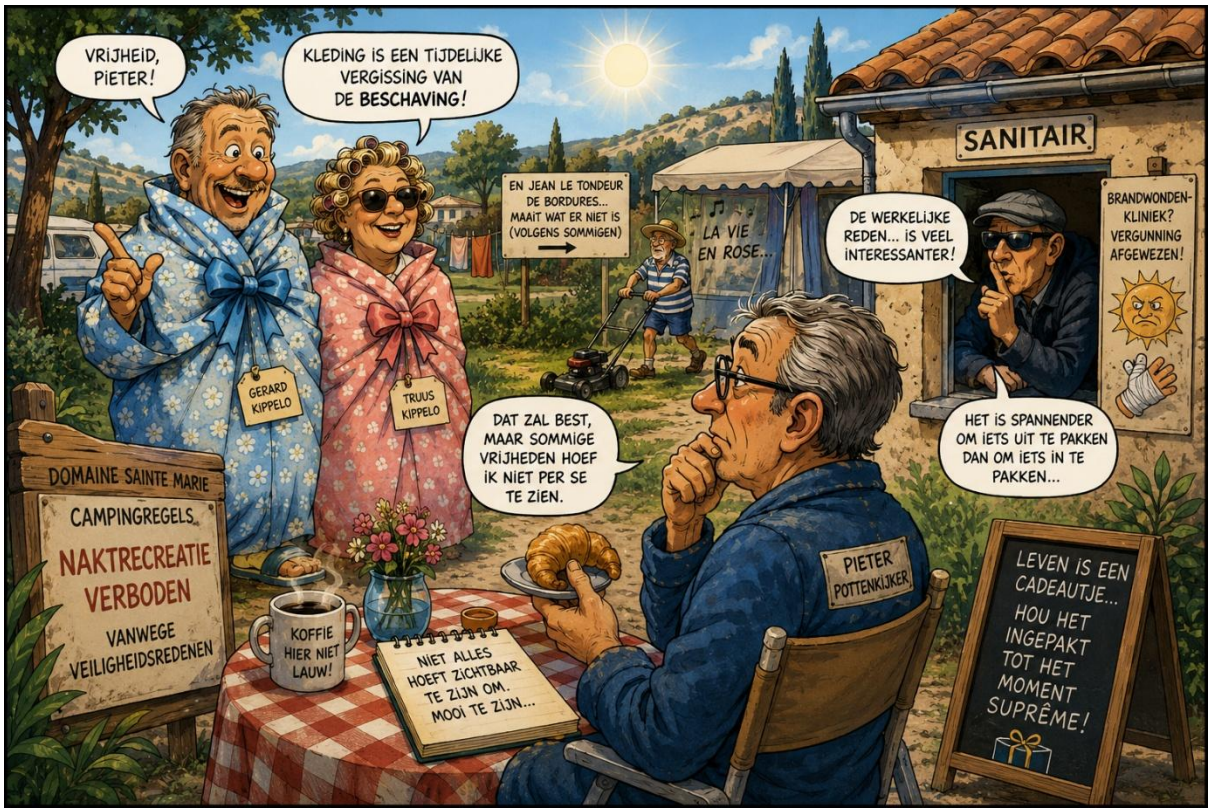
Tien minuten later zat hij voor een bord omelet met champignons. In Frankrijk. Onder een partytent. Met een glas wijn.

En terwijl de avond langzaam donker werd, besefte Pieter iets merkwaardigs.

Mensen denken vaak dat geluk ver weg ligt. Aan de andere kant van de wereld. In beroemde steden. In spectaculaire landschappen. Maar soms vlieg je op één avond door Amerika, over de Grand Canyon en langs de grootste datacenters van Europa. Om uiteindelijk te ontdekken dat het mooiste eindpunt gewoon een bord warme omelet is. Midden tussen mensen die je laten lachen. Dat scheelt bovendien een hoop vlieguren.

En de douane stelt er aanzienlijk minder lastige vragen.

NIKS AAN

Pieter Pottenkijker had het er niet op. Naaktrecreatie. Niet dat hij er principieel op tegen was. Pieter was tegen heel weinig dingen principieel. Behalve tegen lauwe koffie, plastic tuinkabouters met zonnebrillen en mensen die zeggen dat ze “even een vraagje” hebben terwijl het vervolgens een presentatie van 43 minuten blijkt te zijn.

Maar naaktrecreatie? Nee. Daar had hij niks aan. En zoals Pieter altijd zei: *“Dat waar de één niks aan vindt, heeft de ander soms juist niks zonder.”*

Zo kende hij op camping Domaine Sainte Marie ene Gerard Kippelo en diens echtgenote Truus. Twee uiterst vriendelijke mensen die ervan overtuigd waren dat kleding een tijdelijke vergissing van de beschaving was. Zodra de temperatuur boven de achttien graden kwam, begonnen zij zichtbaar te stralen. En daarna onzichtbaar. Of juist te zichtbaar.

“Vrijheid, Pieter!” riep Gerard op een ochtend enthousiast. “Dat zal best,” antwoordde Pieter terwijl hij geconcentreerd zijn croissant beboterde. “Maar sommige vrijheden hoef ik niet per se te zien.”

Gelukkig voor Pieter gold op Domaine Sainte Marie een streng verbod op naaktrecreatie. Volgens de officiële campingregels was dat vanwege “veiligheidsredenen”. Volgens onofficiële bronnen lag het iets genuanceerder.

Marga, the Lady of the House Hyacinth, had ooit samen met Peter Volloper onderzocht of

een brandwondenkliniek op het terrein rendabel zou kunnen zijn. De aanvraag voor de vergunning werd echter afgewezen.

En gezien de Zuid-Franse zon, die zelfs een baksteen binnen drie uur in een geroosterde snack kon veranderen, leek dat achteraf een verstandige beslissing. “De risico’s zijn aanzienlijk,” had een deskundige verklaard.

“Waarop gebaseerd?” vroeg Pieter. “Praktijkervaring.” Niemand durfde verder door te vragen.

Die middag trof Pieter een anonieme woordvoerder bij het sanitairgebouw. Tenminste, hij vermoedde dat het een woordvoerder was. De man droeg een zonnebril, een pet en sprak uitsluitend in samenzweerderige fluisteringen.

“De werkelijke reden is veel interessanter,” zei hij. “Vertel.” De man keek om zich heen. “Het is spannender om iets uit te pakken dan om iets in te pakken.” Pieter knikte bedachtzaam. “Dat is een naakte waarheid.”

De woordvoerder verdween vervolgens achter een heg en werd nooit meer teruggezien. Of misschien wel. Dat bleef onduidelijk.

Die avond zat Pieter voor zijn tent terwijl de zon langzaam achter de heuvels zakte. Kinderen speelden verstoppertje. Mensen wandelden over de camping. Jean le Tondeur de Bordures maaide ergens in de verte een grasrand die volgens sommigen al weken niet meer bestond. En Pieter dacht na. Want misschien ging het daar uiteindelijk wel over.

Niet over kleding. Niet over bloot. Niet over regels. Maar over mysterie. Over het feit dat niet alles zichtbaar hoeft te zijn om mooi te zijn. Dat een cadeau leuker wordt van het papier eromheen. Dat een verhaal spannender wordt doordat je nog niet weet hoe het afloopt. Dat verliefdheid vaak begint met nieuwsgierigheid. En dat de mens soms iets te snel alles wil onthullen.

Het leven, bedacht Pieter, bestaat voor een groot deel uit zorgvuldig verpakte verrassingen. Wanneer je alles meteen laat zien, blijft er weinig over om naar uit te kijken.

Hij keek naar de laatste zonnestralen boven de camping. Toen glimlachte hij tevreden. Er moest immers iets van illusie overblijven. Anders zou zelfs het Mysterie van de Illusie binnen een week opgelost zijn. En daar had werkelijk niemand iets aan. Pieter wel het minst!

DE GROTE WOENSDAGAVONDBABBEL

Er zijn denkers en doeners. Er zijn praters en luisteraars. En dan zijn er mensen die praten alsof hun woorden een houdbaarheidsdatum hebben en vóór middernacht allemaal opgebruikt moeten zijn.

Pieter Pottenkijker ontdekte dit op een woensdagavond in de voortent van Marga, waar zich een bont gezelschap had verzameld voor wat officieel een gezellig samenzijn heette, maar in werkelijkheid verdacht veel leek op een verbale Formule 1-race zonder remmen.

Aan tafel zaten Marga, the lady of the house. Peter Volloper. Gerda Haaknaald. Jerommeke Leegloper. Guitar Hans. Carmen – *la baronessa dalla chioma bionda* e *ricciuta*. Adri. En uiteraard Pieter zelf. Althans fysiek. Mentaal bevond Pieter zich al snel ergens tussen een oorlogscorrespondent en een natuurdocumentairemaker.

Want wat zich voor zijn ogen ontvouwde was fascinerend.

Adri nam het voortouw. Nu moet gezegd worden dat Adri niet alleen spreekt met haar mond. Nee. Adri spreekt ook met haar handen. Met haar armen. Met haar schouders. Met haar wenkbrauwen. Met voorwerpen die toevallig binnen handbereik liggen. Wanneer Adri vertelt over een fietstocht, fietst haar bovenlichaam mee. Wanneer zij uitlegt hoe groot een vis was, ontstaat spontaan gevaar voor omliggende glazen. En zodra het spraakwater rijkelijk vloeit, verdwijnen de laatste verkeersregels uit het gesprek. Woorden krijgen dan voorrang van rechts.

Jerommeke Leegloper bleek van hetzelfde ras. Alleen dan met een ingebouwde commentaarfunctie. Jerommeke levert bij ieder onderwerp gratis deskundigheid. Ongevraagd. Ruimhartig. En in hoeveelheden waar een gemiddelde podcastserie jaloers op zou zijn.

"Dat klopt niet helemaal," zei hij die avond minstens zevenentwintig keer. Soms zelfs voordat iemand iets gezegd had.

Carmen, *la baronessa*, probeerde ondertussen met bewonderenswaardige moed af en toe een bijdrage te leveren. Ze opende haar mond. Haalde adem. Keek hoopvol rond. En zag vervolgens een nieuwe woordenlawine over tafel rollen.

Meerdere keren observeerde Pieter hoe Carmen zichtbaar naar lucht hapte als een forel die probeerde deel te nemen aan een debatwedstrijd.

Gerda Haaknaald zat het schouwspel gade te slaan met de rustige glimlach van iemand die weet dat stilte soms het krachtigste wapen is. Af en toe plaatste zij een opmerking. Geen lange redevoering. Geen betoog. Gewoon één zin. Maar wel een zin die zo scherp was dat het hele gezelschap drie seconden stilviel. Een persoonlijk record die avond.

Peter Volloper had ondertussen de zware taak op zich genomen om alles nét iets beter te weten. Niet veel beter. Gewoon precies genoeg beter om het te melden.
Of het nu ging over Franse kaas, zonnepanelen, haringen, verkeersregels of de migratiepatronen van Scandinavische watervogels. Peter beschikte over aanvullende informatie. Veel aanvullende informatie. Heel veel aanvullende informatie.

En dan was daar Marga. De ongekroonde koningin van de verbale knock-out. Wanneer Marga besloot iets te zeggen, gebeurde er iets wonderlijks. Mensen stopten. Niet vrijwillig. Meer uit instinct. Zoals dieren in de savanne stilvallen wanneer een leeuwin opstaat. Zelfs Jerommeke liet dan soms een halve zin onafgemaakt achter. Een indrukwekkend natuurverschijnsel.

Guitar Hans probeerde intussen nog enkele keren een verhaal te beginnen. Maar tussen alle woordenorkanen kwam hij meestal niet verder dan een vriendelijk gegrinnik en een bedachtzame slok.

Pieter zelf knikte af en toe. Mompelde iets dat op een mening leek. En deed zijn uiterste best de indruk te wekken dat hij deelnam. Maar in werkelijkheid registreerde hij. Hij observeerde. Hij luisterde.

Want Pieter wist iets wat veel praters vergeten. Dat luisteren een onderschatte kunst is. Praters vullen de avond. Luisteraars onthouden haar. En terwijl de gesprekken steeds vrolijker, luidruchtiger en absurder werden, keek Pieter naar het gezelschap.

Naar al die verschillende stemmen. Al die karakters. Al die eigenaardigheden. En hij dacht: Misschien zit het geheim van vriendschap niet in gehoord worden. Misschien zit het juist in het feit dat niemand volledig aan het woord komt, maar iedereen toch thuishoort.

Een geruststellende gedachte. Zeker op een camping. Waar zelfs stilte meestal wacht tot iedereen eindelijk is uitgepraat.

DE MARKT DIE BIJNA NIET BESTOND

Pieter Pottenkijker had die ochtend een ernstige journalistieke opdracht. Tenminste, zo noemde hij het zelf. Adri noemde het een uitstapje. En de waarheid lag, zoals zo vaak, ergens tussen een gemeentelijke begroting en een vakantiefolder.

“Voor de culturele rubriek van De Kolderkrant moet je offers brengen,” sprak Pieter plechtig terwijl hij zijn zonnehoed rechtzette. “Je bedoelt dat je zin had in koffie op een Frans terras,” antwoordde Adri. En daarmee was de zaak afgedaan.

Zo arriveerden zij in Souvigny, een stadje dat er in de ochtendzon uitzag alsof iemand een schilderij van duizend jaar geleden voorzichtig had afgestoft. De oude priorij torende waardig boven de straatjes uit. De stenen huizen leken elkaar al eeuwenlang dezelfde roddels toe te fluisteren.

Pieter wandelde rond met het notitieboekje van een verslaggever en de nieuwsgierigheid van een peuter die een verboden kastje heeft ontdekt.

Bij de Ateliers du Chapeau Rouge werd hij direct gegrepen door de sfeer. Overal stonden kunstwerken tussen bloemen, struiken en mysterieuze hoekjes. Sommige beelden waren zo modern dat Pieter drie minuten naar een kromme metalen constructie keek voordat hij durfde te vragen wat het voorstelde.

“Dat is een ode aan de menselijke verbinding,” zei een kunstenaar. “Ah,” knikte Pieter. Hij had gedacht dat het een gevallen fietsrek was.

In de Blauwe Kamer hing kunst die diepzinnig, ontroerend en soms volstrekt onbegrijpelijk was. Pieter noteerde zorgvuldig: “Kunst is als belastingwetgeving. Als je alles direct begrijpt, heeft iemand waarschijnlijk iets overgeslagen.” Adri vond dat een uitstekende observatie.

Na deze culturele onderdompeling was het tijd voor de markt waarover zij zulke grootse verwachtingen hadden gehoord. Toen zij het plein bereikten, viel een korte stilte. Een zeer korte stilte. Want veel tijd had men niet nodig om de markt volledig te overzien.

Twee kaasboeren. Een groenteboer. Een visboer. Twee aanbieders van vleeswaren. En een vriendelijke dame met Chinese loempia’s. Dat was het.

Pieter liep er driemaal langs. Niet omdat het zo groot was, maar omdat hij dacht dat hij misschien een zijstraat had gemist. “Dit is geen markt,” fluisterde hij. “Wat dan?” vroeg Adri. “Een vergadering van voedselgroepen.”

De kaasboeren keken hem vriendelijk aan. De visboer ook. De loempiadame lachte zelfs. Binnen twaalf minuten hadden Pieter en Adri alles gezien, geproefd en besproken wat er te bespreken viel. Het was vermoedelijk een wereldrecord marktbezoek.

Op de terugweg kwam echter groot nieuws binnen. Pieters telefoon piepte. Hij keek. Hij knipperde. Hij keek nog eens.
“Orgel Joke komt niet!”
Adri schrok. Niet omdat Joke niet kwam, maar omdat Pieter klonk alsof er een nationale ramp was uitgebroken.

Het bericht bleek opmerkelijk. Orgel Joke stond stand-by voor een optreden in Amerika. Jawel. Dezelfde Orgel Joke die op Domaine Sainte Marie menig campinggast had kunnen laten meedeinen op klassiekers, zou mogelijk een Amerikaans stadion mogen opzwepen voorafgaand aan een wedstrijd van het Nederlands elftal. Met haar orgel.

Pieter zag het onmiddellijk voor zich. Tienduizenden Amerikanen. Vlaggen. Spotlights. Een gigantisch scherm. En daar verscheen Orgel Joke. Kalm. Onaangedaan. Met een orgel dat ongeveer even groot was als een middelgrote caravan.

Er was echter één voorwaarde. Oranje moest eerst de volgende ronde halen. “Het lot van een internationale orgelcarrière hangt af van elf voetballers,” mompelde Pieter. “Dat klinkt als een hoofdstuk uit jouw leven,” zei Adri.

Pieter dacht even na. En eigenlijk was dat precies de les van de dag.

Je vertrekt soms voor een grote markt en vindt zeven kraampjes. Je bezoekt een rustig stadje en ontdekt een wereld vol creativiteit. En juist wanneer je denkt dat alles vaststaat, blijkt Orgel Joke ineens bijna wereldberoemd te worden. Het leven, concludeerde Pieter, is zelden wat je verwacht. Maar meestal veel leuker. Tenminste, als je bereid bent goed te kijken. Zelfs wanneer de markt binnen twaalf minuten afgelopen is.

HET GROOTBOEK VAN GELUK

Pieter Pottenkijker zat die donderdagmiddag op een stoel die ooit wit was geweest. Dat wist hij zeker. Tenminste, hij dacht het.

Na vijf zomers op Camping Domaine Sainte Marie en in gasterij De Verbroederij was de stoel inmiddels een kleur geworden die in geen enkele verfwaaier voorkwam. Iets tussen verweerd ivoor, verdrietig beige en afgekloven stokbrood.

Pieter deed waar hij goed in was. Niets. Dat is een onderschat talent. Sommige mensen kunnen niet stilzitten zonder een schuldgevoel te ontwikkelen. Pieter kon urenlang naar een heg kijken zonder dat er één productieve gedachte door zijn hoofd ging.

Tot zijn telefoon piepte. Hij keek. Hij knipperde. Hij keek nog eens. Daar stond het. *"Net gehoord! Geslaagd!"*

Van Julian. Zijn kleinzoon. Meer woorden waren niet nodig. Pieter schoot overeind alsof hij op een punaise had gezeten. "Geslaagd!" riep hij. Zijn lief keek op. "Wie?"

"Julian!" "Onze Julian?" "Ik heb er geen twaalf!"

Nog voordat de opwinding goed en wel was ingedaald, verscheen het officiële bewijs per mail. Daar stond het zwart op wit. HAVO. Gehaald.

Binnen enkele seconden verkeerde de chalet in een toestand die normaal alleen voorkomt

na het winnen van de Staatsloterij of het vinden van een parkeerplek voor de deur van de supermarkt.

Er werd gejuicht. Er werd geknuffeld. Er werd zelfs een vreugdedans uitgevoerd waarvan later werd vastgesteld dat die medisch onverantwoord was voor mensen boven de zestig.

Pieter voelde zich op dat moment ongeveer twintig centimeter langer. Julian had het gewoon geflikt. Niet met geluk. Niet met spieken. Niet met een mysterieuze examencommissie die collectief in slaap was gevallen. Nee.

Met discipline. Met doorzettingsvermogen. Met leren terwijl vrienden leuke dingen deden. Met een vriendin. Met een bijbaantje. Met alle afleidingen die het moderne leven rijk is. En toch.

Geslaagd. "Dat geeft hoop," sprak Pieter plechtig. "Waarvoor?" vroeg zijn lief. "Voor Nederland."

Dat klonk groot. Maar Pieter meende het. Want Julian had besloten zich te verdiepen in accountancy. De wereld van cijfers. Kolommen. Balansen. Jaarrekeningen. Aangiftes. Excelsheets die eruitzien alsof iemand schaak heeft gespeeld met een rekenmachine.

Pieter vond het een wonderlijk beroep. Mensen die vrijwillig met belastingregels bezig zijn, verdienen volgens hem minstens dezelfde bewondering als bergbeklimmers, diepzeeduikers en mensen die op zaterdag naar meubelboulevards gaan.

Maar het bood perspectief. "De staatskas is gered," concludeerde Pieter. "Dat lijkt me wat overdreven." "Misschien."

Hij dacht even na. "Maar mijn belastingaangifte mogelijk ook." Nu begon zijn lief te lachen. Want daar zat natuurlijk de ware droom.

Pieter zag het al helemaal voor zich. Een toekomst waarin Julian tegenover hem zat. Met een laptop. Een professionele blik. En kennis van zaken. "Deze aftrekpost mag wel." Klik. "Deze ook." Klik. "En deze." Klik.

Pieter hoorde in gedachten al het geluid van een lager belastingbedrag. Dat klonk ongeveer als engelengezang. Of een vers getapt biertje. Moeilijk te zeggen.

Niet veel later zat het nieuws aan de borreltafel. Zoals alles op een camping. Binnen een kwartier werd Julian uitgeroepen tot financieel wonderkind. Binnen een half uur beweerde Henk Amici dat hij zijn complete pensioenplanning aan hem wilde uitbesteden. En tegen zonsondergang was er iemand die zeker wist dat Julian binnenkort minister van Financiën zou worden.

De werkelijkheid had wederom moeite het tempo van de verhalen bij te houden. Maar Pieter vond dat niet erg. Hij keek naar de ondergaande zon. Naar zijn lief. Naar het bericht op zijn telefoon. En hij dacht aan zijn kleinzoon.

Want uiteindelijk zijn diploma's meer dan papier. Ze vertellen een verhaal. Van vallen. Opstaan. Doorzetten. Van geloven dat iets mogelijk is, zelfs als het soms tegenzit.

En terwijl ergens op de camping een kurk knalde ter ere van Julian, maakte Pieter de balans van de dag op. Niet in euro's. Niet in belastingvoordeel. Maar in trots. En die opbrengst, wist hij zeker, was onbetaalbaar.

HET WONDER VAN HENK

Pieter Pottenkijker had veel meegemaakt.

Hij had ooit een Fransman ontmoet die beweerde met zijn grasmaaier te kunnen communiceren. Hij had een Duitse kampeerder gezien die drie weken lang zijn caravan waterpas probeerde te zetten met behulp van een laserapparaat dat vermoedelijk ook satellieten kon raken. En hij had een man gekend die vrijwillig meedeed aan aquarobics.

Maar wat zich die donderdagmiddag aan de borreltafel afspeelde, tartte iedere vorm van gezond verstand.

Het begon onschuldig. Zoals vrijwel alle rampen beginnen.

De zon stond laag boven Camping De Verbroederij. De glazen klonken. De pinda's verdwenen sneller dan de gemiddelde pensioenuitkering. En ergens tussen de tweede schaal bitterballen en de derde ronde rosé kwam de vraag op tafel. "Wie heeft hier eigenlijk de langste?"

Het bleef even stil. Niet omdat niemand een antwoord had. Maar omdat iedereen plotseling een antwoord had. "Klein Duimpje," zei Jerommeke onmiddelijk. "Pinkeltje," grijnsde Arjan Rekenmeester. "Luciferhoutje," voegde Dick eraan toe. Er werd gelachen. Totdat Henk Amici zijn keel schraapte.

Dat was nooit een goed teken.

“Jongens,” sprak hij met de ernst van een staatsman die zojuist een nieuwe grondwet presenteert. “Ik draag al jaren geen korte broek meer.”

De tafel viel stil.

“Waarom niet?” vroeg Pieter voorzichtig. Henk nam een slok bier. “Omdat mijn vriend dan ongekleed gaat wandelen.”

Een doodse stilte volgde. Daarna brak de hel los. “Dat is helemaal niks,” riep Arjan Rekenmeester. “Ik heb je zien fietsen!” “Nou en?” “Dat ding kwam tussen de spaken!”

De mannen gierden. “Dat was geen fiets,” riep Jerommeke. “Dat was een brommer met een klepperkaartje!”

Zelfs de dames aan de overkant begonnen te giechelen.

Jean le Tondeur de Bordures, die toevallig langsliep met zijn grasmaaier, bleef nieuwsgierig staan luisteren. Een fout die hij later zou betreuren. Want inmiddels groeide het verhaal sneller dan een vissersverhaal na vier pilsjes.

Volgens Jerommeke leek Henks beroemde vriend op een paling in het groen. Volgens de Staatsraad in ruste had Rijkswaterstaat ooit overwogen hem als waterkering in te zetten. Volgens Conny Een kon Henk bij windkracht zes zijn eigen vlaggenmast vervangen.

De werkelijkheid had het gesprek allang verlaten. Sterker nog: de werkelijkheid stond inmiddels ergens achter de caravan een sigaretje te roken.

Toen kwam het hoogtepunt. Henk ging rechtop zitten. Zijn ogen begonnen te glimmen. “Jongens,” zei hij.

Dat woord alleen al voorspelde onheil.

“Ik ben in gesprek met een circusbouwer uit Frankrijk.” De tafel verstijfde. “Waarover?” Henk keek langzaam rond. “Een grande spectacle.”

Jean zette zijn grasmaaier uit. Zelfs de merels zwegen. “Een grote houten tafel,” vervolgde Henk plechtig. “Met losse handen optillen.”

“Met losse handen?” vroeg Pieter. “Met losse handen.” “Maar dan gebruik je dus geen handen?” “Precies.”

Er volgde een stilte die zo diep was dat ergens in de verte een kurk van een wijnfles hoorbaar werd. Toen ontplofte de tafel. Sommigen sloegen op hun knieën. Anderen kregen tranen in de ogen. Zelfs de dames verdwenen proestend achter hun wijnglazen.

Jean besloot ter plekke het gras rondom Henks kampeerplaats voorlopig niet meer te maaien. Je wist immers nooit wat daar allemaal verborgen lag.

Later die avond, toen de zon onderging en de glazen leeg raakten, keek Pieter glimlachend naar het gezelschap.

Grijze haren. Versleten knieën. Leesbrillen. Medicijndoosjes. En toch. Voor een paar uur waren ze weer dertien. Niet bezig met ouderdom, zorgen of kwaaltjes. Maar met sterke verhalen, overdreven opschepperij en de eeuwige kunst van het elkaar aan het lachen maken.

Want dat ontdekte Pieter die avond opnieuw. De grootste rijkdom van een mens zit zelden in wat hij beweert te hebben. Maar in de mensen die er hard genoeg om kunnen lachen. En dat, vond Pieter, was misschien wel het grootste wonder van allemaal.

DE SLAG OM HET BOULEDROME

Pieter Pottenkijker had al veel gezien op camping Domaine Sainte Marie.

Hij had mensen ruzie zien maken over een verlengsnoer van drie meter. Hij had een man een uur lang horen discussiëren over de juiste stand van een haring. En hij had ooit meegemaakt dat drie Fransen en een Brabander gezamenlijk verdwaalden op een terrein van nog geen vier hectare. Maar wat zich die avond afspeelde op het bouledrome, tartte iedere vorm van gezond verstand.

Het begon onschuldig.

Aan de ene kant stonden Marga, beter bekend als The Lady of the House Hyacinth, en haar trouwe strijdmakker Jerommeke Leegloper. Aan de andere kant Peter Volloper en Gerda Haaknaald.

Er was geen publiek. Sterker nog: de meeste campinggasten liepen er met een boog omheen.

Een jeu-de-bouleswedstrijd is voor de gemiddelde vakantieganger ongeveer even spannend als het drogen van een handdoek. Maar toen gebeurde het. Peter Volloper opende zijn mond. En Marga antwoordde.

Binnen drie minuten ontstond een woordenwisseling die qua geluidsniveau werd vergeleken met een opstijgende Boeing en qua subtiliteit met een bulldozer in een porseleinkast.

“Dat was geen punt!” riep Peter. “Dat bepaal jij niet!” riep Marga. “Ik bepaal dat heel goed!”

“Jij bepaalt meestal vooral onzin!”

En daar ging de waardigheid van Hyacinth. Als een majestueuze zwaan die plotseling ontdekt dat ze eigenlijk een eend is.

Van alle kanten stroomden campinggasten toe.

Stoelen werden bijgehaald. Wijnflessen geopend. Oudjes werd op schouders gezet.

Het centrum van de camping, nabij De Verbroederij, veranderde binnen een kwartier in Wimbledon voor senioren met sandalen.

Vooral toen Peter en Gerda uitliepen naar 11-7. Peter begon zichtbaar te genieten. Hij liep rond als een generaal die zojuist Europa had veroverd. Hij wees naar de score. Hij knikte naar het publiek. Hij glimlachte zelfs naar Nico Snor, wat door velen werd beschouwd als een teken van ernstige overmoed.

Dat was zijn fout. Want Peter had buiten één factor gerekend. Hyacinth. Marga’s ogen vernauwden zich. De Lady of the House verdween. Een roofdier verscheen. Een vrouw die al jaren ervaring had met het corrigeren van echtgenoten, stofnesten en onjuiste meningen.

Met chirurgische precisie begon zij haar boules te plaatsen.

Voor de but. Tegen de but. Achter de but. Soms leek de but haar gewoon vrijwillig tegemoet te rollen.

Peter begon te mopperen. Gerda begon te zuchten. Het publiek begon te leven. En toen besloot ook Jerommeke Leegloper zich ermee te bemoeien. Niemand wist precies hoe. Zelf waarschijnlijk ook niet. Maar ineens produceerde hij drie worpen die rechtstreeks uit een wonderboek leken te komen.

Ballen verdwenen. Ballen versprongen. Ballen deden dingen waarvoor natuurkundigen nieuwe wetten zouden moeten schrijven.

Het scorebord draaide langzaam om.

11-8. 11-9. 11-10. 11-11. Het publiek ging volledig uit zijn dak. Yvonne Onverbloemd stond aanwijzingen te geven alsof ze bondscoach was.

Nico Snor analyseerde iedere worp met de ernst van een kernfysicus. Adri, de lief van Pieter, bemoeide zich overal mee tegelijk, wat volgens haar simpelweg gezond verstand was. Arjan Rekenmeester probeerde statistieken bij te houden maar verloor onderweg de controle over zijn eigen berekeningen. En Guitar Hans zat glimlachend naast zijn geliefde Carmen – la baronessa dalla chioma bionda e ricciuta – alsof hij een Italiaanse opera zag ontvouwen.

Toen viel het beslissende punt. Gejuich. Applaus.

Staande ovatie. Hyacinth en Jerommeke hadden gewonnen.

Peter Volloper keek alsof iemand zijn caravan had ingeruild voor een vouwwagen. Hij moppert nog wat na. Over de ballen. Over de baan. Over het publiek. Over de zwaartekracht. En uiteindelijk gooide hij er niet alleen met de pet naar. Maar bijna ook met zijn boules.

Pieter Pottenkijker keek glimlachend toe. Want de echte winnaars waren niet de spelers. Het waren de toeschouwers. Die hadden een zeldzaam kijkje gekregen achter de schermen van menselijke verhoudingen. Want op een camping leer je mensen niet kennen wanneer alles goed gaat.

Je leert ze kennen wanneer er iets op het spel staat. Al is dat soms niet meer dan een klein houten butje op een stoffige baan. En zo bewees De Verbroederij opnieuw een eeuwenoude waarheid: Het leven is eigenlijk één groot spelletje jeu de boules. De kunst is niet om altijd het dichtst bij het doel te liggen. De kunst is om vriendelijk te blijven wanneer niemand anders dat doet.

HET GERUCHT VAN DE JARRETELJURK

Vrijdag was uitgeroepen tot rustdag. Dat was althans het officiële programma.

Rustdagen zijn op campings een bijzonder fenomeen. Ze lijken sterk op gewone dagen, maar dan met meer mensen die nadrukkelijk vertellen dat ze het rustig aan doen. Pieter Pottenkijker had zich voorgenomen daaraan mee te doen.

Zijn lief vertrok na het ontbijt richting supermarkt, waarna zij op de fiets stapte voor een ontspannen tocht door de omgeving. Pieter zelf bleef achter met een kop koffie, een krant van drie dagen oud en het vaste voornemen zich nergens mee te bemoeien.

Dat voornemen hield exact zevenenhalve minuut stand. Want nog voor de koffie op drinktemperatuur was gekomen, bereikte hem nieuws uit het boule-o-drome.

Daar werd alweer fanatiek getraind voor het volgende toernooi. Mannen met geconcentreerde blikken wierpen metalen ballen alsof het ging om de toekomst van Europa.

Dames bestudeerden de ligging van de but alsof zij een militaire operatie voorbereidden. En ergens tussen een meetlint, een klapstoel en een glas rosé werd het eerste gerucht geboren.

Dat gebeurde tijdens de borrel.

Marga, The Lady of the House, door sommigen ook wel Hyacinth genoemd en door anderen uitsluitend met gepaste eerbied aangesproken, had aangekondigd dat zij Pieter en zijn lief persoonlijk zou bedienen.

Niet alleen hen. Ook Staatsraad in ruste Van der Molen zou worden bediend. Uiteraard met Sonja aan zijn rechterzijde. Want een staatsraad zonder Sonja is als een jeu-de-boulesbal zonder gewicht: technisch mogelijk, maar niet wenselijk.

Tot zover was er weinig aan de hand. Maar vervolgens viel één woord.

Jarreteljurk.

Niemand weet precies wie het als eerste uitsprak. Waarschijnlijk was het Henk Amici. Dat is meestal een veilige aanname. Feit is dat het woord nog geen drie minuten later het boule-o-drome had verlaten en zich als een losgeslagen bosbrand over de camping verspreidde. Binnen een kwartier wist iedereen ervan. Binnen een half uur waren er details toegevoegd. Na drie kwartier beschikte het verhaal over een volledig script, een kledingontwerper en vermoedelijk een sponsorcontract.

Volgens de laatste berichten zou Peter Volloper die avond verschijnen als Peter Bunny. Met konijnenoren. En een staart van een omvang die volgens sommige getuigen alleen met een aparte aanhanger vervoerd kon worden.

“Dat zei Henk Amici.” Dat zinnetje bleek voor veel mensen voldoende bewijs.

Op zulke momenten mis je iemand als Otto Wehkamp. Otto beschikte over de unieke gave om geruchten te blussen voordat ze vlam vatten.

Een soort vrijwillige brandweercommandant van de menselijke verbeelding. Maar Otto was er niet. En Henk had dan misschien een branddeken. Een uitstekende zelfs. Maar geen brommer meer. Niet zoals vroeger. Toen hij nog in dienst zat en volgens eigen zeggen sneller ter plaatse was dan het gerucht zelf.

Kortom: het vuur bleef branden. Sterker nog.

Het werd opgestookt. Tot uiteindelijk ook Hyacinth hoorde wat er allemaal over haar toekomstige garderobe werd verteld.

Dat bleek geen gelukkige ontwikkeling. Nog diezelfde middag trok zij haar belofte in. Geen bediening. Geen jarreteljurk. Geen Peter Bunny.

Niets. Absoluut niets.

Die avond liep zij over de camping met een blik die zelfs de meest optimistische weerman nerveus zou hebben gemaakt. Het soort blik waarbij vogels vrijwillig stiller gaan fluiten.

Waarbij heggen zich spontaan netjes scheren.

Waarbij zelfs Jean le Tondeur de Bordures dacht: “Misschien maai ik morgen wel verder.”

Opmerkelijk genoeg voorspelde het weerbericht juist zon. Stralende omstandigheden. Geen wolkje aan de lucht. Maar iedereen wist dat meteorologen veel kunnen voorspellen. Behalve het humeur van een teleurgestelde Hyacinth.

Pieter keek het allemaal aan. Nam nog een slok van zijn drankje. Wisselde een veelbetekenende blik met zijn lief. En kwam tot een verstandige conclusie. Sommige onweersbuien hoef je niet af te wachten. Dus besloten zij te vertrekken. Niet meteen. Niet halsoverkop. Niet rennend met koffers onder de arm. Maar wel snel. Heel snel.

Want Pieter had opnieuw iets geleerd. Op campings ontstaan de grootste stormen zelden in de lucht. Ze beginnen meestal met één onschuldig zinnetje tijdens de borrel. En eindigen met een jarreteljurk die nooit gedragen werd.

DE CONCLUSIE VAN EEN ONGRIJPBAAR MYSTERIE

Pieter Pottenkijker zat aan een tafel die ooit recht was geweest. Tenminste, dat vermoedde hij.

Na maanden van onderzoek, honderden aantekeningen, tientallen gesprekken, zevenentwintig momenten van wetenschappelijke verwarring, drie lichte zonnebrandincidenten en één bijna-fatale confrontatie met een stokbrood dat harder bleek dan de Franse justitie, was het zover. Het onderzoek naar Het Mysterie van de Illusie liep ten einde.

Voor hem lag een stapel notitieblokken. Daarin stonden observaties over droombeelden, campinggasten, illusionisten, koeien die niet bestonden, vakantiebeurzen, boulebanen, radiobussen die nergens heen reden en mensen die op vrijdagmiddag probeerden een campinggevoel na te bouwen met een bakje pinda's en een fles rosé uit de aanbieding.

Pieter bladerde. Las. Frunnikte aan zijn wenkbrauwen. En kwam tot een schokkende conclusie. De illusie bestond helemaal niet. Of beter gezegd: Ze bestond overal.

Dat was natuurlijk een teleurstellende uitkomst voor iedereen die gehoopt had op een geheim genootschap, een ondergrondse tunnel onder Domaine Sainte Marie of een apparaat waarmee Peter Volloper ongemerkt vakantiegevoel in de waterleiding pompte.

Maar de waarheid bleek veel interessanter. De mens, zo ontdekte Pieter, leeft niet ondanks illusies. De mens leeft ermee. Soms zelfs ervan.

Neem vakantie. Iedereen denkt dat vakantie begint bij vertrek. Onzin. Vakantie begint weken eerder. Bij de folder. Bij de reservering. Bij het weerbericht. Bij het gesprek waarin iemand zegt: "Dit jaar gaan we écht ontspannen."

Vanaf dat moment bouwt het brein een decor. Een toneelstuk. Een luchtkasteel. En gek genoeg is daar niets mis mee. Want verwachtingen zijn geen leugens. Ze zijn richtingaanwijzers.

Neem dromen. Pieter had geleerd dat dromen niet voorspellen wat gaat gebeuren. Ze verklappen wat ons bezighoudt. Niet de toekomst. Maar het verlangen. De mens droomt niet van wat hij heeft. De mens droomt van wat hij mist. Van rust. Van liefde. Van avontuur. Van een boule die eindelijk eens wél goed stuitert.

Neem muziek. Een lied bestaat uit trillingen. Meer niet. Toch kan een lied iemand terugbrengen naar een zomer van twintig jaar geleden. Naar een verloren liefde. Naar een avond waarop alles nog mogelijk leek. Dat is geen bedrog. Dat is betekenis.

Neem petanque. Volgens de officiële regels gaat het om metalen ballen. Volgens Pieter ging het om iets anders. Om ontmoeten. Om verhalen. Om samen verliezen zonder ruzie te maken. En af en toe zelfs samen winnen zonder vervelend te worden. Dat laatste bleek overigens aanzienlijk moeilijker.

Neem Domaine Sainte Marie. Tijdens zijn onderzoek had Pieter vele malen geprobeerd te achterhalen waarom mensen daar anders werden. Waarom ze lachten. Waarom ze ontspanden. Waarom zelfs de grootste brompotten na een paar dagen veranderden in vriendelijke filosofen met een glas in de hand.

Uiteindelijk vond hij geen geheime formule. Geen verborgen techniek. Geen toverspreuk. Alleen mensen. Mensen die aandacht gaven. Mensen die tijd maakten. Mensen die elkaar zagen. En daar zat misschien wel het grootste geheim van allemaal. Want aandacht voelt tegenwoordig als magie.

Hij keek naar de ondergaande zon. De camping werd langzaam goud. Zelfs het grind deed zijn best. In de verte hoorde hij gelach. Iemand riep dat zijn boule scheef was gegooid. Iemand anders beweerde dat de zwaartekracht partijdig was. Een discussie die inmiddels al minstens drie zomers duurde. Pieter glimlachte. Zelfs dat hoorde erbij.

Toen sloeg hij zijn laatste notitieboek dicht. Op de allerlaatste pagina had hij één zin geschreven. Niet als conclusie. Meer als herinnering. Er stond: "*De grootste illusie is dat het leven pas begint wanneer alles perfect is.*" En daaronder: "*De waarheid is dat het leven al lang bezig was.*"

Misschien was dat uiteindelijk het antwoord op het mysterie. Illusies zijn niet gevaarlijk omdat ze bestaan. Ze worden pas gevaarlijk wanneer we ze verwarren met de werkelijkheid.

Maar wanneer we ze gebruiken als inspiratie, als hoop, als verbeelding, als een klein beetje kleur op een soms grijze dag, dan worden ze iets moois. Dan helpen ze ons vooruit. Dan helpen ze ons dromen. Dan helpen ze ons mens te zijn.

Pieter stond op. Rekte zich uit. Zijn onderzoek zat erop. Tenminste, officieel. Want diep vanbinnen wist hij beter. Een Pottenkijker is nooit klaar. Er wacht altijd weer een nieuw raadsel. Een nieuwe vraag. Een nieuwe verwarring. Een nieuwe campinggast die beweert dat zijn campingstoel verdwenen is terwijl hij er zelf op zit. De werkelijkheid levert voldoende materiaal aan.

En zo wandelde Pieter de avond in. Met een hoofd vol verhalen. Een hart vol dankbaarheid. En precies genoeg twijfel om nieuwsgierig te blijven. Want dat had hij misschien nog wel het meest geleerd. Niet alles hoeft ontmaskerd te worden. Sommige mysteries zijn het mooist wanneer je ze begrijpt. En toch een beetje laat bestaan.

Zoals een vakantiezonsondergang. Zoals een prachtig muzieknummer. Zoals een perfecte worp. Of zoals de wonderlijke, ontroerende en soms volstrekt onbegrijpelijke mens zelf. Einde onderzoek. Begin verwondering.

HET GROTE AFSCHEID

Er zijn van die momenten waarop een mens weet dat zijn taak erop zit. De bakker sluit zijn oven. De kapitein meert zijn schip af. De campinggast haalt zijn verlengsnoer uit de heg van de buren. En Pieter Pottenkijker? Die sloot zijn onderzoek.

Na weken van diepgravende journalistiek, ingewikkelde observaties, gesprekken van twijfelachtige wetenschappelijkheid en een hoeveelheid koffie waar een middelgrote provincie drie winters mee had kunnen doorkomen, was hij eruit.

Het Mysterie van de Illusie was opgelost. Of althans: opgelost genoeg voor een artikel van vijf pagina's in De Kolderkrant. Dat was ongeveer dezelfde norm die men hanteerde voor nationale begrotingen, verkeersplannen en het Eurovisie Songfestival.

Pieter zat voor zijn chalet en keek tevreden naar de opkomende zon. Naast hem zat zijn lief. "Dus?" vroeg ze. "Dus," zei Pieter plechtig, "de grootste illusie blijkt uiteindelijk dat mensen denken dat ze alles begrijpen." Ze knikte.

"Mooi." "Vind ik ook." "Snap je het zelf?" "Natuurlijk niet."

Dat was precies het punt. En daarmee zat zijn werk erop. De hoofdredactie van De Kolderkrant had al een telegram gestuurd. Of eigenlijk een e-mail. Maar Pieter bleef dat een telegram noemen omdat dat gewichtiger klonk.

Onderwerp: Bedankt.

Inhoud: Kom maar terug.

Korter kon journalistieke waardering nauwelijks worden uitgedrukt.

Dus werden de koffers gepakt. De stoelen ingeklapt. De laatste stokbroodkruimels verwijderd uit plaatsen waar volgens de natuurwetten geen kruimels konden komen.

En vervolgens begon iets wat niemand had verwacht. Het afscheid.

Toen Pieter en zijn lief langzaam richting uitgang wandelden, zagen zij dat langs de gehele route campinggasten stonden opgesteld. Werkelijk iedereen. Van chalet tot slagboom. Als een erehaag. Een enigszins rommelige erehaag. Maar toch.

Witte zakdoekjes wapperden in de ochtendwind. Hier en daar werd zelfs gesnikt. Al bleek later dat sommige mensen simpelweg hooikoorts hadden.

Voorop stonden Marga, The Lady of the House Hyacinth en Peter Volloper.

Marga zwaaide met een wit laken van een formaat waarmee normaal gesproken complete circustenten werden afgedekt. Gerda Haaknaald had twee kussenslopen aan elkaar geknoopt. Peter Volloper had een dekbedovertrek meegenomen waarvan niemand wist waar hij dat precies vandaan had gehaald.
"Vaarwel, Pieter!" riep iemand. "Tot nooit!" riep een ander. "Dat bedoel ik positief!" haastte diezelfde persoon zich vervolgens te zeggen.

Pieter voelde zich zichtbaar geroerd. Een beetje. Misschien. Wellicht. Toen klonk de sonore stem van Marga. "Eindelijk!"

Het werd stil. "Eindelijk," vervolgde zij met een glimlach die zelfs op satellietbeelden zichtbaar zou zijn geweest, "keert de rust terug en kunnen wij weer vrijuit praten!"

Instemmend gemompel steeg op uit de menigte. "Geen notitieboekjes meer!" "Geen interviews bij het toiletgebouw!" "Geen filosofische vragen tijdens het tandenpoetsen!" "Geen onderzoeksjournalistiek tijdens de bingo!"

Jerommeke pinkte zelfs een traantje weg. Van opluchting.

Pieter keek naar zijn lief. Zijn lief keek naar Pieter. "Voel je de waardering?" vroeg zij.
"Zeker," zei Pieter.

"Warm?" "Lauw."

Ze lachten. En terwijl zij langzaam richting uitgang wandelden, besefte Pieter iets. De mensen die hem uitzwaaiden waren dezelfde mensen die hij wekenlang had bestudeerd. Mensen met eigenaardigheden. Met dromen. Met onzekerheden. Met verhalen.

En misschien was dat wel de echte conclusie van zijn onderzoek. Niet dat de wereld één grote illusie is. Maar dat iedereen een beetje doet alsof. Alsof hij alles begrijpt. Alsof hij alles onder controle heeft. Alsof hij precies weet waar hij mee bezig is. Terwijl we in

werkelijkheid allemaal een beetje improviseren. Met een stokbrood onder de arm. Een campingstoel in de hand. En een wit zakdoekje dat soms een laken blijkt te zijn.

Bij de slagboom draaide Pieter zich nog één keer om. De menigte zwaaide. Marga zwaaide. Hyacinth zwaaide. Peter zwaaide zo enthousiast dat hij bijna omviel.

Pieter hief zijn hand. “Tot ziens!” “Rij maar door!” klonk het onmiddellijk terug.

En zo vertrokken Pieter Pottenkijker en zijn lief. Terug naar Nederland. Terug naar nieuwe mysteries. Want één ding had hij geleerd.

Soms moet je een steen optillen. Soms moet je eronder gaan liggen. Maar meestal blijkt dat de grootste mysteries gewoon mensen zijn. En dat is maar goed ook. Anders zou het leven verschrikkelijk saai worden.

DANKWOORD BIJ HET MYSTERIE

Er zijn onderzoeken die eindigen met een rapport. Onderzoeken die eindigen met een parlementaire enquête. Onderzoeken die eindigen met een arrestatie. En er zijn onderzoeken die eindigen met een dankwoord.

Dat laatste leek Pieter Pottenkijker, onderzoeksjournalist, campingfilosoof en incidenteel slachtoffer van zijn eigen nieuwsgierigheid, het meest passend.

Want wie eerlijk onderzoek doet, ontdekt vroeg of laat dat geen enkel mysterie zich alleen laat oplossen. Zelfs niet wanneer het gaat om het Mysterie van de Illusie. Sterker nog: vooral dan niet.

Daarom wil Pieter iedereen bedanken die gewild, ongewild, bewust, onbewust, vrijwillig, noodgedwongen of per ongeluk een bijdrage heeft geleverd aan dit onderzoek.

Dank aan iedereen die zich liet interviewen. Dank aan iedereen die dacht dat hij niet werd geïnterviewd. En speciale dank aan iedereen die tijdens een onschuldig gesprek over het weer plotseling ontdekte dat Pieter alweer drie pagina's aantekeningen had gemaakt.

Daarnaast biedt Pieter hierbij alvast zijn welgemeende excuses aan. Niet omdat hij precies weet waarvoor. Maar uit ervaring weet hij dat dit achteraf vaak handig blijkt.

Excuses aan iedereen die zichzelf iets te nadrukkelijk herkende in zijn verhalen. Dat was vast niet de bedoeling. Of misschien een beetje. Maar nooit kwaadwillend. En excuses aan iedereen die juist vindt dat hij niet vaak genoeg genoemd werd. Ook dat is begrijpelijk. Er zijn tenslotte mensen die een leven lang hun best doen om op te vallen en vervolgens moeten ontdekken dat Jean le Tondeur de Bordures meer zendtijd kreeg dan zijzelf. Dat kan pijn doen.

Een bijzonder woord van dank gaat uit naar Marga, The Lady of the House. Zonder haar zouden er aanzienlijk minder wijze observaties, minder koffiegesprekken en vooral minder koekjes zijn geweest. En een mens kan veel verdragen. Maar niet alles.

Ook Peter Volloper verdient een diepe buiging. Een man die de kunst verstaat om tegelijkertijd aanwezig én afwezig te zijn. Een talent dat in de moderne samenleving zwaar wordt onderschat.

Gerda Haaknaald danken wij voor haar scherpe waarnemingen en haar vermogen om binnen drie minuten meer informatie te verzamelen dan sommige geheime diensten in een kwartaal.

Jerommeke Leegloper danken wij voor zijn onverstoorbare bijdrage aan de wetenschap van het nietsdoen. Want wie goed kijkt ontdekt dat stilzitten soms een onderschatte vorm van observatie is.

Staatsraad in ruste Van der Molen verdient eveneens een ereplaats. Samen met Sonja vormde hij een bron van wijsheid, relativering en zorgvuldig geformuleerde zinnen die zelfs na drie keer lezen nog gezag uitstraalden.
En dan zijn er natuurlijk Dien en Daatje. De dweilende diva's. Waar anderen een vloer zien, zien zij een podium. Waar anderen een emmer zien, zien zij een instrument. Hun bijdrage aan de sfeer van de camping was groter dan de gemiddelde culturele subsidie rechtvaardigen kan.

Piet de Gieter danken wij voor zijn tomeloze inzet in de strijd tegen droogte, stof, hitte en alles wat volgens hem "wel een plensje kon gebruiken."

En tenslotte Jean le Tondeur de Bordures. De man. De mythe. De grasmaaier. Geen mens heeft ooit zoveel betekenis gegeven aan een heg. Of zoveel heggen aan betekenis.

Toen Pieter zijn laatste notitieblok sloot, besefte hij iets. De grootste illusie is misschien wel dat gewone mensen gewoon zouden zijn.

Dat zijn ze namelijk niet. Iedereen draagt een verhaal met zich mee. Iedereen speelt een rol. Iedereen is hoofdrolspeler in een avontuur dat voor anderen soms nauwelijks zichtbaar is. En juist dat maakt de wereld zo wonderlijk.

Dus dank. Voor de verhalen. Voor de lach. Voor de verwarring. Voor de inspiratie. En voor het geduld.

Mocht iemand zich alsnog beledigd voelen, dan verwijst Pieter vriendelijk naar pagina één van dit dankwoord. Daar staan de excuses immers al.

En zo sluit Pieter Pottenkijker zijn notitieboek, legt zijn pen neer en kijkt nog één keer over

de camping. Sommige mysteries zijn opgelost. Andere blijven bestaan. Gelukkig maar. Want zonder een beetje illusie valt er voor een Pottenkijker weinig meer te pottenkijken.

OVER DE SCHRIJVER

Pieter Pottenkijker – chroniqueur van het gewone wonder

Pieter Pottenkijker is geen wetenschapper. Al denkt hij dat soms zelf wel. Hij is ook geen filosoof, hoewel hij regelmatig filosofeert over zaken die de gemiddelde mens achteloos voorbijloopt. Een jeu-de-boulesbal bijvoorbeeld. Een campingstoel. Een broodbestelling. Een verdwaalde koe die niet bestaat.

Pieter is vooral een waarnemer. Een nieuwsgierige pottenkijker die zich hardnekkig blijft verbazen over de wonderlijke gewoonten van gewone mensen.

Waar anderen een camping zien, ziet hij een samenleving in zakformaat. Waar anderen een borrel zien, ziet hij een ritueel. Waar anderen een vakantie beleven, onderzoekt Pieter waarom mensen zo hun best doen om gelukkig te zijn terwijl ze dat vaak allang zijn.

Met een mengeling van humor, zelfspot, verwondering en een gezonde dosis overdrijving trekt hij door het leven als verslaggever van het alledaagse. Zijn verhalen zijn vrolijk en lichtvoetig, maar onder iedere grap schuilt een serieuze vraag. Onder iedere lach een beetje herkenning. En onder iedere illusie een zoektocht naar iets wat echt is.

Want Pieter gelooft dat de grootste verhalen niet worden gevonden in paleizen, ministeries of televisiestudio's. Ze ontstaan aan campingtafels. Op dorpspleinen. Bij een muziekoptreden. Tijdens een wandeling. Of tussen twee worpen op een jeu-de-boulesbaan.

Zijn personages zijn mensen van vlees en bloed. Mensen die dromen, tobben, lachen, mopperen, liefhebben en af en toe volkomen verdwalen in hun eigen verwachtingen. Juist daarom zijn ze zo herkenbaar.

Pieter schrijft niet om gelijk te krijgen. Hij schrijft om beter te kijken. En misschien ook om anderen uit te nodigen hetzelfde te doen.

Want uiteindelijk is dat de ware missie van Pieter Pottenkijker: niet het ontmaskeren van de wereld, maar het zichtbaar maken van de schoonheid die zich vaak verstopt achter het gewone. En als hij onderweg af en toe struikelt over een plastic flamingo, een mysterieuze boule of een denkbeeldige koe, dan beschouwt hij dat niet als een probleem.

Maar als uitstekend onderzoeksmateriaal.

BIBLIOGRAFIE

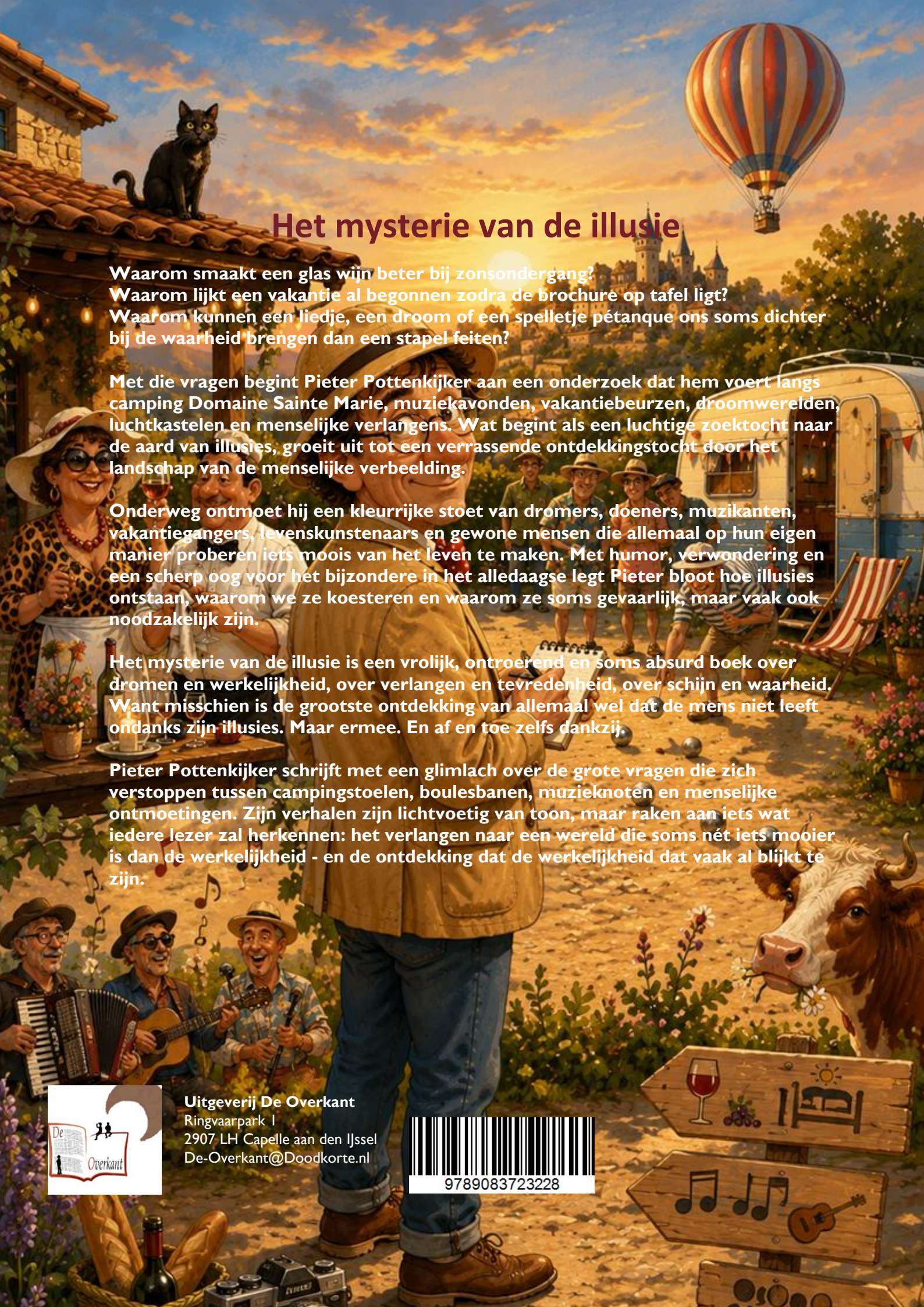
Peter Paul/Pieter publiceerde eerder bij Uitgeverij De Overkant de volgende werken:

9789080412538	Peter Paul J. Doodkorte	Als ik stil ben / versjes, gedichten op de dood / druk 1	De Overkant
9789080412521	Peter Paul J. Doodkorte	Even stilstaan / lichtpuntjes en vreugdevuurtjes van en voor mensen / druk 1	De Overkant
9789080412545	Peter Paul J. Doodkorte	Kunststukjes / overwegingen en ver-dichtjes naar aanleiding van kunst(-beleving) / druk 1	De Overkant
9789080412576	Peter Paul J. Doodkorte	In ongewone stilte / ver-dichtjes in dagen van coronapandemie / druk 1	De Overkant
9789080412552	Peter Paul J. Doodkorte	Van harte jarig zijn / ver-dichtjes bij een verjaardag / druk 1	De Overkant
9789080412507	Peter Paul J. Doodkorte	Het stille ervaren / ver-dichtjes bij de dood / druk 1	De Overkant
9789080412583	Peter Paul J. Doodkorte	Met hart en Ziel / Het mysterie van niks en oneindig genot / druk 1	De Overkant
9789080412590	Peter Paul J. Doodkorte	Scheefpoepen / Pieter Pottenkijker en Het mysterie van het vreemdgaan / druk 1	De Overkant
9789083348308	Peter Paul J. Doodkorte	De magie van Domaine Sainte Marie / Pieter Pottenkijker op zoek naar magie / druk 1	De Overkant
9789083348315	Peter Paul J. Doodkorte	De stilte fluistert / ver-dichtjes over onvergetelijk leven / druk 1	De Overkant
9789083348322	Peter Paul J. Doodkorte	Oud, maar zeker niet out! / Het mysterie van de Krasse Knarren / druk 1	De Overkant
9789083348346	Peter Paul J. Doodkorte	Prikkelende overdenksels / Pieters gebundelde kijk op de zaak | 2 / druk 1	De Overkant
9789083348360	Peter Paul J. Doodkorte	Pieters' prikkelspraak / Pieter's provoking speech | Le discours Provocateur de pieter / druk 1	De Overkant
9789083348339	Peter Paul J. Doodkorte	Prikkelende gedachten / stimulating thoughts | pensées stimulantes / druk 1	De Overkant
9789083348384	Peter Paul J. Doodkorte	De Knikkerkronieken / Pieters' tractaat over tactiek en tranen / druk 1	De Overkant
9789083348353	Peter Paul J. Doodkorte	Geen vergeefs beroep / Een hulpverleningsvorm dreigde te verdwijnen. De daarop geattendeerde Tweede Kamer der Staten-Generaal voorkwam dat. / druk Heruitgave	De Overkant
9789083348377	Peter Paul J. Doodkorte	Het Mysterie van het Ego / Pieter Pottenkijker en het raadsel van de grootspraak / druk 1	De Overkant
9789083348391	Peter Paul J. Doodkorte	Noa 18 / 17 augustus 2025 / druk 1	De Overkant
9789083609409	Peter Paul J. Doodkorte	Het mysterie van het bonzend hart / druk 1	De Overkant
9789083609416	Peter Paul J. Doodkorte	Gebundeld daglicht / Pieters' Daglicht over Denkdingen / druk 1	De Overkant
9789080412569	Peter Paul J. Doodkorte	Het mysterie van de en het Lot / Pieter Pottenkijker en de speling van het lot / druk 1	De Overkant
9789083609423	Peter Paul J. Doodkorte	De avonturen van Binkie Toto	De Overkant
9789083609430	Peter Paul J. Doodkorte	Boaz – Dromen tussen straat en stadion	De Overkant
9789083609447	Peter Paul J. Doodkorte	Tussen beleid en leefwereld – Verruim de horizon	De Overkant
9789083609454	Peter Paul J. Doodkorte	Team Glans – Avonturen op de piste	De Overkant
9789083609461	Peter Paul J. Doodkorte	Verzameld Daglicht / Pieters' Daglicht over Denkdingen	De Overkant
9789083723211	Peter Paul J. Doodkorte	Au grand jour sur la pétanque – in vol daglicht over de pétanque	De Overkant
9789083723228	Peter Paul J. Doodkorte	Het mysterie van de illusie	De Overkant

Uitgeverij De Overkant
Ringvaarpark 1
2907 LH Capelle aan den IJssel
De-Overkant@Doodkorte.nl

9789083723228

Het mysterie van de illusie

**Waarom smaakt een glas wijn beter bij zonsondergang?
Waarom lijkt een vakantie al begonnen zodra de brochure op tafel ligt?
Waarom kunnen een liedje, een droom of een spelletje pétanque ons soms dichter bij de waarheid brengen dan een stapel feiten?**

Met die vragen begint Pieter Pottenkijker aan een onderzoek dat hem voert langs camping Domaine Sainte Marie, muziekavonden, vakantiebeurzen, droomwerelden, luchtkastelen en menselijke verlangens. Wat begint als een luchtige zoektocht naar de aard van illusies, groeit uit tot een verrassende ontdekkingstocht door het landschap van de menselijke verbeelding.

Onderweg ontmoet hij een kleurrijke stoet van dromers, doeners, muzikanten, vakantiegangers, levenskunstenaars en gewone mensen die allemaal op hun eigen manier proberen iets moois van het leven te maken. Met humor, verwondering en een scherp oog voor het bijzondere in het alledaagse legt Pieter bloot hoe illusies ontstaan, waarom we ze koesteren en waarom ze soms gevaarlijk, maar vaak ook noodzakelijk zijn.

Het mysterie van de illusie is een vrolijk, ontroerend en soms absurd boek over dromen en werkelijkheid, over verlangen en tevredenheid, over schijn en waarheid. Want misschien is de grootste ontdekking van allemaal wel dat de mens niet leeft ondanks zijn illusies. Maar ermee. En af en toe zelfs dankzij.

Pieter Pottenkijker schrijft met een glimlach over de grote vragen die zich verstoppen tussen campingstoelen, boulesbanen, muzieknoten en menselijke ontmoetingen. Zijn verhalen zijn lichtvoetig van toon, maar raken aan iets wat iedere lezer zal herkennen: het verlangen naar een wereld die soms nét iets mooier is dan de werkelijkheid - en de ontdekking dat de werkelijkheid dat vaak al blijkt te zijn.

Uitgeverij De Overkant
Ringvaarpark 1
2907 LH Capelle aan den IJssel
De-Overkant@Doodkorte.nl

9789083723228